

الْأَنْثَىٰ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضَلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠٠﴾

سَمِ اللّٰهَ الرَّحْمٰنَ الرَّحِيْمَ

سَمِ اللّٰهَ الرَّحْمٰنَ الرَّحِيْمَ

شروع کوم د اللہ پہ نوم چہ دیر مہربان دہیزیات رحم غاوند دے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ۖ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ

اے دایمان خاوندان! پورے کوئی وعدے | حلال کرے شوی د | تاسو پادے | چارپایان
مؤمنان! خیل وعدے پورے کوئی ، تاسو دپارے خاروی خناس حلال کرے

اے مؤمنانو! خپلے وعدے پورا کرو،
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرِ مُحِلِّي الصَّيْدِ

ناروی | سوادھونہ | اورلے بہشی | تاسوتہ | مکر حلال مہ کنڑی | بنکار

وَأَنْتُمْ حَرُمٌ إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ ① يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

وَأَنْتُمْ حَرَّمَ إِنْ أَلَّهِ يَحْتَمِلُ مَا يَرِيحُ
 چه بی تاسود احرام به حالت بی شک | الله | حکم کوی | ختم چه و غواهی | اعدایمان خاوندان

ہاں! یہی سچا اور اچھا ہے۔ بیشک اللہ تعالیٰ چہ غنہ عواری ہفتے کو ی۔ اے مؤمنان!

لَا تَجْمَلُوا شَعَابَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا

الاحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا

وَاللّٰهُ تَعَالٰی دَخْنِبُوْهُ مُّكُوْیْ اَوْنَهٗ دَعَزْنٰہُوْ

الْقَلَائِدَ وَلَا امْسِئْنَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَتَغَوَّنَ

د بیت دار خاندان او نه هغه چا تلونکی وی بیت الحرام (لج) ته هسوی غواری فضل
د منځه د هغه خنارود کومو شت د بار چا په خناروکه ورتیچو ش او نه د بیت الحرام د قصد کونکو کوم چا د خنارو

مَنْ رِئْبَهُمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا

دخیل رب | او رضا مندی | او هر کله چه | تا سوا حرام پرانیزی | نو بینکار و کوئی |
 فضل او رضا مندی غوامی ، او هر کله چه | احرام د حالت نه بهی و خوشی نو بینکار و کوئی (ش)

يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

نیار دنگری تاسو | دُښمنی | (د یو) قوم | به د دجه په دوا منع کړی و تاسو | د مسجد حرام
(و خیال ساتئ) چې یوه دجه تاسو د مسجد حرام نه منع کړی وی د هغو سر د دښمنی هڅه تاسو ته زیان نلری

وَأَخِيال سَانِي) چه بگویم که چه ناسود مسجد حرام بنام بزرگ بزرگ وی دهووسر دهبسی چو نه تاسود که نه تیار نه کپی

وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ

ادمہ مکوی دیوبل سوک | پہ گناہ | او پہ ظلم | او دوبری بی | ذالہ نہ
د گناہ او د سرکشی پہ کارونہ کئے ہیاسرہ تعاون مکہ کوئی ، او ذالہ تعالیٰ نہ ویرہ کوئی

إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۖ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ

بیشک اللہ | سخت عذاب ور کوونکے دے | حرام کرے شوہ | پہ تاسو | مردارہ | او وینہ
بیشک اللہ تعالیٰ پہ سزا ور کوونکے دیر سخت دے | پہ تاسو باند حرام کرے شوی دی مردارہ او وینہ

وَلَحْمُ الْخَنزِيرِ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ

او غوبہ | د خنزیر | او ہفہ (خناور) | او پہ پیر و بیٹے شوہی د غیر اللہ (نوم) | او ہفہ شوہی پہ مرئی پہ کوہو
او د خنزیر غوبہ او ہفہ پہ ذالہ تعالیٰ نہ سوا ذیل چا پہ نوم حلال شوہی وی او چہ مرئی نے چپہ شی

وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا

او چہ مرئی پہ ویشکوسہ | او چہ غور زین و لہ پاسہ | او چہ و ہلو دینک | او ہفہ چہ خوہی وی | درندہ | مگر | ہفہ چہ
او چہ د گناہ مرئی وی او چہ راو غور زیری او چہ پہ دغغ خوہ مرئی او چہ درندہ ترے نہ خوہی وی بغیر دے

ذَكَيْتُمْ ۖ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا

تاسو ذبح کرو | او ہفہ چہ | ذبح کرے شوہی | د بتاؤ | پہ قربان گاہ باند | او چہ | تاسو تقسیم کری (غوبہ)
نہ چہ تاسو زونگ موند او حلال کرے وی او ہفہ چہ پہ بت خانو حلال شوہی او ہفہ چہ د جوارئ پہ غشوئ ویش

بِالْأَزْلَامِ ۚ ذَلِكُمْ فَسُقُ الْيَوْمَ يَكُفِّرُ ۚ

د جوارئ پہ غشوہ | د تاسو پاره | سخت گناہ دے | نن | ننا مہد شول | کافران خلق
د کہی ۔ دا قول د گناہ کارونہ دی ۔ نن ورش کافران ستاسو د دین (بربادولو) نہ پورہ

مَنْ دِينَكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ

ستاسو د دین نہ | پس مہ | دیر بیٹی لہ هغوی | او ویر بیٹی لہ مانہ | نن ورش | مایورہ کرد
مایوسہ شوی دی نو د هغوی نہ مہ ویر بیٹی او زمانہ ویرہ کوئی ، نن ماستاسو دین تاسو

لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ

تاسو پاره | ستاسو دین | او مایورہ کرد | پہ تاسو باند | خیل نعمت | او خوشم کرد
لہ کامل کرد ، او خیل نعمتوتہ م در باند تمام کرل ، او اسلام م درلہ

لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا ۚ فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْصَصَةٍ

تاسولہ | د اسلام | دین | پس شوک چہ | مجبورہ شو | د لوہے نہ
دین غورہ کرد ، نو شوک چہ د لوہے نہ مجبورہ شی

غَيْرُ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

چہ نہ وی مائلہ | گناہ تہ | نو بیشک | اللہ | بخشنوک | مہ بان دے ۔
(او ہفہ) گناہ طرف تہ مائل نہ وی (او حرام غیزد خوہی) نو اللہ تعالیٰ بخشنوک مہ بان دے ۔

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ

دوی پیوس کوی لتانہ | چہ شہ خیز | حلال دے | دوی دیارہ | وواہ | حلال دی | تاسو دیارہ

(لے نی!) خلق تانہ پیوس کوی چہ کوم کوم خیزونہ تاسو دیارہ حلال دی، ورتہ وواہ چہ قول پاکیزہ خیزونہ

الطَّيِّبَاتِ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تَعْلَمُونَهُنَّ

پاکیزہ خیزونہ | او شہ چہ | تاسو نیو دی | بنکاری خنارہ نہ | بنکاریا نی وراچو دیارہ | (چہ) تاسو نیو دی دوی نہ

درلہ حلال دی، او کوم بنکاری خنارہ چہ تاسو عادت کری دی اویا تاسو نے یہ بنکاریسے پیری دی اودا تعلیم ورتہ

مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ

لہ ہفتہ نہ | چہ نیو دی گ تاسو | اللہ | نو خورائی | لہ ہفتہ نہ کوم چہ | دوی ونیسی | تاسو دیارہ

ورکوی لکہ چہ اللہ تعالیٰ تاسو لہ دکرہے کے، نو کوم بنکاری چہ دوی تاسو دیارہ رونیسی ہفتہ خورہے شئی اورد

وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَأَتْ اللَّهَ

اویا دکرئی (دیر نیو دیوخت) | نوم د اللہ | یہ ہفتہ باندی | او ویر نیو دی د اللہ نہ | بیشک | اللہ

پیری نیو دیوخت) د اللہ تعالیٰ نوم پیرے اعلیٰ اود اللہ تعالیٰ نہ ویرہ کوئی، اللہ تعالیٰ دیر نیو

سَرِيعِ الْحِسَابِ ۝ أَلْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ وَطَعَامُ

زیر حساب اخستونکے کے | نن ورخ | حلال کرے شوی دی | تاسو دیارہ | پاکیزہ خیزونہ | او خوراک

حساب اخستونکے دے۔ نن تاسو لہ قول پاکیزہ خیزونہ حلال کرے شول، او د

الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَّ لَهُمْ

دھغو خلقو کو موچہ ورکے شوی کے | کتاب | حلال دے | تاسو دیارہ | او خوراک ستاسو | حلال دے | ہغوی دیارہ

اہل کتابو خوراک تاسو دیارہ حلال دے | او ستاسو خوراک د دوی دیارہ حلال دے

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا

او (حلال دی) پاکدامنی | مسلمانے شیئ | او پاکدامنی شیئ | دھغو خلقونہ کو موچہ ورکے شوی دے

او پاکدامنی مسلمانے شیئ | او دھغو خلقونہ پاکدامنی شیئ کو مونہ چہ تاسو نہ

الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ

کتاب | لہ تاسو نہ ورا ندی | ہر کلمہ چہ تاسو ورکری دوی | د دوی مہر | چہ نکاح کو ونکی یی

وہا ندی کتاب ورکے شوی دے (تاسو دیارہ حلال دے) ہر کلمہ چہ تاسو دوی نہ د دوی مہر ورکری او ستاسو

نہ زنا کو ونکی یی | اونہ یہ پتہ آشنا بیلے نیو ونکی یی | او شوک چہ انکار وکری | د ایمان

ارادہ د دوی یہ نکاح کئے د را وستلووی نہ چہ دیکاری کو لو اونہ پتہ آشنا یی او شوک چہ د ایمان (د د خیزونہ)

فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ۝

نو ضائع شو | دھغو عمل | او ہغویہ | چہ آخرت کئے | نقصان موند و نکوختی دی

انکار وکری نو بیشک دھغو عملونہ ضائع شول | او ہغویہ یہ چہ آخرت کئے تاوا فی شی -

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ

اے مؤمنانو! | ہر کہ چہ تاسو دیرینہ | مونہ د پارہ | نو دینٹھی | خپل مخونہ

وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ

او خپل لاسونہ | ترخٹکو پورے | او مسح کوئی | د خپلو سرونو | او دینٹھی | خپل پښے

إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطْهَرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ

تر کیتو پورے | او کہ چہ | یئی تاسو | پہ حالت د جنابت کینے | نو غسل کوئی | او کہ چہ یئی تاسو

مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ

مريضان | یا پہ سفر یئی | یا راشی | یو | له تاسونہ | له حالے د حاجت نه

أَوَلَسْتُمْ النِّسَاءَ فَلَمْ تُحَدِّثُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا

یا محبت کرے کی تاسو | د بنجوسره | پس تاسو بیانہ مومئی | او به | نو تیتیم وکری | خاوسے

طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ

پاکے سرہ | بیا مسح وکری | د خپلو مخونو | او د خپلو لاسونو | د هغه نه | نه غواړی الله

لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ

چہ وکری | په تاسو باند | تنکی | لیکن | هغه غواړی | چہ تاسو پاک صفا کری

وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝۷ وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ

او چہ پوره کری | خپل نعمت | په تاسو باند | د بار د کچه تاسو | شکر گزار شئ | او یاد کری | احسان

اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا

د الله | په خپل ټاکنه باند | او د هغه وعده | کومه چہ | هغه تاسو سره محکمہ کړه | هر که چہ تاسو وویل | چہ مرنه دا وریږد

وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝۸

او مونږ ومنله | او ویریدی | د الله نه | بیشکه الله | اینه پیژنی | راز د سینو

واؤر بدل او مومنل او د الله تعالیٰ نه ویرہ کوئی ، الله تعالیٰ د زبونو په پتو خبرو هم ښه واقف دی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوْمِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ

اے مؤمنانو ! | قاسم و سبیری | دالہ دیارہ | گواہی در کوئی | پہ انصاف سرہ

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ۙ أَلَّا تَعْدِلُوا ۖ اِعْدِلُوا قِفْوٰهُ

او تیار نہ کری تاسو | دیمنی | دیو قوم | یہ دے | چہ تاسو عدل و نہ کری | عدل کوئی | ہف

أَقْرَبَ لِلتَّقْوَىٰ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا

زیات نزدیکی | پرہیز کاری تہ | او ویریوی | دالہ تہ | بیشک | اللہ | بنہ واقف دے | دھتہ تہ

تَعْمَلُونَ ۚ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

چہ تاسو کوئی | وعدہ و کرہ اللہ | ہو خلق و سرہ | چہ ایمان را و ہد | ادکار و تہ و کرل | نیک

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا

چہ ہفولہ | بخینہ دہ | او اجر | جیر لوئے | او کو مو خلق و چہ | انکار و کرل | او دروغ تہ کرل

بَايَاتِنَا ۖ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۚ

زموئن الیونہ | ہم دوی دی | اهل | ددورخ | اے مؤمنانو

أذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۖ إِذْ هُمْ قَوْمٌ اٰنَ يَبْسُطُوا

یا دکرئی | نعمت | دالہ | یہ خیل مان | کلمہ چہ ارادہ و کرہ | یوقوم | چہ را و ہد دکرئی

إِلَيْكُمْ ۖ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ

تاسوتہ | خیل لاسوتہ | نہ ہفولہ منع کرل | دھفوی لاسوتہ | لہ تاسوتہ | او ویریوی | دالہ تہ

وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۚ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ

او پہ اللہ بانو | پکار دہ چہ توکل و کرئی | مؤمنان | او بیشک اختہ دہ | اللہ | پچہ وعدہ

بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا

د بنی اسرائیلونہ | او موئنہ مقرر کرئی و د | لہ ہفوی نہ | دولس | سر داران

وَعَدَهُمْ ۖ وَأَوْفَوْا لَهُمْ ۖ وَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ

وعدہ اختہ وہ | او موئنہ پہ دوی کئے دولس | سر داران مقرر کرئی و د

وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ

ادفرائی دو | الله | چه زک | تاسو سره یم | که چرے | تاسو قائم کرو | مونږ

او الله تعالی ورتہ دئیی و دو چه زک ستاسو ملکر یم | که | تاسو مونږ نه قائم و سائل او

وَأَتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَ

او ادا کرو تاسو | زکوٰۃ | او ایمان راڌو تاسو | زما په رسولانو | او د هغوی مدد مو کړو | او

أَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّا كُفْرَانَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

قرض وړکړو تاسو | الله ته | قرض | ښه | ښه | نوزه په ضرور لیکم | له تاسو نه | ستاسو مکنا هونه

او الله تعالی له مو قرض حسنه وړکړو | نوموړ به یقیناً ستاسو مکنا هونه تاسو نه لرے کړو

وَلَا دُخْلَ لَكُمْ جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ

او خامخا به داخل کړم تاسو | جنتونو کښه | چه بهیږی به | لاندې دهغه نه | نهرو نه | بیا چا چه

اویقیناً تاسو به داسه باغونو ته داخل کړو چه دهغه لاندې به نهرو نه بهیږی ، او څوک چه

كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ۝

انکار وکړو | پس له دے نه | له تاسو نه | نو هغه ورکه کړه | نیغه | لاسه

پس له دے نه هم کفر وکړی ، نو بیشکه هغه د سیمه لاسه نه به لاسه شو

فِيمَا نَقَضَهُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعْنَهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ

پس به وجه د ماتولو د دوی | خپله پخه وعده | مونږ لعنت وکړو په دوی | او جوړ کړل مونږ | نهرو نه د دوی

پس د دوی د پخه وعده د ماتولو په وجه مونږ په دوی لعنت وکړو ، او د دوی نهرو نه مو سخت

قَسِيَةً ۖ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا

سخت | چه دوی بدلوی | کلام | دهغه د اصل جایونو نه | او دوی هیر کړه

کړل ، (اوس د احوال دے چه) دا خلق کله د خپل (اصلی) ځای نه لرے کوی ، او چه کوم نصیحت

حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ

لویه برخه | له هغه څه نه | چه نصیحت وکړه څو د دوی په هغه سره | او نه به هیشه | خبردار یی | په څه خیانت باندې

ورته شو د د هغه لویه برخه نه هیر کړه ده ، او تل به درته د دوی د رنگ رنگ خیانتونو پته لکي

مِّنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ

له دوی نه | سوا | د لږو خلکو | له دوی نه | پس معاف کړه | دوی | اومخ وکړه

لږ کسان په کښه داسه دی چه (د دے عیب) بچ دی | نو دوی معاف کړه او سترگه پرې پټه کړه

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝ وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا

بیشکه | الله | خوښوی | نیکان | اوله هغو خلکو نه | چه وایي | مونږ

بیشکه چه نیکان خلق د الله تعالی خوښ وی - او هغه خلق کوم چه وایي چه مونږ

نُصْرَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ

نصاری یو | مونبر واخستله | ددوی ملکه وعد | پس هیره کړه ددوی | یوه برخه | له هغه څه نه | چه نصیحت شوو ددوی |

فَاعْرَبْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

نو مونبر واچوله | په دوی کینه | دښمنی | او کینه | تر ورځې | د قیامت پورې |

وَسَوْفَ يُنْصِبُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٥﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ

او زرده | چه دېه نیای دوی ته | الله | هغه څه | چه | دوی به کول | ، | اے اهل کتابو !

قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا

بیشکه راغی تاسو ته | پیغمبر مونبر | چه بیانوی | تاسو ته | ډیر | له هغه څه نه |

كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ

چه پتول تاسو | له کتاب نه | او عفو کوی | ډیرو خبرو نه | راغی ته تاسو ته |

مِّنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٦﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ

د الله طرف نه | نور | او کتاب | واضح | هدایت کوی | په هغه سړه | الله | هغه چاته چه پیروي کوی |

رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

د هغه درضا | لاسه | د سلامتی | او راوباسی دوی | د تیارونه | د نړا طرف ته |

بِأَذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٧﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ

په خپل حکم سړه | او هدایت کوی دوی ته | سمه لاسه طرف ته | بیشکه | کاذر شول | هغه خلق |

قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ

چه وای | بیشکه الله | هم دا مسیح خوئے د مریم | وایه | پس څوک مالک ده |

مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَآمَنَهُ

د الله څکته | د څه څیز | که څه هغه وغواړی | چه هلاک کوی | مسیح خوئے د مریم | او د هغه مور |

وَمَنْ يَمْلِكُ إِلَّا اللَّهُ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿١٨﴾

چه د الله ممکنه | اختیار ولری | که الله تعالی وغواړی | چه مسیح خوئے د مریم | او د هغه مور | او د زیکه |

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

اد هغه ٽول ڇه په زمكه كېنه دي | ادم الله لره ده | بادشاهي | د آسمانونو | اود زمكه
استوگن خلق هلاک کړی ، اود آسمانونو اود زمكه اود د دے دواړو تر مېنځه د ټولو څيزونو اختيار

وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ١٤

اد هغه څه | د دے دواړو په مېنځه كېنه كې | هغه پيدا كوي | څه ڇه وغواړي | او الله
موفق د الله تعالى څه ، هر څه ڇه غواړي هغه پيدا كوي او الله تعالى په هر څه زباند قدرت لرونك دے .

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ

اوداني | يهود | او نصاري | مونږ (خو) | د الله ځامن | اود هغه دوستانو | اودايه
اويهود او نصاري وايي ڇه مونږ د الله تعالى ځامن او زه څه پورته يو . دېته دواړه ڇه

فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ

بياولې | هغه تاسو عذاب دركوي | ستاسو په گناهونو | بلكه | تاسو هم | انسانان يئ | د هغه چا نه ڇه | هغه پيدا كړي
بياولې تاسوته په گناهونو باند سزا گانې دركوي ؟ بلكه تاسو هم هغه بنيادم يئ څنگه ڇه الله نور بنيادم پيدا كړي دي

يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ

بخښنه كوي | چاته ڇه غواړي | او عذاب وركوي | چا له ڇه غواړي | ادم الله د پاره ده | بادشاهي
چاته ڇه څه خوښه وي | بخښنه كوي او چاته ڇه څه خوښه وي سزا وركوي ، اود آسمانونو اود زمكه اود دواړو

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ١٥ يَا أَهْلَ

د آسمانونو | اود زمكه | اود هغه څه د دے دواړو په مېنځه | اود هغه طرفته | واپس تلل دي | اهل
تر مېنځه د ټولو څيزونو اختيار يوازې د الله تعالى دے ، او هغه ته واپس تلل دي اهل

الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى

كتابو ! | بېشكه راغله دے تاسوته | زموږ رسول | بيانوي | تاسو د پاره | هر څه ڇه
كتابو ! تاسوته زموږ پيغمبر راغله دے ڇه (د الله حكمنه) تاسوته صفا بيانوي ، په داسه وخت كېنه

فَتَرَةً مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا

بند شوي وو د پيغمبرانو راتلل | ڇه تاسو دا نه وايئ | (ڇه) نه وو راغله مونږ ته | څوك زېرې وركوئ | اونه
ڇه د پيغمبرانو راتلل موقوف وو ڇه تاسو دا نه ويلئ شئ ڇه مونږ ته څوك زېرې وركوئ (يا د عذاب نه)

نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ

ويړوئ | پس بېشكه راغله تاسوته | زېرې وركوئ | اود ويړوئ | او الله
دېروئ نه وو راغله ، اوس بېشكه تاسوته زېرې وركوئ او ويړوئ (پيغمبر) راغله دے ، او الله تعالى په

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ١٦ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُقَوْمُ

په هر څه زباند | قادر دے | او هر څه ڇه وويل | موسي | خپل قوم ته | اهل زما قوم
هر څه زباند قدرت لري . او هغه وخت رايا د كړي ڇه موسي عليه السلام خپل قوم ته وويل ڇه زما قوم

اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فِيكُمْ اَنْبِيَاءَ

یاد کرو! اللہ احسان (چہ ہفتہ) پہ تاسو (دکرو) اہل کلمہ ہفتہ پیداکړل | پہ تاسو کینے | پیغمبران یاد کړی | د الله کوم نعمتونه درکړی د هغه راپاد کړی چہ پہ تاسو کینے | پیغمبران | لایبړلی دی ، او الله چہ تاسو کوم نعمتونه درکړی د هغه راپاد کړی

وَجَعَلَ لَكُمْ مُلُوكًا وَاَنْتُمْ لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا

او جوړه کړی تاسو | بادشاهان | او درکړی کړل تاسو | هفتہ | چہ نه دے دود درکړی | بل چاته تاسو دے بادشاهان کړی یی ، او تاسو له دے هفتہ | درکړی دی چہ په نور مخلوق کینے د هغه له

مِّنَ الْعَالَمِينَ ۚ يَقَوْمٍ ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ

په ټول جهان کینے | اے زما قوم! | داخل شئ تاسو | زمک | پاکه ته دی وړ کړی ، اے زما قوم! دے پاکیزه علاقے (شام) ته ورننوځئ | چہ الله تعالی

الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا

چہ لیک دے | الله | تاسو د پاره | اومہ | لاکړئ | خپل شاکانو وطن ته | یوځی شئ په تاسو ستاسو په برخه کینے لیک دے ، او مخ په شا مه تنستی | بهی نامراد به پاته

خٰسِرِينَ ۚ قَالُوا يَمُوسٰى اِنَّ فِيْهَا قَوْمًا جَبّٰرِيْنَ ۚ وَاِنَّا

نقصان موندونکی | دوی وویل | اے موسیٰ! | بیشک | په هغه کینے | قوم دے | زبردست | اومونځو شئ - هغوی وویل چہ اے موسیٰ! په دغه ملک کینے | یو ډیر جابر قوم | اوسیدړی | اومونځو به

لَنْ تَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا ۚ اِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنَّا

به هیت کله داخل شو هغه ځای ته | تر هغه | دوی وځی | له هغه نه | بیا کله چرک | دوی په خپله وځی | له هغه نه | نومونځو هلته هیت کله داخل نه شو ترڅو چہ هغوی د هغه ځای نه وتلی نه وی ، هن | که هغوی د هغه ځای نه وځی نو بیا مونځو

دَاخِلُونَ ۚ قَالَ رَجُلٌ مِّنَ الَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ اَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهَا

په داخل شو | وویل | دوؤ سره | له هغو خلقونه | چہ الله نه ویریدل | احسا کړه دوا الله | په هغو دوا به ورننوځو ته تیار یو - (په کینا) د الله نه ویره لرونکو نه دوؤ سره وویل ، په کومو چہ الله تعالی مهر بانی کړه

ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ ۖ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ فَارْتَمُوا

چہ تاسو داخل شئ | په دوی باند | (د ښار) دروازے ته | بیا هر کله چہ | تاسو په هغه کینے داخل شئ | پس بیشک تاسو به وه | په دوی حمله وکړی او د ښار په | دروازه کینے داخل شئ | بیا چہ کله په هغه کینے داخل شئ ، نو یقیناً هم تاسو

غٰلِبُونَ ۚ وَعَلٰى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوْا ۚ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝۳۱

غالب یی | او خاص به الله باند | توکل وکړی تاسو | که چرے یی تاسو | مؤمنان به غالب یی ، او په الله تعالی توکل ساتی ، که تاسو مؤمنان یی -

قَالُوا يَمُوسٰى اِنَّا لَنْ تَدْخُلَهَا اَبَدًا ۚ مَا دَامُوا فِيْهَا

دوی وویل | اے موسیٰ! | مونځو به | هیت کله داخل نه شو په هغه کینے | چرے هم | ترڅو چہ هغوی په هغه کینے موجودی هغوی وویل | اے موسیٰ! | مونځو به | هیت کله به دغه ښار کینے قدم نه ورو ترڅو چہ هغوی په کینے موجودی

فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٧﴾

پس لاهي شہ | تہ | اوستارب | پس جنگ وکری دواہ | بیشک مونہ بہ دولتہ | ناست یو -
نویس تہ اوستارب دواہ لاهی شہ | اوجنگ وکری ، مونہ بہ دولتہ ناست یو

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافِرْقُ

هغه ووئیل | لہ زما رہ | بیشک زہ | اختیار نہ لرم | مگر | پہ خپل خان | او پہ خپل ورور | پس فیصلہ وکری
(پہ ۷۰ باندی) حضرت موسیٰ علیہ السلام ووئیل | زما پہ اختیار کئے ہیڻوک نشته خو یوزہ | پہ خپل ہم او دل ہم ورور ک

بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٨﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ

پہ مینم زمونہ | او پہ مینم | د فاسقا تو خلقو | د فرما ئیل | بیشک هغه زما | حرام کړه شوک | پہ د ۷۰ باندی
نو تہ زمونہ او د دے نافرمانہ قوم پہ مینم کئے فیصلہ وکری - الله ورته و فرما ئیل | شہ ده نو دغه ملک تر خلو بیتو کاو

أَرْبَعِينَ سَنَةً يَكْتَلُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ

خلو بیتت | کاله | سرگردانه به وی دوی | په زمکه کئے | پس تہ مہ غزن کیرہ
پہ دوی حرام دے ، په زمکه به سروهلې بروهلې کړی ، نو تہ د دے نافرمانہ

عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٩﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنِ آدَمَ

په قوم | نافرمانہ باندی | او او ورو | دوی ته | حال | د دو و هامنو د آدم
قوم په حال باندی | افسوس مہ کوه ، او (په پیغمبره) | خلقو تہ د آدم علیہ السلام د دوا و هامنو رښتو ته

بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلُ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ

رښتو ته | هر کله چه | دوا و قربانی وکری | نو قبوله شوک | دیو له هغوی ته | او قبوله نه شوک
واقعہ واوروه ، هر کله چه دوا و یو یو قربانی پیش کړه | نو په دوی کئے دیو قربانی قبوله کړه شوک | او د بل قبوله

مِنَ الْآخِرِ قَالَ لَاقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ

له بل نه | هغه ووئیل | زہ به خامخا تا و وژم | هغه ووئیل | بیشک چه | قبولی | الله
نه شوک - (په ۷۰ باندی) دویم ووئیل چه زہ به تا ضرور و وژم ، هغه په جواب کئے ووئیل چه الله تعالیٰ خوبس د

مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَىٰ يَدِكَ لِتَقْتُلَنِي

له پر هیز کاراونه | کړ چرے | را و و د کړوتا | ماته | خپل لاس | چه تہ قتل کړے ما
د پر هیز کاراوتو ته دے قبولی ، کړ تہ په ما باندی د وژلو د پاره لاس اوچت کړے ، نو زہ

مَا أَنَا بِبَاسٍ بِيَدَيْكَ لِأَتُكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ

نو زہ به در او و د نه کړم | خپل لاس | تاته | چه زہ و وژنم تا | بیشک زہ | ویریم | د الله نه
به بیا هم ستا په وژلو پس خپل لاس او و د نه کړم ، زہ د الله تعالیٰ نه ډیر ویریم

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣١﴾ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبْوَأَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ

(چه) رب | د قولو جهانو | بیشک زہ | غواړم | چه م تہ یوسه | زما کناه | او خپله کناه (دم)
چه د قبول مخلوق پر ور د کار کړه - زہ غواړم (چه زیاتے زما د طرف نه وی بلکه) م تہ زما او خپل کناهونه قبول په

فَتَكُونُ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿۵۰﴾

پس چہ تہ تہ | له دورخیانو | او دادہ | سزا | دظالماتو
پس چہ تہ تہ | له دورخیانو | او دادہ | سزا | دظالماتو

فَقُتِلَ لَهُ نَفْسُهُ قَتَلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ

پس تیار کرو | هغه | دهغه نفس | په وژلو دخپل ورور | پس وژئ وژلو هغه | او هغه شو
پس تیار کرو | هغه | دهغه نفس | په وژلو دخپل ورور | پس وژئ وژلو هغه | او هغه شو

مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۵۱﴾ فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ

د نقصان موندونکو | پس راو لیږلو | الله | یو کارغه | په کنستله | زمکه
د نقصان موندونکو | پس راو لیږلو | الله | یو کارغه | په کنستله | زمکه

لِيَرِيهِ كَيْفَ يُوَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُوِيلَتِي

په وینایي کدونه | په څنگه | دے پټ کړی | کالوت | دخپل ورور | د د وویل | اے افسوس مال
په وینایي کدونه | په څنگه | دے پټ کړی | کالوت | دخپل ورور | د د وویل | اے افسوس مال

أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءَةَ

ایا عاجزه شوم زه | له دکه چه شم زه | په شان | د دے | کارغه | پس چه پټ کړم زه | کالوت
ایا عاجزه شوم زه | له دکه چه شم زه | په شان | د دے | کارغه | پس چه پټ کړم زه | کالوت

أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۵۲﴾ مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ تَعَذَّرْتُ

دخپل ورور | پس شو هغه | له پښیمانه نه | په دے وجه
دخپل ورور | پس شو هغه | له پښیمانه نه | په دے وجه

كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا

مونږ ولیکل (تورات کښه) | بنی اسرائیلو یانې | چه | څوک | قتل کړی | یو نفس
مونږ بنی اسرائیلو ته دا حکم ورکړه وو ، چه چا یو نفس د بل نفس د بدلنه

بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ

په له عوض د نفس نه | یا په له فساد کولو نه | په زمکه کښه | پس د دکه چه | د وژل د د
بغیر یا د زمکه په مخ د فساد کولو نه بغیر و وژلو | نو گویا هغه ټول بنیاد

النَّاسِ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا

ټول خلق | او چا چه د یو نفس ژوند پیل کړو | نو گویا | د د ژوندی کړل | ټول خلق
د وژل ، او چا چه د یو نفس ژوند پیل کړو | نو گویا هغه د ټولو خلقو ژوند پیل کړو

وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ

او بیشکه | راغلل دوی ته | پیغمبران زموږ | په روښانه څښوسه | بیا | بیشکه | دیر | له دوی نه
او زموږ پیغمبرانو دوی ته څرگندې نښې راوړې ، سره د دے بیا هم په دوی کښه دیر خلق

بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لِمُسْرِفُونَ ۝۳۲

پس | له دے نہ | پہ زمکہ کنے | له حد نہ وتوگی دی | بیشک | سزا | دھف خلقو
د زمکہ پہ مخ زیاتے کوی - شوک چہ د الله او دھف د رسول سرہ

يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا

کوم چہ جنگ کوی | الله | او دھف رسول سرہ | او کوشش کوی | پہ زمکہ کنے | دفساد (خورو)
جنگجوی او د زمکہ پہ مخ د فساد کولو کوشش کوی د هغوی سزا داده چہ

أَنْ يُقْتَلُوا أَوْ يَصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ

چہ قتل د کرے شی | یا پہ سولئی د کرے شی | یا د پریکے شی | ددوی لاسونہ | او ددوی بنیہ
دوڑلے شی یا پہ سولئی کرے شی | یا د هغوی لاسونہ او بنیہ د مخالف طروقونہ پریکے

مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا

له مخالف طرف نہ | یا د وویستے شی دی | له ملک نہ | دا ددوی | ذلت (دک) | پہ دنیا کنے
شی ، او یا د وطن نہ وشرے شی ، داشترمندی خود له پہ دنیا کنے مقرر ده

وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝۳۳

او ددو دپلا | پہ آخرت کنے | عذاب دے | دیرلوئے | مکرهه خلق | چہ توبہ وکری | له کنه وپلا
او په آخرت کنے ورنه دیرلوئے عذاب تیار دے - البتہ کوم خلق چہ ستا سوپه قابو کنے دراتلو

أَنْ تَقْدَرُوا عَلَيْهِمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۳۴

چہ تاسو قابو پیا مومئی | پہ هغوی پانډ | پس چوهه شی | چہ الله | بخښونکے | مهربان دے -
نه وپلا توبه وکری (توهغوی پریږی) ، نوپوهه شی چہ الله تعالیٰ بخښونکے مهربانه دے -

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

اے مؤمنانو ! | دویریږی | له الله نه | اولتهوی | دھف طرفته | وسیله
اے مؤمنانو ! د الله تعالیٰ نه وویریږی او د هغه په دلبار کنے د کامیابی ذریعه ولتهوی

وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝۳۵

او جهاد کوئ | د هغه په لاره کنے | دپلا د کچه تاسو | کامیاب شی - | بیشک | کوم خلق چہ | کافران
او د هغه په لاس کنے جهاد کوئ | چہ کامیاب شی - | بیشک | چا چہ د کفر لاس غوره

لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ

که چر | دی دوی سره | هغه چہ | پہ زمکہ کنے دی | قول | او هم دومره | د هغه سو (نوم)
کرے ده که هغوی ته د مزکے قول دولت په لاس ورنه شی او د دے هومره نور هم (اودا غواړي)

لَيَقْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ

چہ هغوی خپله نډیه ورنه (او فلا شی) | له عذاب نه | په ورځ د قیامت | نوم به قبول نه شي | له دوی نه | او دوی له
چہ د قیامت د عذاب په بدل له کنے ئے ورنه نو د هغوی نه به دا فدی به هڅه قبول نه شي او دوی

عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝۳۶ یُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِمُخْرِجِينَ
 عذاب دردناک | دوی بہ غواہی | چہ | اداؤں | لہ دوزخ نہ | ادنہ بہ دیکھا | وتوئی
 لہ دردناک عذاب تیار ہے۔ دوی بہ غواہی چہ دوزخ نہ دوی لیکن دھفہ جائے نہ یہ دیکھ نہ شی
 مِنْهَا ۝ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۝۳۷ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ
 لہ دہنہ | اوددی لہ | عذاب دے | ہمیشہ قائم پلے کیڈکے | اوغل سہے | اوغلہ بنجہ
 اوددی لہ دہمیشہ عذاب مقرر دے | اوغل کد سہے وی اوکد بنجہ وی
 فَاقْطِعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا ۝ مِنَ اللَّهِ
 پیریکری | لاسونہ ددواہو | پہ طورہ سزا | ددوی دجرم | عبرت | داللہ لہ طرف نہ
 بوز دواہو نہ لاسونہ پریکوی، دا دہقوی د عمل بدلہ دہ، اود اللہ تعالیٰ د طرف نہ مقررہ سزا دہ
 وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝۳۸ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ
 اوللہ | زبردست | خاوند د حکمت | بیا غوک | توبہ وکری | پس لہ خیل ظلم نہ | او عمل نیہ کوی
 اوللہ تعالیٰ غالب دہ پہ ہر حکمت واقف دے۔ نو غوک چہ دزیانی کولو نہ پس توبہ وباسی، او خیل خانہ سم
 فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ ۝ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۳۹
 توبیشک | اللہ | قبولی توبہ دہفہ | بیشک | اللہ | بخشنیک | مہربان دے
 کوی نواللہ تعالیٰ دہفہ توبہ قبولی، بیشک اللہ تعالیٰ بخشنیک مہربان دے۔
 أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ يَعَذِّبُ
 آیاتہ نہ پوہیہے | چہ ہم داللہ دے | حکومت | داسمانونہ | او دزمک | ہفہ عذاب درکری
 آیاتہ معلومہ نہ دہ چہ داسمانونہ او دزمک بادشاہی بوازے داللہ تعالیٰ دہ چالہ چہ غزا
 مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ ۝ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۴۰
 چاتہ چہ غواہی | اوہفہ بخشنہ کوی | چاتہ چہ غواہی | اوللہ | پہ ہر خیز باند | قادر دے
 سزا درکوی او چالہ چہ غواہی ہفہ بخشنی، اوللہ تعالیٰ پہ ہر فہ پورہ پورہ قدرت لری۔
 يَأْتِيهَا الرُّسُولُ لَا يَحْزَنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ
 آے پیغمبرہ! | غزن نہ کری تا | ہفہ خلق | چہ پہ تیزی سرشریکشی | پہ کفر کئے
 آے پیغمبرہ! تہ دہشکلہ دہفہ خلق پہ کارونو غزن نہ شے، چہ کفر تہ پہ منہ ومنہ و در پریوئی
 مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ ۝
 لہ ہفہ خلقونہ | چہ وائی | مونہ اپنا راوی | پہ خپلو خلو | او ایمان نہ دے راویہے | دہقوی زہدو
 دا پہ ہفہ (منافق) خلقونہ دی چہ پہ خپلو خلو وائی چہ مونہ ایمان راویہے | او دہقوی پہ زہدو کئے ایمان مہرودہ
 وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا ۝ سَمِعُوا لِلْكَذِبِ سَمْعًا ۝
 اولہ ہفہ خلقونہ | چہ یہودیان دی | اڈریڈونکی | ددروغ خبرو | اڈریڈونکی دی
 او دہفہ خلقونہ چہ یہودیان شوی دی، ددوی دا حال چہ ددروغ سرہ عادت دی او دہفہ نور و خلقونہ

الوقت علی الاول اجز

لَقَوْمٍ آخَرِينَ ۖ لَمْ يَأْتُوكَ يَحْرَقُونَ ۚ الْكَلِمَ

دے نور و خلق و پاره | چہ نہ دی راغلی تاتہ | حقوی بدلوی | کلام
چہ تاسولہ چرے راغلی نہ دی جاسوسی ہم کوی . دا خلق صحیح خبرے دے خائے نہ

مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ اِنْ اُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَاِنْ

پس دے ثابت کید لو دھنے | پہ چلو ملو رکنے | حقوی وائی | کہ در کرے شو تاسوتہ | دا حکم | نو ہفہ منی | او کہ چرے
بے خایہ کوی ، خلقوتہ وائی کہ تاسوتہ دا | بدل شو | حکم در کرے شی رکوم | پہ مونیر غواہی | تو قبول دے
لَمْ تَوْتَوْهُ فَاَحْذَرُوا ۚ وَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ

در نہ کرے شو تاسوتہ | او جان و ساتی | او چالہ چہ | اللہ پہ فتنہ کینے غور و غواہی | او نہ ہیشکل نہ شے چر کہ ہفہ
کری او کہ در نہ کرے شی نو جان ترکہ و ساتی . او چالہ چہ اللہ تعالیٰ پہ فتنہ کینے غور و غواہی | نو دے ہفہ دے
مَنْ اللّٰهُ شَيْئًا ۚ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُطَهِّرْ

دے اللہ نہ | بوئے ہم | ہم دادی ہفہ خلق چہ | نہ دے ارادہ کرے اللہ | چہ پاک کری
ہدایت دیار | اللہ سرے ستا ہیچ اختیار نشے . دا ہفہ خلق دی چہ اللہ تعالیٰ ہم نہ غواہی چہ دے دوی زہونہ
قُلُوبَهُمْ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ

دے دوی زہونہ | دوی لہ | پہ دنیا کینے | رسوائی دے | او دوی لہ | پہ آخرت کینے
پاک مصاکری ، دے دوی دے پاره پہ دنیا کینے رسوائی دے ، او پہ آخرت کینے دہر لہ لوئے
عَذَابٍ عَظِيمٍ ۚ سَمِعُونَ لَكُذِبًا اَكُلُونَ لِلْكَفَرِ

عذاب دے | لوئے | او رید و نکی دی | دے دروغو خبرے | خوب و نکی دی | دے حرامو
عذاب مقرر دے . دا خلق دے دروغو خبرو لو پہ خاطر جاسوسی کوونکی راہ | نبیہ حرام خوب و نکی دی .
فَاَنْ جَاءُوكَ فَاَحْكُمْ بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرَضْ عَنْهُمْ

پس کہ چر | دوی راشی تاتہ | نو فیصلہ و کرہ | دے دوی پہ میں کینے . یا مخ و ادوہ | لہ دوی نہ
نو کہ تالہ | پہ مقد مو کینے | راشی نو کہ سنا خوب نہ و نکی | دے دوی تر میٹھ فیصلہ و کرہ | کینی انکار ترے نہ و کرہ
وَاِنْ تَعَرَّضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا ۚ وَاِنْ حَكَمْتَ

او کہ چر | نہ مخ و کرہ وے | لہ دوی نہ | نو دوی یہ ہیشکل نہ و نکی رسوائی | دے خیز | او کہ چر | نہ فیصلہ کوے
او کہ انکار ترے نہ و کرے نو دوی تاتہ ہیچ نقصان نہ شی در رسولے ، او کہ فیصلہ کوے نو دے دوی
فَاَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ ۚ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۚ

نو فیصلہ و کرہ | پہ دوی کینے | پہ انصاف سرہ | بیشک | اللہ خوب و نکی | انصاف کوونکی
تر میٹھ پہ انصاف سرہ فیصلہ کوہ ، بیشک اللہ تعالیٰ انصاف کوونکی کسان خوب و نکی
وَكَيْفَ يُحْكِمُوكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمٌ

او خٹکے پہ | دوی تا منصف جوہی کری | او دوی سرہ | توہرات دے | چہ پہ ہفہ کینے | حکم دے
او دوی بہ تا خٹکے منصف مقرر کری حال دا چہ دوی سرہ تورات موجود دے چہ پہ کینے دے اللہ تعالیٰ

اللَّهُ تَمَّ يَتَوَكَّلُونَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

دالہ | بیا | ادوی مخ اردی | پس لہ دے نہ | اونہ دی داخل | مؤمنان |
حکم پیکرے ، او بیا دوی دے نہ مخ ہم کر خوی ، (پہ مقیت کے) داخل ایمان نہ لری

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا

بیشک مونہ نازل کرو | تورات | چہ پہ ہفتے | ہدایت | اور نہادہ | فیصلہ کولہ | پہ ہفتے سرہ
بیشک مونہ تورات نازل کرد چہ پہ کئے ہدایت اور نہادہ ، دالہ تعالیٰ پیغمبران چہ دے ہفتے

الَّتِي يُؤْنِ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبِّيُّونَ وَالْأَحْبَارُ

پیغمبران | کوم چہ | فرمان بردارہ و دالہ | دے ہفتے و دپارہ چہ یہود و | اد دوی بزبانہ | او عالمانو (م)
فرمان بردار (بنڈگان) وو، یہودیانو تہ بے دے کتاب مطابق حکونہ و رکول او دے بزرگانہ او عالمونہ ہم

بِمَا اسْتَحْفَظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ

پہ پہ وچہ | چہ دوی محافظہ کرے شہود | دالہ د کتاب | اد دوی وو | پہ ہفتے باند | مواہان
حک چہ دوی دالہ تعالیٰ د کتاب ذمہ وار کرے شوی وو او پہ خیلہ پہ دے خبرہ مواہان شوی وو

فَلَا تَخْشَوْا النَّاسَ وَآخِشُونَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَتِي

پس نہ ویریدئی تاسو | د خلقونہ | او ویریدئی لہمانہ | او مہ | اخلی | پہ بدل زمانہ
نو تاسو د خلقونہ مہ ویریدئی او مانہ ویریدئی | او زما اینونہ پہ لبر قیمت

ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ

قیمت | لبر | او شوک چہ | فیصلہ و نہ کری | پہ ہفتے چہ | نازل کری دی | اللہ
مہ خر خوی - او شوک چہ دالہ تعالیٰ د نازل شوی کتاب مطابق فیصلہ و نہ کری

فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ۝ وَكُتِبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ

پس دے خلق | کافران دی | او مونہ فرض کری دی | پہ دوی بانہ | پہ دے تورت | چہ نفس
نو ہم دے خلق کافران دی | او مونہ دوی نہ پہ تورات کئے حکم و رکھے وو چہ دھان

بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنِ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفِ بِالْأَنْفِ

پہ بدل نفس کئے | او سترگہ | پہ بدلہ د سترگہ کئے | او پوزہ | پہ بدلہ د پوزہ کئے
بدل حان | د سترگہ بدل سترگہ | د پوزہ بدل پوزہ ،

وَالْأَذُنَ بِالْأَذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ

او غوبن | پہ بدلہ د غوبن کئے | او غابن | پہ بدلہ د غابن کئے | او زخونہ | پہ قصاص دی
د غوبن بدل غوبن ، د غابن بدل غابن | او د غوبن و زخونہ بدل بزرابر زخم

فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ

پس شوک چہ | معافی و کری | د دے زخم | نو ہفت | پہ کفار دی | د ہفتہ د گناہونہ | او شوک
نو چہ چہ معافی و کرے نو دا (معافی) پہ د ہفتہ د گناہونہ کفارہ د کر خوی ، او شوک چہ

لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥﴾

چه فیصله ونه کری | په هغه څه | چه نازل کړی دی | الله | نوهم هغه دی | ظالمان
د الله تعالی د نازل شویو حکمونو مطابق فیصله ونه کړی نوهم دغه خلق ظالمان دی

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا

اوله ځان پس ولیک مونږ | د دوی په پیل باند | عیسی | خوئے | د مریم | تصدیق کوونکے
بیا مونږ په دغه پیغمبرانو پس عیسی خوئے د مریم راولیدلو چه د هغه کتاب تصدیق کړی کولو

لَمَّا بَيَّنَّ يَدَيَّهِ مِنَ التَّورَةِ وَاتَيْنَهُ الْإِنجِيلَ

د هغه څه چه له دے نه وړاندو | چه تورات دے | او مونږ ورکړو هغه ته | انجیل
چه له دے نه وړاندو دو یعنی تورات ، او مونږ هغه له انجیل ورکړو

فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

چه په دې کې | هدایت | اورنډاوه | او تصدیق کوونکے دو | د هغه څه | چه وړاندله هغه نه وو
چه په هغه کې هدایت اورنډاوه ، او د کتاب تصدیق کوونکے دو د تورات چه له

مِنَ التَّورَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦﴾ وَلِيَحْكُمَ

چه تورات دے | او هدایت | او نصیحت وو | پر هیز کارانو د پاره | او فیصله د وکړی
دے نه وړاندو نازل شوی وو او دا د پر هیز کارانو د پاره هدایت او نصیحت وو او پکار دا وو چه د

أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ

اهل انجیل | په هغه څه | چه نازل کړی دی | الله | په دې کې | او څوک چه | فیصله ونه کړی
انجیل منونکو د هغه حکمونو مطابق فیصله کول کوم چه الله تعالی پراخ کړی دی ، او څوک چه د الله تعالی

بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٧﴾ وَأَنْزَلْنَا

په هغه څه | چه نازل کړی دی | الله | نو هغوی دی | نافرمانه | او مونږ نازل کړو
د نازل کړو تعلیماتو مطابق فیصله ونه کړی نوهم داسے خلق نافرمانه دی - او (اے پیغمبره!)

إِلَيْكَ الْكِتَابُ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ

ستا طرف ته | د کتاب (قران) | په حق سره | تصدیق کوونکے | د هغه څه | چه د ځانه وړاندو دو
مونږ ستا طرف ته د پخوانی کتاب درولیږلو چه د هغو کتابونو تصدیق کوونکے دے چه د وړاندو

مِنَ الْكِتَابِ وَمُهِيمًا عَلَيْهِ فَأَحْكُمْ بَيْنَهُم بِمَا

له کتاب نه | او محافظ دے | په هغه باند | پس حکم وکړه | د دوی په منځ کې | په هغه څه
نه وو | او د هغو محافظ هم دے ، نوته د هغو احکامو مطابق د خلق تر منځه فیصله کوه

أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ

چه نازل کړی دی | الله | او پیروی مه کوه | د دوی د خواهاشو | له هغه څه نه چه تاته راغلی دی | له حکم د خدا نه
کوم چه الله تعالی نازل کړی دی او د دوی په خواهاشو پس مه څه د هغه حق لارے په مقابل کې چه تاته راغلی دے -

يَكُلُّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

هر چه که بخواهد ما را از هر چه که بخواهد | او شریعت | او طریق | او که چهره عیسی | الله

لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ

نو تا ما را به یک گروهی و بی تا سو | یواخت | اولیکن چه | و آزمای تا سو | به هغه که بخواهد | چه در کمال تا سو |

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَبِئْسَ

نور و پادشاهی | نبیگوته | الله طرف ته | واپس تل دی ستاسو | د قولو | پس هغه به تا سو و پادشاهی |

بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝ وَإِنْ أَحْكَمُ بَيْنَهُمْ

هغه که | چه تا سو به | به هغه که | اختلاف کولو | او را | چه | فیصله د کولو | د دوی به هغه که | د هغه که |

أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحِدٌ لَهُمْ أَنْ يَقْتُلُوا

چه نازل | الله | او پیروی م کولو | د دوی د خواهش | او محتاط و سه له دونه | چه دوتا به فتنه و انبیا |

عَنْ بَعْضٍ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا

به که | حکم | کوم چه | نازل کړی | الله | ستا طرف ته | بیا که چیر | دوی مخ واره | نو پوه شه |

أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنْ كَثُرَ

چه بیشکه | غواهی | الله | چه سزا در کړی دوی | به سبب | غنه | گناه و د دوی | او بیشکه | دیر |

مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ۝ أَخْكُمُ الْجَاهِلِيَّةَ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ

له خلقت ته | فاسقان دی | پس ای فیصله | د جاهلیت | غوازی دوی | او خوک د پیرینه |

مِنَ اللَّهِ حُكْمًا يُقَوْمُ يُوقِنُونَ ۝ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

له الله نه | به فیصله کولو که | د پاره د هغه قوم | چه یقین لری | ای | مؤمنانو |

لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

مخه د دوی تا سو | یهود | او نصاری | دوستان | غنه د دوی دوستان د خنودی |

وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ

اوڻوڪو ۾ | دوستان وڃي ڏي | له تاسو نه | توڻيڪ هغه | له دوي نه دے | بيشڪ الله

اوڪو ۾ تاسو ڪي ڇوڪ | دوي سره دوستي ساق نوڌ هغوي ۾ ٿولي ڪي به شهير ٿي شي | الله تعاليٰ

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ

هدايت نه ڪوي | قوم | ظالمانو نه | پس ته به وگوسه | هغه خلق | ۾ ۾ زبردنوڌ هغوي ڪي

ظالمان خلق ڏهدايت نه محروم ساق - نو (اے پيغمبره!) ڏکو مو خلقو ۾ زبردنوڌ ڪي ۾ (ڏنفاق)

مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ

بيماري (دهه) | ۾ هغوي منڊا وڃي | ڏهغوي طرف ته | هغوي وائي | مونڙ ويريرو | ۾ ۾ ويريرو مونڙ ته | ۾ مصيبت

بيماري ڏکا هغوي ۾ منڊا منڊا ۾ ڏهغوي ڪي ڏرنيوئي، وائي ۾ ۾ مونڙ ويريرو ۾ ڏمصيبت ۾ چڪر ڪي راند شو،

فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنَا بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ

پس نزڊهه | ۾ الله به | رادلي | فتح | يا (ڏهه بل) حڪم | ڏخيل طرف نه

زرده ۾ الله تعاليٰ به تاسوله لويه فتح ڏرڪري يا به ڏخيل طرف نه ڏهه بله فيصله ڏهرائي

فَيُصِيبُوا عَلَى مَا آسَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ۝ وَيَقُولُ الَّذِينَ

پس شي به دوي | ۾ هغه ڏهه | ۾ پٽي ساق ڏکا | ۾ خيلو زردنر ڪي | شرمند هه - | او وائي به | هغه خلق ۾

بيا به د (مناق) خلق ۾ هغو خبر و بانڊ شرمند شي ڪو ۾ ۾ هغوي ۾ خيلو زردنوڌ ڪي ۾ سائي ڏا | اوڌ ايمان خاوندان به

أَمْنُوا أَهْلَ الْأَيْمَانِ الَّذِينَ اقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ

مؤمنان دي | ايا دا هغه خلق دي ۾ | قسمونه به ٿي خول | ۾ الله | ويري ۾ تاڪيد سره

وَإِنِّي أَتِيكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ وَأَنَا نَذِيرٌ

واڻي ۾ ايا دا هغه خلق دي | ڪومو ۾ ڏالله تعاليٰ سخت قسمونه خول | دو

إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَاصْبِرُوا خَيْرَ لَّكُمْ ۝

۾ بيشڪ دوي | خامخا تاسوسره ڏا | برباد شول | علونه ڏدوي | بيا شول دوي | نقصان مونڊو ٿي

۾ مونڊو ستاسو پاڇه ملڪري ٿو - ڏهه خلقو ٿول علونه ضائع شول او احر دوي ناکامه او نامراده شول

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ

اے ڏا ايمان خاوندانو! | ڇوڪ ۾ | داوڻي | له تاسونه | ڏخيل دين نه

اے مسلمانانو! | ۾ تاسو ڪي ۾ ڇوڪ ڏخيل دين نه | داوڻي | نو

فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ لَا

پس زرده | ۾ ربه ولي | الله | (يوه بله) ڏله | ۾ خوشي به هغه دوي | او دوي ۾ خوشي هغه

الله تعاليٰ به نور ڏا ڏير خلق راپڊا ڪري ۾ هغوي به ڏالله خوش وي او الله به ڏهغوي خوش وي

أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ

نرم بهوي | مؤمنانو ڏپاره | سخت بهوي | ڪافرانو ڏپاره | جهاد بهوي

ڪوم ۾ به ڏمسلمانانو ڏپاره نرم وي او ڪافرانو ڏپاره به سخت وي | هغوي به ڏالله تعاليٰ

مَّا إِلَّا أَنْ أَمَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ
 موندنه | مکر دچہ | موندنا یا راہرو | پہ اللہ | او پہ ہفتہ | چہ نازل شول | پہ موند | او پہ ہفتہ | چہ نازل شول
 سوا دے نہ چہ موند پہ اللہ تعالیٰ ایمان راہرو | او پہ ہفتہ کتاب چہ موندتہ راغے | او پہ ہفتہ کتاب چہ موندتہ راغے
 مِنْ قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَسِقُونَ ﴿۵۹﴾ قُلْ هَلْ
 وپاندلہ دے نہ | اودا چہ | اکثر لہ تاسونہ | نافرمانہ دی | دوا یہ | ایا
 راغی وواو (اصل دجہ دادہ) چہ یہ تاسو کئے اکثر نافرمانہ دی - (اے پیغمبر!) دوا یہ چہ ایازہ
 أَنْبِئُكُمْ بِشَرِّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَن
 زہ اونیام تاسو | دیر بد خیز | لہ دے نہ ہم | دینے پہ لحاظ سہ | پہ نزد د اللہ | ہفتہ شول
 تاسونہ دھو خلقو حال دوا یہ د کو مو انجام چہ د اللہ تعالیٰ سرہ | دیر خراب دے - داہنہ خلق دی
 لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ
 لعنت وکڑیہ ہفتہ | اللہ | او غضبے وکڑو | یہ ہفتہ باند | او ہفتہ جوہر کل | لہ ہفتی نہ | بیڑو کان
 پہ کومہ اللہ لعنت کرے | او غضبے کرے دے | او پہ دوی کئے | خے بیڑو کان او خیز
 وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ
 او خیز بربان | او دچہ | بندگی وکڑو | دشيطان | ہم دادی | پہ دیر بدہ دے کئے | او دیر گراہہ
 جوہر کل او چہ دشيطان عبادت کوی - ددے خلقو کئے دیر نا کارہ دے او دے لارہ نہ
 عَنْ سِوَاءِ السَّبِيلِ ﴿۶۰﴾ وَإِذَا جَاءُوكُم قَالُوا آمَنَّا
 لہ سمے لارے نہ | او ہر کلمہ چہ | دوی راشی تاسونہ | نواہی | موند ایمان راہرو
 دیر بیرتہ غور زیدلی دی ، او ہر کلمہ چہ تاسولہ داخل راشی نواہی چہ موند ایمان راہرو دے
 وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
 حال دادہ چہ د داخل شوی وو | د کفر سرہ | او دوی دوتل د کفر سرہ | او اللہ | بشر ہوہہ
 حال دادے چہ پہ کفر کئے راغی وو او پہ کفر کئے پستہ لامل ، او کوم خیز چہ دوی
 بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿۶۱﴾ وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ
 پہ ہفتہ | چہ دوی بہ پتول | اونہ بہ دویہ | دیر | لہ دوی نہ | چہ دوی تیزی نہ
 پتوی ہفتہ اللہ تعالیٰ تہ دیر بیہ معلوم دے - اوتہ بہ پہ دوی کئے دیر دویہ چہ ہفتی پہ گناہ
 فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السَّحْتِ لَيْسَ مَا
 پہ گناہ کئے | او پہ ظلم کولو کئے | او پہ حرامو | خوہو کئے | دیر خراب | کوم
 سرکشئ او حرام مال خوہو کئے دیر تیزی کوی یقینا دھتوی دا علمونہ دیر خراب
 كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۶۲﴾ لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمُ
 دوی کوی - | ولے نہ منع کوی دے | ددوی درویشان | او عالمان خلق | ددوی دگناہ د خبرو
 د دوی بزمکان او عالمان دوی دگناہ د خبرو کولونہ او حرام مال خوہو نہ

وَأَكْلُهُمُ الشَّجَرَةَ لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتْ

او دھرامو خوړلو نه | ډیر خراب دی | څه چې | دوی کوی | او دواړو |
وې نه منع کوی ؟ واقعی چې د دوی دا کارونه ډیر خراب دی . او یهودیان وائی چې

الْيَهُودُ يَدَّ اللَّهُ مَعْلُوكَةً غَلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلَعَنُوا بِمَا قَالُوا

یهود | ډی | د الله لاس | تېرې شوې | د دې لاسونو د دوی | او لعنت وشو په دواړو | په دې د دوی خوږ
د الله لاسونه ترې دی (یعنې الله یخپل کړ) ترې خوند د دوی لاسونه دی او په دې خبره کولو په دوی لعنت وشو

بَلْ يَذُّهُ مَبْسُوطَتْنِ يَنْفَقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلِيَزِيدَنَّ كَثِيرًا

بلکه | دواړو لاسونه د دې | پرانستی دی | هغه خرڅ کوی | څنګه چې | غواړي | او خامخا زیاتوي | ډیر لږ
بلکه د الله تعالی لاسونه خو پرانستی دی چې څنګه غواړي هغه خرڅ کوی او حقیقت داده چې تاته

مِّنْهُمْ مَّا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا

له دوی نه | څه چې | نازل شوی دی | تاته | له طرفه د رب ستا | په نافرمانۍ | او کفر کېږي
د الله تعالی د طرف نه کوم (کتاب) راغلی هغه په دوی کېږي د ډیرو خلکو د پاره د سرکښ او کفر سبب گرځي دے

وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ

او وچلوله موږ | د دوی په مینه کېږي | د نینۍ | او کینه | تر دوسو د قیامت پورې
او د دې په سر کېږي | موږ د دوی تر مینه تر قیامت پورې د نینۍ او بغض وچلولو

كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ

هر کله چې | دوی بل کړی | او | د جنگ د پاره | نوموړې هغه | الله | او دوی کوشش کوي
هر کله چې دوی د جنگ اوږد کوي ، الله تعالی هغه مړ کړي ، او دوی د زمکې

فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

په زمکه کېږي | د فساد | او الله | نه خوښوي | فساد کوونکي
په مخ فساد جوړول غواړي | او فسادیان د الله تعالی خوښ نه وي

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ

او که چېرې هغه | اهل کتابو | ایمان راوړې | او پرېهیز کاري کولې | نو موږ به مږغ کړي وو | د دوی نه
او که دے اهل کتابو ایمان راوړے وے او د الله تعالی نه ویریدلے نو موږ به یقیناً د دوی

سَيِّئَاتِهِمْ وَلَادْخُلْنَهُمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّ هُمْ

د دوی گناهونه | او خامخاهه موږ داخل کړي وو | په باغونو | د نعمت کېږي | او که چېرې دوی
گناهونه معاف کړي وو او دوی به مو د نعمتونو په باغونو کېږي داخل کړي وو او که دوی په تورمان

أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ

قائم ساتلے | تورات | او انجیل | او څه چې | نازل شول | دوی ته | د دوی د رب له طرفه
او په انجیل او په هغه کتاب چې د الله تعالی د طرف نه ورته راغلی دے قائم ولاړے وے

لَا تَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ وَمِنْ ثَمَرِهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْهُمْ

نو دوی به خورل | له پاسه خپل نه | اود لاس | د ښپو خپکونه | غله دوی نه
نو البته دوی به د پاسه (اسمان) طرف نه هم رزق حاصلولو او د خپلو ښپو لاندې (زمک) نه هم (به دوی نه رزق ملایوبه) به دوی

أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءٌ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٣﴾

يوه ډله ده | ميانه رو | او ډير | له دوی نه | بد | کارونه کوي -
کښه پوځونه په سمه لار روان دي، خو اکثر کسان په کښه ډير بد عمل دي

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

اے پیغمبره ! | ورسوه | هغه شېه | نازل شوی دی | تاته | ستا د رب له طرف نه
اے پیغمبره ! | په تاچه | د خپل خدای د طرف نه کوم (حکومته) را نازل شوی هغه خلقونه ورسوه ،

وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ

اوکه چکر | تاداسه ونه کول | پس نه به وی رسول تا | دهغه پیغام | او الله | به ساتی تا
اوکه داکار ونه کړو نو دوی (تا د الله تعالی پیغام ونه رسولو) او الله تعالی به تا د خلقو د شر

مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ

د خلقونه | بیشکه | الله | لاس نه ښایي | قوم | د کافرانو ته | د دایه
نه بچ ساتی ، بیشکه الله تعالی کافرانو ته سمه لار نه ښایي ، ورته دوی به

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ

اے اهل کتابو ! | نه یئ تاسو | (د دین) په هغه شیز باندې | تر دسچه | تاسو قائم کړئ | تورات
اے اهل کتابو ! | ستاسو هیڅ دین نشته | تر هغه تاسو تورات ، انجیل او هغه کتابونه

وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا

او انجیل | او هغه چه | نازل شوی د | تاسو ته | ستاسو د رب د طرف نه | او خافزایوئ | د یروته
ناغه نه کړئ ، چه په تاسو باندې ستاسو د رب د طرف نه نازل شول - او کوم فرمان چه تاته راغلی د

مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ

له دوی نه | هغه چه | نازل شوی | ستا طرف ته | ستا د رب له طرف نه | نافرمانی | او کفر | پس افسوس مړ کوه
هغه به د دوی د ډيرو کسانو په حقله د زیلې سرکشی او د غټ کفر سبب وکړئ ، نوته د دغه کافر

عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّبِیُّونَ

په قوم | د کافرانو | بیشکه کوم چه مسلمانان دی | او کوم چه یهودیان د | او صابین
تولی په حقله هیڅ غم مړ کوه - بیشکه څوک چه مؤمنان دی یا یهودیان یا صابیان

وَالنَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ

او نصاری | څوک چه ایمان دوی | په الله | او په ویر | د آخرت | او عمل د دوی
یا نصاری دی ، په دوی کښه څوک چه په الله تعالی او په آخرت ایمان راوړی او نیک

مِثَاقَ بَنِي إِسْرَءِیْلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رُسُلًا كَلَّمَاهُمْ جَاءَهُمْ

رَسُولٌ يَمَّا لَا تَقْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ وَلَا
فَرِيقًا كَذِبًا وَفَرِيقًا

يَقْتُلُونَ ﴿٤٠﴾ وَحَسِبُوا ۖ اَلَا تَكُوْنُ فِتْنَةً ۚ فَعَمُوا وَصَبُّوا
 اَدوی خیال و کرد | چہ نہ یہ وی | خہ خرابی | بیا مانندہ | ادا کردہ شول

یا اللہ تعالیٰ ددوی تو یہ قبول کرے، یا (دوبارہ) لہ دوی نہ دیر (دخے خبرے نہ) راندک اوکانرہ شول

والله | نيه گوري | هغه څه چې دوى لکوي | بيشکه | کافر شول | هغه خلق چه | واده
والله تعالى د دوى کارونه وينى گوري - هغو خلقو يقيناً کفر وکړو کومو چه وويي

شیکہ اللہ (خ) | عیسیٰ | ہوئے | دمیریم دے | اوویلی وو | عیسیٰ

اے بنی اسرائیلو ! عبادت دُکھٹی تاسو اللہ | چہ زما رب | اوستا سورپ د | بیشک | خ
و چہ اے بنی اسرائیلو ! یوازے د اللہ تعالیٰ عبادت کوئی | چہ زما اوستا سورپ د | یقیناً تو
اے بنی اسرائیلو ! یوازے د اللہ تعالیٰ عبادت کوئی | چہ زما اوستا سورپ د | یقیناً تو

یک نیسی | اللہ سرہ | پس بیشک حرام کرے | اللہ | بہ ہفتہ باند | جنت | اوٹاے
ہ تعالیٰ سرہ شریک پیدا کری تو اللہ تعالیٰ بہ پہ ہفتہ جنت حرام کری اوٹ ہفتہ تیا وندہ

درد او شته د دَ ظالمانو | خوک مددگار | بیشکه کافران شول | هغه خلق چه |
 (خ) ادره ا دَ ظالمانو به خوک مددگار نه وی . یقیناً هغه خلق کافران شول کومو

إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثٌ ثَلَاثَةٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ

چہ بیشک اللہ | دریم | د دربودے | اونشتہ دے ٹوک | معبود | سوا | دیو معبود نہ
چہ خداے پہ دربو کئے بودے ، حال دادے چہ دیو معبود نہ سوا بل ٹوک معبود نشستہ ،

وَأِنْ لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

اولہ چہ | منع نہ شول دوی | لہ ہفتہ نہ | چہ وائی دوی | نوضروریہ ویرسی | ہفتہ کوم چہ | کافر دی
او کوے دے | کسے دشرک | چہ دوی وائی کہ چہ دے نہ منع نہ شول نولہ دوی نہ چہ کوم خلق کافران شول

مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۴۵ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ

لہ دوی نہ | عذاب | دردناک | پس ایاد دوی توبہ نہ کوی | اللہ نہ | اولہ ہفتہ نہ بخشنہ نہ غوری
نہ ہفتی نہ یہ یقیناً دردناک عذاب ملاویری ۔ نوایا دوی اللہ تعالیٰ طہانہ رجوع نہ کوی اولہ ہفتہ نہ بخشنہ نہ غوری ؟

وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۴۶ مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ

او اللہ | بخشنوے | مہربان دے | نہ دے عیسیٰ | خوئے دمیرم | مکر پیغمبر دے
او اللہ تعالیٰ بخشنوے مہربان دے ۔ دمیرم خوئے مسیح فقط ذاللہ تعالیٰ پورسول دے ۔

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأَمَّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَنِ

تیرشوی دی | دہانیدلہ دکانہ | پیغمبران | اوددہ موسیٰ | دحق تصدیق کوئی وہ | ہفتی دواہ بہ خورلو
لہ دکانہ دہانید پیغمبران تیرشوی دی ۔ اوددہ موسیٰ دیرہ رشتینہ بنجہ وک ، اودواوہ (دعامواسانو)

الطَّعَامُ أَنْظَرُ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظَرُ

طعام | دگورہ | چہ خٹکہ | مونہ بیانو | ددوی دپارہ | نخبہ | بیا | وگورہ
پہ شان | دودہی خورہ ، دگورہ چہ مونہ دوی تہ خٹکہ بنکارہ نخبہ بیانو ، خوبیا وگورہ چہ دوی

أَلَى يَوْمَ كُونُوا قُلُ اتَّعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا

چہ کوم خوا | دوی اہولی روان دی | دواہ | ایاتاسو عبادت کوی | پہ خلے ذاللہ | دہفتہ
کوم اہر تہ اہولی روان دی ، (اے پیغمبرہ! دوی) دواہ چہ ایاتاسو خداے پریردی او دہفتہ چہ عبادت کوی

لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ

چہ ورتہ اختیارشتہ | ستاسو | دنقصان | اونہ نفع | او اللہ | اویریدونکے
چہ نہ نقصان ویر کوے شی او نہ نفع ، او اللہ تعالیٰ ہر شہ اویری ، پہ ہر شہ

الْعَلِيمُ ۴۷ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ

پوہہ دے | دواہ | اے اہل کتابو | مبالغہ مہ کوئی | پہ خیل دین کئے | پہ ناہقہ
پوہہ دے ۔ ورتہ دواہ چہ اے اہل کتابو ! تاسو ددین پہ مسئلو کئے نا حق زیاتہ مہ کوئی ،

وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا

او پیروی مہ کوئی | دخواہشاتو دہفتہ قوم | چہ گمراہ شول | لہ دے نہ وپاند | ادہفتی گمراہ کرل
اونہ دداسے خلقو پہ (نفسانی) خواہشاتو پس خئی چہ دوپاند نہ گمراہ شوی دی اونوس دیر خلقو گمراہ

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنُهُمْ

دھڑکے اور دیر دیر دوی (کلام) پہ نازل کئے شو | رسول طرف نہ | تو گورے تہ | سترے دوی

تَفِيضٌ مِّنَ الذَّمِّ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ

چہ تو بوی | او شکے | یہ سبب ہفتہ | چہ پڑندگی | لہ حق نہ | دوی وائی

سترے او شکے ختوی | خکے چہ دوی حق و پڑندگی | دوی وائی

رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿۸۳﴾ وَمَا لَنَا

یہ زمونہ رہے | مونہ راوی | پس ولیک مونہ | (دحق) شہادت ور کوونکوسہ | اوخہ (عذر) مونہ پارہ

لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْعُ أَنْ يَدْخُلَنَا

چہ اپنا نہ دھو مونہ | یہ اللہ | اوخہ | راغلی کی مونہ | لہ حق نہ | او مونہ امید لو | چہ مونہ یہ داخل کری

دے چہ مونہ یہ اللہ تعالیٰ او یہ ہفتہ حق چہ مونہ نہ راغے کی ایمان نہ راوی | ہر کھ چہ دا طعہ لرو چہ اللہ تعالیٰ

رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿۸۴﴾ فَأْتَاهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتْ

مونہ رب | صالحان خلقوسہ | پس بدلہ ور کیرہ دوی | اللہ | یہ دے وینا باند | جنت نہ

یہ موڈ نیکانو پہ توی کئے شامل کری - نوڈ دے وینا چہ وجہ اللہ تعالیٰ بہ وراہ دے باغ نہ ورکری

تَجَرَّى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَلِكَ جَزَاءُ

چہ بھیری | دھف لاند | نہروہ | ہمیشہ بہ وی دوی | پہ ہفتہ کئے | اودادہ | بدلہ

چہ دھف لاند | دوی بہ یہ دے کئے ہمیشہ وی | اوڈ نیکانو د پارہ م

الْمُحْسِنِينَ ﴿۸۵﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ

ڈ نیکانو | او کو موختر چہ | انکار کو | او دروغ زن ٹے کرل | زمونہ ایتونہ | ہم دوی کی

دعہ بدلہ دے - او چاہے انکار و کرو | او زمونہ ایتونہ ٹے دروغ و کزل | نوہم دے

أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿۸۶﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحَرَّمُوا طَيِّبَاتِ

دو زخیان | اے ڈ ایمان خاوندانوا | مہ حراموی | (ہفتہ) پاکیزہ چیزو

خلق دو زخیان دی - اے مسلمانانو! | اللہ تعالیٰ چہ تاسولہ کوم پاکیزہ

مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۸۷﴾

کوم چہ | حلال کری گی | اللہ تاسود پارہ | اولہ حد نہ تہیری | بیشک اللہ | نہ خونبوی | لہ حد نہ تہیری وکی

خیزونہ حلال کری دی ہفتہ پہ مان مہ حراموی اوڈ اندازے نہ زیاتے مہ کوئی | زیاتے کوونکی خلق | اللہ تعالیٰ خون نہ وی

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ

و خورٹی | لہ ہفتہ نہ | کوم رزق چہ دیکر | تاسو اللہ | حلال | پاکیزہ | او دویری | لہ اللہ نہ

واللہ تعالیٰ چہ تاسولہ کوم حلال پاکیزہ خیزونہ در کری دی ہفتہ خورٹی خیزی اوڈ ہفتہ خدا نے نہ ویرہ کوئی

الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿۸۸﴾ لَا يُوَاحِدُكُمْ اللَّهُ بِاللَّغَوِي أَيْمَانِكُمْ
 پہ کوم چہ | تاسو | ایمان لری | نہ نیسی تاسو | الله | پہ عیثو | قسمونو ستاسو
 چہ تاسو پرے ایمان راو پرے دے - الله تعالیٰ تاسو پہ عیثو قسمونو باند نہ نیسی

وَلَكِنْ يُوَاحِدُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ أَطْعَامُ
 او لیکن | نیسی تاسو | پہ هف | چہ تاسو پہ پنے (ارادہ کړه) قسمونو خورنی وی نو د داسے قسم (ماژلو) کفارہ ده | طعام ورکول
 مگر پہ هف قسمونو پہ مو (خامخا) نیسی چہ تاسو قصد ا خورنی وی نو د داسے قسم (ماژلو) کفارہ ده

عَشْرَةَ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تَطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْفَتْهُمْ
 لسو | مسکینانو نه | د ميانه درے | کوم چہ | تاسو خورونی | خپل کور والو ته | یادو ته چامه ورکول
 لسو مسکینانو له داسے ډوډی ورکړی کومه چہ تاسو په خپل کور والا باند خورونی | یادو ته چامه ورکول

أَوْ تَحْرِيرُ رَقِيَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ
 یا ازا دول | د یو غلام | پس شوک چہ | بیانہ موی | نور ورے ساته دی | درے | ورے
 یا یو غلام آزاد کړی ، نو شوک چہ د دے طاقت نه لری نو هغه ډ درے ورے روزے ساق

ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ
 دا | کفارہ ده | ستاسو د قسمونو | کله چہ | تاسو قسم وخورنی | او حفاظت وکړی | د خپلو قسمونو
 دا ستاسو د قسمونو کفارہ ده کله چہ قسم وخورنی (او دا پوره نه کړی) او د خپلو قسمونو حفاظت کوئی

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۸۹﴾
 دغه شان | بیانوی | الله | تاسو پاره | خپل اینونه | چہ تاسو | شکر کوئی
 دغه شان الله تعالیٰ تاسو ته خپل حکونه بیانوی چہ تاسو شکر ادا کړی -

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ
 اے | مؤمنانو! | بیشکه | شراب | او جوارى | او پستان | او غشوق دپال
 اے | مؤمنانو! | شراب خنبل ، جوارى کول ، د پستانو عبادت کول او د پستانو غشوق ویشل

رَجَسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۹۰﴾
 پلست دی | د شیطان له عمل نه دی | پس ځان وساتئ له دغه | چہ تاسو | کامیاب شی
 ناپاک شیطانی کارونه دی ، نو د دے نه ځان بچ ساتئ چہ تاسو نجات بیا مومئ -

إِنَّمَا يَرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
 بیشکه | غواری | شیطان | چہ واچوی | ستاسو په مینه کته | د مینې | او بغض
 شیطان خو غواری چہ ستاسو په مینه کته د شرابو او جوارى په ذریعہ د مینې

فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ
 په ذریعہ د شرابو | او جوارى | او منع کړی تاسو | الله د یادولو نه | او د مونځ نه
 او بغض پیدا کړی او تاسو الله تعالیٰ د ذکر نه او د مونځ نه منع کړی

قُلْ أَنْتُمْ مُنْتَهَوْنَ ۝ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

پس ایها | تاسو به | منع شئ | او حکم منی | د الله | او حکم منی | د رسول

وَأَحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاءُ

او ویریدی | بیکه چرې | تاسو مخه | وړولو | نو پوهه شئ | چه بیشکه | زموږ په پیغمبر باند | رسول دی

الْبَيِّنُ ۝ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

بشکاره | نشته دے | په هغو خلق باند (چه) | ایمان راوړو | او عملونه وکړل | نیک

جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

په حلقه کناه | په هغه نه کښه | چه وږنه خوړل | هرکله چه پرهیزگاری وکړه | او ایمان راوړو | او عملونه وکړل | نیک

ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ

بیانے | پرهیزگاری وکړه | او ایمان راوړو | بیانے | پرهیزگاری وکړه | او ښه کارونه وکړل | او الله | خوښوی

الْمُحْسِنِينَ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَبْلُوَكُمُ اللَّهُ بَشْيَءً

نیکي کوونکي | اے د ایمان خاوندانو! | خامخا به | وازمائی تاسو | الله | به هغه څیز

مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ

له بشکار نه | کوم ته چه ورسیري | ستاسو لاسونه | او ستاسو نیزه | چه بشکاره کړی | الله

مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمِنَّ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ

چه څوک ویریدی د هغه نه | غایبانه | پس څوک چه | زیلته وکړی | پس له دے نه | نو هغه له

عَذَابٍ أَلِيمٍ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ

عذاب دے | دردناک | اے د ایمان خاوندانو! | مه وژئ | بشکار | هرکله چه تاسو

حُرْمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعِدًّا فَعَزَّاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ

احرام تړلوی | او څوک چه وژنی بیکه له تاسو | قصدا | او بېلده (چه وکړه شئ) | پشان د هغه (چه) | هغه وژلو

وژنی ، او چا چه قصدا بشکار وژلو | نو د هغه بدل د هغه (بشکار) به | شان یو څارو دے

دے ، چہ ستاسو دودھ متصفان بہ دھن فیصلہ کوی، قربانی دپارہ کعبہ تہ ورسوی

اول کفارہ ده | طعام و رکول | مسکینانو ته | یا برابر | ددے | روتے | چه خوش
یا دهغه کفارہ په مسکینانو باندی دوهی خوروی | یا ددے برابر روتے سائل دی داخکه چه دخیل

سزا | د خپل کار | معاف کړل الله | هغه څه | په شوی دی وړاندې | او څوک چې | د وبا له وکړي | نو بدله به اخلی | الله
مهل خوند وځکی، وړاندې څه شوی الله تعالی معاف کړل او اوس څوک دا کار وکړی نو الله تعالی به ترڅو

ہم نے اہل اللہ (پہلو بانی) غالب (او) سزا کو روکنے کے۔ تاسو دپارہ ددریاب ہنکار او ددے فوہار

دھے خوراک | ستاسو فائدہ پارہ | اود مسافرو د پارہ | اودام کو شہر دے | بہ تاسو | نیکار | دوجے
لال کیے شو کہ چہ تاسو اود مسافرو فائدہ | رسیزی اود ترخو چہ تاسو د اودام بہ حالت کنے یی بہ تاسو

نالال کیے شو کہ چہ ناسو او مسافرو تہ فائدہ رسیبری او ترخو چہ تاسو د اهرام پہ حالت کنے یئی تہ پ

نَادُمْتُمْ حُرْمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

لَا دُمْتُمْ حَرَمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ

دو چے شکار حرام دے اود اللہ تعالیٰ نہ ویرہ کوئی چہ قول بہ ورتہ پیش کی بیڑی۔ اللہ تعالیٰ کہہ

كُتِبَ الْبَيْتُ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ

عنه | كور | د عزت | د قيام ذريعہ | خلقود پاره | اوميا شته | د حرمت
عزت خلے دے د خلقود (اجتماعي روند) قيام سبب گرځولے دے ، اود غسه د حرمت ميا شته او

الْهَدَىٰ وَالْقَلَايِدُ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ

قربانی خاری | اود پتہ والا خاری | دا | حکم چہ تاسو پرہش | چہ | اللہ |

اِنِّی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ وَاَنَّ اللّٰهَ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ

إِلَى السَّمَوَاتِ وَمِائِى الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

لَمَّا أَنْ اللَّهَ شَدَّدَ الْعُقُودَ ۖ بِه هرغیز باند ۖ مَن پوهه

لَمَوْا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

شیء | چه | الله | سخت | عذاب و کوئی | او را چه | الله | بخشنوی | مهربان

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
 مَّا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ (دپیام) / او الله تعالى ته ستاسو خبرکند او پمته
 په پیغمبر / مگر / رسول په ذمه خوېس پیغام رسول دی
 وَمَا تَكْتُمُونَ ۹۹ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ
 دپه هغه / چه تاسو پته / دوايه / برابر نه دی / او پاک / اگر چه
 حالات ټول معلوم دی - (داسه پیغمبر: دوی ته) دوايه چه پاک او ناپاک یو برابر نه دی / اگر چه
 أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ
 دپه تعجب / چه دیرواله / دپلیتی / نو ویریدی دالله نه / اے د عقل خاوندانو
 لایا کو خبرونو دیرواله / ډیرواله / دالله تعالی (دنا فرماني) نه ویر کوئی
 لَعَلَّكُمْ تَفْحَحُونَ ۱۰۰ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَسْأَلُوْا عَنْ اَشْيَآءٍ
 چه تاسو / کامیابه شی / اے / دایمان خاوندانو / تپوس مه کوئی / دداسه خبرونو
 چیه تاسو کامیابه شی - اے مسلمانانو! دداسه خبرونو په حقله پوښتنه مه کوئ
 اِنْ تَبَدَّلَ لَكُمْ تَسْوِكُمْ ۚ وَاِنْ تَسْأَلُوْا عَنْهَا حِيْنَ
 چه که ښکاره شی / تاسوته / نو غږن په کړی تاسو / او که / تپوس کوئ تاسو / د هغه په حقله / په داسه وخت
 چیه که هغه درته ښکاره شی نو بدیه دریاښی وکړی / او که تاسو ته په داسه وخت کې تپوس کوئ
 يُنْزِلُ الْقُرْآنَ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَقَا ۙ وَاللَّهُ غَفُوْرٌ
 چه تازلیزی / قرآن / نو ښکاره به شی تاسوته / معافی وکړه / الله / له هغو (تپوسونو) نه / او الله / بخښونکي
 چه قرآن رانازلیدي نو هغه به درته خاځا ښکاره کول شي / الله تعالی تاسو ته معافی وکړه / او الله / بخښونکي
 حَلِيْمٌ ۱۰۱ قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكَ ثُمَّ اَصْبَحُوا
 د زغم خاوند / بیشکه تپوسونه کړي وو (د دې په نسبت) / یوقوم / له تاسو نه وړاند / بیا / شول هغوی
 د زغم خاوند / بیشکه یوقوم تاسو ته وړاند هم داسه تپوسونه کړي وو بیا چه کله هغه ښکاره شول نو د
 بِهَا كُفِرِيْنَ ۱۰۲ مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيْرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ
 په هغه باند / کافران / نه ده مقرر کړی / الله / بحیره / او نه / سائبه
 هغه نه لیکل / انکار وکړه - الله نه خو بحیره (د کوم خاور پټی چه د بتانو په نوم کړی شي) / او نه سائبه (د بتانو په نوم آزاد شوې
 وَلَا وَصِيْلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلٰكِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَفْتَرُوْنَ
 او نه / وصیله / او نه / حام / لیکن / کوم خلق چه / کافران دی / هغوی تری
 خاوند / او نه وصیله (د کوم اوښ چه وړو مې او دویم چه ښکې وي) / او نه حام (لس مل بلار بوونکي اوښ) / حرام مقرر کړی / دافغان
 عَلَى اللَّهِ الْكُذِبُ ۚ وَاَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ۱۰۳ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ
 په الله باند / دروغ / او ډیر له دوی نه / عقل نه لری / او که چه / وویلې شي دوی
 خلق په الله تعالی د دروغو ته منونه تری / او په دوی کې اکثر په عقله دی - او هر کله چه ورته وویلې ش

تَقَالُوا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا

چه راستی تاسو! هغه طرف ته | نازل کړو الله | او پخپه (دکم) طرف ته | نوددی وای | کافی دے مونږه

مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

هغه ته مونږه مونږه | پوهه باندې | پلاران خپل | ایا که چیرې وای | پلاران ددوی | چه نه پوهیدل

شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ اَنْفُسُكُمْ

په شے خیز | او نه | دوی په هدایت باندې دو | اے دایمان خاوندانو! | په تاسو (دمه واری) ده | ستاسو خپل

لَا يَضُرُّكُمْ مِّنْ ضَلُّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْ ۖ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ

نفسا نه شی دررسو تاسو | خوک چه گمراه شو | هکله چه | تاسو هدایت باندې یی | الله طرف ته دی | واپس تلل ستاسو

جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا

د ټولو | بیا به هغه وښای تاسو | هغه ته چه | تاسو به کول | اے مؤمنانو!

شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ اِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ

گواهی (پکار ده) | ستاسو په مینه کینه | کله چه راوړسېږي | یوله تاسو نه | مرګ | په وخت | د وصیت کینه | په تاسو

اِثْنِ ذَوَاعِدٍ مِّنْكُمْ اَوْ اٰخَرِ مِّنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ

د دوه و سرو | انصاف کوونکو | له تاسو نه | یا | دوه نورو | تاسو نه سوا | که چیرې | تاسو

ضَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَاصَابَتْكُمْ مَّصِيْبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُوْنَهَا

سفر کوئ | په زمکه کینه | بیا ورسېږي تاسو | مصیبت | د مرګ | نور ایسار کړې تاسو دواړه

مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمْنَ بِاللّٰهِ اِنْ اُرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِيْ

پس | له ماخه نه | پس دوی د قسم و خوری | د الله | که چیرې تاسو شک و | چه مونږه اخو

بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰی ۖ وَلَا تَكُنْمْ شَهَادَةً لِّلّٰهِ

د ګټې بدلی کینه | قیمت | اگر چه هغه وی | رښته داس | او مونږه پتو و | گواهی | د الله

دوی په الله قسم و خوری چه مونږه د ګټې بدلی کینه قیمت اخو اگر چه هغه صامت د معاصرت رښته دارو نه وای او د الله گواهی نه پتو

إِنَّا إِذَا لَئِنَ الْأَثَمِينَ ۝ فَإِنْ عُنِيَ عَلَىٰ أَثَمِهَا اسْتَحَقَّا

بیشک موند به پنهان وقت / له کنا هکارا نونه یو / بیا که چر / معلومه شی / په دکه چه دادوا به / مرتکب شول / یو موند به کنا هکار شو

إِنَّمَا فَاخِرِينَ يَقُومِينَ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ

دکنا به / نودوه نورگواها / دودریزی / دهغه دواړه په ها / له هغو خلقونه / چه هغوی حق وهل غوښتی وی / دکنا به / دوه نورسری / دهغه کسانو نه / ددریزی چه وړاند یوگواهانود چا حق وهل

الْأُولَىٰ ۝ فَيَقْسِمُ بِاللَّهِ لَشَهِادَتِنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا

چه هغوی برتر دی مړته / بیا د هغوی قسم وری په الله / چه زمونږ گواهی / زیاته رښتینه ده / ادکه دواړه له گواهی نه / دو ، او دواړه د په الله تعالی قسم وخورئ / چه زمونږ شهادت د هغوی د گواهی نه زیات برحق ده

وَمَا عَتَدْنَا لَكُمُ الْآثَامَ إِذَا لَئِنَ الظَّالِمِينَ ۝ ذَلِكِ ادْفَىٰ أَنْ يَأْتُوا

او زیاته نه ده دکه موند / بیشک چه موند به په پنه وقت له ظالمانو نه یو / دا زیاته نرکه ده / دکه چه دوی ورکړی / او موند به شهادت کینه زیاته نه ده دکه کئی نوبیا به په ظالمانو کینه شمیر شو - دا بیره د ترک لار ده چه دغه

بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ

گواهی / په صحیح طریق / یا د ویریزی له دکه / چه رد په کړی شی / قسمونه / پس له قسمونو د دوی نه / شان به خلق شهادت سم سم ادا کړی / یا به د دکه / د ویریزی چه د هغوی د قسمونو نه پس په نورو قسمونو د

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا ۝ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

او ویریزی د الله ته / او واورئ / او الله / اسم لار نه ښائی / قوم / د فاسقانو ته / هغوی تردید ونه شی او د الله نه ویره کوی او (دهغه حکم) وری الله د فاسقانو توی ته سمه لار نه ښائی -

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ قَالَوْا

په کومه ورځ / چه جمع کړی الله / رسولان / بیا به هغه وفرمائی / څه / جواب درکړه شو و تاسو؟ / و به وائی / په کومه ورځ چه الله تعالی ټول رسولان راجع کړی نو تپوس به تره / وکړی چه تاسو ته څه جوا درکړه شو و

لَا عِلْمَ لَنَا ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝ إِذْ قَالَ اللَّهُ

نشته د علم / موند نه / بیشک نه / اینه پوه می / په غیبو باند / کله چه / وفرمائی / الله / هغوی به جواب ورکړی چه موند نه هیر عام نشته بیشک نه / د غیبو د خبرونه خبردار یی - بیا کله چه الله تعالی

يَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ

اے عیسیٰ خونه د مریم / یاد کړه / نعمت زما / په خپل ځان / او په خپله مور / کله چه / وفرمائی اے د مریم خویه عیسیٰ / ما چه کوم نعمتونه تاله او ستا مور له ورکړی وو هغه یاد کړه چه ما په

أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ فَتُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْهَيْدِ وَكَهْلًا ۝

ما ستا مدد وکړو / په روح القدس سره / چه خبره کول تاه / خلقوسره / به زانگو کینه / او په پوځ مړکې / خبر اشل سره ستا امداد وکړو ، تابه زانگو کینه هم خلقوسره خبره کول او په پوځ مړکې هم

وَرَادُ عَلَيَّكَ الْكِتَابُ وَالْحِكْمَةُ وَالتَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ وَرَادُ

او هر کله چه ما و نبودن تاته | کتاب | او حکمت | او تورات | او انجیل | او هر کله چه

تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفَخُ فِيهَا فَتَكُونُ

چه چو در لوتا | له غنچه نه | پشاد صورت | د مارغه | زما په حکم | بیا به یو که دهلوتا | به هغه به شو

طَائِرًا بِإِذْنِي وَتَبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي

مارغه | زما په حکم | او بشه کولو به تا | پیدا شوی دوند | او برکے | زما په حکم

وَرَادُ تَخْرِجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَرَادُ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ

او هر کله چه به تارا و بسترل | مری | زما په حکم | او هر کله چه | منع کړل ما | بنی اسرائیل

عَنْكَ إِذْ جَعَلْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ

له تاته | هر کله چه تارا و بسترل هغوی | معجزه | بیلے و وئیل | هغو خلقو | چه کافران وو | له دوی نه

إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۝ وَرَادُ أَوْحَيْتُ إِلَى الْخَوَارِجِ

چه نه دے دا | مکر صوف | جادو و دے | اینکاره | او کله چه | ایا په زړه کتنه و اچول | د خواریانو

أَنْ آمَنُوا بِي وَبِرُسُولِي قَالُوا أَمَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۝

چه | ایمان راځي په ما | او زما په رسول | (نو) دوی و وئیل | موږ بیا راوړو | او گواهه شه | چه بېشکه موږ | حکم منو ټو -

إِذْ قَالَ الْخَوَارِجُ يُعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ

هر کله چه و وئیل | خواریانو | اے عیسیٰ | هوئے د مریم | ایا کولے شی؟ | ستارې چه

يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ

را کوزه کړی | په موږ باندې | خواخوږه | له آسمان نه | و وئیل هغه | و ویرېږی د الله نه | که چر ا یی تا سو

مُؤْمِنِينَ ۝ قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ

مؤمنان | دوی و وئیل | چه موږ غواړو | چه و خوړو | له دے نه | او ارام و نیسی

واقعی تا سو مؤمنان یی . هغوی و وئیل ، موږ خوږیس دا غواړو چه د هغه نه خوراک و خوړو او زیږونه مو په

وَتَعْلَمَ أَنَّ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونُ عَلَيْهَا

قُلُوبَنَا | او پوءِ شومون | چه بيشك | رشتيا ويلى دى تامونږ ته | او مونږ شو | په هغه باندې
مونږ نه دى | او دارانه معلومه شي | چه تا مونږ ته هر څه رشتيا رشتيا ويلى دى | او په دې خبره
تسلي شي

۱۳۳) قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا

وَوَيْلٌ | عيسى | خوږه | د مريم | (چه) اے الله زموږ زړه
له گواهانو نه | عيسى د مريم خوږه وويل | اے الله اے زموږ زړه!

أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عَيْدًا

نازل کړه | په دوز باندې | خواږه | له آسمان نه | چه وي | مونږ د پاره | د خوشحالي ورځ
په مونږ باندې يوه خواږه د آسمان نه راكوزه كړه ، چه زموږ د پاره يعنى زموږ د وړاندېنو

لَاؤَلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ

زموږ دروښتو د پاره | او يو څښه | استاد طرف نه | او روزى راكړه مونږ ته | او ته
او دروستو خلقو د پاره | د خوشحالي موقعه شي او ستاد طرف نه يوه څښه شي ، او مونږ له روزى راكړه ته ډير

خَيْرُ الرّٰزِقِينَ ۱۳۴) قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ

ډير ښه روزى وركوونكې | د فرمايل الله | بيشكه زه | نازلوونكې يم دا | په تاسو باندې | پس څوك چه انكار وكړي
بڼه روزى رسان كې . الله وټه د فرمايل چه زه تاسو ته خواږه درنازلوونكې يم خو په تاسو كې چه څوك د دې

بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ۱۳۵)

پس له تاسو نه | نوره به عذاب وركم هغه | د عذاب | چه عذاب به نه وركم هغه | چا بل نه | له جهان والو نه
نه پس هم انكار وكړي نوره به ورله داسه سزا وركم چه په دنيا كې به م بل چاله نه وي وركړى

وَأَقَالَ اللَّهُ يُعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ

او كله چه فرماي | الله | اے عيسى خوږه د مريم | ايا تا ويلى و | خلقت ته
اوه كه چه الله تعالى (په حشر كې) د فرماي اے عيسى د مريم څويه! ايا تا خلقت ته ويلى وو چه دا الله

أَتُخَذُونِي وَآلِيَّ الْهَيْئِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحٰنَكَ

(چه) ونيسي ما | او زما مور | د دوه معبودان | په ځانې | د الله | د ويه والي | پاك كې ته
سوا او زما مور دواړه په خدايي ونيسي ، هغه به دواي اے الله! ته پاك كې

مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ

نه دى مناسب مال | چه ووايم | هغه خبره | چه نه د دې زما حق | كه چرې | ما دا ويلى دې
ما د څنگه كوله شو چه هغه خبره م د ځانې نه ايستله چه ماته نه وو ، كه ما ويلى دې خواته

فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ

نو بيشكه هغه به معلوم كې | ته پوهيږ | په هغه څه چه زما زړه كې د | اوزه نه پوهيږم | په هغه څه چه ستا په زړه كې
په خبرم معلوم كې | تاته ښه معلوم دى څه چه زما په زړه كې دى او ماته نه دى معلوم څه چه ستا په زړه كې دى

۱۵
ع
وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مستبد
ع
وَأَذ
او چه
فَتَكُونُ
نوهغه به شو
و زما په حكم
يا د زني
زما په حكم
ول
سراويل
سرايل
منهم
له دوى نه
و دوهوى
و ارباب
اربانو
كنه وچول
وون
منونى يو
چه مونږ
بلك ان
رت چه
له آسمان
و
نم
ي تاسو
كه چرې
ين
س
په

الظُّلُمِ وَالنُّورِ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ①

تیارے | اور تم | بیا (ہم) کوم خلق چہ | کافران دی | خیل رب سرہ | (نور) برابر گنری
اور ترائے جوہ کرے دے - بیا ہم کافران ، خلق خیل رب سرہ برابر گنری -

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ

اوم ہفہ | چاچہ | پیدا کرئی تاسو | لہ ختہ نہ | بیائے | مقرر کرے | یوہ مودہ | او یوہ مودہ (نور)
(اللہ) ہفہ دے چہ تاسو نے د خاڈرے نہ پیدا کرئی بیائے درلہ د ژوند یوہ نیہ مقرر کرے ، او یوہ بلہ

مُسَيَّ عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمُوتُونَ ② وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ

مقررہ | ہفہ سرہ | بیا (ہم) تاسو | شک کوئی | او ہم ہفہ اللہ | یہ آسمانوں کے
نیہ (دقیامت) ہم ہفہ سرہ مقررہ دے بیا ہم تاسو شک کوئی - او ہم ہفہ یو خدا دے چہ آسمانوں کے ہم دے

وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا

او یہ زمکہ کے | او ہفہ پوہیری | ستاسو پیہتہ | دستاسو پیہتہ کارہ | او پوہیری | یہ ہفہ
او یہ زمکہ کے ہم دے ہفہ ستاسو پیہتہ اوہینکارہ تو پوہیری ، او ستاسو علویو بانہ ہم

تَكْسِبُونَ ③ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا

چہ تاسو کوئی | او نہ راجی دوی تہ | ختہ نخبہ | لہ نخبو نہ | د رب د دوی | مکر و دوی | لہ ختہ نہ
پوہ دے او دے (کفارو) تہ چہ کلہم د اللہ تعالیٰ د نخبو نہ ختہ نخبہ راشی نو دوی لہ دے نہ

مُعْرِضِينَ ④ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ

مخاڑو کی | پس دوی دروغ و گنہو | حق | اہر کہ چہ ہفہ راغلو دوی | پس زس | یہ راشی دوی تہ
مخاڑو - (اوس چہ کوم پیغام د) حق دوی تہ راغلو نو دوی دارم) دروغ و گنہو ، پس زبہ دوی تہ د

أَنْبِئُوا مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ⑤ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا

خبر (حقیقت) | د ہفہ کوم پوہے | چہ ہغوی توتے کوئے | ایاسہ دی کئی دی | چہ خومہ | اہلاک کرل مونہ
ہفہ خیز حقیقت معلوم شی کوم پوسے چہ یہ دوی توتے کوئے - دوی نہ گوسی چہ د دوی تہ و ہاڈ مونہ

مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّهِمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ تُمِكِّنْ

لہ دوی نہ و ہاڈ | قوموتہ | مونہ طاقت در کرے وودوی | یہ زمکہ کے | چہ | مونہ طاقت نہ د کرے
خومرہ قوموتہ ہلاک کرئی دی ، کومولہ چہ مونہ یہ زمکہ کے ہفہ اقتدار و کرے و وچہ تاسولہ مو

لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ

تاسوتہ | او راہبزلے و مونہ | لہ آسمان نہ | یہ دوی بانہ | باران | او کرئی و و مونہ | نہروہ
نہ د کرے او مونہ یہ ہغوی بانہ ذبرہ نہ (درہمت) باران نہ و رول او د ہغوی د قد مونہ لاند

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا

جاری | د دوی لاند (قد مونہ) | بیا مونہ ہلاک کرل دوی | یہ گناہونہ دوی | او پیدا کرل مونہ
مونہ نہروہ جاری کرل ، بیا مونہ ہغوی د ہغوی د گناہونہ وچہ ہلاک کرل او د ہغوی نہ پس

مِنْ قَوْمٍ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ مِنْ قَبْلِهِمْ فَبَدَّلَ اللَّهُ قَوْمَهُمْ ⑥

مونہ نہروہ جاری کرل ، بیا مونہ ہغوی د ہغوی د گناہونہ وچہ ہلاک کرل او د ہغوی نہ پس

مَنْ بَعْدَهُمْ قَرْنَا أَخِيرِينَ ۖ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَيْكَ كِتَابًا

پس له دوی نه | قومونه | نور | او که چېرې نازل کېدو موند | په تاباندي | (سالم) کتاب
موند نور قومونه | پیداکړل | او د (پنځېره) که چېرې موند په تاباندي کاغذ باندې لیکل شو

فِي قَرْطَائِسَ فَلَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا

ليکڻ شئي پڻ ڪاغذ بابت اودو لکڻو ۽ ڏيکڻو (لاسو نڀيل | نوڄامڻا ۽ ويٺي وڻ) هڻو غفور ڪوم ڇهه | ڪافران ڏي ڇهه ٺوڍو ڏاڍو
بوڪتاب نازلو ۽ اودو ڀيل لاسو ٺهڻ (هڻو ٺهڻ وارا ڪوئي نوبيا به هم ڪافرو خلقو ڏاڍو ڀيل ڇهه ڏاڍو

لَا سِحْرَ مُبِينٍ ۖ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ

شکارہ جادو | شکارہ | ادویاتی | ولے رادنہ لیلے شہو | بہ دقہ باند | فریستہ
شکارہ جادو دے ۔ اوجے خلق و وٹیل چہ بہ دے (نبیؐ) باند شوک فریستہ ولے نہ (اکوزیری)

وَأَنزَلْنَا مَكًّا لَّقِصَى الْأَمْرِ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ۝ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ

اگر پھر نالوے مونیر | فریستہ | خوشہ شے وہ | تولہ معاملہ | بیا بہ مہلت نہ وود رکھ شو دوی | اوکے مونیر جو وہ
 کہ مونیر فریستہ رکوز کرے | نہ تولہ قصہ بہ خلاصہ شو وہ | اوسا بہ دوی نہ ہیٹ مہلت نہ وود ملا شو اوکے

مَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ يَتَلَوَّنَا فِي الْأَفْئَاتِ ۖ

برشته | نوموړی ډېر ځوړه وه | سره | او البته مونږ به شپه غورځوله | په دوی باندې هم هغه
وینځ فزېسته پېچلې وه | له دې څخه به هېڅکله دوی نه شکاک کاوه | له غصه به شک کوله به پاته

لِسُونِ ۹) وَلَقَدْ اسْتَفْزَيْ رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ

نورچاپیرو | ورامندلہ تانہ | بیغبرانو پورے | ادبیشکہ قوتے شوے وے |

چه اوس به شك نكته پیرانه دی او (ای پیغمبر!) تانه دراندیم ویر و پیغمبرانو پیشه نهندا گلانه شوی کی خواخواریه

وخلقوا نساء لهم
 (تو قہرے دے) | ہفتہ (نسیان) سوہ | ہفتہ (غلاب) | کوم پورے چہ بہ حقوی توفی کوہ

نو کو و نکو باند هم هغه عذاب را چا پیره شو کوم یوسه چه دوی توخه کوله

لَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَ

یہ | اور کسی | پہ دمہ ہے | بیا | وگوری | ہنکے شو | ایچام |
 روتے واپس چہ (اے خلقو!) دمہ کے پہ مخ وگرھٹی (او) بیا وگوری چہ (دھق) دروغ کوونکو

مَكْذِبِينَ ۝ قُلْ لِّمَنْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ

دروغ گنہگاروں کو اپنوس و کراہ دیا دی | خۂ چہ | پہ آسمانوں کو پہنے | اور مکہ کیسے دی؟ | وَا
یام شو؟ | نہ وَا یہ چہ پہ آسمانوں اور مکہ کیسے خۂ دی | ہفتہ دہادی | ۹ (تہ، خلد)

وَكُتِبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعَ بَيْنَهُمَا الْيَوْمَ الْآخِرُ

لا ریب فیہ الدین فی سیرۃ | نقصان کے وسائل | چیل قانونہ | پس ہفتی | ایہان نہ راؤدی
نشہ و شکر | بہ دے کہے | کو موچہ | نقصان کے اچولے دے | ہفتی | ایہان راؤدی و نکی دی
کو م بہ راتلو کہے | جہم شک نشہ او کو مو خلقہ | ہان پہ نقصان کے اچولے دے | ہفتی | ایہان راؤدی و نکی دی

وہ ہفتہ ہی اچھا آرام کوئی | یہ شپ کے | اور دے (کے) | اوہ دے | اور دے | پوہ

روایۃ | ایا بغیر | ذالہ نہ | زہ و نیسم | بل دوست | چہ پیدا کوئے | داسماو نو | او درہکے
نے وہاب چہ ایازہ اللہ تعالیٰ پر بیہ دم ابل شوک خیل کار ساز جو رکھم چہ آسانو نہ از ہر کہ نے پیدا کپی دی

هغه ډېلو خړوۍ | او په هغه څوک خړۍ ووايه | بېشکه ماته حکم شو | چه زه شم | ډېلوته ورو |
هغه ټولوته روزۍ درکۍ او هغه څوک روزۍ نه ورکۍ ورو | ووايه | چه ماته خودا حکم شو | چه زه ډې ټولو

۱۔ اسلام زادہ دے | او | مذکورہ تہ | لہ مشرکانو نہ | دواہ | بیشک زہ | ویریم
۲۔ دو وہی اسلام قبول کریم | او ماتہ حکم کچھ | تہ لہ مشرکانو نہ شے | ورتہ دواہ جہ کہ زہ | ذہیل رب

ہر ادا مقامی و کرم | لہ عذاب | دورے | لوئے نہ | دجائے چہ ہفہ واروے شو
نوماسرہ دیوے لوئے ورے | د عذاب ویرہ | دہ | شوک چہ پہ دغہ ورے د عذاب

هَيْدٍ فَقَدْ رَحِمَهُ ۖ وَذَلِكَ الْقَوْزُ الْمَيْيُنُ ﴿١٦﴾ وَإِنْ يَمْسُكْ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَوَّلُ جُرْعَةٍ مِنَ الْإِبْرَةِ

هغه ٽڪليف ورسوي نوڊ هغه نه بغير هيٺو ٺشته جه هغه لڙي ڪري | ڏهه نه سوا | اوڪڙي هغه ورسوي تانه

فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ

هو الحَكْمَةُ الخَيْرُ قُلْ - اَوْفِ بِمَا عَاهَدْتُمْ لِي - اَوْفِ بِمَا عَاهَدْتُمْ لِي

فقہ | حکمت خاوند | خبردار دے | دوا بیہ | کوم یوشیز | ایدر دے | بہ شہادت کنے؟

قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ

دوایہ | اللہ دے | گواہ | یہ میں زما | اوپہ میں ستا سوتے | اووی شہدہ | زما طرفتہ
نہ پخیلہ | دوایہ! | اللہ تعالیٰ زما او ستا سوتے گواہ دے ، اوپہ ما باند دا قرآن

هَذَا الْقُرْآنُ لِأَنْذَرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ

دے | قرآن | چہ زہ و ویر دم تاسو | پہ کسا | او تر چاہہ دا ورسید | ایانا تاسو | گواہی و رکوی
نازل شوے دے ، چہ دہ ذریعہ تاسو (د عذابہ) و ویر دم اوچا نہ چہ دا ورسیدی (ہفہ) | ایانا تاسو دا گواہی و رکوی

أَنَّ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أُخَرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ

چہ | اللہ سو دی | معبودان | نور (ہم) | دوایہ | زہ خودا گواہی نہ و رکوی | دوایہ | بیشک | ام ہفہ
پہ اللہ تعالیٰ سرہ نور معبود ہم (موجود) دی ، تہ دوایہ چہ زہ داسے گواہی نہ و رکوی ، دوایہ چہ اللہ خود

إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَشْرِكُونَ ۝۱۹ الَّذِينَ

معبود | یو | او بیشک زہ | بیزاریہم | ہفہ نہ | چہ تاسو شریکان کوئی | ہفہ خلق چہ
ہم ہفہ یو معبود دے او زہ دہفہ خیزو نو نہ بیزاریہم کوم چہ تاسو (اللہ سرہ) شریکیو - چاہہ چہ مونہ

اتَّبَعَهُمُ الْكِتَابُ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ

ورکے | کتاب | دوی پیڑی دا (رسول) | لکھ شنگہ چہ دوی پیڑی | خیل خامن
کتاب و رکے دے ، ہفوی دا (رسول) داسے نہ پیڑی شنگہ چہ خیل خامن نہ پیڑی (خو)

الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝۲۰ وَمَنْ أَظْلَمُ

ہو کوموچہ | نقصان کئے دل | خیل خانوہ | پس ہفوی | ایمان نہ راوری | او شوک | زیات ظالم
کومو خلقو چہ خیل خان پہ زیات کئے اچولے ، ہفوی یہ ایمان نہ راوری - او دہفہ چاہہ لوئے ظالم

مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ

لہ ہفہ چاہہ | چہ وتری | پہ اللہ باندی | دروغ | یاد دروغ گنری | دہفہ ایتونہ | بیشک | نہ کامیابی
شوکت چہ پہ اللہ تعالیٰ ددروغو بہتان تری - یاد دہفہ رالیہ (نہ) نخبہ دروغ گنری داسے ظالمان

الظَّالِمُونَ ۝۲۱ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ

ظالمان (خلق) | اوپہ کومہ ورچہ | مونہ جمع کر دی | قول | بیا | مونہ یہ وواپو | ہفونہ کوموچہ
ہیچرے کامیابی نہ شئی - اوپہ کومہ ورچہ چہ مونہ دوی قول را جمع کر دی ، نو د مشرکانو نہ یہ تپوس

أَشْرَكُوا آيِنَ شُرَكَائِكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ۝۲۲ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ

شرک کہے وو | کوم خانے | ستا سوتے شریکان | کوم چہ | تاسو (اللہ سر شریک) گنری - ایمان نہ دی
وکرچہ چہ ستا سوتے ہفہ جوہ کری شریکان خہ شول ؟ چہ تاسو خان لہ خدا یان جوہ کری وو - بیا یہ ددوی

فَتَنْتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهُ رَبُّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ۝۲۳

دوی (خہ بلہ) بہانہ | سو (د دہ) | چہ دوی بہ وائی | قسم پہ اللہ | چہ مونہ دے | نہ و مونہ | مشرکان
سرہ ہیچ عذر نہ وی خود و مرہ قدریہ وائی چہ اے زمونہ ربہ ! یہ تاسو د قسم وی چہ مونہ ہرگز مشرکان نہ

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا

وگوره | چه خنک | دروغ نه وویل | په خپلو خانو باند | او ورک شول | له دوی نه | هغه څه | چه دوی به
وگوره | خنک | دوی | د خپل ځان په حقله | دروغ وای | او هغه وخت | په هغه ټول | دروغ دده

يَفْتَرُونَ ۷۶ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۖ وَجَعَلْنَا

له دروغ ټول | او څه له دوی نه هغه | چه غوږ اړه دی | تاته | او مونږ اچولی دی
نه ورک شول کوم چه به دوی جوړول او په دوی کښه څه داسه دی | چه ستا خبرو ته غوږ نیسی او مونږ

عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِنْ

د دوی په زړو باند | پرده | چه پوهه نه شی دوی په هغه | او د دوی په غوږو نو کښه | دروند واده | او که چیر
د هغوی په زړو نو پرده اچولی دی | چه په هیڅ نه پوهیږی او په غوږو نو کښه | کوږ والی | او که چیر

يُرَوُّوا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ

دوی دوی | ټول معجزه | نو بیا نه راوړی دوی په هغه باند | ترڅو چه | هر که راشی د تاته | چه چکره کوی ناسره
دوی ټول څخه وگوری بیا به هم ایمان نه راوړی تر دس چه هر که تاله راځی نو چکره درسه

يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۷۷ وَهُمْ

نورانی به | هغه خلق چه | کافران دی | نه دی دا | مکر | قصه | د پخوانو خلقو | او دوی
کوی | نو څوک چه کافران دی هغوی دا وای چه دا خو نوره څه نه دی تشپه منوئی قصه دی او هغوی

يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَتَّوْنَ عَنْهُ ۖ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ

منع کوی (خلق) | دده نه | او (خپله هم) لږ کیږی | دده نه | او دوی نه هلاکوی | مگر صرف خپل ځانونه
دکې (حق دین) د منلو نه خلق منع کوی او پخپله هم ترسې لږ کیږی او په دې چل نور څوک نه | خو تش خپل ځانونه

وَمَا يَشْعُرُونَ ۷۸ وَكَوُتَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا

او | دوی نه پوهیږی | او که چیر نه وویل | که چه دوی ودرولی | په اوس | او دوی به وواځی
هلاکوی او په دې هم نه پوهیږی او داسه ښی | که چیر نه دوی هغه وخت وگور کله چه دوی د جهنم په غاړه ودری

يَلَيِّنَا نُرَدُّ وَلَا تُكْذِبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونُ

له کاش | | چه مونږ بیا واپس شو | او مونږ دروغ ونه گڼو | آیتونه | د رب خپل | او مونږ نشو
شی نو دوی به وای کاش | مونږ واپس رد نیاته | دلایل نشو نو د خپل رب څخه به دروغ ونه گڼو او مونږ به

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۷۹ بَلْ بَدَأَ لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ

له مؤمنانو نه | نه بلکه | ښکاره شو | په هغوی باند | څه چه دوی پټول | وړاندې له دس نه
مؤمنانو نه شو | په حقیقت کښه د دوی څه نه هغه څیز ښکاره شو کوم چه به دوی وړاندې پټول

وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۸۰

او که چیر | دوی واپس وگرځولی | نو څو به بیا هغه وکړی | د کوم نه چه منع کړ شو | او ښه دوی | دروغمن دی |
او که دوی د نیاته واپس هم کړ شی نو بیا به هم هغه کارونه کوی د کوم نه چه دې منع کړ شو او پټی دوی دروغمن دی

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝

دوای | نہ کہ (خوش) مگر | دا دُنیا ژوند زمونږ | اونه ژوندونه | راوچت کړه شوی
د دوی دوئیل چه ژوند خو صرف هم دا دُنیا ژوند کې اومونږ به دوباره (د قیامت په ورځ) نه بیدار کړی

وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ ۖ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا

دکاش | اته ووبښه | هرکله چه ودرولې شي | دخپل رب مخکې | وېه فرمائی الله | ایا نه دی | دا

بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۖ قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا

رښتیا | دوی به وواي | ولې نه | قسم کې په رب زمونږ | هغه به وفرمائی | نو دخکمی | دا عذاب | غکه چه

كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۖ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ

حق نه کې؟ | وېه وای | ولې نه زمونږ د رب قسم دخی؟ | الله تعالی به وفرمائی چه دخپل کفر (په سزا) کې

تاسو به انکار کوو | بیشکه په نقصان کې پاشول | هغه خلق کومو چه | دروغ وکولو | ملاقات دالله

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَحْسِرْتُنَا عَلَىٰ مَا

اوس د عذاب مزه وڅکښی | بیشکه هغه خلق په تاوان کې پاتې شول چه خداکسره ملاقات خبره نه دروغ

ترکې چه | هرکله راشي په دوی | قیامت | ناکهانه | وېه وای دوی | انخوس کې | به دے چه

فَرَّطْنَا فِيهَا ۖ وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ

موتو کوتاهي وکړه | په کار باره کې | اددوی | به پورته کړی | خپل پیچ | په خپلو شاکیانو

أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ۖ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ ۖ وَ

معامله کې خومره کوتاهي کېه ده | او دخپلو گناهونو پیچ به نه په خپلو شاکیانو باندې بار کړه وی

وَأُورِثُ الْبَدِي ۖ وَهِيَ خَيْرٌ مِّنْهُم مَّا يَكْتُمُونَ ۖ وَاللَّهُ يَخْتَارُ ۖ

واورئ بدی | هغه هغه چه ددوی پورته کوی | اونه کې | ژوند د دنیا | مگر | لوبه | او

لَهُمْ وَلِلدَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ مِّنْهُم مَّا يَكْتُمُونَ ۖ وَاللَّهُ يَخْتَارُ ۖ

دوی به بهیر خراب پیچته پورته کېه وی | او د دنیا ژوند خو نور هغه نه دے | بس یوه لویه تماشا

مَشْغُولَةٌ ۖ وَاللَّهُ يَخْتَارُ ۖ وَاللَّهُ يَخْتَارُ ۖ وَاللَّهُ يَخْتَارُ ۖ

مشغول ده | اوله کور | د آخرت | بهیرینه کې | هغو خلقوله | چه بهیریز کاري | ایا نه پوهیږی

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يَكَدُونَ

ده | البته د آخرت کور د هغه خلقو د پاره بهیرینه دے چه بهیریز کاره دی | ایا تاسو عقل نه لری

وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ۖ وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلُ

بیشکه مونږ پوهیږو | چه ضرور غږن کوی | ا هغه هغه چه | دوی وای | بس بیشکه دوی | نه دروغ غږن کوی | تا

وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ۖ وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلُ

بلکه ددای ظالمان (خو) | د الله د آیتونو | انکار کوی | او بیشکه دروغ غږن کړه شوی وای | نو پخپل زور

نہ کړی بلکه دا ظالمان د الله تعالی د آیتونو نه انکار کوی او بیشکه له تانه وړاندې هم پیغې جبرانه

مَنْ قَبْلِكَ فَصَبْرُوا عَلَى مَا كُذِّبُوا وَأُودُوا حَتَّىٰ أَنْتَهُمُ

له تانہ و بانی | پس حقوی صبر و کرو | پہ دروغزن بلے کیدو | او تکلیف و تر و سوشو | ترکچہ | و رسید و دوی

تَصْرُنَا ۖ وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ۚ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيٍّ

زمونیزمد | اونشته کخوک بدووکے | دالله خبرے | او بیشک راغلی دی تانہ | خبرونه

لِرُسُلَيْنِ ۖ وَإِنْ كَانَ كِبَرُ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ

دخه | رسولانو | اوکے چرے وی | درودن | یہ تانی | ددوی مخ اول | اوکے چرے کو لے شے

أَنْ تَتَّبِعِيَ نَقًّا فِي الْأَرْضِ أَوْ سَلَمًا فِي السَّمَاءِ ۚ فَتَأْتِيَهُمْ

چہ و لہوے تہ | سورے | یہ زمکے کنے | یا اندر پایہ | یہ آسمان کنے | بیاتہ راوے دوی

بَايَةً ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ

خه | خنہ | اوکے چرے غوینٹے الله | تو جمع کری بہ دودوی | یہ ہدایت بانی | پس مہ کیبہ تہ

مِنَ الْجَاهِلِينَ ۚ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ

له جاہلانہ | بیشک چہ قبلوی | ہفہ خلق چہ | اوری | او مری

يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ۚ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ

راپور تہ کہ دوی | الله | بیابہ دم دھہ طرفہ | و کر کو لے شی | او دوی وائی | ولے نازلہ نشوہ | یہ دہ یانی

آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنْزِلَ

خه | خنہ | ددہ دتہ طرفہ | و وایہ | بیشک | الله | قادر دے | پہ دے چہ | نازلہ کری

آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۚ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ

خنہ | اولین | اکثر لہ دوی نہ | نہ پوہیری | اونشته | دھہ | خاور (تلوک) | پہ زمکے کنے

وَلَا طَيْرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ ۚ مَا فَرَّطْنَا

اونہ (خہ) مارغہ | چہ الوزی | پہ خیال و وار و زرو | مکر و جماعتونہ | ستاسو پہ شان | مونہ نہ دے کرے

وقف منزل عن بعض علی یسعون

وقف غفران

فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿۳۸﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا

پہ کتاب کے | آغہ خبر | بیا | بہ خیل رب تہ | جمع کوئے شی | او کو موچہ | ادو غزل کرہ

نصیبہ لیکوئے ہیج کے نہ دے کہے ادبیا بہ داخل خیل خداے تہ پیش کرے شی۔ اوچاچہ زمونہ خنے شروع

بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضِلَّهُ وَمَنْ

زمونہ ایونہ | کانہ دی | او کو لکیدی | پہ تیارو کئے دی | خوک پہ وغواہی | اللہ | گمراہے کوی | او غوک

وکنہ لے حقوی کانہ او کو لکیدی او پہ تیارو کئے پراتہ دی، اللہ چہ دچا پہ حقلہ وغواہی نو گمراہے کوی او دچا پہ

يَشَأْ يُجْعَلُهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳۹﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ

وغواہی | کوی ہفہ | پہ نیغہ لارہ بانہ | دواہیہ | ایاکتلی دی تاسو | کتہ چر راشی تہ

حقلہ چہ وغواہی نو پہ سبہ لارے روان کری۔ دواہیہ چہ فکرو کوی ادبیا دواہیہ چہ کہ پہ تاسو

عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَنتُمْ السَّاعَةُ أَعْبَرَاللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ

عذاب داللہ | یا راشی تاسوتہ | قیامت | نوایا داللہ نہ سوا | بہ بل خوک رابلٹی | کتہ چرے تاسو

داللہ عذاب راشی یا پہ تاسو قیامت راشی نوایا تاسو بہ داللہ تعالیٰ نہ سوا بل چا تہ او کوئی؟ (دواہیہ) کتہ تاسو

صَادِقِينَ ﴿۴۰﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ

دنبتونی بی | نہ بلکہ | خاص ہفہ | بہ تاسو رابلٹی | بیا ہفہ لڑکوی | ہفہ تکلیف | کوک دپاچہ تاسو رابلٹی

دنبتونی بی؟ نہ بلکہ ہفہ دخت تاسو یوازے خداے تہ او کوئی نوکہ اللہ وغواہی نو ہفہ مصیبت چہ درنہ لے

إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿۴۱﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ

کتہ چرہ وغواہی | او تاسو ہیردی | ہفہ فہ چہ | تاسوے شریکوی | او بیشکہ زمونہ یوری کی (رسولان) | متونو فہ تہ

کری، او پہ داسے موقع کئے خیل شریکان درنہ ہیرشی۔ او زمونہ تانہ ورا نہ نو رو قومونو تہ پیغمبران

مِّنْ قَبْلِكَ فَآخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿۴۲﴾

لہ تانہ ورا نہ | بیا زمونہ دنیول دوی | پہ سختی | او تکلیف کئے | دپاچہ دچہ دوی | عاجزی وکری

وَلَسِيلٌ، نوبیا موہقوی پہ سختی او مصیبتونو کئے راؤنیول، چہ عاجزی شروع کری۔

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ

بیا کو نہ شہ | کد چہ | رگے دوی تہ | زمونہ عذاب | نو عاجزی وکری دوی | بلکہ | سخت شول | ددوی زبونہ

بیا چہ کلہ زمونہ عذاب پہ دوی راغلونو دوی زمونہ عکے ولے فریادونہ کھرو، بلکہ ددوی زبونہ سخت پختہ

وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۳﴾ فَلَمَّا نَسُوا

او پناستہ کول | ددی دپاچہ | شیطان | ہفہ (کارونہ) | کوک چہ دوی کول۔ | پس ہرکد چہ | ہیر کول دوی

او شیطان دوی تہ ددوی (خراب) عملونہ پناستہ کری وبتودل۔ بیا ہرکد چہ دوی ہفہ نصیحت ہیر

مَا ذَكَّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا

ہفہ فہ چہ نصیحت کر شو وودونہ پہ ہفہ | نو پراستہ زمونہ | پہ دوی | دروازے | دھر خیز | تردے چہ | ہرکد

کرو کوک چہ دوی تہ شوے وو نو زمونہ پہ دوی دھر خیز دروازے پراستہ، تردے چہ دوی زبونہ

وَإِذَا سَمِعُوا

وَلَا أَقُولُ كَلِمًا إِنِّي مَلَكٌ ۖ إِنَّا نَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ ۖ وَأَنزَلْنَاهُ فَاذْهَبْ ۚ

اَوْنَةُ رُءُوسِ دَاوِيْمَ ۖ وَرُءُوسُ فَرِيسْتِ يَمَ ۚ زُرَّةٌ خُوبِيسَ يَهْ هَخْ وَحِیْ پَسَ رُءُوسِ دَاوِيْمَ ۖ اَفْلَا تَتَفَكَّرُوْنَ ۚ

ہَلْ یَسْتَوِی | اَلَا عِلْمِی | ایا تا سو فکرنہ کوئی ؟

وایہ چہ آیا ہوند او بینا دواہ یو برابر کیدے شی؟ آیا تاسو دواہ یو برابر کیدے شی؟

اَنْذِرْهُ الدِّينَ يَخَافُونَ | جمع بہ کہے شی | خیل رب تہ | نہ بہ و

هغه خلق د دے (قرآن) په ذریعہ خبردار که کوم چه د کے خبر نه ویریدی چه د و به د الله په وړندار کیم لومړی

مَنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا سَعِيَةٌ

دَآلِلَه نَه سَوَابِه دَدُو دُوسْت اَوْ سَفَارَش كُو نِه هِيَشُو كِه نَه دُو پِكَارْدِي چِه دُو بَرِهِيْزِ كَارِه نَه

لَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوَىٰ وَالْعَصَىٰ يَرْيَدُونَ

هغه خلق چه خلقی | چه بی | چینی |
 هغه خلق د خیل خان نه مه لری کوه چه سکر ماينام خیل رب یادوی او دهغه رضوان

جُہۃٌ مَّا عَلَیْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَیْءٍ وَمَا

نہ دھقوی حساب ستا پہ ذمہ دے ، او نہ ستا حساب دکہ
نشتہ دپہ ناپاند | ددوی له حساب نہ | حہ حیر | او نہ | ستا حساب دکہ

لِيَهُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ وَكَذَٰلِكَ

دوی باند | خہ خیز | چہ تہ دوی لرے کرے | پس شہ تہ | لہ ظلمانونہ | اددغہ
 دہم دے ، (داسے وٹہ شہ) تہ دوی لرے کرے اوتہ دنامناسہ کار کہ ویکہ نہ شہ

تَنَا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا

عائیل مون | خُلق | پے خُتو باند | چہ دوی ووئی | ایا هم دادی | چہ احسان کدے | الله | پے

وَنَسْنَأُ اللَّسَانَ اللَّهُ أَعْلَمُ الْغُيُوبِ

ایمان دے اللہ | نبی پوہہ | بہ شکر گزار و باندہ |

دوی بانی مہربانی کردہ نوا یا اللہ یہ خلیو شکر گزار و بندگان پر یہ بیشہ شان نہ پوہیدی؟ (بے بی) گ

بِإِذْنِ يَوْمِنَا بَايِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ

عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةِ ۚ إِنَّهُ مَن عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ
 بِهِ خَبِيلٌ مَّا مَهْرِي ۚ دَاخِلٌ خُوك ۚ عَمَلٌ وَكُورِي ۚ لَهُ تَاسُوتُهُ ۚ بَد ۚ بِه ۚ عَلِي ۚ كَيْفَ ۚ بِيَا
 رَحْمَ لَانَم ۚ كَرِي ۚ دَع ۚ بِه ۚ تَاسُو ۚ كَيْفَ ۚ خُوك ۚ چہ ۚ پہ ۚ نَادَانُ ۚ بَد ۚ وَكُورِي ۚ بِيَا ۚ وَرُوسُ ۚ تَوِيہ
 تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ ۚ فَآتَهُ عَفْوٌ رَّحِيمٌ ۝ وَكَذَلِكَ
 تَوِيہ ۚ وَكُورِي ۚ لہ ۚ دے ۚ نہ ۚ پِس ۚ اَو ۚ عَمَل ۚ بِنُہ ۚ كُورِي ۚ اَو ۚ بَشِيكہ ۚ هَف ۚ مَحْنُو ۚ كَيْفَ ۚ مَهْرِيَان ۚ دے ۚ اَو ۚ دَع ۚ شَان
 وَبَاسِي ۚ اَو ۚ خِيَل ۚ عَمَل ۚ سَم ۚ كُورِي ۚ نَوَاللہ ۚ تَقَالِي ۚ مَحْنُو ۚ كَيْفَ ۚ مَهْرِيَان ۚ دے ۚ اَو ۚ دَع ۚ شَان
 نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ۝ قُلْ
 مَوْنُو ۚ بِه ۚ تَفْصِيل ۚ سَو ۚ بَاوَد ۚ اَيُّوتہ ۚ اَو ۚ دَا ۚ پَارَہ ۚ دَ ۚ كَ ۚ چہ ۚ بِيكَا ۚ شِي ۚ لَاسَہ ۚ اَو ۚ دَا ۚ ظَالِمَانُو ۚ دَوَايہ
 مَوْنُو ۚ اَيُّوتہ ۚ بِه ۚ تَفْصِيل ۚ سَر ۚ بَاوَد ۚ چہ ۚ دَ ۚ مَحْرَمَانُو ۚ لَاسَہ ۚ بِاَل ۚ دَ ۚ حِدَا ۚ خَر ۚ كُنَدَا ۚ شِي ۚ وَرَتہ ۚ دَوَايہ
 اِنِّي نَهَيْتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ قُلْ
 بِشِيكہ ۚ زَہ ۚ مَن ۚ كَرِي ۚ تَوَعِيم ۚ چہ ۚ زَہ ۚ عِبَادَت ۚ وَكُورِم ۚ دَ ۚ هَف ۚ وَكُورِم ۚ چہ ۚ تَاسُو ۚ بِلِي ۚ دَاللہ ۚ نَہ ۚ سَوَا ۚ دَوَايہ
 چہ ۚ زَہ ۚ دَ ۚ هَف ۚ مَعْبُودَانُو ۚ عِبَادَت ۚ نَہ ۚ مَن ۚ كَرِي ۚ شَو ۚ بِم ۚ كُورِم ۚ چہ ۚ تَاسُو ۚ دَاللہ ۚ تَقَالِي ۚ نَہ ۚ سَوَا ۚ بِلِي ۚ تَہ ۚ دَوَايہ
 لَا اتَّبِعْ اَهْوَاءَكُمْ ۚ قَدْ ضَلَلْتُ اِذَا وَاَنَا
 زَہ ۚ پِيروِي ۚ نَہ ۚ كُورِم ۚ سَتَاسُو ۚ دَ ۚ خَوَاشَانُو ۚ بِشِيكہ ۚ زَہ ۚ بِہ ۚ كَرَاہ ۚ شَم ۚ پہ ۚ دَع ۚ وَخَت ۚ كَيْفَ ۚ اَو ۚ نَہ ۚ بِہ ۚ مَزَہ
 چہ ۚ زَہ ۚ بِہ ۚ سَتَاسُو ۚ پہ ۚ خَوَاشَانُو ۚ بَاوَد ۚ نَہ ۚ چَلِيرو ۚ كَہ ۚ دَا ۚ وَكُورِم ۚ نُو ۚ كَرَاہ ۚ بِہ ۚ شَم ۚ اَو ۚ پہ ۚ سَمہ ۚ لَاسِہ
 مِنَ الْمُتَشَدِّينَ ۝ قُلْ اِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي ۚ وَ
 لَہ ۚ لَاسِہ ۚ مَوْنُو ۚ وَنُكُونہ ۚ دَوَايہ ۚ بِشِيكہ ۚ زَہ ۚ پہ ۚ دَلِيل ۚ بَاوَدِي ۚ دَ ۚ خِيَل ۚ رِب ۚ لَہ ۚ طَرَفَنہ ۚ اَو ۚ
 پَا ۚ نَہ ۚ شَم ۚ وَرَتہ ۚ دَوَايہ ۚ چہ ۚ زَہ ۚ دَاللہ ۚ تَقَالِي ۚ دَ ۚ طَرَفَنہ ۚ پہ ۚ وَاشِخ ۚ دَلِيل ۚ قَايِم ۚ وَلاي ۚ مِيم ۚ اَو ۚ
 كَذَّبْتُمْ بِهِ ۚ مَا عِنْدِي ۚ مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۚ اِنِ الْحُكْمُ ۚ اِلَّا
 اَو ۚ تَاسُو ۚ دَرُو ۚ وَكُورِ ۚ وَهَف ۚ نَشْتہ ۚ دَ ۚ مَاسَرَا ۚ اَف ۚ هَف ۚ خَہ ۚ چہ ۚ پہ ۚ تَادِي ۚ تَہ ۚ غَوَارِي ۚ تَاسُو ۚ نَہ ۚ دَ ۚ حَم ۚ اَو ۚ مَكُر
 تَاسُو ۚ دَ ۚ نَہ ۚ اَنكَار ۚ كُورِي ۚ اَو ۚ سَ ۚ دَ ۚ هَف ۚ (عَذَاب) ۚ اَفْتِيَار ۚ زَمَا ۚ پہ ۚ لَاس ۚ كَيْفَ ۚ نَہ ۚ كَہ ۚ پہ ۚ كُورِم ۚ پَس ۚ چہ ۚ تَاسُو ۚ تَلُوسَہ ۚ كُورِي ۚ فَيَصِلُ ۚ يَوَا ۚ
 لِلّٰهِ ۚ يَقْضُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَصِلِينَ ۝ قُلْ لَوْ اَنَّ عِنْدِي
 دَاللہ ۚ اَف ۚ هَف ۚ بِيَانُو ۚ اَف ۚ حَق ۚ خَبَرَا ۚ اَو ۚ مَ ۚ هَف ۚ اَو ۚ مَ ۚ هَف ۚ اَو ۚ تَقُولُون ۚ بِنُہ ۚ فَيَصِلُ ۚ كُورِي ۚ دَوَايہ ۚ اَف ۚ كَ ۚ چہ ۚ اَو ۚ مَاسَرَا
 دَاللہ ۚ پہ ۚ لَاس ۚ كَيْفَ ۚ دَ ۚ هَف ۚ خَہ ۚ خَبَرَا ۚ بِيَانُو ۚ اَو ۚ هَف ۚ غَوَارِي ۚ فَيَصِلُ ۚ كُورِي ۚ دَ ۚ وَرَتہ ۚ دَوَايہ ۚ چہ ۚ كَہ ۚ هَف ۚ (عَذَاب)
 مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۚ لَقَضَىٰ الْاَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ
 هَف ۚ دَ ۚ كُورِم ۚ چہ ۚ تَاسُو ۚ تَادِي ۚ كُورِي ۚ اَو ۚ فَيَصِلُ ۚ شَو ۚ بِہ ۚ مَعَامِلَ ۚ زَمَا ۚ اَو ۚ سَتَاسُو ۚ تَرْمِيخَہ ۚ اَو ۚ اَوَاللہ ۚ بِنُہ ۚ پُورِہ ۚ
 زَمَا ۚ پہ ۚ لَاس ۚ كَيْفَ ۚ وَ ۚ پہ ۚ كُورِم ۚ پَس ۚ چہ ۚ تَاسُو ۚ تَلُوسَہ ۚ كُورِي ۚ نُو ۚ زَمَا ۚ اَو ۚ سَتَاسُو ۚ تَرْمِيخَہ ۚ بِہ ۚ پُورِہ ۚ فَيَصِلُ ۚ شَو ۚ اَو ۚ اَوَاللہ ۚ تَقَالِي ۚ ظَالِمَان
 بِالظَّالِمِينَ ۝ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا اِلَّا هُوَ
 پہ ۚ ظَالِمَانُو ۚ اَو ۚ هَف ۚ سَرَا ۚ دِي ۚ كُنْجِيَانِي ۚ دَ ۚ غِيو ۚ چہ ۚ نَہ ۚ پُورِہ ۚ پہ ۚ هَف ۚ (خُوك) ۚ اَو ۚ سَوَا ۚ هَف ۚ نَہ
 وَرِشِيہ ۚ پِي ۚ زِي ۚ اَو ۚ دَ ۚ غِيو ۚ كُنْجِيَانِي ۚ خَو ۚ هَف ۚ سَرَا ۚ دِي ۚ چہ ۚ دَ ۚ هَف ۚ نَہ ۚ پَرِي ۚ بِل ۚ هَف ۚ كُورِي ۚ خَبَرَا ۚ دَ ۚ

وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا
 اوهغه پوهه | په هغه | چه په اوج | اودريايي | اونه | پريوتی | خه پانړه | مکرهغه پوهه | په
 اود اوج | اود نودس هغه پورته نيه معلوم ده | اود اونه نه داسه پانړه نه را پريوتی چه هغه پوهه خبر نه وي

وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلُمِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَاسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ٥٥
 اونهغه دانه | په تيارو كنه | د زمكه | اونهغه گوندل | اونهغه اوج | مکرهغه | په روښانه كتاب كنه پوهي

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ
 اود زكه په تيارو كنه موجود هغه داخه يا خه نوند يا اوج غيز داسه نشته چه په روښانه كتاب لوح محفوظ كنه بلكه موجود وي

ثُمَّ يَبْعَثُكُم فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ
 اوهم هغه كړم | قيص كوي ستارو (روڼ) | د شپه | او پوهي | په هغه هغه تاسو كوي | د ورځ
 او الله هغه د اوج چه تاسو د شپه (د خوبه صورت كنه) په قبضه كنه اخلي اود ورځ چه تاسو هغه كوي | په هغه هم پوهه ده

ثُمَّ يَنْبِئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٥٦ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ
 بيا په هغه راپا خوي تاسو | په هغه كنه | چه پور كړه شي | وخت | مقرر | بيا د هغه طرف ته دي | ستاسو واپس تلل
 بيا په صبا د دنيا كارو وركا تر راپا خوي دپاره د چه مقرر نيه پوره شي | بيا تاسو قول به الله تعالى ته پسته هني

وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ
 بيا په هغه ونيائي تاسو | هغه هغه چه تاسو به كول | اوهغه داسه | د كياسه | د بندگي او غلبه
 نو هغه به درته ونيائي چه تاسو هغه كارونه كول - اوهغه په خپلو بندگانو پوره پوره قدرت لري

تَوَفَّاهُ ۖ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ٥٧ ثُمَّ رُدُّوا
 اورا البيري | په تاسو باند | نكړه (خبرته) | تر دس | كله راشي | چاته په تاسو كنه | مرگ
 اوهغه په تاسو نكړه (خبرته) | البيري | تر دس چه په تاسو كنه د چا د مرگ وخت راشي نو زمونږ

إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ ۖ إِلَّا لَهُ الْحُكْمُ ۖ وَهُوَ أَسْرَعُ
 (نو) قيص كوي (د هغه) (روڼ) | زمونږ را ليري شو (خبرته) | اودوي | كوتاهه نه كوي | بيا | به دي وگورئ شي
 (البيري) (خبرته) | د هغه روح قيص كوي اوهغوي (په خپل كار كنه) هيڅ كوتاهه نه كوي - بيا به دا قول الله ته

الْحُسَيْنِ ٥٨ قُلْ مَنْ يُنْجِيكُمْ مِنَ ظُلُمِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
 حساب اخستو | دوايه | خوك | خلاصه دركوي تاسو | له تيارونه | د اوج | اود درياب
 كنه | بيرتيز دس - ورته دوايه چه خوك د | چه د اوج | اوسيند | په تيارو كنه تاسو د خطه نه پچ كوي

تَدْعُوهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ لَئِنْ أَجَبْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ
 تاسو بلغي هغه | په عاجزي | او په پسته | كچه | هغه مونږ خلاصه راكوي | د كنه (مصيبت) نه | نو خاهاهه زمونږ
 چه تاسو نه په عاجزي سره او په پسته پسته بلغي - (او وائي چه) كه چه مونږ الله د دس (مصيبت) نه پچ كړو نو زمونږ

مِنَ الشَّكِرِينَ ۝ قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِّنْهَا وَهِيَ كُلِّ كَرْبٍ

له شکر کوونکو نه | دوايه | الله | خلاصه درکوی تاسو | له دے نه | اوله هرے یوے سختی نه

به ضرورت هغه شکر گزار یو، نه دوايه هم الله تعالى تاسو د دے او د هر تکلیف نه خلاصی، بیا هم

تَمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ۝ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ

بیا هم | تاسو شرک کوئی - | دوايه | هغه | قادر دے | په دے چه راو لیری هغه | په تاسو باندی

تاسو شرک کوئی - ورته دوايه چه هغه (الله تعالى) په دے خبره یاندي قادر دے چه په تاسو باندی

عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتَ أَجْدَاكُمُ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا

(هغه) عذاب | ستاسو د پاسه نه | یا ستاسو د نېپود لاندی نه | یا جمع کړی تاسو | ټولی ټولی

د بړه نه یا ستاسو د قد مونو د لاندی نه عذاب راو لیری، یا تاسو په فرقو کي تقسیم کړی

وَيَذِيقُ بَعْضَكُم بِأَسْبَعُ أَنْظَرُ كَيْفَ نَصَرَفُ الْآيَاتِ

او وڅکوی | له تاسو نه څو نه | جنگ د ځنو | د کوربه | څنگه | بیا بیا بیانو | ایتونه

او په تاسو د یو بل د لاسه د جگر په مزه وڅکوی، د کوربه مونو څنگه په بیل بیل شان خپله څښه بیانو

لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُوْنَ ۝ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَّسْتُ

د پاړه د څه دوی | پوهه شی | او دروغ ژن کوو | هغه | ستا قوم | او هغه حق دے | دوايه | زه نه یم

شاید چه دوی پرے پوهه شی - اوستا قوم د کفار د مکے | دا قرآن دروغ ژن کوو حال دا چه داریتونه دے | دوايه چه

عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝

په تاسو باندی | هغه | نگران | د پاړه د هر خبر | (یو وخت) مقرر کړی | او د پیرز | په تاسو پوهه شی

زه ستاسو د مه وار څو نه یم - د هر خبر د واقع کیدو | یو وخت مقرر کړی | او تاسو به د پیرز پوهه شی -

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ

اوله چه | تاسو وویځی | هغه خلق | چه بحث کوی | زموږ په ایتونو کي | نوموړ واړوه | له دوی نه | تر څه چه

او هر کله چه ته وویځي چه خلق زموږ په ایتونو باندی نکه چینی کوی نو د هغوی نه یواځه نه شه تر څه چه (هغه)

يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۝ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ

دوی لکياشی | په څه بله خبره کي | او که چه هر کړی له تانه | شیطان | نوموړ کښینه

بحث پر پیډی او | په بله خبره کي مشغول شی، او که چه شیطان درنه (د الفحيت) هر کړی (او نه په دوی کي

بَعْدَ الذِّكْرِ ۝ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ

پس د زایا دیدو | د ظالمانو خلقو سره | او نشته دے | په هغو خلقو چه | (د پیرز) (له الله نه)

کښی) نو بیا د راتلونو پس د داسه ظالمانو سره مه کښینه، او کوم خلق چه پر هیز کاره دی په هغوی باندی

مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَلَٰكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۝

د هغو (جگړه کوونکو) له حساب نه | څه څیز | لیکن | (د حق) نصیحت کول | چه دوی | پر هیز کاره شی -

د هغوی د حساب کتاب هیڅ ذمه واری نشته البته نصیحت کول د هغوی په ذمه دے | شاید (د ظالمان م) | د الله تعالى

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

اور پیڑھے | ہفت خلق | چہ جو کچھ دے | خیل دین | لوے | اوتوے | اودو کہ ورکے دوتے | ژوند دنیا

وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا

اور نصبت ویکہ | پے دے (قرآن) سرے | (دکھائی) چہ ہلاک شی خوک نفس | دخیلو کہ پے بدلہ کنے | نشہ دے | دھفہ

مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۚ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ

دے اللہ نہ سوا | (دخو) دوت | اوندے خوشفارشے | اوکے چہ ہمداد اکری | بجورہ پورہ (تاوان) | اودو بہ نہ خستے شی

مِنْهَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ

دھفہ نہ | ہم دادی ہفت خلق چہ | ہلاک کیے شول | دخیلو خرابو کار پے بدلہ کنے | دوی نہ خستل دی | لہ | یشید اوتوہ

وَعَذَابٌ أَلِيمٌ ۚ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ۚ قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

اور عذاب (پہو) | دردناک | پے وجہ دے | ادوی کفر کونو | واپہ | ایامونہ و بسو | دے اللہ نہ سوا

مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا ۚ بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ

ہفت چہ نفع نہ | راکی مونہ نہ | اوندے نقصان راکی | ادبے و کر و شو مونہ | پے پوند و خیلو | پس لہ دے نہ چہ ہدایت و کر و مونہ نہ | اللہ

كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ ۚ لَهُ أَصْحَابٌ

پے شان دھفہ چا | چہ بے لاکہ کہے و دھفہ | شیطانو | پے زمکہ کنے | حیرانہ پاتے شو | دھفہ | ملگری دی

يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ ۚ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ

(چہ) بلی ہفت | سمے لاسے طرف نہ | چہ راشہ مونہ نہ | واپہ | بیشک | ہدایت دے اللہ | ہدایت دے

وَأْمُرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۚ وَأَنْ أَقْبِمُوا الصَّلَاةَ وَالْقُوَّةَ

اور مونہ نہ حکم دے | چہ فرمان بردار شو | دے جہاننو دے پروردگار | اودا چہ | قابم کرو | مونہ | اودیرہ کوئی دھفہ

وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۚ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

اور ہم ہفت ذات دے | چہ ددہ طرف نہ | بہ تاسو جمع کوئے شی | اودہم ہفتہ | چا چہ | پید اکول | اسمانونہ

اور مونہ نہ حکم شوے دے چہ دے قول مخلوق دے پروردگار حکم و منو اودا چہ تاسو مونہ کوئی اودے اللہ تعالیٰ نہ ویرہ کوئی

وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۚ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

اور ہم ہفت ذات دے | چہ ددہ طرف نہ | بہ تاسو جمع کوئے شی | اودہم ہفتہ | چا چہ | پید اکول | اسمانونہ

اور مونہ نہ حکم شوے دے چہ دے قول مخلوق دے پروردگار حکم و منو اودا چہ تاسو مونہ کوئی اودے اللہ تعالیٰ نہ ویرہ کوئی

وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۚ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

وَإِذَا سَمِعُوا
وَالْأَرْضِ
اور کہ
پیدا اکری دے
يَوْمَ
پیدا اکری دے
چہ شہیلی پے
الْحَيَاةِ
خبردار
دے مونہ خاوند
إِلَىٰ آرَد
بیشک دے واپہ
خودش چہ
مَلَكُوتِ
حکومت
دے زمکہ
جَنَّ
خورہ شوہ
چہ شہبہ
قَالَ
دو وکیل
دے وکیل
رَبِّي
زمارب
دے نو
مِنْ
لہ
شہ
ہا
دے
قول

تُشْرِكُونَ ۝ اِنِّیْ وَجَّهْتُ وَجْهَیْ لِلَّذِیْ فَطَرَ السَّمٰوٰتِ

چہ شریکوی نے تاسو | بیشک ماخو و گریو | خیل مخ | ہفہ (ذات) طرف تہ | چہ پیدا کری نے دی آسمانہ

وَالْاَرْضِ حَنِیْفًا ۝ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِکِیْنَ ۝ وَحَاجَّہٗ قَوْمُہٗ قَالَ

او زمینہ | یہ دے مال کئے چہ نہ حنیف | او نہ یم زہ | لہ مشرکانو نہ | ادھکریہ دکرہ ددہ سرہ | قوم ددہ | او دیرہ

اَتُحَاجُّوْنِیْ فِی اللّٰہِ وَقَدْ هَدٰیہٗ ۝ وَلَا اَخَافُ مَا تُشْرِكُوْنَ

ایا تاسو جگرہ کوئی ماسرہ | د اللہ بہ قتلہ | حال دے ہفہ ماہد | کرے | او نہ نہ دیر یم | د ہفہ نہ چہ تاسو شریک نیسی

یٰہٗ ۝ اِلَّا اَنْ یَّشَآءَ رَبِّیْ شَیْءًا ۝ وَسِعَ رَبِّیْ کُلَّ شَیْءٍ عِلْمًا

ہفسرہ | مگر دچہ و غواہی | زمارب | خہ خیز | احاطہ کرے دہ | زمارب | ہر | خیز باند | یہ علم سرہ

اَفَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ ۝ وَکَیْفَ اَخَافُ مَا اَشْرَکْتُہٗ ۝ وَلَا تَخَافُوْنَ

پس ایانصیحت نہ مے | او غنگہ | زہ و دیر یم | لہ ہفہ چانہ چہ شریک ہفہ دی تاسو | او نہ دیر یم تاسو

اَنْتُمْ اَشْرَکْتُمْ بِاللّٰہِ مَا لَمْ یُنَزَّلْ بِہٖ عَلَیْکُمْ سُلْطٰنًا

لہ خیز چہ تاسو | شریک نیسی | د اللہ سرہ | ہفہ | چہ نہ دے نازل کرے ہفہ دے | یہ تاسو باند | دلیل

فَاٰی الْفَرِیْقَیْنِ اَحَقُّ بِالْاَمْنِ ۝ اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا

پس کوم فریق لہ دو اہونہ | زیات ہقدار دے | د امن | کہ چہرے تاسو پوہیدہی | ہفہ خلق چہ ایمان راہی

وَلَمْ یَلْبِسُوْا اٰیٰتِہُمْ بِظُلْمٍ ۝ اُولٰٓئِکَ لَہُمْ الْاَمْنُ وَہُمْ

او نہ دے ملا دکرہ دی | خیل ایمان | بے انصافی سرہ | ہم ددوی دیارہ دے | امن | اوہم داری

مُہْتَدُوْنَ ۝ وَتِلْکَ حُجَّتُنَا اٰتِیْنٰہَا اِبْرٰہِیْمَ عَلٰی قَوْمِہٖ نَزَعُہٗ

پہ سمہ لاہ باند | اودا دے | زمرہ دیل | چہ مونیہ و کرے دے | ابراہیم تہ | ادہ د قوم خلاف | پورہ کو مونیہ

دَرَجَتٍ مِّنْ نَّشَآءِ ۝ اِنَّ رَبَّکَ حَکِیْمٌ عَلِیْمٌ ۝ وَوَهَبْنَا لَہٗ

دے | دچہ مونیہ غواہی | بیشک | ستارب | خاوند د حکمت | پوہہ دے | ادور کو مونیہ | ہفہ

وَلَا اسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

اَسْمِعُوا

إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا

اسحاق ^۳ | او یعقوب ^۴ | (چه) هر یوله | هدایت و کرد موثر | او نوح ^۵ له (هم) | موثر هدایت و کرد

مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَنَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ

له ^۶ ذمه و پانی | او دوی له اولاد نه | داود ^۷ | او سلیمان | او ایوب | او یوسف ^۸
 ته بنودله وه او بیاید هغه په اولاد کنه مو داود سلیمان ایوب یوسف

وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ نُجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۸۷ وَزَكَرِيَّا

او موسی ^۹ | او هارون ^{۱۰} له (هم) | او دغه شان | موثر بدله و کرد | نیکي کونکو ته | او زکریا ^{۱۱}
 موسی او هارون علیهم السلام ته و بنودله او نیکانو ته موثر دغه بدله و کرد ، او زکریا

وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ۸۸

او یحیی ^{۱۲} | او عیسی ^{۱۳} | او الیاس ^{۱۴} له (هم) | چه دوی تول | له نیکو کارونه و
 او یحیی او عیسی او الیاس علیهم السلام ته و بنودله وه په دوی کنه هر یو نیک عمله دو ،

وَأِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا كُلًّا فَضَّلْنَا

او اسماعیل ^{۱۵} | او الیسع ^{۱۶} | او یونس ^{۱۷} | او لوط ^{۱۸} له (هم) | او هر یوله | موثر فضیلت و کرد دو
 او اسماعیل ^{۱۹} او الیسع ^{۲۰} او یونس ^{۲۱} او لوط ^{۲۲} ته مو هدایت و کرد او په دوی کنه هر یوله مو د خپله زمانه

عَلَى الْعَالَمِينَ ۸۹ وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ

په جهان والو پانی | او د دوی پلارانو | او د دوی اولاد | او د دوی ورورونه (هم غږونه)
 په نورو خلقو فضیلت و کرد او د دوی ښو پلارانو او ځنه اولاد او ځنه ورورونه مو فضیلت و کرد

وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۹۰ ذَلِكُمْ هَدَى اللَّهُ

او غوره کړل موثر دوی | او هدایت و کرد موثر دونه | نیغه لار په طرف ته | دادله | هدایت | ذال الله
 او موثر دوی غوره کړل او دوی ته مو د نیغه لار په هدایت و کرد ، داد الله تعالی هدایت و

يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ

سمه لار ښائی په دسره | چا ته چه غواړی | له خپلو بندگانو نه | او که چیرې خلقو شرک کوله | تر څا څا غاښ شول به له دوی
 چه په خپلو بند یا تو کنه چاله ځه خوښه وی هغه له ځه وکړی ، خو که دغه خلقو (بالقرن) شرک کړه و ځه نو

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۹۱ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ

څه چه دوی کول | دا هغه خلق دی | کومو ته چه | موثر و کرد و و | کتاب | او حکمت | او نبوت
 تول غږونه به ځه عیث تلې وو ، دا هغه خلق دی چه موثر ورته کتاب او حکمت او نبوت و کرد و و - نو

فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّا يَسُوؤُهَا

پس که چیرې | انکار و کړی | د دغه خبره ته | دا خلق | نو موثر مقرر کړی دی | په دوی | هغه خلق | چه نه دی د دغه
 کړاوس دا خلق تر ځه نه انکار و کړی ، نو موثر دا نعت داسه خلقو ته سپارلې ده چه په خپله هغوی

يَكْفُرِينَ ۝ اُولَٰئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰى اللّٰهُ فَيُهْدِيْهِمْ اَقْتَدِهٖ قُلْ

انکار کوئی | ہم داخل دی | کو موتہ چہ | ہذا کہے و | اللہ | نوڈ دوی پہ لایہ | جلیبہ | دواہ

تزی نہ منکر نہ دی ، دا حق خلق دو چاہتہ چہ اللہ تعالیٰ ہدایت کرے دو نوتہ ہم دھوی پہ لایہ خہ نہ دواہ

لَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝

نہ غواہم زہ نہ تاسو | پہ دیکھ | (خہ) اجر | دانہ دے | مکروہ | نصیحت | اجمہان د خلق د پارہ

چہ ذہ (د تبلیغ) پہ دے کار تاسو نہ اجر نہ غواہم ، دا کہے دنیا خلقو نہ یو عام نصیحت دے

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ اِذْ قَالُوْا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى بَشَرٍ

اد قدر نہ کر دوی د اللہ | (نہ) حق د کہہ د قدر دانی | کہہ دے د وویل | نہ دے نازل کہے | اللہ | پہ رجا انسان

اد دوی اللہ (د انعام) قدر نہ کر و نہ کہہ کہہ دے دے د وویل چہ اللہ تعالیٰ پہ چاہش باندہ

مِّنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ الَّذِیْ جَاۤءَ بِهٖ مُّوْسٰی نُوْرًا

خہ شے | دواہ | چا | رالیبے و | ہفہ کتاب | چہ | راوی دے و ہفہ | موسیٰ | رنہ

نہ دی نازل کری نہ دواہ چہ چاہفہ کتاب (تورات) نازل کہے و چہ موسیٰ علیہ السلام راوی دے و ، تو خلقو

وَهَدٰى لِّلنَّاسِ سَبِيْلَهُمْ ثُمَّ جَعَلُوْهُ قُرَٰطِیْسَ یَتَّبِعُوْنَهَا وَتَخْفَوْنَ

او ہدایت | خلقو بارہ | چہ ہو دوی تاسو ہفہ | پانے پانے | تاسو نہ کارہ کو ہفہ (خناخہ) او تاسو پیروی

لہ رنہ او ہدایت دو کوم چہ تاسو بیلو بیلو صفو باند لیکے دے (نہ) خہ یکنے خرنہ وئی او د ہر خہ پنے

کَثِیْرًا وَعَلِمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوْۤا اَنْتُمْ وَّلَا اٰبَاؤُكُمْ قُلْ

دیرہ (حصہ) | اوزدہ کہے متوی د تاسو | چہ خہ | چہ نہ پوہیدئی | تاسو | او نہ ستاسو پلارنیکہ | دواہ

بہت ساتی (اد کہے کتاب پہ ذریعہ) تاسو نہ ہفہ خبر دے معلومے شو چہ نہ تاسو او نہ ستاسو پلار نو نہ کو نہ معلومے

اللّٰهُ ۝ ثُمَّ ذَرَهُمْ فِیْ خَوْضِهِمْ یَلْعَبُوْنَ ۝ وَهٰذَا کِتٰبُ

اللہ (رالیبے دی) | بیا پریرہ دوی | پہ (فضول) شغل د دوی کہے | چہ دوی لے کوی | اودا (قران م) | یو کتاب دے

دواہ چہ ہفہ اللہ نازل کرے و بیا دوی پریرہ دے چہ پہ خیل فضول بحث کہے مشغول وی اودا (قران) مبارک کتاب دے

اَنْزَلْنٰهُ مُبْرَکًا مُّصَدِّقًا لِّذِیْ بَیْنَ یَدَیْهِ وَلِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰی

چہ نازل کہے د مونہ | دیر برکت والا | تصدیق کوئی دے | لہ دے نہ و ہانی و | اود پارہ دے چہ نہ و ویرہ | دے خلق

کوم چہ مونہ نازل کر و اود ہفہ کتاب نو تصدیق کوی چہ د دے نہ و ہانی و اود دے د پارہ راغلے دے چہ نہ پنے کے والا

وَمَنْ حَوْلَہَا ۝ وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ یُؤْمِنُوْنَ بِہٖ

او کوم چہ چاہیرہ دے دی | او ہفہ خلق | چہ یقین لری | پہ آخرت | او ایمان لوی | پہ دے کتاب

او د خاؤ شا خلق دو پیروے ، او شوک چہ پہ آخرت باند باور لری ، ہفوی پہ دے کتاب ہم ایمان راوی دے

وَهُمْ عَلٰی صَلٰتِہُمْ یَحَافِظُوْنَ ۝ وَمَنْ اَظْلَمُ مِّنْ اَقْتَرٰی

او دوی | د خیل مونہ | حفاظت کوی | او شوک | زیات ظالم دے | د ہفہ چاہے چہ دے نزل

او د خیلو مونہ نو دیر خیال ساتی ، اود ہفہ چاہے لوئے ظالم شوک کیدے شی چہ پہ اللہ تعالیٰ

عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ

په الله باندې | دروغ | ياد او وائی چه ماته وحی شوه ده | ماته | اونه ده وحی شوه | هغه ته | دغه خبر | او چا چه وویل

سَأَنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ

زړه چه نه به نازل | لکه څنگه چه | نازل کرو | الله | او که وویته ته | هغه وخت چه ظالمان دې | په سختو

الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ يَوْمَ

د مرګ کې | او فرشته به | راخوړی | خپل لاسونه | چه راوړی | روحو نه خپل | نن ورځ

تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ

په تاسو د کولې شي | عذاب | د ذلالت | په سبب د دې چه تاسو به وویل | په الله باندې | ناهق

وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ۝ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى

او تاسو به | د هغه د آیتونو نه | غرومې کولو | او بېشکه تاسو راغلی وئې مونږ ته | یوازې

كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرْكُمُ مَا خَوَّلْنَاكُمْ

لکه څنگه چه مونږ پیدا کړی وئې تاسو | په اول ځل | او تاسو پرېښودل | هغه څه | چه درکړې وو مونږ تاسو ته

وَرَأَوْا ظُهُورَ كُمُومٍ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَ كُمُومٍ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ

له ورستو شاګانو خپلو ته | اونه وینو مونږ | تاسو سره | ستاسو سفارشیان | هغه چه گمان به کولو تاسو | چه دې

فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا

ستاسو تر مینغه | د الله شریکان دې | بېشکه پرېکړې شو | ستاسو په مینم کې نه شول | او ورک شول | له تاسو نه | هغه څه

كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ۝ إِنَّ اللَّهَ فُلُقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ

چه تاسو به ئې گمان کولو | بېشکه | الله | چوونکې دې | دانې | او زهې | هغه راوړی | ژوند کې

مِنَ الْمَيِّتِ وَخُجِّرَ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ قَاتِي تَوَفُّكُونَ ۝

له مړې نه | او راویستونکې دې | مړې | له ژوندي نه | او ستاسو | الله | نوکوم خوا | تاسو او وی روانې

نه ژوندې راوړی او د ژوندي نه مړ راوړی هم د استاسو خدای دې نو تاسو کوم خوا او وی روانې بېخي

فَإِنَّ الْأَصْبَاحَ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا

چونکہ صبح اور شام کی طرح اور سورج اور چاند کی طرح حساب دیا گیا ہے

ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۝ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ

یہ اندازہ دلوں کے زبردست پوہ اور ہفتہ کی چارہ جو کربل یا سودیہ استوری

لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ

چہ تا سولہ پیاموں پر ہفتہ سورہ پہ تیار کیے دے اور دریاں بیشک یہ تفصیل سے بیان کر دی تھیں

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ

ہفتہ قوم دیا چہ پوہیری اور ہفتہ کی چارہ پیدا کرے تا سو لہ یوکس را دم نہ

فَمُسْتَقَرٍّ وَمُسْتَوْدَعٍ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ

بیاد بخورے استوگنے کے اور امانت کے بیشک یہ تفصیل سے بیان کر دی تھیں

يَقْقَهُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ

چہ پوہیری اور ہفتہ کی چارہ راؤ لہیے لہ آسمان نہ اوبہ پس راوینستلو مونیرا

نَيَاتٍ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا

مونیرا ہر قسم شے راو تو کولو پوہ ہفتہ کئے موشنہ بنا خونہ پیدا کرل چہ پوہ ہفتہ پوہ ذریعہ

وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ

اور قندوروں نے لہ بنا خونہ دے غونچو زورندونہ او باغونہ دانگورو او خون

وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثَرُ

داناو دیو بل پہ شان او دیو بل نہ جدا دیو ری دے مہوونہ کد چہ میوہ ویشی

وَيَنْبَغِي ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ وَجَعَلُوا

ہر کد چہ شے پوہ پوہ ورتے دے موناو دیا رے قدرت بشارتہ پوہ پوہ دی او دوی خدا پاک

مَنْزِلٌ ۚ

لِلَّهِ شُرَكَاءُ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ

الله سر | شریکان | پیریا نولر | اوجا دچہ الله پیدا کری دی | اوجہ پیری دی | اوجہ دپارہ | خاص | اولونہ

بَغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ۝ بَدِيعُ

پہرے علم | سر | حق پاک دے | اوجہ پیرا دچہ | دھقہ | چہ دوی | بیانی | پیدا کوئے دے

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَتَى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ

داسماون | اود زمک | خنک کیدے شی | دھقہ | خنک | حال | چہ نشہ | دھقہ | نیخہ

وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ

اوپیدا کوئے دھقہ | هرغیز | اوم حق | یہ هرغیز | پوہ دے | ہم دادے الله | ستاسو رب

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ

نشہ | خوک معبود | سوا دھقہ | پیدا کوئے دے | هرغیز | پس ہم دھقہ عبادت کوئی | اوجہ

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝ لَا تَدْرِكُهُ الْبَصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْبَصَارَ

د هرغیز | کار ساز دے | نہ شی موند دھقہ | سترکے | اوجہ | موی | سترگولر

وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝ قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ

اوجہ | باریک بین | خبردار | بیشک راغی دی تاسوتہ | دلیلونہ | ستاسو رب | طرفہ

فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ

نوخوک | چمے وویی | پس حان دپارہ | اوخوک چہ ہوند پاتے شو | نوم پہ ہقہ | تاوا | اوزہ نہ یم | پہ تاسو باند

بِحَفِيفٍ ۝ وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِيُقُولُوا دَرَسْتَ

نگھبان | اودغہ شان | بیایا بیانو موند | ایٹونہ | اوجہ وواقی ہقہ | توسلی دی تا

وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝ إِنِّي أَنَا أَوْحِيَ إِلَيْكَ

اوجہ مونہ بنہ واضعہ کردا | پوہید ونگر دپارہ | پیروی دکرہ | دھقہ | چہ وہی شوق | تاتہ

دی ادخوک چہ پوہہ دی هقوی نہ حقیقت بنہ بنکارہ کردہ | تہ پہ ہقہ وہی پسے خہ چہ خیل رب درتہ

الانعام ۶
حَسْبَاءُ
ذَرْبِهِ وَجَعَلْنَا
سَابِغًا وَجَعَلْنَا
وَالنَّجْمِ
ارہ | ستورہ
بارہ ستورہ
الآيَاتِ
مونی | ایٹونہ
بارہ خنک
س واحد
را دم | نہ
اکری بی
قوم
نہ قوم دپارہ
بیان کری
جنا پہ
نومونہ پیر
نہ ذریعہ
مترکبا
یوئل پورکے
وہ دانی پیدا
والذین
او خون
خون لا
ذالہ
نہ چہ میوہ
نہ چہ وکی
وَجَعَلُوا
اودو
ی خدا

۱۲
ع
۱۸

مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

ستاد رب له طرف نه | نشته د (خوک) معبود | سواد هغه | اومخ وگرخوه | له مشرکان نه | کوه

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا ۚ وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا

او که چر غوښتل وای الله | نو دوی به شرک نه وکړه | اونه یې جوړ کړه مونږ ته | په دوی باند | نگران

وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ

اونه یې نه | په دوی | ذمه واما | او کښل مه کوئ | هغونه د کوموچه | مشرکان غایب کړ

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ يَغِيْرُ عَنْهُمْ كَذٰلِكَ

د الله نه سوا | پس دوی به کښل وکړی | الله ته | به زیان شته | به له علم نه | دغه شان

زَيِّنَا لِكُلِّ اُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ اِلٰی رَبِّهِمْ مَّرْجِعُهُمْ

بنا کړه د کوموچه | هر یو یو د پاره | د دوی عمل | بیا | د خپل رب طرف ته | دوی له واپس تللو

فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝ وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْْمَانِهِمْ

پس هغه به دوی وښائی | هغه چه دوی کول | اودوی قسم وخورئ | به الله | یاخه | قسمونه

لَیْنِ جَاءَتْهُمْ اٰیَةٌ لِّیُّوْمِنْنَ بِهَا ۚ قُلْ اِنَّمَا الْاٰیٰتُ

که چر | راشی دوی ته | (هغه) غځیږه | خاخوا به ایمان راوړی دوی به هغه | ووايه | چه داسه غځیږه (مهر)

عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا یُسْعِرْکُمْ اَنَّهُمْ اِذَا جَآءَتْ لَیُّوْمِنُوْنَ

(خو) د الله سر دی | اوتاسو ته هغه معلومه ده | چه هغه (غځیږه) | هر کله راشی | (بیا به) دوی ایمان نه وړی

وَنُقَلِّبُ اَفْئِدَتَهُمْ ۚ وَابْصَارَهُمْ کَمَا لَمْ یُؤْمِنُوْا بِهِ

او موږ به د دوی زړونه او د دوی سترگه (د حق نه) بدل کړو که څنگه چه دوی به د (خو) کښه

اَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ وَنَذَرُهُمْ فِی طُغْيَانِهِمْ یَعْمَهُوْنَ ۝

په اول | ځل | او موږ به پر یو دوی | د دوی به سرکښی کړی | سرگردانه

غځیږه اول ځل ایمان راوړی نه ده | او به غځیږه سرکښی کړی به | اریان دربان پر سر

وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا

او کہ چہ موتی را الیہم | دوی نہ | فرشتے | او کلام کہو دوی سرہ | مردہ | او جم کہے دے موتی
او کہ موتی چہ دوی فرشتے ہم نازلے کہے دے ، او مردہ و سرہ خبرے ہم کہے دے او موتی (د دنیا)

عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قَبْلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ

یہ دوی باند | ہر چیز | مخے نہ | (نویام) دوی گانہ وو | چہ ایمان نہ را دے | مکر (دا) | چہ اللہ تعالیٰ غویشے
تو ل غیرونہ ددوی مخے نہ را جم کہی دے ، بیا ہم دوی ایمان نہ را ورو ہنہ ؛ کہ چہ اللہ غویشے (نوبلہ خبر دے)

وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ ۝ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا

لیکن | اکثر لہ دوی نہ | جاہلان دی | او دغہ شان | موتی جو کہل | ہر نبی د پارہ | دشمنان
لیکن یہ دوی کہے اکثر خلق د نا پوہی خبرے کوی ۔ او دغہ رنگ موتی د ہر نبی دشمنان شیطان پند کہی

شَاطِطِينَ ۝ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ

چہ شیطان دی | لہ بتیا دمہ | اولہ پیریانوتہ | چہ (غور دے) کہے اچوی | مخے نہ دوی نہ | حوتہ
دی کوم چہ انسانان او پیریان وو دوی ددوے و رکولو د پارہ د یو بل پہ زہا کہے ددوے

زُخْرَفَ الْقَوْلِ عُرُورًا ۝ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ

دروغ خبرے | دو کے د پارہ | او کہ چہ غویشے | ستارہ | دوی یہ دا کار نہ وو کہے | بتی پیری دوی
خوبے پستے خبرے اچوی ، او کہ چہ ستارہ غویشے نو ددی بہ دا کار نہ شو کہے نو دوی او

وَمَا يَفْتَرُونَ ۝ وَلَيَصْنَعِ إِلَيْهِ أَفْدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

او کوم چہ | دوی دروغ تری | او چہ مائلہ شی | دے دروغ طریقہ | زہونہ | دہغو خلقو | چہ یقین نہ لری
کوم چہ دوی دروغ تری (پہ چیل حال) پیری دے ، دگو کہ (د خبر کوی) چہ کوم خلق یہ آخرت باند یقین نہ لری دہغوی

بِالْآخِرَةِ وَلَيَرْضَوْهُ وَلَيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ۝ أَفَغَيْرَ اللَّهِ

یہ آخرت | او د پارہ دے چہ دگویش کوی ہف | او چہ دوی د کوی | ہف خراب کارونہ چہ دوی کوی | پس ایاد اللہ نہ
زہونہ کہ طرف نہ مائلہ شی او ہغوی دا خبرے خوبے کوی او کوم خراب عملونہ چہ دوی کوی یہ ہف کہے لکیاوی ۔ (پیری دے)

أَبَتَعَى حَكْمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا

زہ ولتوم | فیصلہ کوئے | او دے ہف ذات کے | چہ نازلے کہو | ستارہ نہ | (دا) کتاب | واضح کہے شوے
دوی نہ وایہ چہ ایازہ د اللہ تعالیٰ نہ سوا شو کہ بل حکم ولتوم حالکہ ہم ہف کے کوم چہ تا سوطر نہ یو کتاب نازل

وَالَّذِينَ اتَّيْنَهُمُ الْكِتَابُ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِنْ رَبِّكَ

او کوموتہ چہ | موتی د کہے دے | کتاب | ہغوی پوہیدی | چہ ہف | نازل کہے شوے | ستارہ نہ | طرف نہ
کوم کوم چہ واضح کہے او ہف خلق کوموتہ چہ موتی کتاب و رکے د ہغوی پوہیدی چہ دا قرآن متادرب د طرف نہ پہ حق

بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ۝ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ

ریشونے | پس نہ مہ کیوہ | لہ شک کوونکونہ | او پورہ شوہ | خبرہ | ستارہ نہ
سہ نازل شوے نو تہ یہ شک خلقو کہے مہ شاملیدہ ۔ او ستارہ خبرہ د ریشونہ والی او د

صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

په رښتيا | او انصاف كې | نشته څوك بدلونكې | دهغه څېره | او هغه | او بېدونكې | يوه
انصاف په اعتبار سره كامله ده | هېڅوك دهغه حكيمونه بدلونكې نشي | او هغه هر څه اوسې او په هر څه پوهه

وَإِنْ تَطَعُ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

او كه چته څېره ومني | ډاځه شو | له هغونه چي په زمكه كې دي | نو دوي ټكراه كړي تا | ځا الله ډلاسه نه
او كه چته ډډنيا ډاځه واخلو څېره ومني نو دا خلق به تا ځا الله تعالى ډلاسه نه ټكراه كړي

إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۝۱۱۶

پيروي نه كوي دوي | مكره گمان | اونه دي دوي | مكره صرف خيالي خبره كوي | بېشكه ستارب
دوي خو هغه په گمانونو پس روان دي | او صرف خيالي خبره كوي | په حقيقت كې ستارب ډير

هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ۝۱۱۷

ښه پوه ده | چي څوك لږه كيږي | دهغه ډلاسه نه | او هغه ښه پوهه | په سمه لاس تلو كې يانې
ښه پوهه ده | چي څوك ډېره لاسه نه لږه ده | او ښه پوهه ده | چي څوك په سمه لاس روان ده

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ

پس تاسو خوړئ | له هغه څه نه | چي افته شوي | نامه ځا الله | په هغه | كه چرې يې تاسو | دهغه په ايتونو
نو دهغه څارو غوښه خوړئ | په كوچو چي (ډډې په وخت) ځا الله تعالى نوم ياد شوې وي | كه تاسو دهغه په

مُؤْمِنِينَ ۝۱۱۸ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ

ايمان لرونكي | او څه روڼه ده | چي تاسو نه خوړئ | له هغه څه نه | چي ياد شوي وي نامه ځا الله په هغه
حكومو ايمان لرئ - اخر څه وجه ده | چي تاسو ډډه څاروي | غوښه نه خوړئ | په كوم چي ځا الله نوم ياد شو

وَقَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَّرْتُمْ

حالانكه هغه واضح كړه ده | تاسو پاره | كوم چي هغه حرام كړل | په تاسو يانې | مكره صرف هغه | چي تاسو مجبوره شئ
دي | حال ځي چي الله تعالى دربان څه حرام كړي دي هغه ئي په تفصيل سره بيان كړي دي | مكره تاسو ورته

إِلَيْهِ وَإِنْ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ

هغه نه | او بېشكه | ډير خلق | به لاسه كوي خلق | په خواش و نفس خپل | به له يوه نه
(ډډې نه) مجبوره شئ | ډوډېه مېرغه نشته | او بېشكه | ډير خلق | خپلو نفساني خواشاو په وجه بغير علم نه خلق ټكراه

إِنْ رَبِّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ۝۱۱۹ وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ

بېشكه | رب ستا | ښه پوهه ده | حد نه په تيريدونكو يانې | او بېرېر دي | ښكاره | كنهه | او بېته دهغه
كوي - بېشكه الله حد نه وړاندي تيريدونكي | ډير ښه پيژني - او څرگند او پټ هر قسم كناهونه پريږدي

إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا

بېشكه | كوم خلق چي | كوي | كناه | ډير زړه دي | دوي ته بدلې وركې شئ | دهغه كوم چي
يقيناً كوم خلق چي كناهونه كوي | ډير زړه به هغوي ته دهغوي ډډې وركولو

يَقْتَرِفُونَ ﴿١١٦﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرْ أَسْمَاءُ اللَّهِ عَلَيْهِ

دوی کون | او تاسو مہ خوری | لہ ہفغہ نہ | چہ نہ وی یاد شرے | نوم ذ اللہ | بہ ہفغہ باند
سزا ملا دی - او ذ ہف حلالے نہ (غوبنہ) مہ خوری چہ ذ اللہ تقالی نوم پرے یاد شوی نہ دوی

وَأَنَّهُ لَفَسِطٌ ۚ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَٰهِمْ

(دوبیشکہ ہفغہ) | کتاہ دہ | اوبیشکہ | شیطات | (دھو) | اچوی | پہ غور و لوکے | ذ خیلو دوستانو
اودا دگناہ کار دے | اوبیشکہ شیطان ذ خیلو دوستانو پہ زہ و نو کئے | وسوسے | اچوی | چہ

لِيَجَادُوهُمْ وَإِنْ أَطَعْتَهُمْ إِنَّكُمْ لَمَشْرِكُونَ ﴿١١٧﴾

چہ دوی تاسو جگرے کوی | او کہ چرے | تاسو ذ دوی خبر و منی | اوبیشکہ تاسو | بہ مشرکان | یو -
تاسو سرے جگرے و کوی | او کہ تاسو ہم ذ ہقوی اطاعت و کرو نو یقیناً مشرکان | بہ شئی -

أَوْ مَنْ كَانَ مَبِيتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي

ایا شوک چہ وو | مر | بیا مونذ ہفغہ ژوندے کرو | او جو پکرو مونذ | ہفغہ ذ پارہ | نور | چہ روان دی
ایا شوک چہ مر وو | بیا مونذ ہفغہ ژوندے کرو | او ہفغہ ذ پارہ | مور نہ بید اکرہ چہ دے پہ مد د

بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ

ذ ہفغہ پہ مدسره | پہ خلقو کئے | ایاد ہفغہ چا پہ شان دے | چہ پہ تیارو کئے وی
سره ہفغہ ذ خلقو پہ مینہ کئے ژوند تیری ذ ہفغہ چا پہ شان کیدے شئی | چہ پہ تیارو کئے پروت وی

لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۚ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

چہ نہ شئی راوتلے | لہ ہفغہ نہ | دغہ شان | بنائستہ کپہ شوی | کاخانو ذ پارہ | ہفغہ عمل | چہ دوی نے کوی -
او بہ ترے نہ وتے نہ شئی | دغہ کاخانو نہ ذ ہقوی (خراب) | عملونہ نہائستہ | بنکارہ شوی دی

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ اَكْبَرُ مَجْرُمٍ مِّنْهَا لِيَمْكُرُوا فِيْهَا

او دغہ شان | جو پکرو مونذ | پہ ہریو کلی کئے | لوٹے لوٹے | مجرمان ذ شکی | چہ دوی مکرو کری | پہ ہفغہ
دھم دغہ مونذ پہ ہر کلی کئے | دغہ خلے غہان | مجرمان جو پکری دی | چہ ذ مکرو جالونہ | پکئے خوروی

وَمَا يَمْكُرُونَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١١٩﴾ وَاِذَا جَاءَتْهُمْ

او دوی مکرنہ کوی | مکر | ذ خیلو خاتون سرہ | او دوی نہ پوہیری | او کہ چہ راشی دوی تہ
او دوی (بل چا سرہ نہ بلکہ) | خیلو خاتون سرہ فریب کوی | خود دوی پوہیری نہ - او ہر کلہ چہ دوی تہ

اٰیَةً قَالُوا لَنْ نُّؤْمِنَ حَتّٰی نُؤْتٰی مِثْلَ مَا

خبر غخبہ | (نو) | وائی | مونذ خوبہ ہیخہ کلا ایمانہ راوے | تر دے چہ | را کہے شئی مونذ تہ | پہ شان ذ ہفغہ
پوہ غخبہ راشی | نو وائی | چہ مونذ | ہیچرے نہ مونذ ترخو چہ پخیلہ مونذ تہ | ہفغہ غخبہ رانہ کرے شئی | لکہ چہ ذ

اَوْتٰی رَسُلُ اللّٰهِ ۚ اَللّٰهُ اَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسٰلَتَهُ سَيُصِيبُ

چہ و کرے شئی | ذ اللہ پیغمبرانوتہ | اللہ نہ پوہہ دے | کوم ٹاٹے چہ | ہفغہ راوی | خیل پیغام | ذ بہ و رسیدی
اللہ تقالی رسولانوتہ و کرے شئی | اللہ تقالی نہ پوہیری | چہ شوک | ذ خیل رسول جو پکری | مجرمانوتہ بہ

مَنْ يَّكْفُرْ بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ فَسَوْفَ يَجْعَلُ اللّٰهُ رِسٰلَتَهُ سَيُصِيبُ

چہ و کرے شئی | ذ اللہ پیغمبرانوتہ | اللہ نہ پوہہ دے | کوم ٹاٹے چہ | ہفغہ راوی | خیل پیغام | ذ بہ و رسیدی
اللہ تقالی رسولانوتہ و کرے شئی | اللہ تقالی نہ پوہیری | چہ شوک | ذ خیل رسول جو پکری | مجرمانوتہ بہ

مَنْ يَّكْفُرْ بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ فَسَوْفَ يَجْعَلُ اللّٰهُ رِسٰلَتَهُ سَيُصِيبُ

چہ و کرے شئی | ذ اللہ پیغمبرانوتہ | اللہ نہ پوہہ دے | کوم ٹاٹے چہ | ہفغہ راوی | خیل پیغام | ذ بہ و رسیدی
اللہ تقالی رسولانوتہ و کرے شئی | اللہ تقالی نہ پوہیری | چہ شوک | ذ خیل رسول جو پکری | مجرمانوتہ بہ

الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا
 هفتہ | کومچہ جرم دکھو | رسوائی | ذلالت | او عذاب | سخت | یہ سبب دکھو |

كَانُوا يَمْكُرُونَ ۝ فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ
 دوی بہ بد تدبیر و نہ کول | پس چاہے | اللہ و غواری | چہ ہدایت و کبریٰ ہڈتہ | نو پیرانیزی | دھفہ سینہ |

لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا
 اسلام دپارہ | او چاہے چہ ہفہ و غواری | چہ | گمراہی کری | نو کری | دھفہ سینہ | تنگہ |

حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ
 دہیزانی تنگہ | داسے لکھ چہ | بہ زور سرخوئی | چہ اسمائے | دغہ شان | ورغورزی | اللہ | ناپاکی |

عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۝ وَهَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا
 یہ ہفہ و خلقو | چہ ایمان نہ راوی | او ہم دادہ | لاسہ | استادرب | نیفہ |

قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ۝ لَهُ
 بیشک | مونہر بہ تفصیل سو بیا کہے | فحشے | دھفہ و خلقو دپارہ | چہ نصیحت منی | ددوی دپارہ |

دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَ
 کوس دسلامتیا | ددوی ذرب سرہ | او ہفہ | ددوی مددگارہ | یہ سبب دھفہ خہ چہ دوی بہ کول |

يَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا يَمْعَشُرُ الْجِنُّ قَدْ اسْتَكْبَرْتُمْ
 یہ کومہ و شخ | چہ ہفہ بہ جمع کری دوی | قول | دنوہ فرمائی | لے | دے | دپیریانو | تاسو تابع کری | دو دیر |

مِّنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيُوهُمْ مِّنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ
 لہ بنیاد موندہ | او بہ وائی | دوستان ددوی | لہ اسانانوتہ | اسے زمونہ ربہ | قائدہ و لستہ |

بَعْضًا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتُمْ لَنَا
 لہ مونہر و شخ | دخنونہ | او مونہر و رسیدو | خیل ہفہ مبعادتہ | کوم چہ | مقرر کرہے ووتا | مونہر دپارہ |

قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ

دو فرماں | اور | اگلے ستاسو | ہمیشہ یہی | یہ ہفتے | صکر | خدا | چہ غواری | اللہ | بیشک
اللہ بہ درتہ و فرماں | چہ اوس ستاسو تہا کو تہ دہ | ہمیشہ یہ | پیکے اوسیدنی | خدا | ہند کتا بہ معاف شی | چہ چالہ د اللہ تعالیٰ

رَبِّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝ وَكَذَلِكَ نُؤَيِّ بِعُضِّ الظَّالِمِينَ

ستار | خاوند د حکمت | بوجہ دے | د غہ شان | موثر بہ ملگری کرو | غہ ظالمان
ستار | بیشک ستار | حکمت نو خاوند بہ ہر غہ بوجہ دے اود غہ بہ موثر غہ ظالمان د نور و خسوسہ د خیلو

بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝ يَمْشُرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ

د خوتہ | بہ سبب د ہفتہ | چہ دوی بہ کول | اے | دے | د پیریانو | او بنیادمو
غلوں بہ وجہ ملگری کرو - اے د پیریانو او بنیادمو قولگو

أَلَمْ يَأْتِكُمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ يَقْضُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنْذِرُونَكُمْ

ایمانہ دی راغی تاسو | پیبران | لہ تاسوتہ | دوی بہ بیانول | تاسوتہ | زما آیتونہ | او دیول بہ دوتاسو
ایمانہ تاسوتہ ستاسو نہ پیبران نہ ووراعی چہ زما آیتونہ دے درتہ اڈول ، اود نئی ورے د

لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَعَظَّمْتَهُم

ملاقات نہ | ستاسو دے ورے نہ | دوی بہ وولی | موثر گواہی وروو | بہ خیلو خاوند باندا | اودوہ وکر عودہ دتی
ملاقات نہ دے دیولئی - ہفوی بہ وائی چہ موثر بہ خیلو خاوند گواہی کوو ، او دوی لہ

الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ۝

ژوند | دنیا | اودوی گواہی وکرے | بہ خیلو خاوند | چہ واقعی دوی | دو | کافران
دنیا ژوند بہ دوکہ کہے غور زولی وو خوبہ د غہ ورخ بہ پہ خیلو اقرار وکری چہ دوی دحق نہ انکار کوونکی دو

ذَلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكِ الْفَرَى يَظْلِمُ وَأَهْلُهَا

د اہکد | چہ | نہ دے | ستار | ہلا کوونک | دینارونو | بہ ظلم سرہ | ہر کہہ چہ د اوسیدنی
دپہ دے وجہ چہ ستار بہ ظلم او تانصافی سرہ پہ داسے حالت کہے کلی نہ تباہ کوی چہ د ہفتہ خائے اوسیدنی

غَفْلُونَ ۝ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ

بے خبرہ وی | ادھر یو دپارہ | درجے دی | ددوی د غلوں بہ وجہ | اودہ دے | ستار | بے خبرہ
د حکوتہ | بے خبرہ وی اودو دپارہ د ہفوی د غلوں مطابق درجے دی | اوستار | د ہفوی د غلوں

عَمَّا يَعْمَلُونَ ۝ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ ۝ إِنْ يَشَأْ

لہفتہ نہ | چہ دوی گوی | اوستار | دہرہ بے نیازہ | خاوند د رحمت دے | کہہ چہ ہفتہ و غواری
نہ بے خبرہ نہ دے | اوستار غنی دے | د رحمتونو خاوند دے ، کہہ ہفتہ و غواری

يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفَ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا

دافہ لہے بہ کوی تاسو | او جانشین بہ کوی | پس لہ تاسوتہ | شوک چہ ہفتہ و غواری | لکہ غنکہ چہ
نوتاسو بہ فنا کوی او تاسوتہ پس چہ شوک لہ خوش وی ہفوی بہ ستاسو بہ خائے کنینوی لکہ غنکہ چہ

أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةٍ قَوْمٍ آخَرِينَ ۖ إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ

هغه بیدار کړی تاسو | د نسل نه | د نورو خلقو | بیشکه | اذکوی خبره | چه تاسو وعاړی درکول شئ

لَا تِلْكَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ۚ قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا

هغه راتلونکې ده | اونه یی تاسو | عاجزه کوونکی | دوايه | اے زما قوم! | تاسو عمل کړی

عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ ۚ إِنِّي عَامِلٌ ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ مَنْ تَكُونُ لَهُ

په خپل ځای باندې | بیشکه زه هم عمل کوونکې یم | پس تاسو ته به زه معلومه شئ | هغه څوک | چه وی به هنر ول

عَاقِبَةُ الدَّارِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۚ وَجَعَلُوا لِلَّهِ

بنه انجام | په آخرت کې | بیشکه | خلاص به نه شئ | ظالمان | او مقرر کړه ده دوی | الله لدم

مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ

له هغه نه | چه بېا کول هغه | فصل | او څاروی | یوه برخه | بیا وائی | چه دا د (خو) | الله ده

يَزْعِبُهُمْ وَهَذَا لَشُرَكَائِنَا ۚ فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ

د خپل خپل مطابق | ادا | زموږ د شریکانو د پالو | پس کومه برخه | چه ده | د دوی د معبودانو | هغه خو نه رسی

إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ ۚ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ

الله ته | او کومه (همه) چه ده | الله | نو هغه | ارسیری | د دوی د معبودانو طرف ته | د بېرته

مَا يَحْكُمُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ زَيْنٌ لِّكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ

کومه چه دوی ښه کړی | او دغه شان | ښاښته کړه | د بېرته | مشرکانو د پاره | وژل

أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيَرُدُّوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ

د اولاد خپل | د دوی شریکانو | چه هغه دوی هلاک کړی | او چه کله وکړی | به دوی باندې | د دوی دین

وَكُوْشَاءَ اللَّهِ مَا فَعَلُوهُ فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ۚ وَقَالُوا

او کله چې | غوښته | الله (خو) | دوی به نه وو کړی | پس پرېږده دوی | او کوم چه | دوی دروغ تری | او دوی دانی

وَكُلُّهُمْ لِيَوْمَ يَأْتُونَ فِيهِ وَلَهُمْ فِيهِ يَوْمَئِذٍ نَّصِيبٌ ۚ وَمَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ

او کله الله ته منظوره و | نو دا به به نه کول | خودوی پرېږده | چه په خپلو دروغو کې دغه پراته کړی | او دوی

هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرِّثْ حِجْرًا لَا يُطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ

پس دا | خاروی | او فصل | منع کرے شوی دی | نہ یہ خوری دا | مگر | ہفت شوگ چہ مریض غواہ |

بِزَعِيهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ

دوی ذخیان معاین | او (خے) غناروی | (چہ) حرام دی | دھوا شاکلے (سوروی) دیار | او (خے) غناروی | چہ دوی ناخلی |

أَسْمَاءُ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءٌ عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا

نوم | دالہ | یہ ہفتی باند | یہ دروغ تو | اللہ باند | بیرز یہ سزا ورکری دوی | یہ سبب دے |

كَانُوا يُفْتَرُونَ ۝ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ

چہ دوی بہ دروغ تو | او دوی وائی | (چہ) کوم (چی) دی | یہ خیتو کینے | دے | خارو |

خَالِصَةً لِّذِكْرُنَا وَمَحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ

دھن خاص دی | زمونہ د سرو دیار | او حرام دی | زمونہ یہ بخوبی باند | او کہ چہ | ہفت دی |

مَيِّتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ

مر | دھن (تو بنے سکا) | یہ دے کینے | شریک دی | اللہ یہ سزا ورکری دوی | دے دے کار |

إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ

بیشک ہفت | خاوند حکمت | پوہ دے | بیشک | تاوانیان شول | ہفت کوموچہ | دوزلو | اولاد خیل |

سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً

پہ دھن کینے | بے لہ پوہ نہ | او دوی حرام کرل | ہفت غم | چہ روزی ورکری دوی | اللہ | یہ وجہ دے دھن تو |

عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۝ وَهُوَ الَّذِي

پہ اللہ باند | بیشک دے گراہ شول | اونہ شول دوی | سمہ لار موند وکی | او اللہ ہفت ذات کچہ |

أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالْخَلْ

پیدائے کرل | باغونہ | خیرولی شوی پہ پایور لکھ دے گراہ شول | او چہ نہ وی خیرولی شوی پہ پایور (مقبولے والا) | او قیومہ |

بِأَعْيُنِنَا ۝ وَنَزَّلْنَا الذَّلْزَلَةَ ۝ وَنَزَّلْنَا الذَّلْزَلَةَ ۝ وَنَزَّلْنَا الذَّلْزَلَةَ ۝

باغونہ نے پیدائے کرل ہفت ہم دے گراہ کزور زبلی پہ ہفتو خیروشی او ہفت ہم چہ نہ شی خیرولے او دے تحویر اوے |

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْنَاكُمْ اللَّهُ بِهَذَا ۖ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ
 یا اوستا سوا حاضر | کہ چہ وصیت کرے ورتا شو | اللہ | یہ دے | پس شوک دے | زیات ظالم | لہ ہفتہ
 یا ایہ تاسو ہفتہ وقت (د اللہ تعالیٰ سرہ) حاضر دئی کہ چہ ہفتہ تاسو نہ د حکم دیکو نو د ہفتہ چاکوئے ظالم شوک
 افتری علی اللہ کذباً لیُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ
 چہ تہی | یہ اللہ باندی | دروغ | چہ گمراہ کوی | خلق | بے لہ پوئے نہ | بیشک | اللہ
 کیشی چہ یہ اللہ تعالیٰ باندی دروغ تہی چہ خلق پرے د علم نہ بغیر رہہ جہالت سرہ (گمراہ کوی بیشک اللہ

۱۲

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۚ قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ
 لایہ نہ ہدائی | قوم | د ظالمانوتہ | دواہیہ | نہ بیاموم زہ | یہ ہفتہ کہنے | چہ وحی شوقہ ماتہ
 ہفتہ خلقوتہ ہدایت نہ کوی قوم چہ ظالمان دی (آپغیرہ!) دواہیہ چہ کومہ وحی مانہ رالیہ شوقہ دہ
 مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَبْطَغُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا
 (محرمن) حرام | یہ خوردنی باندی | چہ خوری ہفتہ | سوا د دہنہ چہ | وی ہفتہ | مردارہ | یا وینہ
 ہفتہ کئے خورہ | یہ بخوردنی باندی د خوراک د پارہ ہیتر خیر حرام نہ موم، مکر د چہ مردارہ وی یا بھیدلے وینہ
 مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خنزيرٍ فَإِنَّهُ رَجَسٌ أَوْ فِسْقًا أَوْ هَلْ
 بھیدلے | یا غوشہ | د خنزیر | پس بیشک ہفتہ | ناپاک دے | یا ناجائزہ (حلالہ) | چہ خنزیرہ وی
 وی | یا د خنزیر غوشہ وی حکہ چہ دہ پلیدہ دہ | یا نارواحلالہ وی چہ د اللہ نہ سواد

لَا يَخْلُقُ اللَّهُ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ
 د غیر اللہ | یہ ہفتہ | پس شوک چہ | مجبورہ شی | چہ نافرمانی کوئے نہ وی | او نہ زیاتی کوئے | نو بیشک
 بل چانوم پرے اختہ شوے وی شوک چہ ہفتہ چہ شی | نافرمانی نہ کوی او حد نہ د تیرید و ارادہ نہ لاری نو بیشک

رَبِّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۚ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا
 ستارب | مغبونکے | مہربان دے | او پہ | ہفتہ خلق | چہ یہودیان دی | مونہ حرام کرے وہ
 ستارب | مغبونکے | مہربان دے | او پہ | یہودیان باندی مونہ نو کونہ لرونکی خنادر تہول

كُلِّ ذِي ظُفْرِ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا
 ہریو | نوکونہ والاغیر | اولہ عویانوتہ | اولہ گپ و چیلونہ | حرام کوی و مونہ | یہ دوی باندی | او د دے دواہیہ
 حرام کوی دو | او پہ غوثین مال کہنے او پہ چیلو کہنے مونہ پرے وازدہ حرامہ کرے وہ

إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ
 سوا | دے نہ چہ لکیدی وی | د دوی د شا کا نو (م) | یا کلمو باندی | یا ہفتہ چہ انشتی وی | دھوکی سوہ | دا
 مکر ہفتہ چہ یہ شاپورے لکیدلے وی یا پہ کلمو پورے نشتی وی | یا پہ ہلاوکی پورے لکیدلے وی | دامو

جَزَيْتُهُمْ بِبَغْيِهِمْ ۖ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ۚ فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ
 مونہ جزا د کرے دئی | د دوی د نافرمانی پہ ویم | او بیشک مونہ رشتہ تو فی یو | بیا کہ چرے | د دے تادروغز کوی | نو دواہیہ
 دوی نہ د سرکشی سزا ور کرے وہ او د چہ ہفتہ وایو بالکل رشتہ وایو نوکے دوی تادروغز ن و گنہری نو رتہ دواہیہ

رَبُّكُمْ دُورَ حِمَّةٍ ۖ وَاسِعَةٍ ۖ وَلَا يَرُدُّ بَأْسَهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٠﴾

ستاسورب | خاوند د ویرے مهربانی دی | اونه شی واپس کول | د هغه عذاب | د مجرم قوم نه |

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا

ذریه وائی | هغه خلق | چه مشرکان دی | که پر | غوښتلې الله | (نو نه به مونږ شرک کولو | اونه پلار او زموږ |

وَلَا جَرَمَ لَنَا مِنْ شَيْءٍ ۖ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى

اونه به مونږ هرام کړه وو | څه څیز | م څه شان | دروغ کړه وو | هغو خلقو | چه وړاندې له دوی وو | ترڅو چه |

ذَاتُوا بِأَسْنَاءٍ قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ

هغو خلکو | زموږ عذاب | ووايه | ایا دشته دی | تاسو سره | څه پوهه | نور او باقی هغه |

لَنَا ۖ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ ۖ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿٦١﴾

مونږ ته | پیروی نه کوئ تاسو | مکر | د گمان | اونه بی تاسو | مکر صرف غلط اندازې کوئ بی |

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ۖ فَلَوْ شَاءَ لَهْدَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٦٢﴾

ووايه | پس د الله دے | دلیل | بوخ | پس که پر | هغه غوښتلې | نو هدايت به ئه کړه و تاسو قوت ته |

قُلْ هَلُمْ شُهَدَاءُكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا

ووايه | راولئ | کواهان خپل | هغه چه | گواهي ورکړي | چه | الله حرام کړی دی | دا |

فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ ۖ وَلَا تَتَّبِعِ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا

بیا که چر دوی گواهي ورکړي | نوم گواهي مه ورکوه | د دوی سره | او پیروی مه کوه | د خواهشاو د هغو چه | دروغ وکړل |

بَايِتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَزِيغُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

زمونږ ایتونه | او د هغو کوم چه | ایمان نه لري | په اخرت باند | او دوی | دخپل رب سره | (نور) برابر دی |

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا

ووايه | تاسو راشئ | چه ولولم زه | څه چه حرام کړی دی | ستاسو رب | په تاسو باند | چه تاسو شریک مه نیسئ |

وَالَّذِينَ هُمْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۚ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتُهُ أَنْ يَسْتَأْذِنُوا

(په غیبه) | دوی ته ووايه چه راځئ زه تاسو ته | او هم چه الله به تاسو څه حرام کړی دی | دا چه د الله تعالی سره هغه |

بِهِ شَيْئًا وَيَالِ الْيَدَيْنِ اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ

دشمنه | هېڅه خپل | او د مور پلار سره | احسان د کوڅې | اومه وژنې | اولاد خپل
خپل ځان ته شريک کوڅې او مور پلار سره ښه سلوک ساتوڅې ، او خپل اولاد د مفلستې د لاسه

مِّنْ اِمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاٰيَاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ

د مفلستې د وېرې | هم مونږ | روزي درکو تاسوڅې | او دوی ته | اومه نزدې کېږئ | له حيايتي ته
مې وژنې ، مونږ تاسو ته هم او دوی ته هم روزي ورکوو او دې شرمې خبرو ته مې نزدې

مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطْنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي

چه ښکاره وي | له دې نه | او هغه چه پټه وي | اومه وژنې | هېڅه نفس | کوم چه
کېږي کله څرگندې وي او که پټه وي ، او يو نفس له چه الله تعالی حرمت ورکړې وي

حَرَّمَ اللَّهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ذَاكُمُ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ

حرام کړل د هغه قتل | الله | سوا | د حق نه | هم دا | وصيت وکړ د هغه تاسو ته | چه تاسو
هغه پر ناخفه مې وژنې ، دا هغه خبرې دي چه الله تعالی تاسو ته د دې تاکيد کړې

تَعْقِلُونَ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ

د عقل نه کار اخلي | اومه نزدې کېږئ | د يتيم مال ته | سوا د دې نه چه | هغه طريقه | غوره وي
د شايد چه عقل نه کار واخلي او د يتيم مال ته مې نزدې کېږئ مگر په بهتره طريقه تر دې چه

حَتَّى يَبْلُغَ اَسَدَّهُ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَاَمِيزَانِ بِالْقِسْطِ

تر دې چه | هغه ورسپېږي | خپله ځوانۍ ته | او پوره کوڅې | پيमानه | او تله | چه انصاف سره
هغه ځوانۍ ته ورسپېږي او پيما ته او تول په انصاف سره پوره پوره کوڅې

لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَكُوفُوا

مونږ تکليف نه ورکوو | هېڅه کس ته | مگر د هغه د طاقت مطابق | او که چه تاسو څه خبره کوڅې | نو په انصاف سره کوڅې | اگر که هغه وي
مونږ هېڅه له دې وس نه زيات تکليف نه ورکوو ، او چه خبره کوڅې په انصاف سره کوڅې ، اگر که صاحب د

ذَاتُرْبِي وَيَعْهَدُ اللَّهُ اَوْفُوا ذَاكُمُ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ

رشته دار | او وعده د الله | پوره کوڅې | هم دا حکم درکړې د هغه تاسو ته | چه تاسو
معاهدې رشته دار وي او الله تعالی سره کېږي وعده پوره کوڅې د دې خبرو حکم درته الله تعالی حکم کړې دې چه

تَذَكَّرُونَ وَاِنَّ هَذَا حَرَامٌ مُّسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا

نصيحت حاصل کړئ | او بېشکه دا | زما لار ده | نېغه | پس پيروي کوڅې دې | او پيروي مې کوڅې
تاسو تر دې سبق واخلي او بېشکه دا زما لار ده چه نېغه ده نو تاسو پيروي رواڼ شئ او په نورولارو

السَّبِيلَ فَتَفَرَّقَ بَيْنُكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَاكُمُ وَصَّكُمْ بِهِ

د نورو لارو | چه دا لار په مېن کېږي تاسو | د الله د لارې نه | هم دا | حکم درکړې د هغه تاسو ته
باندې مې ځئ چه دا لار په تاسو د الله لارې ته چېدا کېږي دا هغه خبره ده د کومې چه تاسو الله حکم درکړې دې

ذَاكُمُ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ

تاسو ته د هغه تاسو ته دې چه تاسو الله حکم درکړې دې

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝ ثُمَّ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا

دیکھا دے کہ تاسو پرہیزگاری کوئی | بیا ورکرو مونہ | موسیٰ تہ | کتاب | (چہ دو) پورہ (نعت)
چہ تاسو پرہیز گارہ شئی - بیا مونہ موسیٰ تہ کتاب ورکھے دو ، چہ پہ نیکانو بانی مونہ

عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً

پہ حق چہ | نیکی تہ کولہ | او تفصیل | او ہدایت | اور رحمت
خپل نعت پورہ کرو ، او دھرے غیرے تفصیل بیان کرو او سراسری ہدایت اور رحمت

لَعَلَّهُمْ يُلْقَأَ رِبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ يُؤْمِنُونَ ۝ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ

دیکھا دے کہ وہ | پہ ملاقات | درج خپل | ایمان راوی | اودا (قرآن) | بوکتا دے | چہ نازل کرو مونہ
شئی چہ دے (بی اسرائیل) خلق دے خپل رب پہ ملاقات ایمان راوی اودا (قرآن) | بوکتا دے کہ وہ

مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ أَنْ تَقُولُوا

دیر برکتی | پس پیروی کوئی دے | او دیرہ کوئی | چہ پہ تاسو بانی | رحم و کرے شئی | چہ تاسو (دائے) واپس
مونہ راوی دے کہ نو عمل پیرے کوئی او پرہیزگاری اختیار کوئی چہ رحم دریا ندوشی اوس تاسو داویچہ

إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابَ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا ۝ وَإِنْ كُنَّا

چہ بیشک | نازل شوے دو | کتاب | پہ دو دو بانی | لہ مونہ نہ دیاں | او مونہ دو
شئی چہ کتاب تہ مونہ نہ دیاں دو دو (یہود او نصاریٰ) تہ ورکھے شوے دو ، او مونہ ہیچ غیر

عَنْ دَرَسَتِهِمْ لَغَفْلِينَ ۝ أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أَنْزَلْنَا الْكِتَابَ

دے لوستلو دے نہ | بے خبرہ | یا تاسو واپس | چہ کہ پھر نازل شوے | پہ مونہ نہ | کتاب
نہ دو چہ حق پکے غے لوستل - اودا بھانہ ہم کولے نہ شئی چہ کہ پہ مونہ نہ کتاب را نازل شوے

لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ

نوحا تہ پہ مونہ | پہ سہ لاس | ددوی زیات | پس | راغے تاسو نہ | دلیل (واضح) | ستاسو درج لہ طرف نہ
نوحا تہ پہ مونہ نہ ددوی نہ زیات پہ سہ لاس روان وو ، بیشک تاسو تہ خپل رب د طرف نہ روینانہ دلیل او ہدایت

وَهَدًى وَرَحْمَةً ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ

او ہدایت | اور رحمت | پس شوک | زیات ظالم | لہ حق چانہ | چہ دروغ تہ و کفر | آیتونہ داللہ
او رحمت راغے ، نو دے حق چانہ لہ ظالم شوک کید شئی چہ داللہ تعالیٰ آیتونہ دروغ و کفر

وَصَدَقَ عَنْهَا ۚ سَجَزَى الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا

او معنے وادولو | لہ حق نہ | مونہ نہ زسزا درکرو | حق خلقوتہ | چہ معنی اہوی | زمونہ لہ آیتونہ
او معنے نہ نہ گدھوی ، شوک چہ زمونہ د آیتونہ نہ معنی اہوی حق لہ بہ دے انکار پہ بدل کئے

سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُصْدِفُونَ ۝ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ

دے بد عذاب | پہ سبب دے چہ دوی بہ معنی وادولو | ایا | دوی انتظار کوئی | عذر دے چہ | راشی دوی تہ
دے عذاب عذاب سزا ورکرو - اوس خود دوی صرف دے خبرے انتظار کوئی چہ فریضہ

الْمَلِكَةِ أَوْ يَأْتِي رَبِّكَ أَوْ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ

فرشته | ياراشي | ستارې | ياراشي | خه نځه | ستادرب | په کومه ورځ
مخامخ ودرېږي يا ستارې ورله پخپله راشي يا ستادرب خه نځه راشي

يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا

چې راشي | خه نځه | ستادرب | نفع به نه ورکوي | هيڅ نفس ته | ايمان دهغه
ستادرب خه نځه راشي نو هغه چاته به (سندستی) ايمان راوړل هيڅ فائده نه ورکوي

لَمْ تَكُنْ أَمْنًا مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلْ

چې ايمان نه دی راوړهغه | له دکه وړاندې | يا چې نه دی کړهغه | په خپل ايمان کې | نیکي | ووايه
چې د وړاندې نه ئې ايمان راوړلې نه دی | يا په خپل ايمان کې ئې خه نیکي کېدلې نه دی ، ته ووايه

اتَّظَرُوا إِنَّمَا تُنْتَظَرُونَ ۝۵۸۱

انتظار کوئ | بېشکه مونږه هم انتظار کوونکي یو | بېشکه | کو موخلاقوچه | اختلاف پیدا کړو | په خپل دین کې
چې تا سو انتظار کوئ مونږ (هم) انتظار کوو - بېشکه هغه خلق کو موچه په خپل دین کې اختلافات پیدا کړل

وَكَاوُوا شَيْعًا لَسْتُ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ

اوشول | د لږ د لږ | نه پته نه | له دوی نه | په هيڅ حساب کې | بېشکه | معامله ددوی
او د لږ د لږ شول ستا د هغوی سره هيڅ تعلق نشته ، د هغوی معامله د الله

إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يَنْبِئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝۵۸۲

په حواله د الله ده | بیا به هغه خپله وښايي دوی | خه چې | دوی کول | څوک چې راوړي
په حواله ده ، بیا به هغه ورته وښايي چې دوی خه خه کارونه کول ، څوک چې د الله

بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَلِهَا ۖ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى

نیکي | نو هغه له ده | لس چنده د هغه | او څوک راوړي | بدی | نو هغه ته به سزانه شي ورځ
دربارته) نیکي راوړي نو د هغه لس چنده بد له ده او څوک چې بد راوړي - نو هغه ته به فقط د خپل

الْأَمْثَلِهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝۵۸۳

مکړه په مثل دهغه | او په دې باندې | به ظلم نه شي کولې | ووايه | بېشکه ماته | لاره دښودله | زما رب
کناه هومره سزا ورکولې شي او په دوی به هيڅ ظلم نه کېږي (اے پیغمبر!) ورته ووايه چې ماته الله تعالی

إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۖ دِينًا قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا

لار ه | نېغه | دین | درست | د ملت | د ابراهيم | حنيف
بقيتاً سمه لار ښودلې ده

وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۵۸۴

او نه وو | له مشرکانو نه | دوايه | بېشکه | زما مونږ | او زما قرباني | او
او هغه د مشرکانو په ټولې کې شامل نه وو - ووايه چې بېشکه زما مونږ او زما ټول عبادتونه او

۲ منزل

حَيَاتِي وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣٦﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ

زندگی و مرگ | اومرگ و مامرگ | ہم (اللہ) دیا دی | چہ یا تو کے دے | دے تو جہا تو | نشہ دے شوک شریک | دھن

وَيَذَلِكْ أَمْرٌ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٣٧﴾ قُلْ أَعْيُرَ اللَّهُ

اومرگ دے (خبر) | ماتہ حکم شو کے | اوزہ | دے تو نہ ہو میرے فرمانبرداریم | دوبارہ | آیا داللہ نہ سوا

أَبْعَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ

زہ دے تو ہم | شوک دے | اوزہ | دے تو نہ ہو میرے فرمانبرداریم | دوبارہ | آیا داللہ نہ سوا

كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿١٣٨﴾

ہر کس | مکر پہ خیل خان | اوتہ اوچتوی | ہیٹ اوچتوی کے | پیتے | دے بل چا

تَمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ

بیا | ستا سو دے طرفتہ | واپس تلل دی ستا سو | پس ہفتہ بہ ویشائی | ہفتہ خبر | یہ کومہ کہتے

تُخْتَلِفُونَ ﴿١٣٩﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ

اختلاف کولو | اومرگ دے چاچہ | جوہ کوی تا سو | (خیل) ناہان | یہ زمکہ کہتے | او اوتے کہتے

بَعْضُكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ

لہ تا سو نہ دھن | یہ خوبانند | درجے | دیارہ دے کہ ہفتہ ورمائی تا سو | یہ ہفتہ کہتے | چہ در کوی دے

إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ ﴿١٤٠﴾ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤١﴾

بیشک | ستادیت | زس عذاب و رکوی کے | او بیشک ہفتہ | بخنوی کے | مہربان دے

سُورَةُ الْأَنْعَامِ ﴿١٤٢﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١٤٣﴾

سورہ انعام | شروع | اللہ پہ نام پڑے | مہربان و برزیاں دے | ۲۴۶ آیہ | ۲۴۷ رکوع | ۲۴۸

الْمَصَّ ۚ كَتَبَ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ

مکھ لہم مہم | (د) کتاب دے | چہ نازل شوے | ستا طرفتہ | پس نہ دے وی | ستا پہ سینہ کہتے

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشٌ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝

او جو کر دے مویشیاں سو پیاں | یہ ہفتے کئے | سامان (دڑوئیں) | دیر لے دے | چہ تاسو شکر کوئی
او تاسو لے موہم یہ چہ زمکہ کئے دڑوئیں سامان پیدا کرو (مگر) تاسو خلق دیر کم شکر کوئی

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا

او بیشک | مویش پیدا کرئی تاسو | بیا مویش صورت جو کرئی تاسو | بیا ووئیل مویش | فرشتہ تہ | چہ سجدہ کرئی
او (کوہی) مویش تاسو پیدا کرئی | بیا موستاسو شکل و صورت جو کرئی | بیا مو فرشتہ تہ ووئیل | چہ آدم تہ سجدہ

لِأَدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ ۖ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ۝

آدم تہ | نو دوی سجدہ کرئی | سوا | ذابلیس نہ | نہ دودے | لہ سجدہ کو کوئی نہ
و کوئی | نو دوی سجدہ کرئی | بغیر شیطان نہ | چہ یہ سجدہ کو کوئی کئے شامل نہ شہ

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۖ قَالَ

و فرمایا (اللہ) | خہ خیز | منع کرے تہ | چہ تا سجدہ نہ کرئی | کد چہ ما تاتہ حکم و کرئی | دہ ووئیل
اللہ تعالیٰ ترے نہ پیوس و کرئی چہ کوم خیز تہ | د سجدہ کو کوئی منع کرے | ہر کد چہ مادرتہ حکم و کرئی شیطان

أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ۝

زہ | غورہ یم | لہ دہ نہ | تابید اکرم زہ | لہ اور نہ | او تا پیدا کرئی | لہ خہ نہ
ووئیل چہ زہ دہ نہ بہتر یم | تا زہ دہ اور نہ پیدا کرے یم او دے | دہ خاورے نہ پیدا کرے دے

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ

دے فرمایا | پس کورشہ | دہ دے نہ | چہ نشہ دے (خہ) | ستا | چہ تہ تکبر و کرے | یہ دے | پس او نہ
اللہ دے فرمایا دے دے نہ لاند کورشہ | تالہ دامناسب نہ دی | چہ تہ دلتہ غر و کرے | بھر او نہ

إِنَّكَ مِنَ الصَّغِيرِينَ ۝ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يَبْعَثُونَ

بیشک تہ (بی) | لہ خوار شو نہ | دہ ووئیل | مہلت را کرئی ماتہ | تو ہفتہ و کرے چہ راپا خولے شہ من
یقیناً تہ | دہ لیل و خلق و دے لے نہ بیے | شیطان ووئیل ماتہ مہلت را کرے ہفتہ و کرے چہ فلق یہ (دہ و نو تہ) راپا

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۝ قَالَ فِيمَا أُغْوِيْتِي لَأَقْعُدَنَّ

دے فرمایا | بیشک تاتہ | مہلت در کرے شو دے | دہ ووئیل | یہ دے | تا زہ کراہ کریم | خا خاہہ کہنیم زہ
شی | اللہ ورتہ و فرمایا تاتہ مہلت در کرے شو | شیطان ووئیل نو خنگہ چہ تا زہ پہ کراہنی کئے | چہ یم دے نہ زہ

لَهُمْ صِرَاطٌ الْمُسْتَقِيمُ ۝ ثُمَّ لَا يَبْنِيهِمْ ۖ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ

دوی تہ | ستاپہ لامہ | تبعہ کئے | بیا یہ خا خازہ را خم دوی تہ | دوی لہ وہاند نہ
وے خلق تہ ستاپہ تبعہ لامہ کئے کہنیم | بیا یہ یقیناً دوی لہ وہاند نہ او دوی لہ وروستونہ

وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ

او دوی لہ وروستونہ | او دوی لہ بنی طرف نہ | او دوی لہ کس ارج نہ | او تہ یہ بیانہ صوے
او دوی لہ بنی ارج نہ او دوی لہ کس ارج نہ دوی تہ را خم | او یہ دوی کئے اکثر خلق یہ

اَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ۝ قَالَ اخْرِجْ مِنْهَا مَذْعُوًّا مَدْحُورًا ۝

کثر له دوی نه | شکر کوئی | و فرما ئیل الله | او نه | دے ملے | ذلیل شوے | رتله شوے
بیشکر کناریا نه موے - الله تعالی ورنه وویل ، او نه دے ملے نه | ذلیل شوے خوار شوے

لَنْ يَتَعَكَ مِنْهُمْ لَأَمَلَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ۝

لے نه | یقین | کچھ | بیرونی و کوی ستا | له دوی نه | زه به خاها ک کوم | دوزخ | له تاسو تولو نه
لیته شک به | یقین و کوه | کچھ | ستا به لاره | باند روان شی | نوزه به ستاسو د تولو نه | دوزخ | د ک کوم -

وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا

وای آدم ! | اوسیرده | ته | اوستا بنه | به جنت کنه | بیاهوری تاسو دواړه
وای آدم ! | ته | اوستا | بی دواړه | به جنت کنه | اوسیری | او به د کوم ملے نه

مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا

کوم ملے نه | به تاسو خواهی | اومه نزد کیری | دے | اونه | پس شی به تاسو
موشه خویش وی هغه خوری | خودغه اونه ته نزد دے مه حتی | کنی به ظالمانو

مِنَ الظَّالِمِينَ ۝ فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ

له ظالمانو نه | پس وسوسه و اچوله | دے دواړو ته | شیطان | دپاره د کچھ ښکاره کړی
کنه به شپږ شی - بیا شیطان د دوی په زړونو کې وسوسه و اچوله | به د پردے هغه

لَهُمَا مَا وَرَىٰ عَنْهُمَا مِنَ سَوَاتِيهِمَا وَقَالَ

دوی ته | خه | به | پت و و | له دوی نه | له شکرکا هو نو د دوی نه | او وویل د
اندامونه ورنه خرگند کړی کوم | به ترے نه پت و و | او ورنه د وویل

مَا نَهَكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا

نه یی منع کړی تاسو دواړه | ستا سورب | له دے اونه نه | مکر دپاره د کچھ | شی به تاسو
چې تاسو دواړه د دے اونه نه صرف په کوه خپل رب منع کړی یی | به فریسته نه شی

مَلَکَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ۝ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا

فریسته | یا به شی تاسو | له همیشه اوسیدونکو نه | او قسم دے و خور دوی | چې بیهک زه تاسو ته
یا به دے کنه همیشه | پاته نه شی | او دواړو ته دے قسم و خور و چې زه

لِئِنْ النُّصَحِينَ ۝ فَدَلَّهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا

له نصیحت کوونکو نه یم | پس هغه مانله کړل دوی | به دوک | بیا هر کله به | دواړو و غله
ستا سویقینی خیر خوا یم - نو دواړه دے په چل ول را کوز کړل | نو هر کله به د اونه مزه

الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوَاتِيَهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفْنَ عَلَيْهَا

هغه اونه | نو ښکاره شول | دوی ته | شکرکا هو د دوی | او شروع و کړه دواړه | چې انهلول دے | به خپلو خانونو
دے و غله | نو دواړو ته خپل خپل سترونه ښکاره شول | او په خپلو شکرکا هو نو باند دے د جنت پانز دے

مَنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا ۚ أَلَمْ أَنهَكُمَا

پانچے | د جنت | او آواز د کردوی ته | رب ددوی | آیا مانہ وئی منع کری تاسو

عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ ۚ وَقَدْ لَكُمَا إِنِّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ

له دے اونه نه | او نه وویلی مانتاسو | چه شیطان | ستاسو | دینن دے

مُبِينٌ ۚ قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا

بنکاره | دواړو وویل | اے زموږ رب! موږ ظلم د کړی | په خپلو ځانونو | او که چرې | ته و نه بخښه موږ

وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۚ قَالَ اهْبِطَا

او په موږ رحم و (نه) کړې | نو ځای به شو موږ | له تاوانیانو نه | د فرماییل الله | کوز شئ

بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ

له تاسو نه ځنې | د ځنو | په دښمنان وی | او تاسو د پاره | په زمکه ځنې | استوگن

وَمَتَاعٌ ۚ إِلَىٰ حَبِينٍ ۚ قَالَ فِيهَا تُحْيَوْنَ وَفِيهَا

او د ژوند سامان د | نړیوخته پورې | د فرماییل الله | په د زمکه ځنې | به تاسو ژوند تیروئ | او په د ځنې

تَمُوتُونَ ۚ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ۚ يَبْنِي آدَمُ قَدْ أَنْزَلْنَا

به تاسو مړئ | اوله دے نه | به تاسو راویستل شئ | اے بنی آدمو! | یشکه موږ راویزئ

عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُّوَارِي سَوَاتِنَكُمْ ۚ وَرِيشًا ۚ وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ

په تاسو باند | جامے | چه پټوی | شرکا هونه ستاسو | او بښا ست (م د) | او جامے | د پرهیز کاري

ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكِ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ يَذْكُرُونَ ۚ يَبْنِي آدَمُ

غوره دی | دا | د الله څښه دی | د پاره د څچه دوی | نصیحت قبول کری | اے بنی آدمو

لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ ۚ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمُ مِنَ الْجَنَّةِ

په فتنه کښه و نه غورزوی تاسو | شیطان | لکه چه د د را وویستل | ستاسو مور او پلار | له جنت نه

هَسَ نَهَ ۚ هَسَ نَهَ ۚ هَسَ نَهَ ۚ هَسَ نَهَ ۚ هَسَ نَهَ ۚ هَسَ نَهَ ۚ هَسَ نَهَ ۚ

هس نه چه شیطان مو بیا په فتنه کښه و غورزوی لکه چه ستاسو بیا نیکه | د جنت نه راویستلئ و

دلوانشا ۸

الاعراف

سوی منہ کری تا

عبد

کاره
دینین
تغ

و نه بخنه موندنه
نه موندنه بخنه

أَهْبِطُ
كُوزْ شِي

لا بد کوز شوی
مستقر

استوگنه
که یاند استوگنه

اور یہ دے گی
تیروی آدمی

سُورَةُ الْاَنْزِلَانِ

تین تا سولہ جاے

دیرھیز کارو
هیز کارو جاو

باب في بيان

هـ ذ آدم اولاد

جنتی دو

Abstract

عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ

د هر موند په وخت | او خورئ | او خنئ | او فقول خرچي مه کوئ | بشکه
خپله بښته بله اغوندئ | او حلال خپزونه خورئ او خنئ | او اسراف مه کوئ | بشکه

لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي

نه خوښوي | فضول خرچي کوونکي | دوايه | چا حرام کړې ده | بښته د الله | کوم په
الله تعالی د حد نه تیرید و نکي نه خوښوي. (له پیغمبره) ووايه چه د الله تعالی هغه زینت چا حرام کړې ده

أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ

هغه پیداکړې ده | د خپلو بندگانو د پاره | او | پاکیزه خپزونه | له رزق نه | دوايه
چه خپلو بندگانو له غه مقرر کړې ده | او (چا) پاکیزه رزقونه (حرام کړي دي) ووايه

هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ

دا هوغو خلقو د پاره دی | چه ایمان راوړي | د دنیا په ژوند کې | او خاص (طور باندې) | د قیامت په ورځ
چه دا خپزونه په دے دنیا کې هم مؤمنانو له پیداشوی دي او د قیامت په ورځ خپله خالص دهغو د پاره

كَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ

دغه شان | مونږ بیان د | آیتونه | د پاره دهغه دے | چه پوهیږي | دوايه
دی. مونږ دغه شان خپل آیتونه د هغو خلقو د پاره په تفصیل سره بیان وکوم چه پوهیږي. (د پیداکړې)

إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ

بشکه حرام کړی دی | زما رب | د بے حیايي خبرې | هغه چه ښکاره وي | له دغه | او هغه چه | پټ وي
زما رب خور د بے حیايي خبرې حرام کړي دي. که څرګند وي. او که پټ.

وَالْأَنفُسَ وَالْبَعَىٰ بَغْيًا حَقًّا وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا

او ښته | او ظلم | ناحق | او دا چه | شریک مقرر کړئ | د الله سره | هغه
او د ښته کارونه او برناحقه زیاتې. او دا چه تاسو الله له شریک پیداکړئ چه الله

لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا

نه دے نازل کړهغه | د دے | (حق، دلیل) | او دا چه | تاسو وایئ | په الله باندې | هغه
د هغه هیڅ سند نه دے رالیرې. او دا چه تاسو په الله تعالی باندې داسه خبرې وشوئ

لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ

تاسو پرې نه پوهیږئ | او هر دے د پاره | یو وخت مقرر دے | پس کله چه راشي | د دوی دقت
چه تاسو پرې نه پوهیږئ. او د هر قوم د پاره (د مهلت) یوه نېټه مقرر ده نو هر کله چه دهغوی نېټه پورې

لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَ لَا يَسْتَقْدِرُونَ ﴿٣٤﴾ يَبْنِي أَدَمَ

نونه په وروستو شی دوی | یوساعت | او | نه به مخکې شي | اے بنی آدم
نونه په یوساعت وروستو کید شي او نه به یوساعت وړاندې کید شي. اے بنی آدم اولاد

إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي

که راشی تاسونه | پیغبران | له تاسونه | چه میان کړی | ستاسو بڼې | زما آیتونه

فَمَنِ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ

نو چا چه پروهېزو کړو | د کفر او شرک نه | او اصلاح ته وکړه | نو نه به غم و بېرته دی | په دوی | اونه به دوی

يُجْزَوْنَ ۝ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا

نور چا چه ځان بېچ کړو | اونیک کارونه ته وکړل | نو په هغوی نه غم و بېرته شته | اونه غم نه

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۝ فَمَنْ أَظْلَمُ

هم دا خلق | اوسیدونکی د دوزخ دی | دوی | په دے کې | همیشه به وی | پس څوک | زیات ظالم د

مِّنْ أَقْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ أُولَٰئِكَ

له هغه نه | چا چه وټول | په الله باندې | دروغ | یا هغه دروغ کړل | د هغه آیتونه | هم دغه دی

يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُم مِّنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ

په نصیب کې به غم لیکلی دی | هغه به دوی ته ملاوې شي | تر دے چه | هر کله | راشی دوی ته

رُسُلْنَا يَتَوَقَّوْنَهُمْ ۖ قَالُوا آيُنْ مَا كُنتُمْ تَدْعُونَ

زموږ راښوونکي | چه قبض کې روځو ته ددې | د بې وائی | کوم ځای دې | هغه غم | چه تاسو به بلل

مِن دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ

سوا د الله نه | دوی به ووائی | هغه ورک شول | له موږ نه | او گواهی به ورکړی | په خپلو ځانونو

أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ۝ قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ

چه دوی یقیناً | کافران وو | الله تعالی به ورته وفرمائی | چه د هغه امتونو سره | چه دوزخ کې داخل

مِنْ قَبْلِكُمْ مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ

له تاسو نه وړاندې | له پېریانو نه | اوله بنیاد مونه | په اور کې | هر کله چه | داخل شي

شئٌ مِنْ تِلْكَ الْأُمَمِ دَخَلَ فِيَّ مِن لَّغِيٍّ ۚ فَخَسِرَ أَكْثَرُ

شئ چه تاسو نه وړاندې تېر شوی دی | که پېریان دی او که بنیاد م دی | هر کله چه یو ټول به دوزخ

لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا

یہ قدم | نولعت یہ کوی | دُخان پہ شان پہ بل قوم | تزدچہ | هرکه | جمع سی | پہ دے کے
یہ سی | یہ بل | قولی بہ لعنت کوی | تزدے | چہ | حرف قول | یہ دے | کہے | جمع

جَبِيْعًا قَالَتْ أَخْرِجُهُمْ لَأُؤْلِيَهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ

توں | دُپہ واں | دروستی چلہ ددوی | پہ حق ددو صیتی کپے | اے زمونڈ رہا | دوی
شی | تو ہریو درو ستے توالے بہ د واندینی توی پہ حقہ واں پہ اے زمونڈ رہا داخل

أَصْلُونَا فَإِنَّهُمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ

ی که چه هونیزه همراه کبری و نوذوی که ز اور دوه دونه عذاب ورکبه الله تعالی به ورته وفرمائی چه

لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَ قَالَتْ أُولَهُمْ لِأَخْرَجَهُ

لیکن | تاسو نہ پڙهيو | او | ٻي وائي | ڏڏو وروڻي (ڀل) | دروستي ته
هر ٻولہ دوه ڏونه ڏي ڇو تاسو به ناخبره پئي۔ او ويران به ڦٽل به وروستي ته ووائي (ڪي مونڙ ڏنڊا

فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهَا مِنْ فَضْلٍ فذُقُوا الْعَذَابَ بِمَا

پہ نشتہ دے | تاسوتہ | پہ موثر یانہ | (عہ) فضیلت | نوو و خکی | عذاب | پہ وجہ دفعہ

كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا

چہ تاسو بہ کولو | بیشک | کوموچہ | دروغ کړل | زمونږ ایتونه | او تکرې وکړ
نوند وڅکول | بیشک | حاحه | زمونږ ایتونه | دروغ وکړل | او : هغه : د ټکي

عَنْهَا لَا تَقْعُدُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ

نه به شی پرانسته | دوی ته | دروازه | داسمان | اونه | به دوی داخلید

لَحْمًا حَتَّىٰ يَلْعَاقَ الْحَمْلُ قَوْسَهُ ۚ وَالْمَوْلُ يُحْمَلُ

جنت کبے | تدعیہ | تنوخی اونیہ | پہ سُم کبے | دستے | ادغہ شا

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفْرًا شَيْءٌ ۚ

جَرِي الْمَجْرَمِينَ ﴿١٠٠﴾ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِ

ہم داتے بدلہ ورکوتے دھنوی دلانی بہ د اور بچاؤنہ غورید لی وی او د پاسہ بہ

عَوَائِسِ | وَدَدِكَ | تَجَزَّى | الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾ | وَالَّذِينَ | اَمْ
غوسستے خیز | او دہے شان | موبد بدلہ و رکود | ظالمانہ تہ | ایشک

اور خادیر اغوستے وی۔ اوموند دے شان ظلماتو تہ سزاور کو
او خوک چہ | ایہان | اوہہ خلق چہ ایہان تے

وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ لَانُكَلِّفَ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا
 او نیک | نیک | مونږ تکلیف نه ورکوو | ځیر نفس ته | مکر | دده د طاقت مطابق
 اولیک کارونه نه کړی دی | نو مونږ یوکس له هم د هغه د طاقت نه زیات تکلیف نه ورکوو
 اُولَئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۵۲ وَنَزَعْنَا
 هم داخل دی | جنت والا | دوی به | په هغه کي | همیشه وی | اودوی به راوباسو
 هم دا خلق جنتیان دی | دوی به همیشه په دے کي دی - اود دوی په زېږو
 مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الانْهَارُ
 هغه به | د دوی به سینو کي دی | له کي نه | بهیږی به | د دے لاند | نهږو ته
 کي به | د یو بل خلاف هغه دینوی کي نه پرته د هغه به مونږ لیکو اود دوی د دندو مونږ لاندی نهږو ته بهیږی
 وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَقَدْ كُنَّا
 اودوی به دواځ | اقل تعریف | الله د پاره | چا به | لاسه وښود مونږ ته | د دے (جنت) | او | نه وو مونږ
 اودوی به دواځ | چا به قول تعریفونه الله تعالی د پاره دی | چا به مونږ ته دا لاس وښودله | او که الله تعالی راته دا
 لَهْتَدِي لَوْلَا اَنْ هَدَانَا اللّٰهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا
 چه مونږ لار موندلے | که چر نه وکړے هدایت مونږ ته | الله | بیشکه | راغلی وو | پیغمبران | ز مونږ د رب
 لاس نه ښودله | نو مونږ خو پخپله موندلے نه شو | مونږ ته د الله تعالی پیغمبران په حق
 بِالْحَقِّ وَنُودُوا اَنْ تِلْكَمُ الْجَنَّةُ اُورْتُمْوهَا بِمَا
 د حق دین سره | اود دوی به اواز وشي | چه دا | جنت دے | تاسو به د دواځان یی | د هغو ځایونو په بدله
 راغلی دی | او یو اواز به ورته وشي چه دا جنت تاسو ته د خپلو (نیکو) عملونو په سبب
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۵۳ وَنَادَىٰ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ اَصْحَابُ النَّارِ
 چه تاسو به (دنیا کي) کول | او اواز به وکړی | جنتیان | دوزخیانو ته
 درکړے شو دے | او بیا به جنتیان دوزخیانو ته آواز وکړی چه
 اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبَّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا
 چه | مونږ خویا موندل | چه هغه وعدة کړه مونږ سو | ز مونږ به | رښتیني | پس آیا | وموندل تاسو هم | هغه هغه
 مونږ خو د خپل رب قوله وعدے رښتیني بیا موندلے ، نو آیا تاسو هم د خپل رب (د عذاب)
 وَعَدَ رَبِّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَاَذَنْ مُّؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ
 چه وعدة کړه | ستاسو رب | حق | اودوی به دواځ | هو | بیا به آواز وکړی | یو آواز کوونکي | د دوی په منځ کي
 د وعدے رښتیني بیا موندلے که نا به هغوی به دواځ چه هو | بیا به یو آواز ورکوونکي د دوی د منځ ته
 اَنْ لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ۵۴ الَّذِيْنَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ
 چه | لعنت دے | د الله | په ظالمانو باند | هغه چه | منع کول به (فلن) | د الله د لاره نه
 آواز وکړی چه په ظالمانو باند د الله لعنت دے ، چه خلق به د الله تعالی د لاره نه منع کول

الاعراف
 فیهم
 یکنه
 ایوه
 دوی
 هولا
 دوی
 لکل ضمت
 چه
 هر یو ته د دوی
 ورته و فرمائی چه
 لاخره
 اوردوستی ته
 ای دکه مونږ د عذاب
 ن آب
 اب
 اب به د دوی
 په وجه د عذاب
 واستکبر
 او تکبر کړے
 نه لے تکبر
 یدخلون
 دوی داخل
 ته به تر هغه
 وکذلک
 او دغه
 اودوی به
 من قوتهم
 د پاسه د دوی
 او د پاسه
 یکن
 چه
 چه ایسانه

وَيَعْلَمُونَ عَوَجًا ۖ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَفْرُونَ ﴿٥٥﴾ وَبَيْنَهُمَا

اولو تو په چکې | کوږوالې | اودوی | د آخرت | منکران دی | اود دواړو د لور تر منځ
او په هغه کې به ځه کوږوالې لټولو | اودوی د آخرت نه هم منکر وو - او د دې دواړو د لور تر منځ

حِجَابٍ ۖ وَ عَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيْمَتِهِمْ

به یو پردی | او په اعراف باندې | به سړی وی | چه پیژنی به دوی | هر یو | د دوی د مخونو
به یو پردی دی | او د هغه په اوجت سر (اعراف) به ځه خلک وی چه هر یو یق اود دوی به په خپلو غپلو غپو

وَنَادُوا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ قَفْ لَمْ يَدْخُلُوهَا

اود ځه اواز وکړی | جنتیانو ته | چه | سلام دوی | په تاسو | دوی به لانه وی داخل شئ | په جنت کې
پیژنی او جنتیانو ته به اواز وکړی | چه په تاسو د سلامتیا وی | دا (اعراف) به لایه جنت کې نه دی ول

وَهُمْ يَطْغَعُونَ ﴿٥٦﴾ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ

اودوی | به طمع کوی | او هر کله چه | وگورئ شئ | سترگه د دوی | په طرف | د دوزخیانو
شوی خوا میو وار به ناست وی | او څه وخت چه د دوی سترگه د دوزخیانو طرف ته وگرځی

قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ وَنَادَى

نوو به وائی | اے زموږ ربه! | مه یوځلې کوکه موږ | ظالمانو خلقو سره | او اواز به وکړی
نوو به وائی چه اے زموږ ربه! موږ د ظالمانو د ډله سره مه شاملو - او د اعراف والا به

أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسَيِّمَتِهِمْ قَالُوا

د اعراف خلق | د څه خلقونه | چه دوی به پیژنی هغوی | د هغوی د تڼو نه | و به وائی
هو خلقونه کوم چه به هغوی د دوی د غښتو نه پیژنی | اواز به وکړی | و به وائی

مَا أَعْنَى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥٨﴾ أَهَؤُلَاءِ

چه په کار نغلي | ستاسو | ډله ستاسو | او نه د فخر هغه خبره چه تاسو به کوئ | ایام دا هغه خلق
چه ستاسو لیکرې او ستاسو غرور کول ستاسو هیڅ په کار رانه غللی | او گوری د الجنتیانو

الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ

د کومو پر نسبت | چه تاسو قسم خوړل | چه دوی ته به نه رسو | الله | څه رحمت | داخل شئ تاسو | په جنت کې
کئی هغه خلق نه دی چه تاسو به پرې قسمونه خوړل چه په دوی به الله هېڅکله رحمت نه کوی (نن هم هغوی نه روغی شئ)

لَاخَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٥٩﴾ وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ

نشته د ځه وږیو | په تاسو | او نه به تاسو | غمزن یی | او اواز به وکړی | دوزخیان
(چه) جنت ته ورشوځئ! نه درله اندیښنه شته او نه څه غم - او دوزخیان به جنتیانو ته

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا

جنتیانو ته | چه | تاسو را تویئ کوی | په موږ باندې | څه اوبه | یا (څه) له هغه نه
اواز وکړی | چه په موږ باندې لږه شان اوبه را تویئ کوی یا څه چه الله تاسو ته د خوراک دی

رَزَقَكُمْ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ۝

چې د کړي ګانو ته | الله | وېه وايي د ګو | بيشکه الله | حرام کړي دي دا دواړه | په کافرانو باندې -

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

کوم چې | جوړ کړو | دين خپل | لوبه | او تماشا | او د کړو کړو دود | ژوند | د دنيا

فَالْيَوْمَ نَنسِفُهُمْ كَمَا نَسَوْنَا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا

پس نن ورځ | به هير کړو د مونږ د دوي | لکه څنگه چې هير کړه د دوي | ملاقات | د دې ورځې | اولکه څنگه چې

كَانُوا بِآيَاتِنَا يَحْحَدُونَ ۝ وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ

د دوي زموږ د آيتونو ته انکار کولو | او بيشکه مونږ لېږله د دوي ته | يو کتاب | چې مونږ په تفصيل سره لېږدله

عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً ۝ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا

په علم سره | هدايت | او رحمت د دې | د هغو د پاره | چې ايمان راوړي | د دوي انتظار نه کوي | مگر

تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسَوْهُ

د دې د انجام | په کومه ورځ چې | بېکاره شي | د دې انجام | وېه وايي | هغه خلق | چې هير کړه د دواړو

مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا

له دې نه وړاندې | چې بيشکه راغلي وو | پيغمبران | زموږ د رب | په رښتيا سره | پس ايا | شته د مونږ د پاره

مَنْ شَفَعَاءَ فَيُشَفِّعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي

څوک سفارش شي | چې سفارش وکړي | زموږ | يا موږ واپس وليږي | چې مونږ عمل وکړو | خلاف د هغې

كَانَ نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا

کوم چې مونږ کولو | بيشکه | نقصان ورکړه د دوي | خپلو ځانونو ته | او ورک شول | له دوي نه | هغه څه

كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

چې د دوي په دروغ تړل | بيشکه | ستا رب | دهغه الله | کوم چې | پيدا کړل | اسمانونه | هغه ټول ترې نه همل شول - بيشکه ستا مورب هغه الله دے چې اسمانونه او زمکه ئې په شپږو

وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ فَقَالَ يَعْشَىٰ
 او زمکه | په شپږ ورځو کې | بیا قائم شو | په عرش باند | هغه پرده اچول
 ورځو کې پیداکړل | بیا په عرش قائم شو ، هغه د شپې په

الْيَلِ النَّهَارُ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ
 د شپې | په ورځ باند | چه د نه وروستو راځي | په منډه منډه | او نور | او سپوږمۍ | او ستوري
 تیاره باند د ورځې رڼا پټوي ، په کاشان چه (شپه په ورځې پس) په منډه منډه راځي او نور او سپوږمۍ وکول

صَحَّارَتٍ بِأَمْرِهِ إِلَّا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ
 لکيادی | په حکم د هغه | واورئ ! | ام د هغه د پالاکي | پیداکول | او حکم ورکول | ډیر برکت خاوند د الله
 ستوري د هغه د حکم تابع دي | خبر شئ چه ټول مخلوق م د هغه د حکم د هغه حکم پکې چلېږي الله ډیر کونړ

رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ اَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
 پروردگار د جهانونو | وېسئ | خپل رب | په عاجزي | او په پټه | بیشکه هغه | نه خوښوي
 مالک د ټول مخلوق پالونکي د تاسو خپل رب ته په زارځي او په پټه پټه خواست کوي ، هغه د حد نه تېرېږي ونکي

الْمُعْتَدِينَ ۝ وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ
 د حد نه تېرېږي ونکي | او فساد مه غوروي | په زمکه کې | پس | د سمیدو د دے ته | او بېلې هغه
 خلق نه خوښوي . او د مزک په مخ د بند وېست سمیدو نه پس فساد مه کوئ او الله تعالیٰ ته د

خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ۝
 په ویره | او په امید سره | بیشکه | رحمت | د الله | نزد دے | نیکی کوونکو ته
 د ویره او طمع ترمنځ خواستونه کوي ، بیشکه د الله تعالیٰ رحمت نیکانو خلقو ته ډیر نژد دے دے

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ
 او د هغه ذات دے | چه لیږي | هواکانه | زیره ورکوونکي | د لاند له رحمت (باران) خپل نه | تر دے
 او الله تعالیٰ هغه ذات دے چه د خپل رحمت (باران) نه وړاند یادونه د زیری په طور را لېږي | هرکله چه

إِذَا أَقْلَتْ سَحَابًا ثَقَالًا سَقْنَهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا
 هرکله را اوچته کړي | دریځ | درنې | نورو اڼه کرومونږدا | طرف ډیونږار | مړته | بیا مونږ ورؤو
 د ابادو ته درنې درنې وریځې اوچته کړي نو مونږ د نېوے مړه (اوچې) علاقه ته ولېږو او باران

بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ
 له دغه | اوبه | بیا مونږ را اوباسو | په دے سره | هر قسمه میوه | دغه شان
 پر دے ووردو ، بیا د دے په ذریعې هر قسم میوه پیداکوو ، (یاد ساتئ) دغه شان مونږ

نُخْرِجُ الْمَوْتِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝ وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ
 مونږ به را اوباسو | مړي | د پاره د دجه | تاسو نجات قبول کړئ | او ښار | پاکیزه | راوړئ
 به مړي دوباره ژوندی کړو شاید چه تاسو تر دے نه سبق داخلئ او اباد (سمسوره) زمکه خپل شینک د

ولواتنا

نماتة

دغه شان

کذالك

ارسلنا

ما لكم

قال

يقوم

ابلغكم

ما لا

على رجب

فكذبو

تاسو هم وکړه

الاعراف
 مشفق
 يبعثني
 هغه
 سر والجموع
 منى اوستورى
 او نور او سپردى
 تبرك الله
 او بركت علوه
 او بركت الله
 الله لا يحب
 شكه هغه
 نه غفوى
 نه حد نه تيريد
 لاجها وادعوا
 ددنه او بلى
 او الله تعالى
 المحسنين
 كى كوونكوته
 دير نردي
 رحمتيه حتى
 (بازان) چلنه
 رالسيدي
 بيت فانزلنا
 رته
 لاقه ته ولييد
 كذالك
 دغه شان
 ساتي
 عليم
 راوي
 لبره
 زمكه خيل

بآذِن رَّبِّهِ وَالَّذِي خَبَتْ لَا يُخْرِجُ إِلَّا سَكْدًا
 زرغونه دغه | دهغه دَرَب په هم | او کومه (زمکه) | چه خرابه ده | نه راوځي (دهغه نه) | امگر ديوکه زرغونه
 د خدا په حکم راوځي | او کومه (زمکه) | چه خرابه وي هغه نه صوف بیکاره زرغونه پيدا کيږي
 كَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيْتِ بِقَوْمٍ يُشْكِرُونَ ۵۵ لَقَدْ
 مونږ بيا بيا نورو | ايتونه | هغه خلقو د پاره | چه شکر ادا کوي | بيشکه
 دغه شان | مونږ دغه بيا بيا خپله نځه | بيا نو د هغو خلقو ته چه شکر ادا کوي - | يقيناً مونږ
 مونږ دغه بيا بيا خپله نځه | بيا نو د هغو خلقو ته چه شکر ادا کوي - | يقيناً مونږ
 أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 مونږ ليرې دو | نوح | دهغه قوم ته | پس هغه ووئيل | اے زما قوم! | عبادت کوئ | د الله
 نوح (عليه السلام) دهغه خپل قوم ته وليږلو نو ورته وئيل چه اے زما قوم! د الله تعالى عبادت کوئ
 مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۵۶
 نشته داسو پاره | خوک يل معبود | سوا دهغه نه | بيشکه زه | او ږيږيم | په تاسو باند | له عذاب | دورغ | کوئ نه
 دهغه نه سوا ستاسو يل معبود نشته | ماسره ستاسو په حقله د کوئ ورغ | د (هوناک) عذاب اند بيهنه ده
 قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي ضَلٰلٍ مُّبِينٍ ۵۷ قَالَ
 ووئيل | سردارانو | دهغه قوم نه | بيشکه | مونږ وينو تا | په گمراهي ښکاره کيئ | هغه ووئيل
 دهغه قوم سردارانو ته جواب ورکړو چه مونږ ته خود اے ښکاري چه ته په ښکاره گمراهي کته پرته يئ | نوح
 يَقَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلٰلَةٌ وَلٰكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعٰلَمِينَ ۵۸
 اے زما قوم! | نشته ټما کيئ | غم گمراهي | او ليکن زه | يو رسول يم | د پروردگار | د ټولو جهانو
 ووئيل اے زما قوم! ما کيئ د گمراهي هيڅ خبره نشته بلکه زه خود ټولو جهانو نو د پروردگار له طرف نه رالير شويم
 أَبْلَغَكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
 زه رسوم تاسوته | بيقاموته | دخپل رب | او نصيحت کوم | تاسوته | او پوهيږم | د الله د طرف نه
 تاسو دخپل پروردگار حکونه رسوم | او ستاسو خير خواه يم او د الله تعالى د طرف نه ماته دهغو
 مَا لَا تَعْلَمُونَ ۵۹ أَوْ عَجَبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ
 په هغه | چه تاسو پر نه پوهيږئ | ايا تاسو تعجب کوئ | چه راغی تاسوته | نصيحت | ستاسو د رب له طرف نه
 خبرو علم که په کومو چه تاسو پوهيږئ | ايا تاسو تعجب کوئ چه تاسوته ستاسو د رب د طرف نه هغه د نصيحت خبرو
 عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۶۰
 د يو سړي په ذريعه | له تاسوته | چه هغه وويږي تاسو | او تاسو پوښئ | او چه په تاسو | رحم وکړي شو
 د داسې سړي په ذريعه راغی ده چه هم له تاسو د چه تاسو (د نافرمانی) د انجام نه) وويږي او تاسو پوهيږئ کاره شو او ږي
 فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا
 بيا دوی هغه دروغمن کړو | نو مونږ خلاصه ورکړ هغه ته | او هغه ته چه دهغه سرور | په کشتي کيئ | او مونږ غرق کړل
 تاسو هم وکړه شو بيا هغوی د کيئ پس م نوح دروغمن وکړو نو مونږ هغه له دهغه خلقو له چه په کشتي کيئ دهغه سره سواره

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ

هغه خلق چه | ددوغ لے وگنول | زمونږ آيتونه | بيشكه دوی | دو | قوم | لاندہ

ووالی عادی آخاهم هودا قال یقوم اعبدوا الله

اور ومولیر قوم (د) عادتہ | ددوی ورور | هود | دہ دوئیل | اے زما قومہ | عبادت وکړئ | دالله

مالکم من الی غیرہ أفلاتتقون قال الملک

نشته د تاسو پاره | خوک یل معبود | سواد هغه نه | پس ای تاسو نه ویریدئ | دوئیل | سردارانو

الذین کفروا من قومہ انالکربک فی سفاهة وانا لظنک

کو موچه | کفر وکړو | د هغه له قوم نه | بيشكه مونږ وینو تا | به په عقلی کې | او بيشكه مونږ کاووی تا

من الکذبین قال یقوم لیس فی سفاهة ولکي

له دروغزنو نه | هغه دوئیل | اے زما قومہ | نشته دما کې | هغه په وقوف | او لیکن زه

رسول من رب العلمین ۴۵ ابلیکم رسل ربي

یو رسول یم | د توو جهانو ته د پروردگار | زه تاسو ته رسوم | پیغامونه | دخپل رب

وانالکم ناصیة امین ۴۶ او عجبتم ان جاءکم ذکر

او زه یم ستاسو | خیر خواہ | امانت دار | او ای تاسو تعجب کوئ | چه راغے تاسو ته نصیحت

من ربکم علی رجل منکم لیبذرکم واذکروا

ستاسو د رب له طرف نه | په یو سړی باند | له تاسو نه | د پاره د که چه دویردی تاسو | او یاد کړئ

اذ جعلکم خلفاء من بعد قوم نوح و زادکم

کله چه | هغه جوړ کړئ تاسو | جانشینان | پس له | قوم | د نوح نه | او زیات کړئ تاسو ته

فی الخلق بصطة فاذکروا الاء الله لعکم

جسامت | لوه | پس یاد کړئ | نعمتونه | دالله | د پاره د که چه تاسو

د نورو نه زیات کړئ | پس د الله تعالی نعمتونه یاد کړئ | چه به دنیا او اخرت

عَمِينَ
 ایا تہ راغے پے مونہ تہ | چہ مونہ عباد دکر دے | اے پیر مرد
 عبادت کوئی | اے تعالیٰ عبادت کوئی
 اے سر دارانو
 کافرو غنائو ورتہ
 وَاِنَّا لَنَنْظُرُکُمْ
 ویدیکہ مونہ کما کو ویدتا
 وید داکمان سے چہ
 وَلَکِنِّی
 اولیکن زہ
 ہم نشستہ بلکہ زہ غو
 رَبِّی
 ا دخیل ب
 نہ در رسوم او
 کُمْ ذِکْرُ
 سوتہ | نصبت
 تہ تعالیٰ د طرف تہ
 ذِکْرُکُمْ
 او یاد کرے
 دکر ہی مکہ چہ دکر
 تے در کرد تاسو
 ت او طاقتنا
 لَعَلَّکُمْ
 د پاره دکر چہ تاسو
 یہ دنیا او آخرت

تَقْلِبُونَ قَالُوا اٰجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللّٰهَ وَحَدَّہٗ وَنَدَّرَ
 اے پیر مرد | اے تعالیٰ عبادت کوئی | اے سر دارانو
 کافرو غنائو ورتہ | اے تعالیٰ عبادت کوئی
 اے سر دارانو
 کافرو غنائو ورتہ
 وَاِنَّا لَنَنْظُرُکُمْ
 ویدیکہ مونہ کما کو ویدتا
 وید داکمان سے چہ
 وَلَکِنِّی
 اولیکن زہ
 ہم نشستہ بلکہ زہ غو
 رَبِّی
 ا دخیل ب
 نہ در رسوم او
 کُمْ ذِکْرُ
 سوتہ | نصبت
 تہ تعالیٰ د طرف تہ
 ذِکْرُکُمْ
 او یاد کرے
 دکر ہی مکہ چہ دکر
 تے در کرد تاسو
 ت او طاقتنا
 لَعَلَّکُمْ
 د پاره دکر چہ تاسو
 یہ دنیا او آخرت

فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ لَا تَسْؤُهَا بِسُوءٍ

پس پریدہی دا | (چہ) خربیری | دَاللہ پہ زمکہ کئے | اومہ وروٹی لاس دے تہ | (چہ) عذاب زینت سو

فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝۳۰ وَادْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ

کئی دینہ نبی تاسو | عذاب | دردناک | اویاد کسے | کلمہ چہ ہفہ جو پکڑی تاسو | جانشینان

مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُوءِهَا

پس | دقوم دعادہ | اویادے کئی تاسو | پہ زمکہ کئے | چہ تاسو جو پکڑی | دد پہ ہوائ میدانون کئے

مَقَرًّا ۝۳۱ وَتَتَّخِذُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا ۝۳۲ فَادْكُرُوا الْآءَ اللَّهِ

مقرہ کوی | او پہ زمکہ کئے تہ تاسو لہ جائے درکرو | چہ ددے پہ میدانون کئے تاسو حمان

عِلُونِ ۝۳۳ وَتَتَّخِذُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا ۝۳۴ فَادْكُرُوا الْآءَ اللَّهِ

علونہ | اوتراشئ | دغرونہ | کورونہ | پس یاد کسے | نعمتونہ دَاللہ

لَهُ مَا نَرَىٰ جَوْرًا ۝۳۵ وَتَتَّخِذُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا ۝۳۶ فَادْكُرُوا الْآءَ اللَّهِ

اوہ مانری جو پکڑی او پہ غرونہ کئے تہ حان لہ کورونہ تراشئ | نو دَاللہ تعالیٰ نعمتونہ یاد کسے

وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝۳۷ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا

اوہم گرخی | پہ زمکہ کئے | فساد کورنی | دوئیل | سردارانہ | ہفہ کورچہ | نکبردہ

أَوْ دَرَكًا ۝۳۸ وَتَتَّخِذُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا ۝۳۹ فَادْكُرُوا الْآءَ اللَّهِ

او د زمکہ پہ مخ فساد مہ کوی | نو د ہفہ د قوم مغرونہ سردارانہ د ہفہ

مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ

د دہ د قوم | ہفہ خلقوتہ | چہ کزوری کتہ لے شول | خاص ہفہ چاتہ چہ ایانہ را دہو | لہ دوی نہ

أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَلَاحًا مَّرْسَلًا مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا

آیا تاسو پوہیدی چہ بیشک | صلح | رالیر لے شوہے | دخیل رب لہ طرف تہ | دوئیل دوی | بیشک مونہ

بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝۴۰ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا

پہ ہفہ شہ چہ رالیر شوہے چہ ہفہ | ایمان لرو | دوئیل | ہفہ خلقوتہ | کبرزت وو | بیشک مونہ

بِالَّذِي آمَنَّا بِهِ ۝۴۱ فَكْفَرُوا ۝۴۲ فَعَقَرُوا السَّاقَةَ

لہ ہفہ خبرے نہ | پہ کومہ چہ تاسو ایمان را دہے | انکار کورنی یو | پس دوی دوئلہ | ہفہ اوشہ

وَعَتُوا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَصْلِحُ أَتَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا

اوسر کشتی لے وکرہ | دخیل رب د حکم نہ | دوی دوئیل | اے صلحہ | اولہ پہ مونہ | ہفہ د کوم نہ چہ نہ مونہ وکرہ

أَوْ دَخِيلٌ رَبٌّ دَحْكَمَ نَبِيٌّ سَرَكَشِيٌّ وَكَرِهَ أَوْ دَخِيلٌ رَبٌّ دَحْكَمَ نَبِيٌّ سَرَكَشِيٌّ وَكَرِهَ أَوْ دَخِيلٌ رَبٌّ دَحْكَمَ نَبِيٌّ سَرَكَشِيٌّ وَكَرِهَ

كَنتَ مِنْ أَمْرُسَلِينَ ۝ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا

ان | له پھراؤ نہ | پس ونبول دوی | زلزلے | پس شول دوی
کنتے | ہے نہ | نو ہوی ناخا پہ سختے زلزلے ونبول ، او پہ خیلو کورونو
نہ کو م عذاب چہ نہ وعدہ کرے ہفہ راولہ ،

فِي دَارِهِمْ جَثِيَيْنَ ۝ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ

فہ | دارہم | جثین | پرچے پراتہ | پس مخے واہولو | له دوی نہ | اووے ونبول | اے زما قومہ!
پہ خیلو کورونو کئے | پرچے پراتہ | پاتے شول | نو ہفہ دخت صالح | ترے نہ مخے واہولو اووے ونبول | اے زما قومہ!
کئے پرچے پراتہ | پاتے شول

لَقَدْ أَرْسَلْنَاكُمْ رَسُولًا مِّنْ رَبِّكُمْ وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِن

لشکما | رسولو | تاسوتہ | پیغام | دخیل رب | اولصحت م وکرو | تاسوتہ | لیکن
ماخو | تاسوتہ | دخیل خداے حکونہ | رسولو | دو ، اوستاسو خیر خواہی م لہوے وہ | خو خیر خواہ
تاسوتہ

لَا تَجِبُونَ النَّاصِحِينَ ۝ وَلَوْ طَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ

نہ | خوشیو | تاسو | نصحت کوونکی | اورمولیرلو | لوط | کدچہ ہفہ ونبول | خیل قوم نہ | آیا تاسو کوئی
خلق ستاسو ہدو خوش نہ وی ، اومونہ لوط علیہ السلام ولیرلو کدچہ ہفہ خیل قوم نہ ونبول آیا تاسودا
نہ

الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ۝ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ

ہفہ | بیحائی | چہ نہ دکہ کو وانبی لہ تاسو | چارہم | له عالمونہ | بیشک تاسو | راہو
دے حیائی کار کوئی چہ نہ تاسو نہ وانبی پہ قولہ دنیا کئے چا نہ دے کرے ؟ تاسو دے بشو پہ
نہ

الرِّجَالَ شَهْوَةً ۝ مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ۖ بَلْ أَنْتُمْ

سروتہ | پہ شہوت سرہ | سوا | دے نبوتہ | بلکہ | تاسو بیٹی
خائے نارینہ | ہلکانو سرہ | خیل شہوت | پورہ کوئی ، بلکہ تاسو دے حد نہ
نہ

قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ۝ وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا

خلق | حد نہ تیریدونکی | اونہ | دو | جواب | ددہ | قوم | مکر داچہ | دوی ونبول
تیریدونکی خلق بیٹی | پس ددہ | قوم جواب ددے نہ سوا بل نہ وچہ پہ خیل میں کئے ونبول
نہ

أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۚ إِنَّهُمْ

اوباسنی دوی | دخیل کلی نہ | بیشک دوی | داسے خلق دی | چہ پاکیزہی خوشتونکی دی
چہ دوی دخیل کلی نہ اوباسنی | حکہ چہ دوی خان | دیر پاک | ساتل | غواہی -
نہ

أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ۝

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ ۖ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۝

پس مونہ | غایت | درکدہ نہ | او ددہ | کورواوتہ | سوا | ددہ | دے نہ | چہ وک | (شاملہ) | دروستو پاتے کید | کوکئے
نومونہ | ہفہ | او ددہ | کورونی | بچہ | کول | خوشنہ | بچہ نہ | شوہ | حکہ چہ ہفہ پہ | دروستو پاتے کید | ونکو کئے شاملہ
نہ

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ۝

او وورولو مونہ | پہ دوی بانہ | باران | رد | کانہو | پس | دکرہ | چہ | شکہ | شو | انجام | دہرمانو
وہ | اومونہ پہ | ہوی بانہ | رد | کانہو | باران | وورولو | نو وورہ | چہ | دہرمانو | انجام | شکہ | شو ؟
نہ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

اور جو لوگ ایمان لائے اور نیک اعمال کی بنیاد رکھی ہو ان کے اجر بڑا ہے

۱۰۰

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ

وَدُوْلَ اسرارانو | کوم چه | کبرزن وو | دهغه له قوم نه | چه مونږ به خاها او پاسوتا
د دوی د قوم مغروره سردارانو وویل چه اے شعیبه! مونږ به تا او تاسره

اِسْعٰیِبَ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَكَ مِنْ قَرْيٰتِنَا اَوَّلَتَّعُوْدَنَّ

اے شعیبه! | دهغه خلق | چه ایمان نه راوړو | تاسره | دخپل کلی نه | یا به واپس راځئ تاسو
مؤمنان یقیناً دخپل کلی نه بهر او پاسو ، او یا به تاسو زموږ

فِيْ مَلَّتِنَا قَالَ اَوَلَوْ كُنَّا كَرِهِيْنَ ۙ قَدْ افْتَرَيْنَا عَلٰى اللّٰهِ

زمونږ په دین کې | ده وویل | آیا اکر که یو مونږ | بد گنډونکی | بیشکه تری به دی مونږ | په الله باند
مذهبته وپس راشی شعیب ورته وویل چه ایا که مونږ دا نه خوښوو بیا هم ؟ بیا خو به به شک مونږ په الله تعالی

كٰذِبًا اِنْ عُدْنَا فِيْ مَلَّتِكُمْ بَعْدَ اِذْ جٰئَنَا اللّٰهُ مِنْهَا

دروغ | که چه مونږ وپس شو | ستاسو په دین کې | پس (له دین نه) | چه نجات راگرمونږ | الله | له دے نه
باندی دروغ تری دی که چه مونږ ستاسو دین نه بیا وپس شو ، سره د دے چه الله تعالی ترے نه راله

وَمَا يَكُوْنُ لَنَا اَنْ نَّعُوْدَ فِيْهَا اِلَّا اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّنَا

اونه ده مملکه مونږ له | چه مونږ وپس شو | په دین کې | مگر | دا چه وغواړی | الله | رب زموږ
خلافه راگرمه او اوس خود اے واپس کیدل راله ممکن نه دی ، مگر دا چه الله زموږ رب وغواړی

وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلٰى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا

حاطه کړه ده | زموږ رب | د هر څیز | په علم سره | هم په الله باند | زموږ توکل دے | اے زموږ رب
زمونږ د رب علم په هر څیز باند چا پوره دے ، په الله تعالی باند زموږ توکل دے ، اے زموږ رب

اَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَاَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِيْنَ ۙ

فیصله وکړه | زموږ او زموږ د قوم په مین کې | په انصاف سره | او هم ته | د ټولو نه ښه فیصله کوونکې
زمونږ او زموږ د قوم تر مینځ په حق فیصله وکړه ، او ته د ټولو نه ښه فیصله کوونکې یی

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيْنَ اَتَّبِعْتُمْ شُعَيْبًا

و دویل | سردارانو | کومو چه کفر وکړو | د دغه له قوم نه | که چه تاسو تابعداري وکړه | د شعیب
نو دهغه د قوم انکار کوونکو سردارانو (خپل قوم ته) وویل که تاسو شعیب پی روان شوی

اَنْتُمْ اِذَا لَخِصْرُوْنَ ۙ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دَارِهِمْ

نویکه تاسو | هغه | نقصان موندونکی یی | پس وینول دوی | زلزلې | نو دوی شول د صبا | په خپلو کورونو کې
نوغامغا برباد به شئ - بیا دوی زلزلې وینول ، نو په خپلو کورونو کې پر مخ

جٰثِمِيْنَ ۙ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا شُعَيْبًا كَاَنْ لَّمْ يَعْنُوْا فِيْهَا ۙ

په مخه پراته | کومو چه | دروغ وگړلو | شعیب | لکه چه دوی هې و او سې نه وو | په دے کې
په پرتل ، چا چه شعیب دروغ وگړلو هغه د شول لکه چه په دے کلو کې هې و او سې نه وو

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَبًا كَانُواهُمْ الْخَسِرِينَ ﴿۹۲﴾ قَتُولُ عَنْهُ

کومرچہ | دروغزن کړو | شعيب | او دوی | زیان کاران | بیا د پسر شو | د هغوی

چا چه شعيب نه دروغزن ووئیل ، هغوی پخپله برباد شول - نو شعيب تره مخ وگرځو

وَقَالَ يَقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ

اود وئیل | اے زما قوم ! | بیشکه ما در رسول د تاسو | پیغامونه | د خپل رب | اونصحت م کړه | تاسو

اورته ئے وئیل چه زما قوم ! | ما تاسو د خپل رب حکونه در رسولی دو | او تاسو خیر خواهي م فرست

فَكَيْفَ أَتَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿۹۳﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ

پس څنگه | زه افسوس وکړم | په کافر قوم باند | او نه دے لیرې مونږ | په هغی کي

و نه نو اوس زه څنگه د هغه قوم په حال افسوس وکړم چه مونږی نه وو - او هر که چه مونږ یو کلی ته بیرته

مَنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ

څوک پیغمبر | مگر | و نیول مونږ | اوسیدونکي د هغه | په سختی | او تکلیف سره | چه دوی

لیرې دے نو اول مو د هغه اوسیدونکي په سختی او په تکلیف کي را نیولی دی د پاره د دے چه مونږ

يَضْرَعُونَ ﴿۹۴﴾ ثُمَّ بَدَلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا

زاری وکړی | بیا بدل کړو مونږ | د سختی په حال | راحت | تر دے چه | د پسر شو

اختیار کړی - بیا مونږ د هغوی بد حال په خوشحالی بدل کړه - تر دے چه هغوی ښه ترقی وکړه

وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاؤُنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً

اود دوی وئیل | بیشکه رسید | زموږ پلارونه | سختی | او راحت | بیا مونږ د نیول دوی | ناگهانه

اودان وئیل چه زموږ په پلار نیکه هم داسے سختی او راحت راغله دے بیا مونږ دوی ناگهانه و نیول

وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۹۵﴾ وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا

اود دوی | بے خبره دو | او که چرے | د کلو اوسیدونکو | ایمان وکړه | او پر هیزه کړه | نو مونږ

اود دوی نه د د عذاب خبر هم نه وو - او که د دغه کلو خلقو ایمان راوړه | او ځان د گناهو نه پرکولے | نو مونږ

عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ

په دوی باند | برکتونه | له طرفه د آسمان | او زمکې | لیکن دوی دروغ وکړل | نو مونږ د نیول دوی

په دوی باند د آسمان او زمکې دواړو نه برکتونه را بر سیره کړی وو لیکن دوی (زمونږ تعلیم) دروغ وگړولو

بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۹۶﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ

په بدله د هغو عملونو کي | چه دوی به کول | پس آیا په امن شول | اوسیدونکي د کلو

مونږ دوی د خپلو عملونو په سزا کي راو نیول - آیا د کلو خلق د دے خبره نه بے غم

لکه دغه چه راشی په د باند | زموږ عذاب | د شپې | اود دوی | اود دوی | آیا په امن شول

شوی دی چه شپه په شپه په دوی باند زموږ عذاب راشی اود دوی اود دوی - آیا د کلو خلق به

أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُيٌّ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۝

دوسید و نکی د کلو | له دے نه چه راشی دوی ته | عذاب زمونږ | اذابت پېژ | او دوی | لوبه کوی |
حقله په غنه شوی دی چه زمونږ عذاب ورته د غره راشی چه دوی په خبره لکياوی لوبه کوی -

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ۝

آیا په امن شول | د الله د تدبیر نه | پس نه په امن کیږی | د الله د تدبیر | مکره | نقصان موندونکی خلق -
آیا دا خلق د الله د تدبیر نه په ویک شول ؟ خو یاد ساتی | چه د الله د پخوانو تدبیرونو نه هغه خلق په فکره کیږی چه تباہ کیږی نکی

وَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرْتُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا

او آینه ده | کره رحمتی | دهو خلقو | چه وارثان شول | د زمکه | پس له هلاکید د اوسیدونکو د دے
دی - آیا دے واقعاتو هغو کسانو ته چه د پخوانو اوسیدونکو نه پس د ملک وارثان شوی دی هیڅ سبق ورته کړو

أَنْ تَوْ نَشَاءُ أَصْبَهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنُظْبِعُ

چکه چرک | غوښتنه وے مونږ | نومصیبت به مو غورزو د پېژ | د دوی د گناهونو په بل کینه | او مهر مو ووهو
چه که چرے مونږ غوښتنه نو د دوی د گناهونو په وجه به مو دوی په عذاب کینه نیولی وو او په زړونو

عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ۝ تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ

د دوی په زړونو | پس دوی | نه اوسی | دا کلی دی | چه مونږ اورؤو | تاته
په ورله تاپه و لگوو پس دوی رد نصیحت خبره هم | نه اوسی | (له پیغمبره) | دا پوځو کلی دی د کومو حالات چه مونږ

مِنْ أَنْبَاءِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا

د دے (حق) احوال | او بیشکه راغلی وو دوی ته | پیغمبران د دوی | (رواضحه) د بیلو نوسره | بیا دوی داسه وو
تاته بیا نوو | اویقیناً دے خلقو ته د دوی پیغمبران معجزو نوسره راغلی وو ، خودوی چه کومه خبره

لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ

چما ایمان نه راوړی | چه د وجه چه دروغمن کړی وو | له دے نه وړاندې | دغه شان | مهر وې | الله | په زړونو
پوخل دروغ کفر له وک هغه ئې بیا ونه منله ، هم دغه شان الله تعالی د کافرانو په زړونو

الْكَافِرِينَ ۝ وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا

د کافرانو | او دونه موندله مونږ | په اکثر د دوی کینه | و قاپه وعده | او بیشکه وموندل مونږ
مهر لکوی ، او مونږ په دوی کینه اکثر خلق په لوظه موندلی دی | او اکثر کسان مو د سره

أَكْثَرَهُمْ لَفِيسِقِينَ ۝ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا

اکثر له دوی نه | نافرمان | بیا مونږ ولیږلو | له دوی نه پس | موسی | خپلو نخبو نوسره
نا فرمانه (او بد عمل) بیا موندی دی - بیا د دوی نه پس مو موسی علیه السلام د خپلو نخبو نوسره فرعون

إِلَىٰ قِرْعَوْنَ وَمَلَأْنَاهُ فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ

فرعون ته | او د دے سردارانو ته | پس دوی نا انصافی وکړه | د دغونځو سره | پس وکړه | څنگه | شو
او د دے سردارانو ته ولیږلو نو هغوی زمونږ د نخبو نوسره زیلته وکړه ، نو وگور که چه مفسد او انجام

مَنْزِل ۲

عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝ وَقَالَ مُوسَىٰ يُفْرَعُونَ ۚ إِنِّي رَسُولٌ

نعمان | د فساد کو دیکو | او د وئیل | موسیٰ | اے فرعون | بیشک تہ | رسول یم
خہ نشو ؟ | او موسیٰ ورتہ د وئیل اے فرعونہ !

مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ۝ حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولُ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ

د جہانوں د پروردگار | مالہ مناسب دی | جہ بیان نہ کرم | یہ اللہ بانی | مگر رشتہ خیرہ
طرف نہ پیغمبر راغلے یم - ماد پارہ ہم دا مناسب دی جہ د اللہ تعالیٰ پہ حقہ ہفہ خبرہ و کرم جہ رشتہ

قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ

مارا دے دے تاسوتہ | واضحہ دلیل | ستاسو د رب نہ طرف نہ | پس ولیہ | ماسرہ
وی ، تاسوتہ ج ستاسو د رب د طرف نہ واضحہ دلیلونہ را دہی دی ۔ نو تہ بنی اسرائیل ماسرہ

بَنِي إِسْرَءِيلَ ۝ قَالَ إِن كُنْتُ جِئْتُ بِآيَةٍ فَآت بِهَا

بنی اسرائیل | دے د وئیل | کہ چرے تا | را دہی وی | خہ مجھہ | نورادہ | ہفہ
رخصت کہہ - فرعون جواب و رکرو چہ کہ تاخہ نخسہ را دہی وی نو ہفہ و شبہ کہہ

إِن كُنْتُ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝ فَأَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَعْبَأُ

کہ چرے تہ بیٹے | لہ رشتہ و یونکو نہ | پس وغور زولہ دے | ہما خیلہ | نو فوراً ہفہ | اژدھا (رشہ)
لہ خیلہ دے دے | رشتہ بیٹے | یہ دے خبرہ موسیٰ خیلہ کوئی وغور زولہ نو ہفہ بولہ ژوند

مُتَبِّعِينَ ۝ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنُّظَرِ ۝ قَالَ

بنکارہ | ادر او یستلودہ | لاس خیل | نو فوراً ہفہ (بنکارہ شو) | رویتانہ | لید و تکتہ | د وئیل
اژدھا شوہ | او لاس تے (د بقل نہ) را او یستلوفہ ہفہ د تلو لید و تکتہ پہ و ہا نیک سپین بہریدہ - د فرعون

الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ ۝ يُرِيدُ أَنْ

سردارانو | د قوم د فرعون نہ | جہ بیشک داخو | جادوگر دے | پورہ | دے غواہی | جہ
د قوم سردارانو د وئیل جہ بیشک داخو دے علم خاوند جادوگر دے - دے غواہی جہ

يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ۝ قَالُوا أَرْجِهْ

اوباسی تاسو | ستاسولہ زکے نہ | پس خہ حکم کوئی تاسو | دوی د وئیل | مہلت د رکہ دے
تاسو ستاسو د ملک نہ بھر اوباسی د وائی جہ پہ کہ حقہ ستاسو خہ صلاح دے - دوی د وئیل جہ موسیٰ

وَآخَاهُ وَ أَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ خَشِرِينَ ۝ يَأْتُواكَ

او د دے ورتہ | او | ولیہ | جہ بنارونو کئے | جمع کوونکی | جہ دوی راوی تاتہ
او د دے ورتہ مہلت د رکہ او تلو بنارونو تہ کارند کات ولیہ - جہ قول پورہ جادوگر

بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ۝ وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا

ہر جادوگر | پورہ | او راغل | جادوگر | فرعون تہ | دوی د وئیل | بیشک مونہ لہ اجر کہہ
درلہ راغل کری - او جادوگر د فرعون (دلیل) تہ راغل ، دوی د وئیل کہ چرے مونہ غالب شو

إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ۝ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۝

موتيد غالب | دغه ووتيل | هو | اويشكه تاسو به يي | له شويكا نوتنه
نوتنه شو | نه په خه انعام ملا يدي ؟ فرعون ووتيل هو | او تاسو به په نزيكا نو درباريانو كنه شامل شي -

قَالُوا يَمُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَامَّا أَنْ تَكُونَ مِنْ مَلْقَيْنِ ۝

اے موسى | يا خو | نه وغورزوه | اوي | به شو موتيد | غورزوونكي
جادوگر ووتيل اے موسى | اول ته غورزوے | كه موتيد (خيل پري) وغورزو ؟

قَالَ اتَّقُوا فَلَمَّا أَتَقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ

موتيد ووتيل | تاسو وغورزوئ | پس هر كه چه | دغه وغورزو (خيل خيزي) | نو جادوئ وكړو | به سترگو | دخلقو
موتيد ووتيل چه اول تاسو وغورزوئ | نو هر كه چه هغوي (خيل خيزونه) وغورزون نو دخلقو نظربندي كړي

وَأَسْرَفَهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَزِيزٍ ۝ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى

او وئ د پيرول دوي | اودا وئ دلو | جادو | د پيرولئ | او وحي راوړلېله | موسى طرف ته
او په خلقو هيت راوستلو او هغوي د پيرولئ جادو وكړو - او موتيد موسى ته وحي وكړه چه خپله

أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۖ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۝ فَوَقَّعَ

چه وغورزه | خپله همسا | نو وئ به هغه | تيركړي | خه چه | دوي جوړول | پس ثابت شو
همسا وغورزوه | نو ناكاته هغه دا خيزونه تيرول شروع كړل | نو حق ثابت

الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ فَغَلَبُوا هَذَاكَ وَأَنْفَلَبُوا

حق | او باطل شول | هغه خه چه دوي كول | پس دغه مغلوب شول | به غلغلئ كنه | او وپس شول
شو او د هغوي جوړكړي خيزونه تول باطل شول - نو په دغه موقع هغوي لاند راغلل او

صَغِيرِينَ ۝ وَأَلْقَى السَّحَرَةَ سَاجِدِينَ ۝ قَالُوا أَمَّا

ذليله | او وغورزيدل | جادوگر | په سجده كنه | دوي ووتيل | موتيد ايا راوړد
كه ملامت وپس شول - او جادوگر (په اختياره) په سجده پريوتل - وئ ووتيل چه موتيد په

بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ۝ قَالَ فِرْعَوْنُ ائْتِنِي

په پروردگار د عالمونو | چه رب د موسى | او د هارون | ووتيل فرعون | تاسو ايا راوړد به هغه
رب العالمين ايمان راوړو چه د موسى او د هارون عليهما السلام رب د فرعون ووتيل چه تاسو زما اجازه

قَبْلَ أَنْ أَدْنَىٰ لَكُمْ ۖ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَّكْرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ

دولت د كنه چه | نه اجازه دركړم | تاسوته | بيشكه دا خو | يو چال ده | چه تيار كړه د تاسو | به دے بيار كنه
نه ولاند ايمان راوړو | دا خو ستاسو يو چال دے چه تاسو به دے بيار كنه هكه وچلولو

لِيُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ لَأَقْطَعَنَّ

چه اوباسي تاسو | له د بيارنه | د دے اوسيدونكي | پس زه به تاسوته معلومه شي | - خاما به پريكړم زه
چه د بيار اوسيدونكي د دے هغه نه بهر اوباسي | پس زه به تاسو د دے خيجه معلومه شي - زه به ستاسو لاسوته

أَيَّدِيكُمْ وَارْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ ثُمَّ لَأَضْلِبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٩﴾
 ستاسو لاسو ته | اوستاسو شپه | د مخالف طرف نه | بيا | په په سولې کړم تاسو | ټول
 او شپه د مخالفو اړخونو نه پريکړم بيا په تاسو ټول په سولې د خپل قوم
 قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمَا نَقِمُّ مِنْكَ إِلَّا أَن
 دوی وویل | بیشکه موږ | خپل رب طرف ته | وایس تلونکي یو | او ته بدل نه اخل | له مونږ نه | مگر که چېر
 هغوی وویل چې مونږ ټول خو خپل رب ته وایس تلونکي یو - او ته خو مونږ نه دومره قدر بدله اخل چې مونږ
 امَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتُنَا رَبَّنَا أَفَرُّ عَيْنًا
 مونږ ایا راږو | په نخبو د رب خپل | هر کله چې هغه راغله مونږ ته | اے مونږ زه | راواړه | په مونږ باندې
 خپل رب په نخبو (وله) ایمان راوړه | هر کله چې مونږ ته راوړسید | اے زموږ زه | مونږ صبر را کړو
 صَبْرًا وَتَوَكَّلْنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٨١﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ
 صبر | او وفات را کړه مونږ ته | د اسلام په حالت کي | او وویل سردارانو | د فرعون له قوم نه
 او مونږ له د اسلام په حالت کي مرګ راوړه - او د فرعون د قوم سردارانو وویل چې ایا ته به موسی
 أَتَذَرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُ لِيَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ
 ایا ته پریږدې | موسی | او د دغه قوم | چې فساد کوي | په زمکه کي | او پریږدی تا
 او د دغه قوم بنی اسرائیل (د دغه ته) پریږدې چې په ملک کي بداهتی پیدا کوي او تا اوستا معبود
 وَالْهَتَكَ قَالِ سَتَقْتُلُ آبْنَاءَهُمْ وَتَسْتَحْيِ نِسَاءَهُمْ
 اوستا معبودان | د دغه وویل | مونږ به ووژنو | ځامن د دوی | او ژوندی به پریږدو | شپه د دوی
 پریږدی - فرعون ورته وویل چې مونږ به پریږدو د دوی ځامن وژنو او لوڼه به ژوندی پریږدو
 وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٨٢﴾ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ
 او بیشکه مونږ | په دوی باندې | غالب یو | وویل | موسی | خپل قوم ته | تاسو مدد غواړئ | د الله
 او یقیناً مونږ به دوی باند غالب یو - موسی خپل قوم ته وویل چې تاسو د الله نه مدد غواړئ
 وَأَصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
 او صبر کوئ | بیشکه | زمکه | د الله ده | هغه وارثان کوي د دغه هغه څوک د ځمکې وغواړي | له خپلو بندګانو نه
 او صبر کوئ | بیشکه زمکه صرف د الله تعالی ده | هغه په خپلو بندګانو کي چې چاله نه خوښه وي هغوی له
 وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٨٣﴾ قَالُوا أَوْذَيْنَا مِنْ قَبْلُ أَن تَأْتِنَا
 او انجام (خو) | د پریهیزګارانو د پاراد | دوی وویل | مونږ تکلیف را کړ شو | ولانډ | له راتلو ستا ته مونږ ته
 ورکړئ | او آخر کي ګامیاښ د پریهیزګارانو د مدد موسی د قوم | خلق وویل چې مونږ به ستا د راتلو نه وړاندې هم تګل
 وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُهْلِكَ عَدُوُّكُمْ
 او پس له هغه نه چې راغله ته مونږ ته | ده وویل | امید | چې رب ستاسو | به هلاک کړي | دینمن ستاسو او
 شو اوستا د راتلو نه پس هم عذاب یې و - موسی وویل زه به ستاسو خدا ته ستاسو دینمن هلاک کړي | او

قال الملا
 يستخلص
 سليمان
 ان فرعون
 قوم د فرعون
 فاذن
 سبيل
 عنده
 عند الله
 من اية
 عليه
 بانه
 مفسر
 جدا
 جدا
 عليه
 عذاب
 عهد
 هغه دغه
 تاسو

1525

وَيَخْلُقُكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ۖ وَلَقَدْ أَخَذْنَا

بہ زمکہ ہے | بیابان ہفت گوری | چہ خٹک | تاسو عمل کوئی | اویشک | دنیوہ مونیہ
خلیفہ کان بہ کوئی تاسو | بہ مخ خلیفہ کان کپری او بیاد بہ گوری | چہ تاسو خٹک کارونہ کوئی | او مونیہ د فرعون قدم
اوتاسو بہ د دے زمکہ

وَقَصِّ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

پہ تھپوٹوں | اونقصان کے | دمیو | چہ ددی نصیحت قبول کریں۔
 او د پیدوار د کی پہ عذاب کے راؤنیول | چہ داخل نصیحت حاصل کریں۔

جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِيبُهُمْ

چم بنہ وخت بہ پرے راغے | نو ہفوی بہ وئیل چہ داہوز مزین خیل حق کے | اوکے چہ | رسیدلہ بہ دوی تہ

يُطَيِّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ ۖ أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ

بقی | بوسپیرہ بے گنرل | موسیٰ * | اوخوگ چہ دہ سرہ وو | واوری | چہ بیشک | ددوی بد فیسی

وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَقَالُوا مَهْيًا تَأْتِنَا بِهِ

لیکن | اکثر دوی | نہ پوہیری | اودو وویل | ہرقہ چہ | تہ راوہ پوتہ پدہ |

﴿۱۰۰﴾ اِیۡةٌ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا ۖ فَمَا خُبُرُكَ ۚ بِمُؤْمِنَةٍ ۖ فَاٰسَلْنَا

چہ تہ جادو و کیمہ موت | پیدہ شری | نو موت نہ جو | بلہ تاباند | ایمان راوردنکی | پس راولپور موثر

ہم الصّٰوفاۃ، والیاء، والقسماء، الذّٰبکاء، واللّه

طوفان | او مُلخان | او سپرے | او چیتدے | اووینے |

طوفان را اولیروز او ملخان او سپری او چیتلخ او وین داتلخغه مو

صَلَّتْ فَاسْتَلْبِزُوا وَكَانُوا فَوْماً مَّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ

اودوی کترو وکرو | اودوی وو | حتی | مچرمان | اودهرکه چه به پرهیوتو
ند اوشیو، نو هغوی تکترو وکرو ادهغه د مچرمانو قوم وو - اودهرکه چه به پرهیوتو

يَوْمَ الرَّجْزِ قَالُوا يَمُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا

راغے نو ہفوی بہ وئیل چہ اے موسیٰ! ہونید دبارہ دالہ نہ سوال دکرہ لکھنک چہ

عِنْدَكَ لِيْنِ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ

لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ

په تا | او خامخاه و لږيزو | تاسره | بني اسرائيل | پس هر ځله چې | لږيځي كړو مونږ | له دوي نه
 ايمان راوړو او | بني اسرائيل په درسه رخصت كړو ، | بيا ځله چې مونږ | د دوي نډغه عذاب پيغور

الرَّجَزَ إِلَىٰ آجَلٍ هُمْ بِالْفَوْهِ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٩﴾ فَاسْتَقِمْ

عذاب | ترخه موده پوره | چه دگر رسيدنكي دوخته | زه هغو ديدو | و غده ماتوله | بيا موز استقامتو
دوخته پوره | چه دوي ورته رسيدونكي | دو لړه كړو | زه هغه ساعت به | دخپلو لوظونو نه وروستو شول | نوموړي

مِنْهُمْ فَأَعْرَقَهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا

له دوی نه | پس مونږ غرق کړل دوی | په دریای کینے | ولے چه دوی | دروغ وگړول | زمونږ ایتونه | اددوی نه |
نه بدله واخستله او په سمندر کېته موږ ب کړل | ځکه چه دوی زمونږ ایتونه دروغ گړول اددهغه نه

عَنْهَا غَفْلِينَ ﴿٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ

له هغه نه | بے خبره | اومونڊارثان کړل | هغه خلق کوم چه | کزدری گنډل شول
بالکي بېروا وو ، اوکوم قوم چه کزدری گنډل شوه وو | مډن هغوی د هغه مډن

مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَتَمْدَدَ

پہ مشرق تو دَ ز مکہ گئے | او پہ مغرب نو دَ گئے | ہفہ زمکہ | چہ ریکتا ایہہ و و مونہ | پہ ہفے گئے | او پورہ اس
دَ مشرق او دَ مغرب وارتان کپل | چہ مونہ | پکے ریکتو نہ ایسی دو

کَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنٰی عَلٰی بَنِي إِسْرَءِیْلَ ۚ بِمَا صَبَرُوا ۚ وَدَعَا

وعدہ | ستادرب | تیکہ | پہ بنی اسرائیلو | ددوی د صبر پہ وجہ | ادیر بادک

مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا لَيَعْرِشُونَ ﴿١٣٤﴾ وَجُؤا

[illegible]

اودھے قوم چہ خہ جودول اوداچت اداچت عمارتوں نے خیشول ہعہ تول موتباہ کرل۔ ادمو

سَخَّ اسْرَ اَوَّلَ الْبَحْرِ قَاتُوا عَلٰی قَوْمٍ تَعَكَّفُوْا

بَنِي إِسْرَءِیْلَ الْبَحْرَ قَالُوا عَلَى قَوْمٍ یَعْبُدُونَ
 بنی اسرائیل | د سمندر | نودوی راغل | په یو داسه قوم | چه په عبادت کئے

یٰۤاِسْرٰٓئِیْلُ ذٰسَمِیْدُرْنٰ تَبٰرَکُکُمُ الْیَوْمَ لَآ اَمْرَۃَ لَکُمْ فِیْہِ یٰوَدَّ اَسَاقِمُکُمْ وَرِغْلٰکُمْ فِیْہِ خَیْلٌ مِّنْکُمْ

عَلَىٰ أَصْنَائِهِمْ ۖ قَالُوا بِمُوسَىٰ اجْعَلْ لَنَا آيَةً ۖ

دھپو بے تو | دوی دوویل | اے موسیٰ | جو کہ | مونہ دپار (م) |
(منجوان) ناست دد ، نو دوی دوویل | اے موسیٰ | | | | |
۱۹۹۱ ۱۹۹۰ ۱۹۸۹ ۱۹۸۸ ۱۹۸۷ ۱۹۸۶ ۱۹۸۵ ۱۹۸۴ ۱۹۸۳ ۱۹۸۲ ۱۹۸۱ ۱۹۸۰ ۱۹۷۹ ۱۹۷۸ ۱۹۷۷ ۱۹۷۶ ۱۹۷۵ ۱۹۷۴ ۱۹۷۳ ۱۹۷۲ ۱۹۷۱ ۱۹۷۰ ۱۹۶۹ ۱۹۶۸ ۱۹۶۷ ۱۹۶۶ ۱۹۶۵ ۱۹۶۴ ۱۹۶۳ ۱۹۶۲ ۱۹۶۱ ۱۹۶۰ ۱۹۵۹ ۱۹۵۸ ۱۹۵۷ ۱۹۵۶ ۱۹۵۵ ۱۹۵۴ ۱۹۵۳ ۱۹۵۲ ۱۹۵۱ ۱۹۵۰ ۱۹۴۹ ۱۹۴۸ ۱۹۴۷ ۱۹۴۶ ۱۹۴۵ ۱۹۴۴ ۱۹۴۳ ۱۹۴۲ ۱۹۴۱ ۱۹۴۰ ۱۹۳۹ ۱۹۳۸ ۱۹۳۷ ۱۹۳۶ ۱۹۳۵ ۱۹۳۴ ۱۹۳۳ ۱۹۳۲ ۱۹۳۱ ۱۹۳۰ ۱۹۲۹ ۱۹۲۸ ۱۹۲۷ ۱۹۲۶ ۱۹۲۵ ۱۹۲۴ ۱۹۲۳ ۱۹۲۲ ۱۹۲۱ ۱۹۲۰ ۱۹۱۹ ۱۹۱۸ ۱۹۱۷ ۱۹۱۶ ۱۹۱۵ ۱۹۱۴ ۱۹۱۳ ۱۹۱۲ ۱۹۱۱ ۱۹۱۰ ۱۹۰۹ ۱۹۰۸ ۱۹۰۷ ۱۹۰۶ ۱۹۰۵ ۱۹۰۴ ۱۹۰۳ ۱۹۰۲ ۱۹۰۱ ۱۹۰۰ ۱۸۹۹ ۱۸۹۸ ۱۸۹۷ ۱۸۹۶ ۱۸۹۵ ۱۸۹۴ ۱۸۹۳ ۱۸۹۲ ۱۸۹۱ ۱۸۹۰ ۱۸۸۹ ۱۸۸۸ ۱۸۸۷ ۱۸۸۶ ۱۸۸۵ ۱۸۸۴ ۱۸۸۳ ۱۸۸۲ ۱۸۸۱ ۱۸۸۰ ۱۸۷۹ ۱۸۷۸ ۱۸۷۷ ۱۸۷۶ ۱۸۷۵ ۱۸۷۴ ۱۸۷۳ ۱۸۷۲ ۱۸۷۱ ۱۸۷۰ ۱۸۶۹ ۱۸۶۸ ۱۸۶۷ ۱۸۶۶ ۱۸۶۵ ۱۸۶۴ ۱۸۶۳ ۱۸۶۲ ۱۸۶۱ ۱۸۶۰ ۱۸۵۹ ۱۸۵۸ ۱۸۵۷ ۱۸۵۶ ۱۸۵۵ ۱۸۵۴ ۱۸۵۳ ۱۸۵۲ ۱۸۵۱ ۱۸۵۰ ۱۸۴۹ ۱۸۴۸ ۱۸۴۷ ۱۸۴۶ ۱۸۴۵ ۱۸۴۴ ۱۸۴۳ ۱۸۴۲ ۱۸۴۱ ۱۸۴۰ ۱۸۳۹ ۱۸۳۸ ۱۸۳۷ ۱۸۳۶ ۱۸۳۵ ۱۸۳۴ ۱۸۳۳ ۱۸۳۲ ۱۸۳۱ ۱۸۳۰ ۱۸۲۹ ۱۸۲۸ ۱۸۲۷ ۱۸۲۶ ۱۸۲۵ ۱۸۲۴ ۱۸۲۳ ۱۸۲۲ ۱۸۲۱ ۱۸۲۰ ۱۸۱۹ ۱۸۱۸ ۱۸۱۷ ۱۸۱۶ ۱۸۱۵ ۱۸۱۴ ۱۸۱۳ ۱۸۱۲ ۱۸۱۱ ۱۸۱۰ ۱۸۰۹ ۱۸۰۸ ۱۸۰۷ ۱۸۰۶ ۱۸۰۵ ۱۸۰۴ ۱۸۰۳ ۱۸۰۲ ۱۸۰۱ ۱۸۰۰ ۱۷۹۹ ۱۷۹۸ ۱۷۹۷ ۱۷۹۶ ۱۷۹۵ ۱۷۹۴ ۱۷۹۳ ۱۷۹۲ ۱۷۹۱ ۱۷۹۰ ۱۷۸۹ ۱۷۸۸ ۱۷۸۷ ۱۷۸۶ ۱۷۸۵ ۱۷۸۴ ۱۷۸۳ ۱۷۸۲ ۱۷۸۱ ۱۷۸۰ ۱۷۷۹ ۱۷۷۸ ۱۷۷۷ ۱۷۷۶ ۱۷۷۵ ۱۷۷۴ ۱۷۷۳ ۱۷۷۲ ۱۷۷۱ ۱۷۷۰ ۱۷۶۹ ۱۷۶۸ ۱۷۶۷ ۱۷۶۶ ۱۷۶۵ ۱۷۶۴ ۱۷۶۳ ۱۷۶۲ ۱۷۶۱ ۱۷۶۰ ۱۷۵۹ ۱۷۵۸ ۱۷۵۷ ۱۷۵۶ ۱۷۵۵ ۱۷۵۴ ۱۷۵۳ ۱۷۵۲ ۱۷۵۱ ۱۷۵۰ ۱۷۴۹ ۱۷۴۸ ۱۷۴۷ ۱۷۴۶ ۱۷۴۵ ۱۷۴۴ ۱۷۴۳ ۱۷۴۲ ۱۷۴۱ ۱۷۴۰ ۱۷۳۹ ۱۷۳۸ ۱۷۳۷ ۱۷۳۶ ۱۷۳۵ ۱۷۳۴ ۱۷۳۳ ۱۷۳۲ ۱۷۳۱ ۱۷۳۰ ۱۷۲۹ ۱۷۲۸ ۱۷۲۷ ۱۷۲۶ ۱۷۲۵ ۱۷۲۴ ۱۷۲۳ ۱۷۲۲ ۱۷۲۱ ۱۷۲۰ ۱۷۱۹ ۱۷۱۸ ۱۷۱۷ ۱۷۱۶ ۱۷۱۵ ۱۷۱۴ ۱۷۱۳ ۱۷۱۲ ۱۷۱۱ ۱۷۱۰ ۱۷۰۹ ۱۷۰۸ ۱۷۰۷ ۱۷۰۶ ۱۷۰۵ ۱۷۰۴ ۱۷۰۳ ۱۷۰۲ ۱۷۰۱ ۱۷۰۰ ۱۶۹۹ ۱۶۹۸ ۱۶۹۷ ۱۶۹۶ ۱۶۹۵ ۱۶۹۴ ۱۶۹۳ ۱۶۹۲ ۱۶۹۱ ۱۶۹۰ ۱۶۸۹ ۱۶۸۸ ۱۶۸۷ ۱۶۸۶ ۱۶۸۵ ۱۶۸۴ ۱۶۸۳ ۱۶۸۲ ۱۶۸۱ ۱۶۸۰ ۱۶۷۹ ۱۶۷۸ ۱۶۷۷ ۱۶۷۶ ۱۶۷۵ ۱۶۷۴ ۱۶۷۳ ۱۶۷۲ ۱۶۷۱ ۱۶۷۰ ۱۶۶۹ ۱۶۶۸ ۱۶۶۷ ۱۶۶۶ ۱۶۶۵ ۱۶۶۴ ۱۶۶۳ ۱۶۶۲ ۱۶۶۱ ۱۶۶۰ ۱۶۵۹ ۱۶۵۸ ۱۶۵۷ ۱۶۵۶ ۱۶۵۵ ۱۶۵۴ ۱۶۵۳ ۱۶۵۲ ۱۶۵۱ ۱۶۵۰ ۱۶۴۹ ۱۶۴۸ ۱۶۴۷ ۱۶۴۶ ۱۶۴۵ ۱۶۴۴ ۱۶۴۳ ۱۶۴۲ ۱۶۴۱ ۱۶۴۰ ۱۶۳۹ ۱۶۳۸ ۱۶۳۷ ۱۶۳۶ ۱۶۳۵ ۱۶۳۴ ۱۶۳۳ ۱۶۳۲ ۱۶۳۱ ۱۶۳۰ ۱۶۲۹ ۱۶۲۸ ۱۶۲۷ ۱۶۲۶ ۱۶۲۵ ۱۶۲۴ ۱۶۲۳ ۱۶۲۲ ۱۶۲۱ ۱۶۲۰ ۱۶۱۹ ۱۶۱۸ ۱۶۱۷ ۱۶۱۶ ۱۶۱۵ ۱۶۱۴ ۱۶۱۳ ۱۶۱۲ ۱۶۱۱ ۱۶۱۰ ۱۶۰۹ ۱۶۰۸ ۱۶۰۷ ۱۶۰۶ ۱۶۰۵ ۱۶۰۴ ۱۶۰۳ ۱۶۰۲ ۱۶۰۱ ۱۶۰۰ ۱۵۹۹ ۱۵۹۸ ۱۵۹۷ ۱۵۹۶ ۱۵۹۵ ۱۵۹۴ ۱۵۹۳ ۱۵۹۲ ۱۵۹۱ ۱۵۹۰ ۱۵۸۹ ۱۵۸۸ ۱۵۸۷ ۱۵۸۶ ۱۵۸۵ ۱۵۸۴ ۱۵۸۳ ۱۵۸۲ ۱۵۸۱ ۱۵۸۰ ۱۵۷۹ ۱۵۷۸ ۱۵۷۷ ۱۵۷۶ ۱۵۷۵ ۱۵۷۴ ۱۵۷۳ ۱۵۷۲ ۱۵۷۱ ۱۵۷۰ ۱۵۶۹ ۱۵۶۸ ۱۵۶۷ ۱۵۶۶ ۱۵۶۵ ۱۵۶۴ ۱۵۶۳ ۱۵۶۲ ۱۵۶۱ ۱۵۶۰ ۱۵۵۹ ۱۵۵۸ ۱۵۵۷ ۱۵۵۶ ۱۵۵۵ ۱۵۵۴ ۱۵۵۳ ۱۵۵۲ ۱۵۵۱ ۱۵۵۰ ۱۵۴۹ ۱۵۴۸ ۱۵۴۷ ۱۵۴۶ ۱۵۴۵ ۱۵۴۴

کَمَا لَهُمْ إِلَهَةٌ قَالِ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٢٤﴾

مَنْزِلٌ مَّا هُمْ فِيهِ وَبَطِلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٦﴾

مَنْزِلٌ | چہ پہ کومہ دیت پرستی | کچھ لکھا | او باطل ہے | ہفتہ دگاہ | چہ دوی | اکولو -
تباہ کبیلہ تکی | چہ ہفتہ خود تباہی لارہ | او د دوی تول عبادت سراسر بے بنیادہ دے

قَالَ اَغْيَرَاللهُ اَبْغِيَكُمْ اِلٰهًا وَهُوَ فَضْلُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٣٧﴾

دوئیل دہ | آیا د اللہ نہ سوا | نہ ولتوم تاسولہ | معبود؟ | او ہفتہ فضیلت در کہے دے تاسو | پہ جہان والو باندی
موسی دوئیل آیا د اللہ تعالیٰ نہ سوا تاسو د پارہ بل معبود ولتوم حال دا چہ ہفتہ تاسو د نور مخلوق نہ غورہ کری

وَإِذْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ اِلٰ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ

ادریا دہ | کھ چہ | مونہ نہات در کہے تاسو | د فرعون د قوم نہ | چہ در کولو بے تاسو | سخت | عذاب
بی - او ہفتہ دخت یاد کری کھ چہ مونہ تاسو د فرعون د قوم نہ خلاص کری چہ تاسولہ بے سخت عذاب در کولو

يَقْتُلُونَ اَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذٰلِكُمْ

چہ دوی بہ وژل | ستاسو حامن | او ژوندی بہ بے پریشو | ستاسو نبی | او پہ دے دے کتے
او ستاسو حامن بہ بے وژل | او ستاسو جینکئی بہ بے ژوندی پریشو دے او پہ دے کتے ستاسو

بَلَاءٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيمٍ ﴿١٣٨﴾ وَوَعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰثِيْنَ لَّيْلَةً

آزمینیت دو | ستاسو د رب د طرف نہ | دیر لوئے | او مونہ دے کرے | موسی سرہ | د دیر شو | شیو
رب د طرف نہ دیر لوئے آزمینیت دو - او مونہ موسی سرہ د دیر شو شیو (د اعتکاف) وعدہ و کرہ

وَاَقَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنٍ مِّيقَاتٍ رَبِّهِ اَرْبَعِيْنَ

اد پرہ کرہ مونہ دا | بہ لستو (شیو) سرہ | بیا پرہ شوہ | مودہ مقررہ | د ہفتہ د رب | خلونیت
او بیا مو پرے لست وریے سو کرے | نو د ہفتہ د خداے نیتہ پہ خلونیتو شیو کتے پیورہ

لَّيْلَةً وَقَالَ مُوسٰى لِاَخِيهِ هَارُوْنَ اَخْلَفْنِيْ فِيْ قَوْمِيْ وَاصْلِحْ

شیو | او دوئیل | موسی | خیل درورہ ہارون نہ | نہ خلیفہ شہ زما | زما پہ قوم کتے | او اصلاح کرہ
شوہ | او موسی خیل درورہ ہارون نہ | و بیلی وو چہ نہ زما نہ پس پہ قوم باندی زما خلیفہ شوہ او اصلاح

وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيْلَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿١٣٩﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسٰى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ

او تابعداری مہ کوہ | د لاسے | د فساد کوونکو | او کھ چہ راغلو | موسی | زمونہ پہ ہیم | ادھر د کرہ
کوہ | او د فساد دیا تو پہ رائے عمل مہ کوہ - ہر کھ چہ موسی زمونہ پہ مقررہ نیتہ رائے او اللہ ورا

رَبُّهُ لَا قَالَ رَبِّ اَرِنِيْ اَنْظُرْ اِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرٰنِيْ

د غزرب | ہفتہ دوئیل | اے زما رب | ویشایہ ماتہ | چہ یونظر و اچوم پہ تا | اللہ و فرمائیل | ہیچ کلمہ نہ نہ شے کتے
خبرے و کرے نوموسی و ویل لے ربہ | نہ ماتہ ویشایہ چہ زما تا یونظر و کورم | اللہ و فرمائیل نہ ماتہ ہرگز نہ شے لیک

وَلٰكِنْ اَنْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنْ اَسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰنِيْ

لیکن | د گورہ | د غر طرف نہ | کہ چرے | قلاس پاتے شو | پہ خیل خائے | نو تہ بہ ہم ما وویے
خودے غرتہ کورہ کہ پہ خیل خائے قلاس پاتے شو | نو تہ بہ ہم ما وویے شے

فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى

نوحہ کہ جب انجلی وکریہ | رب ہفہ | پہ غریبانڈ | نوکروئے ہفہ | ذرہ ذرہ | او پریوتلو | موسیٰ |
نوحہ کہ جب اللہ پہ غریبانڈ تجلی وکریہ | نوہفہ نے ذرے ذرے کپو | او موسیٰ علیہ السلام پہ ہوش

صُعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَنَكَ ثَبَّتْ إِلَيْكَ

بے ہوشہ | بیاہر کلمہ | ہفہ نہ ہوش راغلو | نووویل دہ | پاک ذات ستا | ذہ توبہ اوباسم | ستاپہ حضور کے
پریوتلو | بیاچہ پہ ہوش کئے راتے نووئے ویل چہ تہ پاک ذات بیے | ذہ ستاپہ | حضور کے توبہ اوباسم

وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۳﴾ قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ

اوزہ | دہنوونہ دورے | یقین لرونکے یم | و فرمائل | اے موسیٰ | بیشک ما | غورہ کرے ستہ
او دہرجانہ ورو ہے ایمان راہم - اللہ تعالیٰ و فرمائل اے موسیٰ | ماتہ | نوو خلقونہ غورہ

عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ

پہ خلقو یانڈ | پہ پیغامونوخیلو | او پہ اورولو دہرکے خط | پس واخلہ | خہچہ درکول ماتانہ | او اوسہ تہ
کرے ہے چہ رسالت یم درکریہ کا اوخبرے یم درسہ کری دی | نوخہ چہ یم درکری دی ہفہ واخلہ او

مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۳۴﴾ وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً

لہ شکر گزارونہ | او ویلک مونڈ ہفہ دپارہ | پہ تختو کینے | دہرنگ | نصیحت
شکر گزار اوسہ - او مونڈ ورتہ پہ بوخو تختو یانڈ ہر قسم نصیحتونہ او د

وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا

او تفصیل | دہر | خیز | پس ونیسہ دا | پہ قوت سرہ | او حکم وکریہ | خیل قوم تہ | چہ اختیار کرے
ہرے مسئلہ تفصیل و لیکلو (اورنہ مووویل) چہ داہدا یونہ کلک ونیسہ اوخیل قوم تہ حکم وکریہ چہ ہفہ

بِأَحْسَنِهَا سَأُوْرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿۳۵﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِ

دہ دہرے خبرے | دیرزہ ذہ و نیام تاسو | کور | دگناہکارو | بیرتہ یہ اوساتم ذہ | دخیلو آیتونہ
دہرے دیر و بنو خبر و عمل وکریہ ذہ بہ درتہ دیر ذہ دین علو خلقو کور و نیایم - ذہ بہ دہو کسانو مخونہ دخیلو

الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ

ہفہ خلق چہ | تکبر کوی | پہ زمکہ کئے | پہ ناحقہ | اوکہ چکر دوی وکری | تولہ معجزہ
آیتونہ بیرتہ لرم چہ دزمکہ پہ مخ ہیترے ہیترے خان غتہ کری - اوکہ دوی ہر قسم ہیترے و نیام

لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا

نوا ایمان نہ راوی | پہ ہفہ | اوکہ چکر دوی وکری | لاس | اذہدایت | ونہ نیسی ہفہ | لاسہ
خو ایمان پیسے نہ راوی | اوکہ نیغہ لاسہ ورتہ نیکارہ شی | خو پہ ہفہ یانڈ نہ فی

وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكُمْ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا

اوکہ چکر دوی وکری | لاسہ | دگناہی | نو نیسی ہفہ | دخیلو لاسہ | داہکہ چہ دوی | دروغ گریہ
اوکہ چرے دگناہی لاسہ وکری نو پہ ہفہ یانڈ روان شی - دا یہ دے وجہ چہ دوی زور

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا كَذَّبُوا بِالَّذِينَ

زموڻي آيتون | او دوددي | لهغه نه | غافل | او هغه خلق څه | دروغ ۽ وگڼل | زموڻي آيتونه

آيتونه دروغ وگڼل ځکه هغه نه بې پرواه دي - او څه څه زموڻي آيتونه او د آخرت ملاقات

و لقاء | د آخرت | ضائع شول | د دوي عملونه | او دوي به بدله مومي | ضرر د هغه کاري

دروغ وگڼل | د هغوي عملونه ضائع لامل | هغوي ته به نور څه نه بلکه فقط د

ما کائناتو ايعملون ۱۳۵ وَاَتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ

کوم څه به دوي کول | او جوړ کړو | د موسي قوم | پس له دے نه | د خپلو کالو نه

خپلو عملونو بدله ورکولې شي. او د موسي قوم د هغه (طوبه نه د تلو) نه پس د خپلو کالو نه يو څه جوړ

عجلاً جسداً لَهُ خَوَارٌ اَلَمْ يَرَوْا اَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ

څه | څه يو بدن وو | څه پکې آواز وو | آيا دوي ونه ليدل | څه هغه | خبره نه کوي د دوي

کړو | يوه تشه جوته وه څه آواز به نه کولو | آيا دوي دومره قدر نه کتل څه نه ۽ ورسره خبره

وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اِتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ۱۳۶

اونه بښائي دوي ته | (څه) لاس | دوي هغه (معبود) جوړ کړو | او دوي وو | ظالمان

کولې او نه ورته (حق) لار بښودله | هغوي دا معبود ونيولو او هغوي د يرظالمان وو -

وَلَمَّا سَقَطَ فِيْ اَيْدِيهِمْ وَرَاَوْا اَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا

او هر کله څه | شرمندې شول | او دوي وليدل | څه دوي | بې لارې شول

او کله څه هغوي (د دے غل نه) شرمندې شول او هغوي وکتل څه دوي واقعي گمراه شوي دي

قَالُوا لَیْن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَ یَغْفِرْ لَنَا لَتَكُوْنَنَّ

نورې وویل | که چرې | رحم ونه کړو په مونږ | زموڻي | او | دے (نه) بخښلو مونږ | نو څه غاښه به مونږ ش

نورې وویل څه که خپل خدايې راباندې رحم ونه کړي او زموڻي گناه ونه بخښي | نو مونږ به غاښه

مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ۱۳۷ وَلَمَّا رَجَعَ مُوسٰی اِلٰی قَوْمِهِ غَضْبَانَ اَسْفًا

له نقصان موندونکو نه | او هر کله څه | واپس راغی | موسي | د خپل قوم طرفته | په غصه کيښ | او غم کيښ

برياد شو - او هر کله څه موسي عليه السلام د غصه او د غم نه ډک خپل قوم ته واپس راغی

قَالَ يٰٓاَسْمٰی خَلَقْتُوْنِیْ مِنْ بَعْدِیْ اَعَجَلْتُمْ اَمْرًا رَّیْبَکُمْ

نو ۽ ویل | د بیره خرابه | قائم مقامی وکړه تازما | له مانه پس | آيا تندي وکړه تاسو | د خپل رب د حکم نه؟

نو ۽ ویل څه زمانه پس تاسو ډیر خراب کار وکړو آيا خدايې د حکم د راتلونې وړاندې مو تلوار وکړه؟

وَالْقٰی اِلَآلَواَحَ وَاَخَذَ بِرَاسِ اَخِيْهِ یَجُرُّهٗ

او ۽ غورزو له | تختيايې (د قورات) | او دے نيولو | سر | د خپل وروڼه | څه راښکولې

او موسي عليه السلام تختي و غورزو له او د خپل وروڼه (هارون) د سر وښتنې ۽ ونيول او ځان ته ۽

قال الملا

سُبْحَانَ رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

رَبِّيَ

إِلَيْهِ قَالَ ابْنُ أُمِّ إِبْرَاهِيمَ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا

يَقْتُلُونَنِي فَلَا تَشْمِتْ بِنِي الْأَعْدَاءُ وَلَا تَجْعَلْنِي

مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخْوَتِي وَ

أَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ

اتَّخَذُوا الْوَحْلَ سَيْنًا لَهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذُلٌّ

فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ ۝ وَالَّذِينَ

عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا وَأَمَّنُوا بِرَبِّكَ

مِن بَعْدِهَا لَنَغْفِرَ لِحَفَظِهِمْ ۝ وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى

الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَابَ ۖ وَفِي نُحُوتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ

لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ۝ وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ

مَنْ يَشَاءُ ۖ وَكَانَ مَعَهُمْ مَّوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ وَكَانَ مَعَهُمْ

مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ وَكَانَ مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ وَكَانَ

مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ وَكَانَ مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ

مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ وَكَانَ مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ

مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ وَكَانَ مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ

مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ وَكَانَ مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ

مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ وَكَانَ مَعَهُمْ مَوَدَّةَ بَيْنٍ ۖ

منزل ۲

عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ

دخيلو هانوسو | په تورات كې | او انجيل كې | هغه حكم كوي دوى ته | د نيك كار

وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ

او منع كوي دوى | له بد كار نه | او حلالوي | دوى دپاره | پاكيزه خيزونه | او حراموي

عَلَيْهِمُ الْخَبِيثَاتِ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَ

په دوى باندې | ناپاك خيزونه | او كوزوي | له دوى نه | د دوى پيټي | او قيدونه

الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۖ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ

كوم چه | دوى | په دوى باندې | يس كوم خلق | چه ايمان راوړ | په هغه | او د هغه ملاتړ وكړ | او د هغه مدد وكړ

وَاتَّبَعُوا التَّوْرَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

او په همداري وكړه دوى | د هغه نور كوم چه | نازل كړه شو | د دغه سره | هم دغه خلق دي | كاميابي موندوي

قُلْ يَٰ أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ۚ الَّذِي لَهُ

ووايه | اے خلقو! | بيشك زه | د الله پيغمبريم | تاسو ته و لور طرف ته | د چا دپاره چه

مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ

بادشاهي | د آسمانونو | او د زمك | نشته د خوك معبود | سوا د هغه نه | هغه ژوند كوي | او هغه مړه كوي

فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الَّذِي يَأْتِيكُم مِّنْ

پس تاسو ايا راوړئ | په الله | او د هغه په رسول | چه بڼي | آئي دے | كوم چه | ايمان راوړئ

بِاللَّهِ وَكَلِمَتِهِ ۚ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

په الله | او د هغه په كلام | او تابعداري وكړئ د هغه | د پاره د چا تاسو | سمه لاس بيا مومي

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ أُمَّةٍ يَّهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ

او د موسى د قوم نه | يوه ډله ده | چه لاسه ښاي | د حق طرف ته | او هم د حقايق

وَدَّعَاكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ ۚ قَوْمٌ كَذِبٌ ۚ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا

او د موسى عليه السلام په قوم كې داسه يو ټولے هم شته چه د حق لاس هدايت كوي | او د حق مطابق

الأعراف

المعروف
نيك

وہی حکم کوی

او حراموی
اونایک

وَالْأَعْلَى

او قیدونه
و طوقونه

وَلَصْرُوهُ

و مدد کے دیکری

میا فی صوندونکی

مِیَابِ دِی -
لَذِیْ لَهُ

چا د پاره چاره
هغه خدائے

وَيُتِي

نی او هم هغه مرگ

يَوْمِ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

بیامومی .

مومنی

او هم در مطابق
مطابق

د. ح. ح.

[illegible]

إِجْزَا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَسَلَّمْهُمْ

عذاب | به آسان نه | پر دے وجہ چه | دوی ظلم کو | او پیوس و کره |

عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ

دے کی پہ قلعہ | کم چه | آباو | پہ غامہ | د سمندر | کله چه | د کھانہ نہ |

فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَءً

پہ و سح د خالی | کله چه راتل به دوی نه | د دوی کیان | پہ ورخ د خالی د دوی |

وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ

او کومہ ورخ چه به د هفته نه وه | نو نه به راتل دوی نه | دغه شان | مونږ به آزمایل دوی

بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٣٧﴾ وَإِذْ قَالَتْ أُمَةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعْبُدُونَ

په دوه د دوی د نافرمانی | او هر کله چه ووئیل | پر دے | له دوی نه | تاسو که نصیحت کوئ

قَوْمًا ۖ اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا

د قوم نه | چه الله | هلاکوونکے د دوی | یا | دوی ته عذاب ورکوونکے د | عذاب | سخت

قَالُوا مُعَذِّرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٣٨﴾

دوی ووئیل چه | عذر پیش کوونکے د پاره | به نزد د رب ستاسو | او د پاره د که دوی | پر هر چه کار دوی

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ

پس هر کله چه | دوی هیر کړل | هغه هغه | چه نصیحت شوو د دوی د هغه | تو نجات ورکړه مونږ | هغو خلقونه

يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ

چه منع په کوله | له بد کار نه | او و نیول مونږ | هغه خلق چه | ظالمان دو | په عذاب | سخت

بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٣٩﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ

په دوه چه | چه دوی به نافرمانی کوله | پس هر کله چه | دوی سرکشی وکړه | د هغه خبر نه | د کوم نه چه منع کړی

وَالَّذِينَ

قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٢٤٣﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ

نودیل مونڈ ادوی تہ | چہ شی | بیزوگان | ذلیلہ | اوھرکھ چہ | حکم و رکرو | ستارب |
نودیل مونڈ ورتہ و ویل چہ ذلیلہ بیزوگان شی - اوھقہ وخت یاد کرہ چہ ستارب دا اعلات

لِيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ

لیبعثن | ادی دھن نہ تیھن | چہ شی | ترورخہ د قیامت پور | ہفتوک | چہ رسوی بہ دوی | سخت عذاب
چہ فاختہ بہ رابری | بہ دوی یاند | ترورخہ د قیامت پور | ہفتوک | چہ رسوی بہ دوی | سخت عذاب
دکرو چہ ترقیامنتہ بہ پہ کہ بنی اسرائیلو یانی داسے خلق مسلط کرم چہ دذلت عذاب بہ وراکوی

إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ ۖ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٤٤﴾

اِنَّ رَبَّک | زرا عذاب و رکوکے | اویشک دے | بخینوک | مہربان دے -
یشک ستارب بہ سزا و رکوکے دیر تیز دے | او بخینوک مہربان دے

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ

و مونڈ جدا جدا اکول دوی | پہ زمکہ کئے | دے دے | عتہ دوی نہ | نیکان دی | او عتہ دوی
و مونڈ دوی پہ دنیا کئے جدا جدا اکول او پہ قامون کئے موقسم کول، خوک | پکئے نیکان وو او خوک | پکئے

دُونَ ذَلِكَ ۖ وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٤٥﴾

دوئے علاوہ (دی) | او مونڈ و آزمائیل دوی | پہ نعمتوں | او تکلیفوں | چہ دوی | بیرتہ راوگری -
بل شان وو | او مونڈ دوی پہ تیوا و بدو (دوایہ قسم) حالتوں و آزمائیل شاید چہ دوی (دنا فرمانی نہ)

خَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ

بیاجانشین شول | پس لہ دوی نہ | بد جانشین | چہ وارثان شول | د کتاب | چہ دوی اخلی | مال
پستہ شی - بیا ددے تسلفو نہ پس داسے ناخلفہ ترے نہ پلے شول او دالہ د کتاب وارثان شول چہ د دنیا

هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا ۖ وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ

دوے ادنی دنیا | او وائی | چہ بخینہ بہ و کرے شی مونڈ نہ | او کہ چکر راشی دوی | مال
مال متاع پرے راغونہ وی او داوائی چہ مونڈ نہ بہ دیر زرعانی وشی، او کہ ہفسے مال ورلہ بیا پہ لاس

مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ ۖ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ

پہ شان دھق | نواخل ہفہ | آبانہ وہ اخستہ شوے | لہ دوی نہ | کلکہ وعدہ | د کتاب
دوی (وہ پتوسہ) اخلی، آیا دوی نہ پہ کتاب (تورات) کئے دا وعدہ نہ وہ اخستہ شوے چہ د

أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ ۖ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ ۖ

چہ نہ چہ دای دوی | پہ اللہ باندی | سواد حق خیر نہ | او | لوستل دی دوی | خہ چہ | پہ دیکئے (وو)
اللہ پہ نوم بہ بغیر د حق نہ نور خہ نہ وائی ؟ او دوی خہ چہ پہ دے کئے وو لوستلی ہم دی

وَالَّذَارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٦﴾

او کور | د آخرت | دیرینہ دے | ہفہ کساوہ | چہ ویرینہ (د اللہ نہ) | پس ایاتاسو عقل نہ لری -
او د آخرت کور د ہفو خلقو د پارہ دیرینہ دے کوم چہ برہیز گارہ دی ایاتاسو بہ دہم نہ پوہیری

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ۚ

او هغه خلق چه كتاب ته په مضبوطي سره نيولې دے او مونږونه باقاعده كوي

لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ۝ وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ

نه ضايع كوو اجر او اصلاح كوونكو او ياد كړه هغه وخت چه مونږ غرد د دوي د سرو نو

كَانَ ظُلَّةً وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا

داسه لكه چه دا تنبو دے او دوي خيال كړو دا چه دا راپريوتونكې په دوي باندې ونيشي تاسو

مَا آتَيْنَكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

خه چه مونږ دركړي تاسو په مضبوطي سره او ياد كړئ خه چه په كچه دي چه تاسو بچ پاته شي

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ

او هكه چه واخستو ستارب له بني آدمونه د دوي له شاكانونه اولاد د دوي

وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا

او كواهي ته وختله دوي د دوي په نفسونو باندې ايا نه يم زه استارب دوي وويل هو ايه نه مونږ كواهي وگواهي

أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ۝ أَوْ تَقُولُوا

چه ويه وايي تاسو په ورځ د قيامت چه بيشكه مونږ وو د دے نه بچ خبره يا دې وايي داچ

إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّن بَعْدِهِمْ

بيشكه اشرك كړې وو پلارانو زموږ له دے نه وياندې او مونږ وو د دوي اولاد وروستوله دوي نه

أَفْتَهَلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ۝ وَكَذَٰلِكَ نَقُصِّلُ

نو آيا نه مونږ د هغه كارونو په وجه هلاكو چه (مخوانو) غلط كار د خلق كړي وو او دغه شان مونږ خپل ايتونه

الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝ وَآتِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي

آيتونه او ياد د دې دوي بېرته راوگرځي او واوروه دوي ته حال د هغه چا

يَمْشِي سِرًّا بَيْنَهُمْ شَائِدٌ بِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ

په تفصيل سره بيانو شايد چه دوي (حق لا شته) راوگرځي او ايسې خبره د خلقو ته د هغه چا قصه ولوله

قال الملا ۹

الاعراف ۷

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ۚ

او هغه خلق چه كتاب ته په مضبوطي سره نيولې دے او مونږونه باقاعده كوي

لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ۝ وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ

نه ضايع كوو اجر او اصلاح كوونكو او ياد كړه هغه وخت چه مونږ غرد د دوي د سرو نو

كَانَ ظُلَّةً وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا

داسه لكه چه دا تنبو دے او دوي خيال كړو دا چه دا راپريوتونكې په دوي باندې ونيشي تاسو

مَا آتَيْنَكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

خه چه مونږ دركړي تاسو په مضبوطي سره او ياد كړئ خه چه په كچه دي چه تاسو بچ پاته شي

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ

او هكه چه واخستو ستارب له بني آدمونه د دوي له شاكانونه اولاد د دوي

وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا

او كواهي ته وختله دوي د دوي په نفسونو باندې ايا نه يم زه استارب دوي وويل هو ايه نه مونږ كواهي وگواهي

أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ۝ أَوْ تَقُولُوا

چه ويه وايي تاسو په ورځ د قيامت چه بيشكه مونږ وو د دے نه بچ خبره يا دې وايي داچ

إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّن بَعْدِهِمْ

بيشكه اشرك كړې وو پلارانو زموږ له دے نه وياندې او مونږ وو د دوي اولاد وروستوله دوي نه

أَفْتَهَلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ۝ وَكَذَٰلِكَ نَقُصِّلُ

نو آيا نه مونږ د هغه كارونو په وجه هلاكو چه (مخوانو) غلط كار د خلق كړي وو او دغه شان مونږ خپل ايتونه

الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۝ وَآتِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي

آيتونه او ياد د دې دوي بېرته راوگرځي او واوروه دوي ته حال د هغه چا

الصَّلَاةُ
 قاعده کوی
 الجبل
 قوقه
 موید غرد دوی
 بهم
 خلد
 اند پر یوتو کے
 تکتو
 تکتون
 تاسو
 بسچ پاتے
 اد ساتی
 چہ گناہونہ
 بچتو
 ظہورہم
 دریمہ
 شا گانہ
 اولاد
 دوی
 یلی شہد
 شیل
 ہوا پتے
 تہ موید کو
 دوی وویل
 ولے نہ
 موید
 بلین
 اوتقون
 خیرہ
 یاد دہ وایی
 دیر نہ دو
 یاد اوتو
 لہ من بعدہ
 لاد
 دروستولہ
 دوی
 کینہ
 دیوستوپیل
 اشری
 نیک
 نفعیل
 شان
 موید
 بیان
 ہر
 شان
 موید
 خیل
 ایتر
 م
 نبأ
 الدی
 حال
 دھنہ
 ہنہ
 چا قصہ
 ولہ

اٰیٰتِنَا فَاسْلَخْ مِنْهَا فَاتَّبِعْ الشَّيْطٰنَ فَكَانَ
 موید وکری دہ | خیل آیتونہ | بیادے ووتلو | آدے نہ | پس وکلید دہ پیس | شیطان | اوشودے
 موید وکری دہ | خیل آیتونہ وکریں نو ہنہ | نہ خان راہیکو نو شیطان ور پیس وکلیدو ، نو پہ گراہانو
 من الغوین ۵۵ وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ
 لہ گراہانو نہ | اوکے چہ | موید غوینٹے | انرا وچت کرکے ووموید | پر دے دے آیتو | اولیکن دے | مائل شو
 لہ گراہانو نہ | اوکے موید غوینٹے | نو ہنہ مرتبہ بہ موید دے آیتو | اوچتہ کرے وہ ، لیکن ہنہ خود دنیا
 اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هُوَ ۖ فَتَمَثَّلَ لَكُمْلُ الْكَلْبِ ۚ اِنْ
 ز کے طرف تہ | اد پیروی لے وکریہ | د خیل خواہش | نو د دے مثال | پہ شان د مثال د سپی د | کہ چہ
 طرف تہ مائلہ شواد د خیل نفسا خواہش تو تابعداری وکریہ ، نو د دے مثال د سپی پہ شان دے کہ تہ
 فَمَثَّلَ لَكُمْلُ الْكَلْبِ ۚ اِنْ
 تہ جلد وکریہ پہ دے | نوم ژبہ راویاسی | یادے پریردے | نوم ژبہ روپاسی | ہم دا | مثال دے دھوخلو
 ہنہ و زغلے | نوم ژبہ راویاسی | اوکے ہنہ پریردے | نوم ژبہ روپاسی ، ہم دا مثال دھوخلو
 الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا ۚ فَاقْصُصْ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ۝۱۶۷
 کو موچہ | دروغ وکریں | زموید آیتونہ | پس بیان کرہ تہ | ہم دا حالات | چہ دوی | غور وکری
 چہ زموید آیتونہ | دروغ وکریں ، تہ | دوی تہ دا قصہ اوڑوہ شاید چہ دوی غور او فکروکری
 سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا ۚ وَانْفُسَهُمْ
 دیریدے | مثال | دھنہ قوم | کو موچہ | دروغ وکریں | زموید آیتونہ | اوپہ خیلو خانو
 دے خلکو دا مثال دیر خراب دے کو موچہ زموید حکمونہ | دروغ وکریں | اوپہ خیلو خانو
 كَاٰنُوا يَظْلِمُوْنَ ۝۱۶۸ مِّنْ يَّهْدِيْهِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدٰى ۚ وَمَنْ
 دوی ظلم کو | چاہتہ چہ ہدایت وکری اللہ | نوم ہنہ | پہ سمہ لاس یا نڈ تلونکے | اوخو چہ
 ہا نڈے ظلم کو | چاہتہ چہ اللہ ہدایت وکری نو بس ہنہ سمہ لاس یا مومی | اوخو چہ
 يُضِلُّ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ۝۱۶۹ وَلَقَدْ ذَرٰنَا لِحَمٰهْمُ
 گراہ کوی | پس ہم ہنہ دوی | نقصان موند وکی | او بیشک | موید پیدا کوی | د دوزخ د پارہ
 دہدایت نہ محروم کوی نو ہنہ تاوانیان پاتے شی - اودا حقیقت دے چہ موید ہیر پیریان
 كَثِيْرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ لَهُمْ قُلُوْبٌ لَا يَفْقَهُوْنَ بِهَا ۚ وَلَهُمْ
 چیر | پیریان | او بنیاد | د دوی زہونہ دی | چہ نہ پوہی پہ ہنہ سہ | او د دوی
 و بنیاد | دوزخ لہ پیدا کوی دی - دھنہ زہونہ شتہ خود پوہ کو شش نہ کوی | او دھنہ
 اَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُوْنَ بِهَا ۚ وَلَهُمْ اَذَانٌ لَا يَسْمَعُوْنَ بِهَا ۚ اُولٰٓئِكَ
 سترکے دی | چہ دوی نہ وینی | پہ ہنہ | او د دوی | غور نہ دی | چہ دوی نہ اوری پہ ہنہ | دا خلق
 سترکے شتہ | کوکتل پرے نہ کوی | او دھنہ غور نہ شتہ | خو اوری دل پرے نہ کوی | ہنہ
 منزل ۲

كَالْآتِقَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ

په شان د غارو دوی | بلکه د دوی نه هم زیات گمراه | هم داخل دی | (دین نه) ناخبره | او الله د پاره دوی

الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ

نوموت | شبه | پس بلی حق | په ناموس | او پریددی | هغه خلق | چه غلطه لار اختیاروی

فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ

د هغه په نامو کینه | دیر زه سر او کره شی دوتی | د هغه څه چه دوی به کول | اوله هغو خلقونه

خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾

چه مونږ پیدا کړی | یو ډله ده | چه لار ښای | د حق طرف ته | او هم د مطابق | دوی انصاف کوی

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾

او هغه خلق چه | دروغ گزوی | زموږ آیتونه | زرد چه مونږ به ډیر په ډیر وځو | داسه چه دوی ته به خبر نه کړی

وَأَمْلَىٰ لَهُمْ ۖ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا

او زه مهلت ورکوم | دوی ته | بیشکه | زما تدبیر | دیر زبردست | ای دوی غور د نه کړو

مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ حِجَّةٍ ۖ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾

چه نشته د دوی په ملگری (معد) | څه لیونډ | نه د د د د مکر | ویرونک (د د) | ښکاره

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ

او آیا دوی غورونه کړو | په حکومت کینه | د آسمانونو | او د زمک | او څه چه پیدا کړل | الله

مِّنْ شَيْءٍ ۚ وَأَن عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ

له هر شیزه | او دا چه شاید | نزد د شوی دی | نیته د دوی

فَبِآيٍ حٰدِثٍ بَعْدَ يَوْمُنَّ ۚ مَّن يُّضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ

پس په کومه خبره | پس له د نه | نه دوی ایمان راوی | هغه څوک چه گمراه کړی | الله | نشته څوک لار ښود د هغه

اوس به د د د (قرآن) نه پس دوی په بله کومه خبره ایمان راوی ؟ څوک چه الله د هغه آیت نه لومړم کړی هغه ته به څوک هدايت

قال الملا
د پاره د دوی
د غارو د دوی
په شان د دوی
بلكه د دوی نه هم
زیات گمراه
هم داخل دی
(دین نه)
ناخبره
او الله د پاره
د دوی
الاعراف
۲۷۲
قال الملا
د پاره د دوی
بلكه د دوی نه هم
زیات گمراه
هم داخل دی
(دین نه)
ناخبره
او الله د پاره
د دوی
الاعراف
۲۷۲
قال الملا
د پاره د دوی
بلكه د دوی نه هم
زیات گمراه
هم داخل دی
(دین نه)
ناخبره
او الله د پاره
د دوی
الاعراف
۲۷۲

وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْبَهُونَ ﴿١٨٧﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ

دھنہ پر پیوگی دوی | ددوی پہ سرکشی کئے | سرگردانہ | تپوس کوی دوی لہ تانہ | د قیامت پہ حقلہ
نڈشی کوئے او دے خلق اللہ پہ خیلہ سرکشی کئے سرگردانہ پر پیردی | دوی تانہ د قیامت پہ حقلہ تپوس کوی

أَيَّانَ مُرْسِمُهَا قُلْ إِنَّمَا عَلَيْهَا بِنَاءُ عِندَ رَبِّي لَا يُجِئُهَا

چہ کلہ دوی | ددے قائمیدل | دواہ | یقیناً | علم ددے | زمارب سرہ دے | نہ بہ بنکارہ کوی دا
چہ کلہ بہ راجی ؟ ورتہ دواہ چہ ددے علم خور زمارب سرہ دے ، ہم ہنہ بہ نے پہ

لَوْ قُتِلَتْ الْأُمُوتُ لَبَدَّتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ

دے پہ قوت پانڈ | مگر ہم ہنہ | دیر درتہ حادثہ و | پہ آسمانوں کئے | او زمکہ رکئے | نہ بہ راجی تاسوتہ
خیل وخت بنکارہ کوی ، دا بہ د آسمانوں او د زک دیر سختہ حادثہ و ، پہ تاسو بہ بالکل

الْأَبْقَاةُ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ خَافِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عَلَيْهَا

مگر ناگہانہ | دوی لہ تانہ تپوس کوی | لکہ چہ نہ | پہ لہون کئے لگیلئے دھنہ | دواہ | بیشکہ | علم ددے
ناگہانہ راجی ، دوی تانہ دے پوینتے کوی لکہ چہ تا دھنہ تول تحقیقات سراسوی و ، ورتہ دواہ چہ دھنہ علم

عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾ قُلْ

د اللہ سرہ دے | لیکن | اکثر | خلق | نہ پوہی پری | دواہ
صرف اللہ سرہ دے ، خو اکثر خلق پہ دے نہ پوہی پری - ورتہ دواہ

لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ

زہ نہ یم مالک | دخیل مان دپارہ | د نفع | اونہ د نقصان | مگر خہ چہ | غواری اللہ
زما خو دخیل ذات د نفع نقصان ہم ہیٹ اختیار نشتہ ، مگر خورہ چہ اللہ تعالیٰ تہ منظور و

وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبُ لَاسْتُكْثِرْتُ مِنَ الْخَيْرِ

او کہ چہ | زہ پوہیدلے | پہ علم غیب باند | نوما بہ دیر راتوں کہے وو | لہ خیر نہ
او کہ ماتہ د غیبو خبرے معلومے وے نو خان لہ بہ یم دیرے بیشکے راتوں کہے وے

وَمَا مَسْنِي السُّوءُ إِنَّا أَنَا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ

اونہ بہ وورسیدلے ماتہ | خہ تکلیف | نہ یم زہ | مگر | دیروکے | اوزیرے ورکوکے
او ہیٹ نقصان بہ راتہ نہ رسید و - زہ خو بس دیروکے اوزیرے ورکوکے یم ہنہ

لَقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٩﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ

ہو خلقوتہ | چہ ایمان لری | ہم ہنہ دے کوم چہ | پیداکری تاسو | یو نفس (آدم) نہ | او پیداکری
چاتہ چہ زما خبرہ منی | اللہ تعالیٰ ہنہ ذات دے چہ تاسوئے د یو نفس نہ پیداکری او ہم د

مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا

ددہ نہ | ددہ بنجہ | چہ دے آرام بیاموی | ددے سرہ | پس ہر کلہ چہ | جماع وکری (سری) ددہ
ہنہ نہ نے ورلہ جوہ پیداکری چہ سکون ورسرہ بیاموی نو کوم وخت چہ نرد بنجہ سرہ بوم

وَنَزَلَ مِنْهَا لَمَامٌ رَّجُلٌ يَأْتِيكُمُ النَّارُ بِهَا فَمَنْ يَمَسُّهَا

د دہ نہ | ددہ بنجہ | چہ دے آرام بیاموی | ددے سرہ | پس ہر کلہ چہ | جماع وکری (سری) ددہ
ہنہ نہ نے ورلہ جوہ پیداکری چہ سکون ورسرہ بیاموی نو کوم وخت چہ نرد بنجہ سرہ بوم

حَمَلْتُ حَمَلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ

(نو) ہفتہ حاملہ شوہ | یہ حمل سبک | پس تللہ راتللہ | یہ ہفتہ سرہ | بیاہر کلہ چہ | ہفتہ درنہ شوہ
شی نو دہ ہفتہ معمولی شان حمل شی | چہ ہفتہ ورسرہ گرجی راگراشی | بیاہر کلہ حمل درونل شی نو

دَعَا رَبَّهُمَا رَبَّهُمَا لَيْنَ اثْنَيْتَا صَلَاحًا لَنَكُونَنَّ

نودعا وکیرہ دواہ | داللہ نہ | چہ ددوی راکہ | کہ چہ تارا کرو مونو نہ | (رہوے) تندرست | نونامعاہ شومونہ
دواہ چہ شریکہ خیل رب تہ دعا وکیری | کہ مونزلہ تانیک اولاد را کہو نو مونو بہ ستا

مِنَ الشَّاكِرِينَ ۝ فَلَمَّا أَتَتْهُمَا صَلَاحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ

لہ شکر گزارونہ | بیاہر کلہ چہ | ہفتہ ورکرو دوی تہ | (رہوے) روغ | انوجہ پکول دوی | ہفتہ لہ شریکان
چہ شکر گزارونہ | نوہر کلہ چہ اللہ ورلہ روغ رمت خوے وکرو | نو دواہ و حدائے لہ شریکان جوہر کلہ

فِيمَا أَتَتْهُمَا قَتَلَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝ اَيُّشْرِكُونَ

یہ ہفتہ کتہ | چہ ورکول دوی | پس دیراچت دے اللہ | لہ ہفتہ ختہ نہ | چہ دوی دہفتہ شریک ہوہ | آیا دوشریک ہوہ
یہ ہفتہ خیز کتہ چہ خدائے ورکریے دو | اوللہ دیراچت دے دہفتہ خیزونہ نہ چہ دوی ورلہ شریک جوہر | آیا دوی ورلہ

مَا لَيَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ۝ وَلَا يَسْتَبِيعُونَ

ہفتہ شیز | چہ نہ پیدا کوئی | ہیتر خیز | او دوی (پخپلہ) | پیدا اکیدے شی | اونہ (رہوے) دوی طاقت لری
ہفتہ خیزونہ شریکان کوئی چہ ہیتر ہم نہ شی پیدا کوئے بلکہ پخپلہ پیدا اکیدے شی | او ہفتی ددوی دمد

لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ۝ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ

دہفتی | دمد | اونہ | دخیل خان | مدد کوئے شی | او کہ چہ تہ راوبلی دوی
طاقت ہم نہ لری | اونہ دخیل خان مدد کوئے شی | اوراے مشرکانو | او کہ چہ تہ تاسو

إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ

سے لاسے طرف تہ | نو پیروی نہ کوئی ستاسو | برابرہ دہ | یلہ تاسو | داچہ تاسو وبللی دوی
سے لاسے طرف تہ راوبلی نو ستاسو پہ خبرے پسے یہ نہ لری | تاسو د پارہ برابرہ خبرہ دہ کہ تاسو دوی وبللی

أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ ۝ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

یا | تاسو | چپ پاتہ کییدی | بیشک | کوم چہ | تاسو وبللی | سوا داللہ نہ
یا چپ پاتہ شی (وئے نہ بللی) - ہفتہ خلق کوم چہ تاسو داللہ تعالیٰ نہ سوا وبللی ہفتہ

عِبَادُ أَمْثَالِكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ

ہفتہ بندگان دی | ستاسو پہ شان | پس وبللی دوی | پس پکار دہ چہ جواب درکری دوی تاسو تہ | کہ چہ تہ یی تاسو
ستاسو پہ شان بندگان دی | پس تاسو دوی وبللی نو پکار دی چہ دوی ستاسو خبرہ قبولہ کری

صَادِقِينَ ۝ أَلَمْ أَرْجُلْ يَمْشُونَ بِهَآءَ أَمْ لَهُمْ آيْدٌ

ریشونی | آیا ددوی | بپہ دی | چہ روان دی | چہ ہفتہ | یا | ددوی | لاسونہ دی
کہ چہ تہ تاسو ریشونی یی - آیا ددوی بپہ شتہ چہ تنگ پرے وکری | یا ددوی لاسونہ شتہ چہ

تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿٣١﴾ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ

تو دوی یادوی | بیا هم هفت وخت دوی | (هرهڅ) کوری | او د دوی دود دی (شیطانان) دوی دگر اوس
نورس خدائے رباب د کړی او نورائے سترگې وغیرې، او د دے خلقو ورونډه (شیطانان) دوی دگر اوس

فِي الْغَيْبِ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِذَا رَأَوْهُ تَسََّوُّدًا مِّن دُونِ

پہ مگراہٹی کہنے | بیا | دوی ہیج لے نہ کوئی | ادکے نہ دوی نہ معجزہ نہ پیش کوئے
طرفہ راکادی | او ہیج کے | پکنے نہ پرییدی۔

قَالُوا كَلَّا اجْتَبَيْتُمَا قُلُوبَنَا لَنَنصَرُّنَّكَ إِنَّا جُنُودٌ لَّهُ ۖ

دوی وائی چه ولے ددغه معجزه دغان نه پیش نه کړه- ته ورته دوا به چه رځه خوپه هغه لاس روان به

إِلَىٰ مَنْ رَزَقْنِي ۖ هَذَا بَصَائِرُ مِّن رَّبِّكُمْ وَهَدًى

ماتہ | زما دَرَب لہ طرفنہ | دا دیلونہ دی | ستا دَرَب لہ طرفنہ | او ہدایہ

داتول ستاسو د رب د غلام نه دليکونه دی او هدايه

و رَحْمَةً لِّلْقَوْمِ ^{۷۳} يُؤْمِنُونَ ^{۷۴} وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْمِعْهُ أَصْفًا مَّا يَكْفِي لَكُمُ الْيَوْمَ حَزَنًا أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْبَاقِيَ إِذَا شَاءَ أَنْ يَرَىٰ أَلَمْ يَكُنْ لَّيَاسًا مَّخْضًا

و رحمت دے ہفت خلقولہ چہ مؤمنان دی - اوکوم وخت چہ قرآن لوستے ش

فَاسْتَبِعُوا لَهُ وَأَنصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٤﴾ وَأَذِكُم

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمْ أَن يُبَدِّلُوا فِيهِ بِرَحْمَةِ اللَّهِ لَكُنُوفًا يَنْصُرُوا بَعْضٌ الْبَعْضَ وَهُمْ أَكْثَرُ

سَبَّحَكَ | فِيْ نَفْسِكَ | تَضَرَّعًا | وَخِيفَةً | وَدُونَ |
 قیل رب | پہ خپل زہم کہے | پہ عاجزی | او پہ دیرہ | او بے

۱۰ پہ خیل نہا کہے پہ عاجزی او پہ ویرے سرہ او پت پت بغیر اور

لَجْهَرٍ | مِنَ الْقَوْلِ | بِالْغُدُوِّ | وَالْأَصَالِ | وَلَا تَ |
أَوَيْتَ | آواز نه | سعد | او ماننام | اومه كبره

او پیه غافلانه

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

بیشک کوئے فرشته چه ستار بر سره (مقرب) دی هوی دی

وَيَسْجُدُونَ لَهُ ۖ يُسَبِّحُونَهُ ۚ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ۚ

بندگی خانہ لوتے نہ گنوی او دھقہ پاکی بیانی او هم هغه تہ سجده کو

مَوْحٍ الْاَنْفَالِ مَدَّ يَدَيْهِ
مَوْحٍ مَدَّ يَدَيْهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَوْحٍ مَدَّ يَدَيْهِ

سورة انفال مدنی کے اوپر دیکھئے (شروع) دالہ پہ نوم چہ لوئے مہمان ویر دم کوئی کے ہے
شروع کوم دالہ پہ نوم چہ ویر مہمان دیر زیات رحم خاوند دے

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْاَنْفَالِ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ

دوی پیس کوی لہ تانہ | دمال د غنیمت حقلہ | دواہ | د غنیمت مال | دالہ | او | د رسول دے

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ

پس ویریدی | دالہ نہ | او پہ صلح سرہ و سیری | پہ خیل میں کئے | او | حکم و مئی | دالہ

وَرَسُولَهُ إِنَّ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ

او د ہفہ د رسول | کہ چرے یی تاسو | مؤمنان | بیشک چہ | مؤمنان | ہفہ خلق دی

اِذَا ذَكَرَ اللَّهُ وَحِلَّتْ قُلُوبُهُمْ ۚ وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ

چہ کہ | ذکر وشی دالہ | نو ویریدی | د دوی زہونہ | او کہ چہ | لوستے شی | پہ دوی بانو

آيَتِهِ زَادَتْهُمْ اِيْمَانًا ۚ وَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝

د ہفہ آیتونہ | نو تو دیتا کوی دگا | پہ ایمان کئے | او | پہ خیل رب بانو | دوی توکل کوی

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۝

کوم خلق چہ | قائموی | مونہ | او | لہ ہفہ فتنہ چہ مونہ و رکی دگوتہ | خرش کوی

اُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ہم دا خلق دی | مؤمنان | رشتونی | دوی د پارہ دی | درجے | د دوی درجہ سرہ

وَمَغْفِرَةٌ ۚ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝ كَمَا اَخْرَجَكَ رَبُّكَ

او بخشنہ دہ | او روزی دہ | د عزت | لکہ شگہ چہ | راؤ ویتلے تہ | ستارہ

مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ ۚ وَ اِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

ستاد کوم نہ | پہ حق سرہ | او | بیشک | یوے چلے | د مؤمنانو

سَادَ كُورَنَه (جہاد دیارہ) و ویتلے حال دادے چہ د مسلمانانو یوے چلے تہ

لَكَرْهُونَ ۝ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ
 (داغیوں نہ خوبنولہ | دوی تاسرہ جگہ کولہ | پہ سمہ خبرہ کئے | پس لہ دے نہ چہ | ہفتہ بنکارہ شکرہ
 داکرہ نہ بنکاریدلہ | دے خلق تاسرہ پہ حقہ خبرہ کئے | دے دے دے بنکارہ کیدونہ پس م جگہ کولہ
 کائنما یساقون اِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۝ وَاِذْ يَعِدُّكُمْ
 لکھ چہ | دوی شہلے شی | مرگ طرفتہ | اودوی | گوری | اوہکھ چہ | دے کولہ تاسرہ
 لکھ چہ چامرگ غارے نہ رابنکل او دوی ورتہ (پہ سترگو) کتل - اوکھ چہ (دے بد پر غزا کئے) اللہ
 اللَّهُ اِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ اَتَّهَّا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ
 (اللہ | دے یو | پہ دوو تولو کئے | چہ ہفتہ پہ | ستاسودی | او تاسو غونہ
 پہ دوو تولو کئے | یو تولو تاسو سرہ وعدہ کرے وہ چہ ہفتہ پہ ستاسو پہ قابو کئے راشی | او تاسو داغبرہ
 اَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ
 چہ | کوم (تولے) بے دسلے دے | ہفتہ دوی | تاسو دپارہ | او غونہ بتل | اللہ
 خوبنولہ چہ بے دسلے تولے | ستاسو پہ مقابلہ کئے راشی | او اللہ تعالیٰ نہ دا منظورہ وہ
 اَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ۝
 چہ ثابت کری | حق | پہ خیل حکم سرہ | او پیریکری | جریرہ | دے کافرانو
 چہ پہ خیل حکم سرہ حق (عملاً) ثابت کری | او دے کافرانو جریرے غوغے کری
 لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۝
 چہ ثابت کری | رشتیا | اوورک کری | دروغ | اگرچہ | ناغونہ کری | (دے) مجرمان خلق
 چہ حق بنکارہ کری او باطل باطل کرگند کری | اگرچہ داغبرہ دے مجرمانو خوبنولہ وی
 اِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ اَنِّي مُّمِدُّكُمْ بِالْفِ
 کھ چہ تاسو فریاد کولو | خیل رب تہ | نو ہفتہ (دے) قبولہ کرہ | ستاسو | چہ زوہ یہ امداد کوم ستاسو | پہ پوزہ
 اوکوم وخت پہ تاسو خیل رب تہ فریاد کولو نو ہفتہ ستاسو دعا قبولہ کرہ (او فرمائیل) چہ زوہ ستاسو مدد لہ زوہ
 مِنَ الْمَلِكَةِ مُرْدِفِينَ ۝ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ اِلَّا بُشْرٰى
 فرشتہ سسرہ | یو پہ بل پسے راتلونکے | اونہ دے جو پیرہ (مد) اللہ | مکر | زیرے
 فرشتے یو پہ بل پسے درلیرم - او داغبرہ اللہ حکم وکرہ چہ پہ تاسو زیرے وشی
 وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
 اوچہ اطمینان ہاموی | پہ دسرہ | ستاسو زونہ | او | نہ دے مدد | مکر | دے اللہ دے طرف نہ
 او ستاسو زونہ پہ خائے شی - او پہ حقیقت کئے مدد غو صرف دے اللہ تعالیٰ دے طرف نہ
 اِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝ اِذْ يُغَشِّيكُمُ النَّعَاسُ
 بیشک | اللہ | دیر زبردست | دے حکمت و غاوندے | ہکھ چہ | ہفتہ راوستلہ پہ تاسو | پیرکالی
 وی | بیشک اللہ تعالیٰ غالب او حکمت خاوند دے - او ہفتہ وقت ریا دکرئی چہ اللہ تعالیٰ پہ تاسو باطل

أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً

ذی پاره دامن | دخیل طرف نہ | اور اوی دڑوے | یہ تاسو باند | لہ آسمان نہ | اویہ
ستاسو آرام دیا | دخیل طرف نہ پرکای دوستلہ | او آسمان نہ لے | یہ تاسو باند | باران دڑوے |

لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رَجْزَ الشَّيْطَانِ

ذی پاره دیکھ پاک کری | یہ دسره | اولرے کری | لہ تاسو نہ | پلیتی | دشیطان
پہ دے سرہ تاسو پاک کری | اولہ تاسو نہ شیطانی پلیتی (دوسوے) لرے کری

وَلِيُرِيْطَ عَلَى قُلُوْبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ۝ اذْ يُوحِي

اوپہ مضبوط کری | ستاسو زبونہ | او کلک کری | پہ دے سرہ | قن مونہ | کلہ چہ حکم کرو
او ذی پاره دے | چہ ستاسو زبونہ مضبوط کری | او پہ دے سرہ ستاسو قن مونہ تہیک کری | او کوم وقت چہ

رَبِّكَ اِلَى الْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

ستارپ | فرشتو تہ | چہ زہ | تاسو سرہ | پس کلک کری | مسلمانان
ستارپ فرشتو تہ حکم و کرو | چہ زہ | تاسو سرہ | ہم | نو تاسو مسلمانان | ہمت زیات کری

سَالِقِيْ فِيْ قُلُوْبِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا الرَّعْبَ فَاُضْرِبُوْا فَوْقَ

زہ چہ واپہ زہ | پہ زہ و نو کینے | دھوچہ | کافران دی | رعب | پس دووہی تاسو | دپاسہ
زہ | بہ | اوس | د کافرانو | پہ زہ و نو کینے | رعب و غور زوم | نو تاسو | ددوی | ختو نہ

الْاَعْنَاقِ وَاُضْرِبُوْا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ۝ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ

دختو | او و و و و و | لہ دوی نہ | (دگوتو) ہر بند | دا | کلہ چہ دوی
و و و | او | دگوتو | پہ | جو | جو | و و و | داسزا کلہ و کرے شوہ چہ

شَاقُوْا اللّٰهَ وَرَّسُوْلَهُۥ وَمَنْ يُّشَاقِقِ اللّٰهَ وَرَّسُوْلَهُۥ

مخالفت و کرو | داللہ | او ددہ | د رسول | او شوک | چہ مخالفت و کری | داللہ | او ددہ | د رسول
چہ دوی | داللہ | او ددہ | رسول مخالفت و کرو | او شوک | چہ | داللہ | تعالیٰ | او ددہ | رسول مخالفت و کری

فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝ ذٰلِكُمْ فَذَوْقُوْهُ وَاَنْ لِّلْكَافِرِيْنَ

پس بیشک | اللہ | سخت عذاب و کر کوئے | دا | (عذاب) | نو و و و | او دپوہ شہ | چہ کافرانو
(نوداے خلقو نہ) | اللہ تعالیٰ | سخت عذاب و کر کوئے | دا | (عذاب) | نو و و و | او دپوہ شہ | چہ کافرانو

عَذَابِ النَّارِ ۝ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا لَقِيتُمْ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

عذاب | ددو زخ دے | اے ایمان فادانان | ہر کلہ چہ تاسو مقابلہ شہ | د کافرانو سرہ
منکرانہ | ددو زخ | ددو زخ | ددو زخ | اے ایمان فادانان | ہر کلہ چہ | د کافرانو سرہ | پہ چٹک کینے

رَحَقًا فَلَا تُولُوْهُمْ الْاَدْبَارَ ۝ وَمَنْ يُّؤْلَمِمْ يَوْمَئِذٍ دُبْرَهُ

پہ چٹک کینے | نومہ | کر کوئے | ددو طرف نہ | اشاکانے | او شوک | چہ | دگر کوئے | ددو طرف نہ | پہ دغہ و رخ | اشا خیل
مخامخ شہ | نو د مقابلہ نہ | مخمہ | کر کوئے | او شوک | چہ | پہ دغہ و رخ | ددو طرف نہ | شا و کر کوئے

إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ
 مَكْرَهٍ | رَاكِبٌ وَتَكْدِي | دَجَلَةٌ بِأَرَا | يَا بِنَا لَهْوَتَكَ دِي | يَكْرِي طَرْفَتَا | نَوَيْشَكْ دِي رَاغَلَا | بِه غَضَبِ
 الْبَيْتَةِ كَدَجَلِي غَرَضُ دِيَارِهِ | دَنُورُ مَلِكِ وَسَرَةٍ | دِيوَحَا كَيْدُ دِيَارِهِ | دَا سِي وَكْرِي | نَوَهَرِي بِه دَحْدَا سِي
 مِّنَ اللَّهِ وَمَا أُولَٰئِكَ جَهَنَّمَ ۖ وَيُفْسِدُ الْمُضِيِّرُ ﴿١٦﴾ فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ
 دَاللَّهُ | اَوَحَا دَدَا | دَوْنُ دِي | اودا دِي رِي دِي حَا دِي | پَس تَا سَوُونَه دُورَل دِي
 غَضَبِ كِي رَاكِبِي شِي اودونِزِي بِه تِيكَ وَنَه شِي اوهفِي دِي بِرْ خَرَابِ حَا دِي | (مَسْلَمَانَا) | دَوِي تَا سَوُونَه
 وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ
 لَيْكِنَ اللَّهُ | دُورَل دِي | اُونَه دُورِي تَا | (مَوْتِ خَاوَنِي) | كَلِمَةٍ دُورِي شَتُونَا | اُولِيكِنَ اللَّهُ
 دِي دُورِي بِكَلِ اللَّهُ وَزَلِي دِي | اوتا (مَوْتِ خَاوَنِي) | نَه دِي دِي شَتِي كُومِ وَخْتِ چِه تَاوِي شَتِي وَهِي | بَلِكِنَ اللَّهُ
 رَمَىٰ وَلِيْلِي الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا ۚ إِنَّ اللَّهَ
 وَبِشَتِي دُورَا | اودَا يَا دَدِي وَزَمَانِي | مُؤْمِنَان | دَخِل طَرْفَتَا | اَزْمَانِي | نِيَه | بِي شَكِ اللَّهُ
 وَبِشَتِي وَهِي (دَسْلَمَانَا نَه شَكِ كَارِوَ خَتِي شُو) چِه مَسْلَمَانَا دِيوَعْنَتِ اَزْمِينَتِ نَه پِه كَامِيَا بِي سَرَةٍ وَبِشَتِي شِي بِي شَكِ
 سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدَ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾
 اَوْرِي دِي وَتَكِي | پُو هِي دِي | دَاوَا (مَدْعَا) | اودا چِه | اللَّهُ | اَكْرَمِي كُورِي وَوَا | تَدْبِيرِ | دَا كَا فَرَانَا
 اللَّهُ اَوْرِي دِي وَتَكِي | پُو هِي دِي | دَا سَاوَفْتِي حَكِي وَشَرِي چِه اللَّهُ تَه دَا كَا فَرَانَا | چِل وَلِي كَزُورِي سَا تِل مَنظُورِي
 إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ ۚ وَإِنْ تَنْتَهُوا فهُوَ
 كِي چِرِي تَا سَوُونَه فِتْحِ | نَوَاغَلِي دِي تَا سَرَتِي | فِتْحِ (هَم) | اوكِي چِرِي | تَا سَوُونَه شَرِي | اَز دَا
 (لِي دِي خَلْقُوا) | كِي چِرِي تَا سَوُونَه غَوِي شَتِي نَوَفْتِي هَم رَاغَلِي | كِي چِرِي تَا سَوُونَه شَوِي نَوَاغَلِي تَا سَوُونَه
 خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَإِنْ تَعُوذُوا نَعُدْ وَلَكِنْ تُغْنِي عَنْكُمْ فِتْنَتُهُمْ
 وَبِيَه بِيَه دِي | تَا سَوُونَه | اوكِي تَا سَوُونَه وَتَكِي | اوكِي تَا سَوُونَه كُورِي | اوكِي تَا سَوُونَه كُورِي | اوكِي تَا سَوُونَه كُورِي | اوكِي تَا سَوُونَه كُورِي
 دِي يَارِي چِرِي بِيَه دِي | اوكِي تَا سَوُونَه تَا فَرَمَانِي وَكْرِي | نَوْمُونِي بِه بِيَا عَذَابِ رَاوَلَرِ | اوتا سَوُونَه چِل تَوِي هِي قَدَرِي نَالِي
 شَيْعًا وَلَوْ كَثُرَتْ ۚ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 هِيَه (هَم) | اوكِي كِي هِي دِي رُوْنِي | اودا چِه | اللَّهُ | دِي مُؤْمِنَانَا وَسَرَةٍ دِي | اِي دِي اِيْمَانِ خَاوَنَانَا
 دِي كُوْنَه شِي اوكِي دِي رِيَا تِي اَدِي قِيَا اللَّهُ تَقَالِي دِي مُؤْمِنَانَا وَسَرَةٍ دِي | اِي دِي مُؤْمِنَانَا
 أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾
 حَكْمِ وَنِي | دَاللَّهُ | اوددَا دِي رَسُولِ | اومِخْمِي اَدِي لَه دِي نَه | اوحَالِ دَا كِي تَا سَوُونَه | اَوْرِي
 دَاللَّهُ تَقَالِي اوددَا دِي رَسُولِ اطَاعَتِ كُورِي | اوددَا حَكْمِ اَوْرِي دِي وَنَه پَس تَرِي نَه هِيَه مَدِي رَاغَلِي
 وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾
 اومِي كِي دِي تَا سَوُونَه | بِه شَانِ دِي هِيَه كَسَاوِي | چِه دِي لِي دِي دُورِي وَوَاوْرِي | اوددَا دِي | نَه اَوْرِي دِي
 اوددَا چِه بِه شَانِ مَدِي كِي | چِه دَا دَعْوِي كُورِي | چِه مُونِي وَوَاوْرِي | اوددَا چِه هِيَه هَم نَه اَوْرِي دِي

قال الملا
 شَرِي
 اَزْمَانِي
 دَاللَّهُ تَقَالِي
 لَا يَعْقِلُوا
 عَقْلِي نَه دِي
 پُو هِي دِي
 وَلَوْ
 اوكِي چِرِي
 اوكِي چِرِي
 اَمِنُوا
 چِه اِيْمَانِ
 چِه اِيْمَانِ
 لِيَا
 هِيَه (دِي) ط
 رَا بِي چِه تَا
 وَقَلِي
 اوددَا دِي
 هَم پَرِي
 لَا تَصِي
 چِه نَه
 چِه دِي
 اَن
 چِه بِي شَكِ
 چِه اَدَا
 قَلِيلِ
 لِي
 دِي
 اَللَّهِ
 خَدِي
 وَنَه

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصَّمَّ الْبَكْمُ الَّذِينَ

بیشک | زیات خراب سادار | ذالہ پہ نزد | ہفہ | کانہ | کوکلیان رخلق دی | کوم چہ
ذالہ تعالیٰ پہ نزد زیات خراب سادار ہفہ کانہ | او کوکلیان خلق دی چہ پہ ہیخ نہ

لَا يَعْقِلُونَ ﴿۷۲﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّاسْمَعَهُمْ

عقل نہ لری | اوکہ چہرے پیشندے | اللہ | پہ دوی کہے | خہ خیر | نوخامغایہ اور دودوی
پوہیدوی - اوکہ اللہ تعالیٰ نہ پہ دوی کہے خہ خوبی بنکاریک نوہ اورین توفیق بہے ورکہے دو

وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿۷۳﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ

اوکہ چہ | دوی تہے آوردے ہم دے | نو دوی پہ فامخامخ اور دو | او دوی دی مخ اور وکی | اے ہفہ خلق
اوکہ چہ دوی تہے دے | آوردید و طاقت ور کہے | نو ہم پہ دوی مخ اور دو | او تبتیدی بہ دو - اے ہفہ خلق

أَمِنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَ لِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ

چہ ایمان موراؤدے | حکم قبول کری | ذالہ | او | ذر رسول | کلہ چہ راوبلی تاسو
چہ ایمان موراؤدے دے | ذالہ تعالیٰ او ذر رسول حکم قبول کری | کلہ چہ ہفہ خیر تہ مو

لِمَا يُحْيِيكُمْ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ

ہفہ (دین) طرفتہ | چہ تاسو ژوند کری | او پوہہ شی | چہ بیشک | اللہ | حائل کیوی | چہ میم دے بندہ
راوبلی چہ تاسو پرے ژوندی کیوی - او یاد | لری چہ اللہ تعالیٰ دے بندہ او دھفہ دخیل زبہ ترصیحہ

وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿۷۴﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً

اددہ دزہ کہے | او دا چہ | ہم دھفہ طرفتہ | بہ تاسو جمع کوے شی | او حان ساتی | لہ ہفہ بلا نہ
ہم پیرہہ کیوی او بیشک چہ تاسو تھول بہ ہفہ تہ جمع کیوی - او دھفہ وبال نہ حان بچہ کری

لَاتُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَعَلِمُوا

چہ نہ بہ پیریوی | ہم پہ ہفہ خلق کو موچہ ظلم و کرد | لہ تاسو نہ | خاص | او پوہہ شی
چہ دھفہ اثر بہ خاص ہم ظالمانو تہ نہ رسی - او پوہہ شی

أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۷۵﴾ وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ

چہ بیشک | اللہ | سخت | عذاب ور کوئے دے | او یاد کری | ہر کلہ چہ | تاسو دی
چہ اللہ تعالیٰ پہ عذاب ور کوئے دے | دیر سخت دے - او ہفہ وخت را یاد کری چہ تاسو لہ

قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَخْطِفَكُمْ

لہر | کمزوری کہنے لے شوی | پہ زمکہ کہے | تاسو بہ ویرید لئی | لہ کہ نہ چہ | و بہ تبتوی تاسو
وئی - پہ ملک کہے کمزوری کہنے لے شوی - تاسو سرہ بہ ویرہ وہ چہ چرتہ خلق تاسو

النَّاسُ قَاوِمُكُمْ وَ أَيْدِيكُمْ بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُمْ

خلق | بیا ہفہ خائے در کہو تاسو تہ | او | قوت نے در کہو تاسو | بہ خیل مد سہ | اور زق در کہو تاسو
و نہ تبتوی نو خدا در لہ داستو کہنے خائے در کہو او پہ خیل مد سہ نے تاسو مضبوط کری | او پاکیزہ رزقونہ

مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا

له پکيزه خيزونه | چه تاسو | شکر و کړئ | اے د ايمان خاوندانو! | اے مؤمنانو!

لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَ الرَّسُوْلَ وَ تَخُونُوْا اٰمَنِيْكُمْ

خيانت مړکړئ | د الله | او | د رسول سره | او خيانت مړه کړئ تاسو | په امانتونو د يو بل کي | د الله او د رسول سره خيانت مړه کړئ | او د يو بل په امانتونو کي هم خيانت مړکړئ

وَ اَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٧﴾ وَ اعْلَمُوْا اَنْتُمْ اَمْوَالُكُمْ

او حال دا چه تاسو پوهيږئ | او پوهه شئ | چه بيشکه | ستاسو مالونه | سره د دے چه تاسو پوهيږئ | او پوهه شئ چه ستاسو مالونه او ستاسو اولاد

وَ اَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۚ وَ اَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿٢٨﴾

او | اولاد ستاسو | آزمېښت دے | او دا چه | د الله سره دے | اجر | د يړلوئ | خو په حقيقت کي د آزمېښت سامان دے او الله تعالى سره چه کوم اجر دے هغه د يړلوئ دے

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ لَّكُمْ فُرْقَانًا

اے د ايمان خاوندانو! | که چرې ويريږئ تاسو | د الله نه | نو هغه به جوړ کړي | تاسو پاره | امتياز په قربانۍ | اے مؤمنانو! | که چرې تاسو د الله تعالى نه ويره کړئ | نو هغه به تاسو ممتاز کړي

وَيَكْفُرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ

او لرې به کړي | له تاسو نه | ستاسو بد پالنه | او د به بخښي | تاسو | او الله | او له تاسو نه به ستاسو گناهونه لرې به کړي | او تاسو به و بخښي | او الله

ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿٢٩﴾ وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

د لورے فضل خاوند دے | او هر کله چه | تد بېر کولو | ستا خلاف | کافرانو | د لورے فضل خاوند دے | او (له پخپره) يا د کړه) کله چه کافرانو ستا په باره کي تد بېرونه کول

لِيُثْبِتُوْكَ اَوْ يَقْتُلُوْكَ اَوْ يُخْرِجُوْكَ ۚ وَيَمْكُرُوْنَ وَ

چه دوی قيد کړي تا | يا ووژني تا | يا له وطن نه او بياسي تا | او دوی بد تد بېر کولو | او چه تا قيد کړي يا د مړ کړي | يا د وطن نه او بياسي | دے خلقو تد بېر کولو | او

يَمْكُرُ اللّٰهُ ۗ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمُكْرِينَ ﴿٣٠﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ

الله م تد بېر کولو | او الله | د لورونو ښه | تد بېر کوونکي دے | او هر کله چه | لوستل شي | په دوی باندې | الله تعالى م تد بېر کولو | او الله تعالى د ښه تد بېر کوونکي دے | او هر کله چه دوی ته زمونږ آيتونه

اِيْتُنَا قَالُوْا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَا

زمونږ آيتونه | نو واي | مونږ اوږيدل دي | که موږ وغواړو | نو و به وايو مونږ م | په شان د دې (کلام) | لوستل شي | نو واي چه مونږ واوږيدل | که موږ وغواړو | نو بڅيله به هم دغې جوړ کړو

إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ

نہ دی | مگر صرف | قصہ | دیکھو انوی دی | اوہر کلمہ | وویل دوی | اے اللہ !
داخو جہنم نہ دی | تھے ہفتہ دیکھو انوی خلقو زبے قصہ دی | اوہر کلمہ | دوی وویل دو چہ اے اللہ !

إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حَجَارَةً

کہ پھرے دی | دا (اسلام) | رشتیے (دین) | ستاد طرف نہ | نو ووروہ | پہ مونز بانڈ | کانری
کہ پھرے ستاد طرف نہ ہم دا (دین) برحق دے ، نو پہ مونز بانڈ نہ آسمان نہ دکا نو

مِّنَ السَّمَاءِ أَوْ آتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ

لہ آسمان نہ | یاراولہ پہ مونز | عذاب | دردناک | اونہ دے | اللہ
باران ووروہ | یا پہ مونز بانڈ خہ بل دردناک عذاب راولہ ، او اللہ تعالیٰ نہ غواہی چہ

لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ

چہ عذاب ورکوی دوی | اونہ موجودیے پہ دوی کہے | اونہ دے اللہ | عذاب ورکوی دوی | او دوی
دوی لہ عذاب ورکوی ترخو چہ | پکتہ نہ موجودیے | اونہ اللہ تعالیٰ داسے خلقو لہ عذاب ورکوی چہ

يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَالَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ

بخشنہ غواہی | اونہ وجہ دہ دوی دپارہ | چہ عذاب بہ ورنہ کوی دوی | اللہ | او حال داد چہ دوی منع کوی
ہفوی استغفار کوی ، خواہس پہ اللہ تعالیٰ پہ دوی لے عذاب نہ راولی ؟ چہ ہفوی نور خلق

عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أُولِيَاءُهُ

(خلق) دے مسجد حرام نہ | اونہ دی دوی | دے مختار | نہ دی | دے مختار
دے مسجد حرام نہ منع کوی سرہ دے چہ جائز متولیان لے ہم نہ دی ، دے متولیان خوصوف

إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ

مگر صرف (پرہیزگار خلق) | لیکن | اکثر لہ دوی نہ | نہ پوہیای | اونہ دو
پرہیزگار خلق کیدے شی ، خو اکثر خلق پہ دے نہ پوہیای - او د بیت اللہ

صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ الْأَمْكَاءِ وَتَصَدِيقُهُمْ فَذُوقُوا

مونہ دوی | دے بیت اللہ پہ خواہیے | مگر شہیلی وھل | اولاسو پیر قول | پس وھکئی
پہ خواہیے دوی مونہ خہ وھل | خو شہیلی وھل | اولاسو نہ پیر قول ، نو لے کافران دے

الْعَذَابِ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ

عذاب | دے پہ بدلہ کہے | چہ تاسو بہ انکار کولو | بیشک | کوم خلق چہ | کافران دی | ہفوی خرچہ کوی
خیل انکار پہ سبب دے عذاب مزہ وھکئی - چاہے دے حق نہ انکار کرے دے (او) ہفوی

أَمْوَالَهُمْ لِيَصَّدَّقُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا

خیل مالونہ | دپارہ دے چہ منع کوی (خلق) | دے اللہ دے لاسے نہ | پس زردہ چہ دوی بہ خرچہ کوی دا
خیل مالونہ پہ دے لے لکری چہ خلق دے اللہ تعالیٰ دے لاسے نہ منع کوی | نو لہ نور مالونہ ہم لکری

ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ هُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا

بیا یہ ہفتہ دی | یہ دوی پانڈ | دوچہ (افسوس) بیا یہ | دوی مغلوبہ کہے شی | اوکوم خلق چہ کا کافر
او بیا یہ نے داخر غنہ د افسوس سبب و گری او بیا (آخر) یہ بیلات دکری | او قول کافران یہ

إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ۝ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ

ہم دوزخ طرفتہ | بہ جمع کوئے شی | د پاره دہ چہ جدا کری اللہ | ناپاکہ | لہ پاک نہ
دوزخ نہ راغونہ وئے شی | چہ اللہ تعالیٰ گندہ خبیثونہ د پاکیزہ خبیثونہ نہ سل کری

وَيَجْعَلُ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكَبُهُ جَبِيلًا

او کیردی | ناپاکہ | غنہ دوی نہ | یہ خوبانڈ | بیا د پورے چہ چو کری | دوزخ
او بیا ناپاکہ خبیثونہ یہ یو بل پانڈ کیردی | دے تو یو دیرے چو کری | بیا دا دیرے

فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ ۝ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ۝ قُلْ

بیا ہفتہ (دیر) و غور زوی | یہ دوزخ کہے | ہم دا خلق دی | نقصان موند وئی | دواہ
دوزخ نہ ورو غور زوی | ہم دغہ خلق دی چہ یہ زیان کہے پرائتہ دی | کافرانہ

لِلَّذِينَ كَفَرُوا ۝ إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ

ہفتہ خلقونہ | چہ کافران دی | کہ چرے دوی منع شی | نو بخشیدہ پدوشی | دوی نہ | دہفتہ چہ تیر شی
دواہ چہ کہ دوی اوس ہم منع شی نو تیر شی گناہونہ بہ ورتہ و بخش شی او کہ بیا پرا تیر

وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ۝

او کہ چرے | دوی بیا داسے و کری | بس بیشک تیر شے دے | حالت | دہ حکیمینو خلق
کوی | نو دہ پخوانو قومونو سرہ چہ خہ شوی دی ہفتہ بنکارہ دی

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ

او جنگ کوئی دوی سرہ | تزدے چہ | پاتے نہ شی | فتنہ | او پاتے شی | دین
او تر ہفتہ وختہ دسرہ جنگیری چہ فتنہ باقی پاتے نہ شی | او قول دین یوازے د

كُلُّهُ لِلَّهِ ۝ فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ

قول | اللہ د پاره | پس کہ چرے | دوی منع شی | نو بیشک | اللہ | ہفتہ فتنہ | چہ دوی لہو
اللہ تعالیٰ شی | نو کہ چو دوی رد فتنہ نہ منع شی نو بیشک اللہ تعالیٰ د دوی | علمونہ

بَصِيرٌ ۝ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ

دینہ (کوری) | او کہ چرے | دوی منع و گریو | نو پوہہ شی | چہ | اللہ
کوری | او کہ چرے دوی | مژدہ دی نو یقین وساتنی چہ اللہ تعالیٰ ستار

مَوْلَاكُمْ نَعَمْ ۝ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ۝

ستار و ملکرے دے | دغہ (نبی) | ملکرے (د) | اور ہم غہ (نبی) | مدد کوئے دے
کار ساز دے او ہفتہ غہ نبی ملکرے دے او غہ نبی مدد کار دے

وَأَعْلَمُوا أَنَّهُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَاللَّيْسُ

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ حُمُسَهُ

اد پوهه شئی | چه هغه څه | چه غنیمت کښه بیا موندل تاسو | له هر جنس نه | نو الله د پاره ده | د دوه پنځه برخه
اد تاسو ته د معلومه شئی چه کوم غنیز تاسو په غنیمت کښه بیا موندو ، نو په هغه کښه پنځه برخه د الله تعالی

وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ

اد رسول د پاره | او د خپلوانو د پاره | او یتیمانو | او مسکینانو | او مسافرو (د پاره)
اد رسول ده | او د هغه د خپلوانو | او یتیمانو | او مسکینانو | او مسافرو ده

إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا

که چرې تاسو ایمان راوړه وی | په الله | او په هغه کتاب | باندې چه نازل کړو مونږ | په خپل بنده باندې
که تاسو په الله تعالی باندې ایمان لرئ ، او په هغه کتاب | چه مونږ د فیصله په درځ یعنی د دواړو فوځونو

يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّلَقَّى الْجَمْعَيْنِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

په حق او باطل کښه د فیصله په درځ | په کومه ورځ | په یوځایه | او دواړو لښکره | او الله | په هر څیزه باندې
د مقابلې په درځ | په خپل بنده باندې نازل کړې ده | او الله تعالی په هر څیزه باندې قدرت

قَدِيرٌ ۚ إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدَّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ

قادر ده | کله چه تاسو وی | په غاړه | نزدې باندې | او دوی وو | په غاړه | لرې باندې
لری ، دا هغه وخت وو کله چه تاسو (د مدینه) نزدې والا غاړه باندې وی او هغه (قنار) په لرې غاړه باندې وو

وَالرَّكِبِ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِاخْتِلَافِ

او قافله (وکه) | ټپکته | له تاسو نه | او که تاسو د یو بل سره وعده کوله (د جگ) | نو اختلاف به کولو تاسو
و (د تجارت) قافله تاسو نه ټپکته (بېچ بېچ) تلله او که څو تاسو د یو بل سره د جگ په حلقه څه وعده کوله تاسو به

فِي الْبُعْدِ وَلَكِنْ لِّيَقْضَىٰ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا

په وعده کښه | لیکن | پوره کول وو | الله له | یو کار | چه کیدونکې وو
له وی رسیدلی وعده ته خو (څه چه وشول هڅه وشول) چه الله تعالی یو داسه کار پوره کړی کوم چه هغه کولو

لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ

چه هلاک شئ | هغه څوک چه هلاک شو | په دلیل سره | او ژوند پاته شئ | هغه څوک چه ژوند پات شو | په دلیل سره
هغه دا چه څوک تباہ کیدي هغه په ښکاره دلیل تباہ کړی او څوک چه ژوند پاته کیدي هغه په واضح دلیل ژوند پاته

وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ۚ إِذْ يَرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَاكِبِ

او ښکته | الله | آوړیدونکې | پوهه ده | هر کله چه ښود تاته دوی | الله | ستا په خوب کښه
شئ او الله تعالی هر څه آوړی په هر څه پوهه ده - هغه وخت را یاد کړه چه الله تعالی هغوی (کافران) تاسو په

فَلِيلًا ۖ وَلَوْ أَرَاكُمْ كَثِيرًا لَّفَشَلْتُمْ وَلَتَنَازَعَنَّ

لیر | او که ښوولکې و تاته دوی | ډیر | نو ځانها به زده بایلل و تاسو | او ځانها به اختلاف کولو تاسو
خوب کښه لیر ښکاره کول او که درته ئې ډیر ښکاره کړی وې نو تاسو به هټ بایلل ووا دې ده د معامله کښه به

فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّلُوفِ

په دے معاملہ کې | او یکن | الله | بچ و ساتلې | بېنګه هغه | بېنګه پېژنې | د سینو خبرې
چکه شروع کړه ده ، لیکن الله تعالی تاسو بچ کړي ، یقیناً الله تعالی ته د زړو تو حال د پېژننه مطهر ده

وَأَذْ يُرِيكُمْ هُهم إِذْ التَّقِيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا

او هغه | هغه ښودل | تاسو | دوی | کله چه تاسو هماغه شوئ | په سترگو ستاسو کې | لږ
او زیاد کړې چه د مقابلې په وخت کې الله تعالی تاسو ته د ښمنان کم ښکاره کول

وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا

او لږ ته ښکاره کړې تاسو | په سترگو د هغوئ کې | چه پوره کړې | الله | هغه کار | چه کیدونکې و
او تاسو ته د ښمنانو ته کم ښکاره کولې چه الله هغه کار پوره کړې کوم چه فیصله کړې شوه ده

وَالِلَّهِ تَرْجَعُ الْأُمُورُ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ

او الله طرف ته | واپس کولې شي | (تول) کارونه | اے د ایمان خاوندانو! | کله چه تاسو مقابلې شئ
او ټولې معاملې صرف الله تعالی ته راجع کېږي . اے مؤمنانو! هر کله چه یو ټولې سره ستاسو

فِتْنَةً فَاتَّبِعُوا ۝ وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

یو ټولې سره | نو کلک و سپړئ | او یاد کړئ | الله | ډیر | د پاره د کچه تاسو | کامیاب شئ
مقابلې راشي نو ثابت قدم و سپړئ او الله تعالی ډیر ډیر یادوئ چه تاسو کامیاب شئ

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَازَعَوْا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ

او حکم منئ | د الله | او دده د رسول | او دیول سره جګړه کوئ | ګټې یزدله به شئ | ادلا به شئ
او الله تعالی او دده د رسول حکم منئ ، او په خپل میټه کې جګړه مه کوی ګټې یزدله به شئ او ستاسو سره

رِجْكُمْ وَأَصْبِرُوا ۝ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝ وَلَا تَكُونُوا

رعب ستاسو | او صبر کوئ | بېنګه | الله | سره ددې | د صبر کوونکو | اومه کړئ
به ختم شئ او صبر کوئ الله تعالی د صابرانو خلقو ملګرې ده - او د هغه خلقو

كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَ

په شان د هغو خلقو | چه ووتل | د خپلو کورونو نه | په غر سره | او خلقو ته په ټان ښودلو سره |
په شان مه کېږئ چه د خپلو کورونو نه په غر سره او خلقو ته د ښوخته په خیال را ووتل او

يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۝ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ۝

او منع کوی (خلق) | د الله د لارې نه | او الله | په هغه څه | چه دوی ته کوی | را چا پوره د
خلق ته د الله تعالی د لارې نه منع کول او الله تعالی د دوی په کارونو احاطه کوونکې ده

وَأَذْرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ

او کله چه ښائسته کړل | د دوی ته | شیطان | علونه د دوی | او وئ وئیل | چه ټوک هم غالب شئ | په تاسو
او کوم وخت چه شیطان ورته د دوی کارونه ښائسته ښکاره کړل او ورته لے و وئیل چه تن هټو ک بهی

وَأَذْرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ

او کله چه ښائسته کړل | د دوی ته | شیطان | علونه د دوی | او وئ وئیل | چه ټوک هم غالب شئ | په تاسو
او کوم وخت چه شیطان ورته د دوی کارونه ښائسته ښکاره کړل او ورته لے و وئیل چه تن هټو ک بهی

وَأَذْرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ

او کله چه ښائسته کړل | د دوی ته | شیطان | علونه د دوی | او وئ وئیل | چه ټوک هم غالب شئ | په تاسو
او کوم وخت چه شیطان ورته د دوی کارونه ښائسته ښکاره کړل او ورته لے و وئیل چه تن هټو ک بهی

يَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَآتِ

نن | له خلقونه | اوبيشڪزه مددگاريم | ستاسو | بيا هر ڪله ڇهه | همامه شوي

لِفَتْنِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ

دواڙه ڇهه | نه هغه واپس وگرڻيدو | پي پوندو خپلو | اوڻي وٺيل | بيشڪزه | بيزاره ٻيم | له تاسونه

إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ

بيشڪزه | وٺيم | هغه ڇهه | تاسونه وٺي | بيشڪزه | ويريم | ڏانهن نه | او الله

شَدِيدُ الْعِقَابِ ۶۸ إِذْ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم

سخت عذاب و رکون ڪي | هر ڪله ڇهه وٺيل | منافقانو | او هغه خلقو | ڇهه ٻه زرو نو ڪي

مَرَضٌ عَرَّ هَؤُلَاءِ دِينَهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

مرض ڏي | مفر واکري دي | دوي | دين ددوي | او شوڪ ڇهه | توکل وکري | په الله باند

فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۶۹ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَكَّلُ

نوبيشڪه | الله ڏي | ڀير زبردست | دحڪمت خاوند | او ڪه ڇهه | وويته ته | ڪله ڇهه | روحونه وٺاسي

الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ الْمَلِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ

ڏهغو | ڇهه ڪافران دي | فرشته | گزارونه کوي | ڇهه محزون ددوي | او ڇهه شاڪانو ددوي

وَدُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۷۰ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ

اور وائي | ڇهه وڻڪي | عذاب | سوزوون ڪي | داد ڏي | ڏهغه عمل ڇهه سبب | ڇهه ڀراند ليڻ ڏي

أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ۷۱ كَذَّابٌ

ستاسو لاسونو | او ڏاڇه الله | نه ڏي | ظلم ڪون ڪي | ڇهه خپلو بند گانو | لڪه ڇهه حال شو

إِلَّا فِرْعَوْنَ ۖ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ

د قوم د فرعون | او ڏهغو خلقو | ڇهه له دوي نه وٺاندو | ڇهه دوي انڪار ڪيو | ڏايتو | ڏانهن

فرعون د قوم په شان ڏي | او ڏهغو خلقو په شان ڇهه له دوي نه وٺاندو | دوي ڏانهن نه وٺاندو | ڏايتو نه انڪار ڪيو

حَيَاتِهِ ۱۰ فَانْذِرْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ

دُخْيَانَتِ | نو غور زوہ | دوی طرف تہ | (د دوی دعلی) د بربری پہ بنیاد | بیشک اللہ | نہ خوبی
دیرہ کیری | نو هغوی تہ معاہدہ واپس کرہ چہ برابر شی | بیشک خیانت کوونکی د خدائے

الْكَافِرِينَ ۱۱ وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا ۚ إِنَّهُمْ

خیانت کوونکی | او دا خیال نہ کوی | ہفہ خلق | چہ کافران دی | چہ واپس شول | بیشک دوی
او کافران د دا خیال نہ کوی چہ دوی (زمونہ د گرفت نہ) تنہید لی دی | یقیناً دا

لَا يُعْجِزُونَ ۱۲ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

موند عاجزہ کوئے نہ شی | او تاسو تیار ساتی | دوی د پارہ | خورہ چہ تاسو کیڈ شی | قوت
خلق (اللہ تعالیٰ) نہ شی عاجزہ کوئے | او دوی مقابلہ لہ تیار کرہی | خورہ چہ مودس (سی)

وَمِنْ رِّبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ

او تیار | اسونہ | چہ تاسو ویروی | پہ ہفہ سرہ | د اللہ دشمنان | او خیل دشمنان
او تیار تر لی اسونہ | چہ د اللہ تعالیٰ پہ دشمنانو او پہ خیل دشمنانو یا ندر رب کیری

وَأَخْرَجَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تَنْفَقُوا

او توں خلق | د دوی نہ علاوہ | چہ تاسو نہ پیڑنی هغوی | ہم اللہ پیڑنی هغوی | او خہ چہ تاسو خرچہ کوئی
او د دوی نہ علاوہ چہ نور و خلق چہ تاسو نہ پیڑنی اللہ نے دیر نہ پیڑنی | او تاسو چہ د اللہ تعالیٰ

مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ

لہ خہ غیزتہ | پہ لارہ کئے | د اللہ | پورہ (اجن) بہ در کر شی | تاسو تہ | او پہ تاسو
پہ لارہ کئے خہ خرچہ کوئی نو د ہفہ پورہ پورہ بدلہ بہ در کرے شی | او پہ تاسو بہ

لَا تَظْلُمُونَ ۱۳ وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا وَ

بہ ظلم نہ کیری | او کہ چر دوی مائلہ شی | صلہ طرف تہ | نو تہ ہم مائلہ شہ | د طرف تہ | او
زیاتہ نہ کیری | او کہ چرے دوی صلح نہ مائلہ شی | نو تہ ہم ورتہ مائلہ شہ | او

تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۴ وَإِنْ يُرِيدُوا

توکل و کرہ | پہ اللہ باند | بیشک ہم ہفہ | آوری و نک | یوہہ دے | او کہ چر دوی ارادہ و کرہ
پہ خدائے توکل و کرہ | ہفہ ہر خہ آوری پہ ہر خہ یوہہ دے | او کہ دوی تاسرہ

أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنْ حَسِبَكَ اللَّهُ ۖ هُوَ الَّذِي أَيْدَكَ بِمُصْرِهِ

چہ دو کہ در کر تاتہ | نو بیشک | کافی د تالہ | اللہ | ہم ہفہ د کوم چہ | قوت در کر تاتہ | پہ خیل مدد سرہ
د دوی کوہو ارادہ و کرہ | نو تالہ یوازے خدائے بس دے | ہم د تاتہ پہ خیل مدد سرہ او د مؤمنانو

وَبِالْمُؤْمِنِينَ ۱۵ وَالْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۚ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا

او پہ مؤمنانو سرہ | او محبت تہ و اچولو | د دوی پہ زہ و نو کئے | کہ چرے خرچہ کرے و تا | ہفہ خہ
پہ ذریعہ قوت در کرہ | او د دوی پہ زہ و نو کئے تہ محبت و اچولو | کہ تا د زہکے پہ مخ موجودہ

فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَّا أَلْفَتْ بِهِنَّ وَأُولَاهُنَّ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَّا أَلْفَتْ بِهِنَّ وَلَكِنَّ اللَّهَ

چہ پہ زمکہ کہنے دی | قول | تو آلفت بہ نہ و اولوتہا | پہ مینہ د نہ و نہ د دوی کہنے | اولیکن ہم اللہ

قَوْلَ مَا لَوْ أَنَّهُ خَرَّشَ كَرِهَ لَكُمْ ، نُوْهُمُ دُجُوْا فِيْ زَهْرُوْكُمْ حَبْتٌ نُّشُوْبِيْكُمْ لَكُمْ ، لَكِنَّ اللَّهَ تَعَالَى

الف بینهہم ط انہ عزیز حکیم ۶۳ یا ایہا النبی

حبت و اولوتہ | د دوی مینہ کہنے | بیشک ہفہ | دیر زبردست | حکمت خاوند دے | اے نبی !

پہ دوی کہنے حبت پیدا کرو ، ہفہ غالب او د حکمت خاوند دے ۔ اے پیغمبر

حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۶۴ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

کافی د تا د پاره | اللہ | ادکوم چہ ستا پہ حکم چلیبی | مؤمنان | اے نبی !

تا د پاره اللہ تعالیٰ او ہفہ مؤمنان چہ تا پہ روان دی کافی دی ۔ اے نبی !

حَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ ۖ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ

را اوچت کرہ | مؤمنان | جنگ نہ | کہ چہرے وی | لہ تاسونہ | شل کسان

مسلمانانو نہ د جہاد ترغیب ورک کرہ ، کہ پہ تاسو کہنے شل تنہ صابره سہی

صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِّائَةٌ

صبر کوئی | نو غالب بہ شی | پہ دو سو کسان | او کہ چہرے وی | لہ تاسونہ | اسل کسان

وی ۔ نو پہ دو سو (کافران) پہ غالب راجی ، او کہ ستاسو سل سہی دی

يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ۖ

نو غالب شی | پہ زر و کسانو | لہ ہفہ خلقونہ | چہ کافران دی | حکہ چہ دوی | (دک) خلق دی | چہ نہ پوہیری

نو د کافرانو پہ زر و کسانو بہ غالب راجی ، حکہ چہ دار کافران | دلسہ خلق دی | چہ نہ پوہیری

أَلَّنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيْكُمْ ضَعْفًا ۚ

اوس | کم کرو دینے | اللہ | لہ تاسونہ | او | ہفہ پوہ دے | چہ | پہ تاسو کہنے | کمزوری

اوس اللہ تعالیٰ ستاسو پیٹے سپک کرو ، ولے چہ ہفہ پوہیری چہ پہ تاسو کہنے کمزوری دے

وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِّائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ

پس کہ چہ دوی | لہ تاسونہ | یو شل | صبر کوئی | نو دوی بہ غالب دی | پہ دو سو دوی

نو کہ پہ تاسو کہنے شل تنہ صابره سہی وی ، نو پہ دو سو دوی | لہ تاسونہ | یو شل

وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ

او کہ چہرے وی | لہ تاسونہ | یو زٹ | نو غالب بہ وی | پہ دو سو دوی | د اللہ پہ حکم | او اللہ

او کہ پہ تاسو کہنے دس تنہ وی نو د اللہ تعالیٰ پہ حکم بہ پہ دو زر و بانی غلبہ ہا میری او

حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَصَ الدُّنْيَا

تردے چہ | غلبہ بیاموی | یہ زمکہ کہنے | تاسو غواہی | مال | د دنیا
ترخو چہ ہفہ پہ دہن کہنے دہن نابود نہ کری ، تاسو خود دنیا مال متاع غواہی

وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝۱۰ لَوْلَا كِتَابٌ

او اللہ | غواہی | آخرت | او اللہ کے | او بیزیر دست | د حکمت خاوند | کہ نہ وہ | بیکشوق (حکم)
او اللہ ستاسو د آخرت فائدے غواہی | او اللہ تعالیٰ غالب او د حکمت خاوند کے | کہ د اللہ تعالیٰ لیک

مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝۱۱

د اللہ | د وہاں نہ | نوزور بہ رسید و | پہ د بارہ کہنے | چہ د اختلہ تارندہ | عذاب | لوئے
وہو چہ نہ دے مقدار شوے ، تو تاسو تہ یہ پہ دے اخستی مال لوئے عذاب در کرے شوے دو

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ

پس خوری | لہ ہفہ حق نہ چہ | پہ غنیمت و اختلہ تاسو | حلال پاک مال | او ویریندی | لہ اللہ نہ
نوقہ چہ تاسو د غنیمت پہ مال کہنے ملا و شوی دی ہفہ حلال او پاک گنہری او خوری - او د اللہ تعالیٰ نہ ویرہ کوئی

إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝۱۲ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّمَن فِي أَيْدِيكُمْ

بیشک اللہ | بخشنو کے | مہربان دے | اے نبی ! | دواہی | ہفہ چاہے چہ | ستاسو پہ لاسو نو کہنے
بیشک اللہ تعالیٰ بخشنو کے مہربان دے - اے پیغمبر ! ستاسو پہ قبضہ کہنے چہ کوم قیدیان دی

مِّنَ الْأَسْرَىٰ ۚ إِنَّ يَّعْلَمَ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُّؤْتِكُمْ خَيْرًا

لہ قیدیان وہ | کہ چرے و پیرنی | اللہ | ستا پہ زہو نو کہنے | شکی | نوتا سولہ بہ در کری | دیرینہ
مغوی نہ دواہی کہ اللہ تعالیٰ تہ معلومہ شی چہ ستاسو پہ زہو نو کہنے خیر دے نوتا سولہ بہ دھنے نہ بہتر

مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝۱۳

لہ ہفہ حق چہ داختہ شو | لہ تاسو نہ | او معاف بہ کری | تاسو | او اللہ | بخشنو کے | مہربان دے
(مال) در کری کوم چہ تاسو نہ اخستے شو دے او ستاسو گناہونہ بہ و بخشنی او اللہ تعالیٰ بخشنو کے مہربان دے

وَأَن يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ

او کہ چہ دوی ارادہ و کری | تاسو د خیانت گولو | نودوی خیانت کرے کے | د اللہ سرہ | لہ دے تہ وہاں نہ
خو کہ دوی تاسو د خیانت گول غواہی | نولہ دے نہ وہاں نہ د اللہ تعالیٰ سرہ خیانت کرے دو

فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۱۴ إِنَّ الَّذِينَ

بیا ہفہ قابو در کر و زاتہ | پہ دوی بانڈ | او اللہ | بوجہ | د حکمت خاوند کے | بیشک ہفہ خلق چہ
نوالہ تعالیٰ ستاسو پہ لاس کر قتار کر ل او اللہ تعالیٰ پہ ہر شہ پوجہ د حکمت خاوند دے - بیشک چاہے ایمان

أَمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ

ایمان لے راوردے | او ہجرت لے و کرو | او جہاد لے و کرو | پہ مال و خودی | او پہ خاوند و جہاد لے | پہ لاس کہنے
لہ دے دے او ہجرت لے کرے کے او د اللہ تعالیٰ پہ لاس کہنے لے پہ خیل سرو مال سرہ جہاد

اللَّهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَتَصَرُّوْا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ

ذالک | او ہفہ خلقوچہ | پناہ لے وکرے | اومد دے وکرے | ہم دا خلق دی | (چہ) خے نہ دے وارانہ | رشتینی دوستاں

بَعْضُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِّنْ وَلَا يَتَهُم

دخو | او ہفہ خلقوچہ | ایمان لے راہو | او ہجرت لے ونہ کرو | انشتہ دے تاسو نہ | اددوی نہ وراثت نہ

مِّنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يَهَاجِرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ

ہیہ چیز | تردے چہ | دوی ہجرت وکری | او کہ چرے | دوی مدد و غواری لہ تاسو | دین پہ راہو

فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ ۖ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ

نوتا سوا پناہ لازم | مدد کول | مگر پہ ہفہ قوم | چہ ستا سوا پہ مینو کہے | او دہفوی پہ مینو کہے | معاہدہ دی

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝۲۱ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ

او اللہ | ہفہ فتنہ | چہ تاسو کوئی | کوری | او کوم خلق چہ | کافران دی | خے نہ دوی نہ | وارانہ دی

بَعْضٌ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ ۖ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ۝۲۲

دخو | کہ چرے تاسو نہ کوی | نووی بہ | فتنہ | بہ زمکہ کہے | او فساد | دیر لوئے

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجِرُوا وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

او ہفہ خلق | چہ ایمان لے راہو | او ہجرت لے وکرے | او جہاد لے وکرے | پہ لاسہ کہے | ذالک

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَتَصَرُّوْا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

او کومو خلقوچہ | خائے وکرے | اومد دے وکرے | ہم دوی دی | مؤمنان | رشتینی

لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۝۲۳ وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ

دوی نہ دے | بخشنہ | او روزی | د عزت | او کومو خلقوچہ | ایمان راہو | پس لہ دے نہ

وَهَاجِرُوا وَجَاهِدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ الْأَرْحَامُ

او ہجرت لے وکرے | او جہاد لے وکرے | ستا پہ ملکر تیا کہے | ہفوی م لہ تاسو نہ دی | او نزدہ خپلوان

ہجرت لے وکرے | او ستا سوا پہ ملکر تیا کہے | جہاد و کوفہ ہفوی م تاسو سرہ شیرشوں | خود و بھرتہ راہو

سُورَةُ التَّوْبَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَتِسْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً وَبِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورہ توبہ پہ مدینہ کیے نازل شواہد کے کہنے یوسل یوم دیش آیتوں اوشپارس رکوع ۱۸ کے دی
سورہ توبہ مدنی دے اود دے یوسل یوم دیش آیتوں اوشپارس رکوع ۱۸ کے دی

دَ بِيْزَارِي اَعْلَانِ | دَا اَلله اود دَا دَا دَرْ سُول دَ طَرْفِ نَه | هَقُو خَلْقُو طَرْفِ تَه | (كُومُو سِرْ جِه) تَا سُو وَعَدِ كِرْ كِرْ
دَ بِيْزَارِي اَعْلَانِ دَمِ دَا خُدَا اُو دَا دَرْ سُول دَ طَرْفِ تَه هَقُو مَشْرَا كُو تَه چِه تَا سُو وِرْسَرَا

له مشركانو نه | پس وگرځئ تاسو | په زمكه كې | څلور | مياشته | اوپوه شئ
معاهد كړې وے - نو (ورته ووايه چه) تاسو په دے ملك كې څلور مياشته نور وگرځئ اودا يقين

چہ تاسو | نہ ییٰ عاجزہ کوئی | دالہ | اوداچہ | اللہ | رسوا کوئی | د کافرانو
سُتائی | تاسو خدا ئے عاجزہ کوئی نہ شی | اوداچہ اللہ تعالیٰ بہ کافران (ضروم) رسوا کوئی

او اعلان دے | دَاللّٰہُ اَوْدَدُکَ دُرْسُوْلَ طَرَفَہٗ | تُوْلُوْ خَلْقُوْتَہٗ | پَہِ رُوْحُ | دَلُوْکُ حِج | چَہِ بَیْشَکَہُ اللّٰہُ
اَوْدَاللّٰہُ تَقَالٰی اَوْدَدُکَ دُرْسُوْلَ دَ طَرَفَہٗ نَہِ پَہِ خَلْقُوْکَیْہِ دَ حِجَ اکْبَرِ پَہِ رُوْحُ اَعْلَانِ وکْرَہِ چَہِ اللّٰہُ تَقَالٰی

بیزارہ کے | لہ مشرکانوں نے | او ذہقہ رسول (ہم) | پس کہ چڑھتا سو توبہ و کفر | نودا بہ پیرہ بنہ و
او ذہقہ رسول د مشرکانوں نے بیزارہ دے ، نو کہ تاسو (دکھنا و شرک نہ) توبہ و کفر نودا تاسو

ناسو پاڻ | اوڪر ڇر | مڻ ڳر ڇوڻي | توڙو هه شئي | ڇهه تاسو | نه ٿي عاجزه ڪوئي | ذ الله
لهه ڏيهه شئي | اوڪر ڇهه | وڻو نه منله نوڀاد سائو | ڇهه تاسو الله تعالى عاجزه ڪو نه شئي

اور بڑے درجہ | ہفت خلقت | چھ کافران دی | د عذاب | دردناک | صگر ہفت کوموسر چہ
او کافران تہ دردناک عذاب زبیرے ورکہ - ہر ہفت مشرکان چہ تاسو

۱۔ معاہدہ کردہ | ۲۔ معاہدہ کیے تاسو سرے کو تاسی نمونہ کرے اور تاسو یہ مقابلہ کے
۳۔ معاہدہ کرے | ۴۔ معاہدہ کیے تاسو سرے کو تاسی نمونہ کرے اور تاسو یہ مقابلہ کے

عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ

ستاسو خلاف | د چا | پس پوره کړی | د دوی سره | د دوی معاخذ | د دوی مقرر مودې ته چاته امداد نه ورکړی ، نو هغوی سره خپله وعده تر نیت پوره پوره کړی

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝ قَآذَا أُنْصَلَ الْأَشْهُرُ الْحَرَامُ

بیشکه الله | خوښوی | پر هیز کاران | بیا هر کله چه | تیرے شی | میاشته | د احترام بیشکه پر هیز کاره خلق د الله تعالیٰ ډیر خوښ دی ، نو هر کله چه د حرمت میاشته تیرے شی

فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ

نو وژنی | مشرکان | په کوم ځای کته چه | بیا مومنی دوی | او نیستی دوی نو کوم ځای چه مشرکان بیا مومنی دوی وژنی ، او دوی نیستی او

وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ إِنَّا أَنَا

اورا کیر کړی دوی | او کښینی | دوی ته | په هر موقع کته | پس کله چه دوی توبه وکړی را کیروی ، او د هر موقع په ځای ورته (پټ) کښینی نو کله چه توبه نه وکړی

وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمُ إِنَّ اللَّهَ

اوقام کړی | مونږ | اود دوی | زکوٰۃ | نو پرېږدی | د دوی لاره | بیشکه الله او (پابندی سره) مونږونه کوی او زکوٰۃ ورکوی نو بیا د دوی مخه آزاده کړی ، بیشکه الله تعالیٰ

غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ

بخښونکي | مهربان دے | او کله چه یوکس | له مشرکانو ته | پناه وغواړی له تانه بخښونکي مهربان دے - او کله چه مشرکانو کته یوکس له تانه پناه وغوښتل نو نه ورته

فَاجِرَةٌ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغُهُ مَا مَنَعَهُ ذَٰلِكَ

نږنه ورکړه هغه ته | تر دې چه | هغه واورى | کلام د الله | بیا ورسره هغه | د هغه ځای ته | دا پناه ورکړه ، تر دې چه هغه د الله تعالیٰ کلام واورى ، بیا څه خپل ځای ته ورسره دا څه

يَأْتُهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ۝ كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ

څنگه چه دوی | داسه خلق دی | چه نه پوهیږی | څنگه کید شي (معتبره) | د مشرکینو چه دوی داسه خلق دی چه دوی ته د الله د حکمونو علم نشته - الله تعالیٰ او د دے رسول په نزد

عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَٰهَدْتُمْ

وعده | په نزد | د الله | او په نزد | د رسول د دے | سوا د هغو خلقونو | چه تا ورسره معاخذ کړی مشرکانو وعده څنگه معتبره کید شي (هر کله چه دوی دا خپله ماته کړی) سوا د هغو خلقونو کومو سره چه

عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا

په خوا د مسجد حرام کته | پس ترڅو پوره دوی (په وعده) قائم و | تاو سره | نو تاو هم قائم و شی تاو د مسجد حرام په خوا کته معاخذ کړی ، نو ترڅو چه دوی تاو سره په خپل اقوام باند قائم و شی تاو هم دوی

لَهُمْ ط إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ⑤ كَيْفَ وَإِنْ
 دوی دپاره | بیشک الله | خونبوی | برهیز کاران | خنک (معتبر کیدے شی) | حال دیکه چہ
 دپارہ خیل اقرار قائم و سیر بی خنک چہ برهیز کار خلق دالله خویش وی - (اود دوی ندسوا) نور کا فزا تر سرہ معاملہ
 يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً ط
 دوی غلبہ بیا موی | پہ تاسو باند | نو لحاظ بہ نہ کوی | ستاسو پہ حقلہ | درشتے | اوندہ دمعاهد
 خنک باقی پاتے کیدے شی، حال داچہ کہ قابوئے دیا تید بیا موند و نوئے بہ دخیلوئی خیال و ساق اوندہ دمعاهد
 يَرْضَوْنَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَ أَكْثَرُهُمْ
 دوی راضی کوی تاسو | پہ خیل و خلوسرہ | اوانکار کوی | ددوی زہونہ | او اکثر لہ دوی نہ
 دوی تاسو تش د خلع پہ غیر و خوشحالوی اوزہونہ نے انکار کوی ، او پہ دوی کینے اکثر خلق
 فَسِقُونَ ⑧ اِشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا
 نافرمان ردی | واخستو دوی | پہ بدل دآیتونو دالله | قیمت | لہ | بیا منع نے کول خلق
 فاسقان دی - دوی دالله تعالیٰ د حکمونو پہ بدل کینے دیر لہ قیمت قبول کپے دے ، پس دوی خلق
 عَنْ سَبِيلِهِ ⑨ اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑩ لَا يَرْقُبُونَ
 دہفتہ دلاسے نہ | بیشک دیر خراب کارو | چہ دوی | بہ کولو | دوی لحاظ نہ کوی
 دہفتہ دلاسے نہ کوی ، بیشک دوی دیر خراب کار کولو - دیو مؤمن پہ حقلہ
 فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً ط وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ⑩
 د مؤمن پہ بارہ کینے | درشتے | اوندہ | د وعدے | او ہم دعتہ دی | لہ حد نہ تیریدونکی
 دوی نہ دخیلوئی خلع خیال ساق اوندہ دمعاهدے ، اودا خلق دیر سرکشہ دی
 فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخِوَانُكُمْ
 پس کہ چہ | دوی توبہ و کری | اوقائم کری | مونہ | اوور کری | زکوٰۃ | نو دوی ستا سو ورونہ د
 نو کہ دوی توبہ و بیا سی ، او مونہ کوی | او زکوٰۃ و رکوی | نو بیا خوشتا سو ورونہ
 فِي الدِّينِ وَنَفَصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ⑪ وَ
 پہ دین کینے | او مونہ واضحہ کوو | آیتونہ | ہفتہ خلقو دپارہ | چہ پوہیری | او
 ورونہ دی | او مونہ د پوہہ خلقو دپارہ خیل حکمونہ واضحہ پیش کوو - او
 إِنْ تَكُنُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
 کہ چہ دوی ماکری | خیل قسمونہ | پس د خیل وعدے کولونہ | او عیبونہ و بیا سی | ستا سو پہ دین
 کہ د وعدے کولونہ پس دوی خیل قسمونہ مات کری او ستا سو پہ دین کینے عیبونہ راو بیا سی
 فَقَاتِلُوا أَيُّمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ⑫
 نو جنگ کوی | د کفر د پیشوا یا نوسرہ | بیشک نہ دوی (معتبر) د وعدے کولونہ | کیدے شی چہ دی | رامنہ شی
 نو د کفر سرکارانوسرہ جنگ و کری ددوی قسمونہ خلع قسمونہ نہ دی چہ دوی دخیلوئی شرارتونہ منع شی

الَاتَّقَاتِلُونَ قَوْمًا شَكُّوا اِيْمَانَهُمْ وَهُمْ

آیا جنگ نہ کوئی تاسو | ہفہ خلق سسرہ | چہ ماتے کرل | خپل قسمونہ | اورادہ کرے وہ دوی
آیا تاسو بہ داسے خلق سسرہ ہم نہ جنگیری کومو چہ خپل قسمونہ مات کرل | اوڈ خپل پیغیر

يَا خُذَا جِذْرَ الرِّسُولِ وَهُمْ بَدَّعَوْكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ

دویستلو | د رسول | او دوی | جگرہ شروع کرے وہ تاسو سسرہ | پہ دومی مل
د جلا وطنی ارادہ لے وکرہ | او ہم دوی تاسو سسرہ (د دیننی) شروع کرے د

اتَّخَشَوْهُمْ قَالَهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشَوْهُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۱۲

آیا تاسو ویریری لہ دوی | پس اللہ | زیات حقدار | چہ | تاسو | ویریری ہفہ نہ | کہ چہ تاسو بی | مؤمنان
آیا تاسو د دوی نہ ویریری؟ (نو واؤری) اللہ تعالیٰ زیات حق لری چہ تاسو ترے نہ | ویریری کہ تاسو مؤمنان بی

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللّٰهُ بِاَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ وَ

جنگ وکری دوسرہ | چہ عذاب وکری دوی | اللہ | ستاسو پہ لاسونو | اورسوا کری دوی | او
دوی سسرہ جنگیری | اللہ تعالیٰ بہ ستاسو پہ لاس دوی تہ سزا وکری | اورسوا بہ لے کری | او

يَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ۱۳

قتم وکری تاسونہ | پہ دوی بانی | او مخے کری | سینے | د مؤمنانو خلقو
د دوی پہ مقابلہ کئے ستاسو امداد وکری | او د مؤمنانو خلقو سینے بہ یخے کری

وَيَذِٰبُ غَيْظَ قُلُوْبِهِمْ وَيَتُوبُ اللّٰهُ عَلٰی مَنْ يَّشَآءُ

اولے کری | غصہ | د دوی ذرہ ونو | اونو بہ قلوبی اللہ | د چاہے غواہی
او د دوی ذرہ ونو غصہ بہ لے کری | او اللہ تعالیٰ د چاہے وغواہی توبہ قبولہ کری

وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۱۴ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَتْرَكُوْا

او اللہ | پوہہ | د حکمت خاوند دے | آیا گمان کوئی تاسو | چہ | تاسو ہم د پیرینو دے
او اللہ تعالیٰ رہے ہر خیرہ | پوہہ او حکمت خاوند دے | آیا ستاسو د خیال دے چہ تاسو بہ پیرینو دے

وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جَهِدُوْا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوْا

حال د چہ لانہ دی معلوم کری | اللہ | ہفہ کسان | چہ جہاد لے وکرہ | لہ تاسونہ | اونہ دے نبولے دوی
حال دادے چہ اللہ تعالیٰ خولا دانہ دی معلوم کری چہ پہ تاسو کئے چا جہاد وکرہ | او د اللہ تعالیٰ اوڈ

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلَا رَسُوْلٍ وَلَا الْمُؤْمِنِيْنَ وَلِيَّةٌ

بے لہ خدا لے نہ | اونہ د د د رسول نہ | اونہ د مؤمنان نہ | اونہ د مؤمنان نہ | اونہ دے نبولے دوی
ہفہ د رسول او د مؤمنان نہ بغیر نو د دوستان لے ونہ نیولے

وَاللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ۱۵ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِيْنَ

او اللہ | ہفہ خبردار | د ہفہ ہفہ نہ | چہ تاسو کوئی | نہ دے (حق) | د مشرکانو
او اللہ تعالیٰ ستاسو پہ قول کارونو ہفہ خبر دے | د مشرکانو ہلو د حق نہ دے

أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ

چہ | آباد کری | جو مائتو نہ | دالہ | چہ شہادت و رکونکی دی | پہ خیلو خانو نو | د کفر
چہ دالہ تعالیٰ جہائونہ د آباد کری ، پہ داسے حال کئے چہ د خیل کفر اقرار (ہم) کوی

أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي السَّارِهِمْ خِلْدُونَ ۱۷

ہم داخل دی | چہ ضائع شول | ددوی علونہ | اوپہ دوزخ کئے بہ دوی | ہمیشہ وسیری
دافہ خلق دی د کو مو عملونہ چہ بر باد شول | اوپہ اور کئے دوی لہ ہمیشہ اوسیدل دی

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

بیشک | چہ آبادوی | جو مائتو نہ دالہ | ہفتہ شوک چہ | ایمان راوہو پہ اللہ | اوپہ ورخ | د آخرت
دالہ تعالیٰ جو مائتو نہ صرف ہفتہ خلق آبادولے شی چہ پہ اللہ تعالیٰ باند ایمان لری

وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ

واقائم کئے کرو | مونخ | اوورے کرو زکوٰۃ | اوونہ ویریدو | مکر | دالہ نہ
او د مونخ پابندی کوی | او زکوٰۃ و رکوی | او بے خدائے نہ ذبل ہیچانہ نہ ویریدی

فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ۱۸ أَجَعَلْتُمْ

پس امیدے | چہ م دغہ خلق | بہ وی | سہ لاس موندونکی | آیا کرخو دی تاسو
نو امید دے چہ دغہ خلق بہ د ہدایت موندونکونہ وی | آیا تاسو چہ

سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ

اوپہ خنبول | حاجیانو نہ | او آباد ساتل | د مسجد حرام | پہ شان و عمل د ہفتہ
حاجیانو باند اوپہ خنبول او د مسجد حرام آباد ساتل دھتہ چاد کارونو برابر کونی

آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

چہ ایمانے راوہو پہ اللہ | اوپہ ورخ | د آخرت | او جہادے وکرو | پہ لاسہ کئے | دالہ
چہ پہ اللہ تعالیٰ او پہ آخرت باند ایمان لری او دالہ تعالیٰ پہ لاسہ کئے جہاد کوی

لَا يَسْتَوْنَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۱۹

نہ دی برابر دوی | پہ نزد دالہ | او اللہ | لاسہ نہ بنائی | ظالمانو خلقونہ
دالہ تعالیٰ پہ نزد خودوی برابر نہ دی ، او اللہ تعالیٰ ظالمانو نہ دے لاسہ پوہ نہ و رکوی

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

کو مو خلقو چہ | ایمان راوہو | او ہجرتے وکرو | او جہادے وکرو | پہ لاسہ کئے | دالہ
ہفتہ خلق چہ ایمانے راوہو او ہجرتے وکرو او دالہ تعالیٰ پہ لاسہ کئے نے پہ خیلو

بَأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ لَا أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ

پہ خیلو مالونو | او | پہ خیلو خانو نو سرہ | ویرلے دی | پہ درجہ کئے | پہ نزد دالہ
مالونو او خانو نو سرہ جہاد وکرو (د دوی) دے دالہ تعالیٰ پہ نزد دے ویرلے دی

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَآئِزُونَ ﴿٣٠﴾ يُبَشِّرُهُم رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ

او هم داخلق دی | کامیاب | زیرے ورکوی دوی | ددوی رب | دخیل رحمت
او هم دغه کسان کامیاب دی - دوی له خدائے دخیل رحمت او

وَرِضْوَانٍ وَجَدْتُمْ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمًا مُّقِيمًا ﴿٣١﴾

او د رضامندی | او د باغونو | په کومو کښه په ددوی پاره | نعمت دے | همیشه
خیل رضامندی او د جنتونو زیرے ورکوی چه په دے کښه ددوی د پاره دائمی نعمتونه موجودی

خَلِيدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَكَ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣٢﴾

همیشه به وی | په هغه کښه | تل د پاره | بیشکه الله سره دے | اجر | دیرلوی
دوی به په دے کښه همیشه وسیدی ، بیشکه الله تعالی سره دیرلوی اجر دے .

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ

اے د ایمان خاوندانو | مه نیستی | خپل پلاران | او خپل وروڼه | دوستان
اے مؤمنانو ! تاسو خپل پلاران او خپل وروڼه هم مه ملګری کوئ

إِن اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ

که چیر دوی خوښ کړی | کفر | په ایمان | او څوک چه | دوستان ونیسی وکړی
که چیر دوی د ایمان په مقابل کښه کفر خوښ کړی وی ، او په تاسو کښه چه څوک دوی

مِّنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٣﴾ قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ

له تاسوته | نو هم داخلق دی | ظالمان | وویه | که چیر دوی | پلاران ستاسو
سره ملګرتیا کوئ نو هم دغه خلق ظالمان دی - (له پیغمبره ! اوویه که ستاسو پلاران او ستاسو

وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ

او ځامن ستاسو | او وروڼه ستاسو | او ښځه ستاسو | او خپلوان ستاسو | او هغه مالونه
ځامن او ستاسو وروڼه او ستاسو ښځه او ستاسو نور خپلوان او هغه مالونه چه

اَقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسْكِنٌ

چه تاسو گټلی دی | او تجارت | چه تاسو ویریزی | د هغه د نقصان نه | او د اوسیدلو کورونه
تاسو گټلی دی ، او هغه سوداګری چه تاسو سره د بازار سریدو ویره دی او ستاسو د

تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ

کوم چه خوښوئ تاسو | زیات خوښ | تاسوته | د الله | او دده د رسول | او د جهاد نه
خوښه کورونه ، تاسو ته د الله تعالی او د رسول نه او دده په لاره کښه د جهاد کولو

فِي سَبِيلِهِ فَرِغْتُمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ

ددغه په لاره کښه | نو انتظار وکړئ | تردے چه | راوړی | الله | خپل حکم
نه غوښه ښکاري | نو انتظار وکړئ | تردے چه الله تعالی خپل حکم راوړی

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٣٣﴾ لَقَدْ تَصَرَّكُمُ

او اللہ | لایہدئہ بنائی | ہغو خلقوتہ | چہ نافرمان دی | بیشک | مدد کرے دستاو
واللہ تعالیٰ فاسقاتو خلقوتہ لایہدئہ بنائی - اللہ تعالیٰ پہ دیرو موقعے

اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ ۖ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ ۖ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ

اللہ | پہ دیرو موقعے | او پہ ورخ دُحْنین | ہرکہ پہ | پہ تعجب کئے اچول و تار
ستاسو امداد کرے دے - او دُحْنین پہ ورخ (ئے ہم کہے دے) پہ دَعہ ورخ تاسو پہ خیل

كَثَرْتُمْ فَلَمْ تَغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَصَاحَتْ عَلَيْكُمْ

ستاسو دیروالی | پس ہغہ پہ کار رانفلو | ستاسو | پوتہ ہم | او تنگہ شوہ | پہ تاسو باند
دیروالی مغرورہ شوئی نو ہغہ ہیغہ قائدہ درنہ کرہ ، او زمکہ دریاند سرہ دارت والی

الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمُ مُدْبِرِينَ ﴿٣٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ

زمکہ | سرہ دَ فِراخی | بیا تاسو بیرتہ و کرخیگ | شا کوئی | بیا | نازل کرو
تنگہ شوہ ، نو مخ پہ شا وُتبتیدی - بیا اللہ تعالیٰ

اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ ۖ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ

اللہ | خیل تسکین | پہ خیل رسول باند | او پہ مؤمنانو باند | اورا وے لیرے
پہ خیل رسول او پہ نورو مؤمنانو باند خیلہ تسلی نازل کرہ او داسے لیکرے

جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۖ وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ وَذَلِكَ

لبنکرے | چہ ہغہ تاسو لیدے | او | عذابے و رکرو | ہغوتہ چہ | کافران دی | او ہم دادہ
راولیدلو کوم چہ تاسو و نہ لیدلو او کافرانولہ سزا و رکرہ ، او دمنکرانو

جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٣٦﴾ ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ

سزا | د کافرانو | بیا | توبہ قبولی | اللہ | پس لہ دے نہ
ہم داسزا دہ - بیا لہ دے نہ پس اللہ تعالیٰ ہغہ کسانولہ دتوبے توفیق و رکرو

عَلَى مَنْ يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

د چاہے و غواری | او اللہ | دیرو بخبونیگ | مہربان دے | اے | ادا ایمان غاوندانو
چہ چالے چہ خوبہ وی او اللہ تعالیٰ دیرو بخبونیگ مہربان دے - اے مؤمنانو !

إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ

بیشک | مشرکان (خو) | ناپاکہ دی | پس دوی نہ رانزد کیری | مسجد حرام نہ | پس
خبرہ دادہ چہ مشرکان پلین دی نو دے کال نہ پس دی دوی مسجد حرام

عَامِهِمْ هَذَا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيَكُمْ

لہ دے کال نہ | او کہ چرے | تاسو ویر پیری | لہ محتاجی نہ | نوزر یہ | غنیان کیری تاسو
نہ نہ نزد دے کیری ، او کہ چرے تاسو غریب نہ ویریدی نو کہ چرے اللہ تعالیٰ و غواری

اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

اللہ | پہ خیل فضل سرہ | کہ چرکھ غوثیل | بیشک اللہ | پوہہ | دحکت خاوندہ
نوحہ بہ ویر ذر تاسو پہ خیل فضل سرہ غنیان کری بیشک اللہ تعالیٰ بنہ پوہہ او دحکت خاوندہ

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ

جنگ وکری | دھہ خلقوسرہ | چہ ایمان نہ راوری | پہ اللہ بانی | اونہ | پہ ورہ
له اهل کتابونہ هغو خلقوسرہ جنگ کوئی چہ پہ اللہ تعالیٰ بانی ایمان نہ راوری اونہ د آخرت پورہ

الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ

د آخرت | او حرام نہ گزری | کوم چہ حرام کری | اللہ | او د د رسول | اونہ قبلری
یقین لری اونہ هغه غیرونہ حرام گزری چہ اللہ تعالیٰ او د د رسول حرام کری دی

دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا

حق دین | له هغو خلقونہ | چہ ورکپے شو د کتاب | تردے چہ | دوی درکری
نہ حق دین قبولی | تردے چہ هغوی پہ خیل

الْجِزْيَةِ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ۶۹ وَقَالَتِ الْيَهُودُ

جزیه | پہ خیل لاس | او دوی | ذلیل دی | او وویل | یهودو
لاس جزیه ور کری او ذلیل و خوار شی او یهودو وویل

عَزِيزٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ

عزیر | د الله خوئے دے | او وویل | نصاراؤ | مسیح | خوئے
چہ عزیر د الله خوئے دے او نصرانیانو وویل چہ مسیح د الله خوئے

اللَّهُ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا

د الله | دادہ | خبرہ د دوی | د خلوة دوی | دوی نقل کوی | خبرہ | د هغه کافرانو
دے ، دا د دوی د هغه خبرے دی ، د دوی نہ وړاندې چہ کافرانو خه وویل و

مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَهُمْ قَوْمٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ

چہ وړاندې شوی دی | هلاک کری د دوی | الله | کوم خوا | بے لارے روان دی | نیولی دی دوی
د هغه نقل کوی الله تعالیٰ د دوی هلاک کری کومے نه بے لارے روان دی دوی الله تعالیٰ

أَحْبَارُهُمْ وَرُهْبَانُهُمْ أَرْبَابًا مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ

خیل عالمان | او خیل راهبان | خدایان | بے له خدا نه | او مسیح | خوئے دمریم
پر پیر دے او خیل عالمان او درویشان نے رب جوړ کړے دے او مسیح ابن مریم علیہ السلام نے هم

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ

او حکم نه وو شو دوی نه | مگر | د دوی چہ عبادت وکری | د یو خدا نه | نشته د معبود
دوی نه صرف دومره قدر حکم وو چہ دوی صرف د یو الله عبادت وکری ، د دقت بنیدل معبود

الْأَهْوَىٰ سُبْحَنَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾ يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا

جہلہ دہ نہ | اے پاک خدا | اے ہفتہ نہ | جہ دوی شریک مقرر دوی | دوی غواہی | جہ | مرکری

نُورِ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَيَأْتِي اللَّهَ إِلَّا أَن يَتِمَّ نُورُهُ

دالہ نور | جہ خیلو خلوسہ | اوتہ قبولی | اللہ | مکر دا جہ | پورہ کوی | خیل نور

وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ

اگر جہ | خوب نہ کوی | کافران خلق | ہم دے دے کوم جہ | راو لیرو | خیل رسول | جہ ہدایت

وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ

وہ ربیستی دین سرہ | جہ غالب کوی ہفتہ | یہ دینونو تو لو باند | اگر کہ | بدے کوی

مُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ

مشرکان | اے | ایمان غاوندانوا | بیشک | دیر | بہ علمانوتہ

وَالرُّهْبَانِ لِيَآكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ

وہ پیرانورنہ | خوری | مالوتہ | د خلقو | یہ ناجائزہ | اومنہ کوی (خلق)

عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ

دالہ دالارے نہ | او ہفتہ خلق جہ | ذخیرہ کوی | سرہ زر | او سپین زر

وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

و نہ خرچہ کوی ہفتہ | دالہ پہ لارہ کہنے | پس زبیر و کرہ دوی | د عذاب | دردناک

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارٍ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا

پہ کومہ ورخ | جہ گرم پہ کہے شی دغہ مال | پہ اور کہنے | د دوزخ | بیابہ داغ و ریکہ شی | پہ ہفتہ سرہ

جِبَاهَهُمْ وَجَنُوبَهُمْ وَظُهُورَهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ

د دوی تندوتہ | او د دوی چہوتہ | او د دوی شا کاوتہ | جہ دادی ہفتہ | جہ تاسوجہ کوی

لَا تَنْفُسَكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۝۵۰ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ
 خپلو خانو د پاره | پس وځکئ | هغه څه چه تاسو | به جمع کولو | بیشکه | شمیر | د میاشتو شمیر د ۱۲
 څان له جمع کېږي و پس څه چه تاسو جمع کول د هغه موزه وځکئ . بیشکه چه د میاشتو شمیر د ۱۲
 عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ
 د الله په نزد | دولس | میاشته دی | د الله په کتاب کېږي | په کومه درجه | هغه پیداکړ
 په کتاب کېږي د الله تعالی په نزد دولس میاشته دی ، د هغه درجه نه چه آسمان
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الدِّينُ
 آسمانونه | او زمکه | له دے نه | څلور (میاشته) | عزقند دے دی | هم دادے | دین
 او زمکه ئی پیداکړل ، په دے کېږي څلور خاص د ادب میاشته دی ، هم دغه سم دین
 الْقِيمَةُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ وَقَالُوا
 درست | پس ظلم مه کوئ تاسو | په دے کېږي | په خپلو خانو | او جنگ کوئ
 دے - پس په دے (څلور و) میاشتو کېږي په خپل ځان باند ظلم مه کوئ او مشرکانو
 الْمُشْرِكِينَ كَأَنَّ كَفَّارًا كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَأَنَّهُمْ
 د مشرکانو سره | ټول په یو ځای | لکه څنگه چه | دوی جنگ کوئ تاسو سره | ټول په یو ځای | او پوه شئ
 سره په یو ځای جنگیږئ | لکه چه هغوی د سره په جمع جنگیږي | او یاد ساتئ چه
 أَنْ اللَّهُ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۝۵۱ إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ
 چه | الله | سره | د پرهیز کارانو د - بیشکه | د میاشت (د دوستو کول | زیاته دے
 الله تعالی د پرهیز کارو مل دے - بیشکه (د کفارو) میاشته مخکته دروستو کول په (خپل کفر)
 فِي الْكُفْرِ يَضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا
 په کفر کېږي | گمراه کیږي | په دسمره | کافران | دوی حلال کړی دا | یو کال | په غاړه کېږي |
 کېږي نور زیاته کول دی ، کفار د دے په وجه په گمراهی کېږي غور زبړی چه یو کال یوه میاشت
 وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِّيُؤَاطُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
 او حرام کړی دا | (ډبل) کال | د پاره د څه چه پوره کړی | شمیر (د میاشتو) | چه حرام کړی د | الله
 کړی او بل کال ئی حرامه کړی چه د الله تعالی د حرامو کړو میاشتو شمیره پوره کړی نو په
 فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ
 پس حلالوی دوی | هغه څه چه حرام کړی د الله | بناسته کړه شوی دوی | خراب | علونه د دوی | او الله
 دے کېږي د الله تعالی حرامه کېږي (میاشت) حلال کړی ، دوی ته خپل بد عملونه بناسته ښکاره شوی دی
 لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝۵۲ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ
 لاس نه ښهائی | قوم | د کافرانو ته | اے دایبان ځاوندانو! | په تاسو څه شوی لا
 او الله تعالی کافرانو ته د هدایت لاس نه ښهائی - اے مؤمنانو! دا په تاسو څه شوی دی

دَ اَلله پِه لارَ كَبے | نو درانه شئی تاسو | دَ زَكے طرف تَه
 دَ اَلله تَعَالی پِه لارَ كَبے وُوحئی | نو تاسو زِر پِه زَكے پورے وُشَبَلئی

آپا راضی شوئی تاسو | پیم ژوند د دنیا | د آخرت په مقابلہ کینے | پس نہ دے | سامان
آپا تاسو د آخرت په مقابلہ کینے د دنیا ژوند خویش کرے دے ، نو د دنیا مال متاع

دُژوند د دُنیا | د آخرت پہ مقابلہ کیے | مگر لبر | کہ چرے تاسو و نہ خُئی | نو ہذیبہ عذاب در کُئی تہ
نو پہ آخرت کیے دیر لبر دے ، کہ تاسو (جنگ لہ) و نہ خُئی نو اللہ تعالیٰ

عذاب | دردناک | او پہیل کئے بہ راوی | یوقوم | یلہ تاسو | اوتاسو ونہ رسو شی | نقصان ہفتہ
بہ موپہ دردناک عذاب اختہ کری ، ا ستاسو پہ ھاے | بہ یو یل قوم راوی اوتاسو بہ ھاے | تہ ھی نقصان

ہر خیز | اوللہ | پہ ہر خیز باند | قادر دے | کہ چرے تاسو مچ ونہ کُری دھنہ | نومد دکیے د دھنہ
نہ رسولے شی | اوللہ تعالیٰ پہ ہر خیز باند قدرت لری ۔ کہ تاسو پیغمبر مچ ونہ کُری نواللہ تعالیٰ دھنہ مچ

اللہ! کہہ | راویستلو حقہ | کافرانو | چہ حقہ وودویم | پہ دوو کینے | کہہ چہ حقہ دوا درو
 غوثہم کہے وو کہہ چہ کافرانو (دکانہ) بھر ویستے وو (پہ دعالت کینے چہ) دوتا (ملگرو) کینے ، ہر کہہ چہ

به غار کینه | کله چه ده وئیل | خیل ملگری نه | غم مه کوه | بیشکه | الله | هوندر سرده
مه دوازه غار کینه وواوه خیل ملگری نه وئیل | چه غم مه کوه | یقیناً | الله تعالی | هوندر سرده | ده

یا اویلیز نو | الله | تسکین خیل (طرفین) | پہ خیل پیغیر | او | قوتے ور کر دھاتے | پہ لیکرو
الله تعالیٰ دخیل طرف نہ پہ خیل پیغیر بانی اطمینان نازل کرو او یہ داسے لیکرو تے دھفہ امداد کر

نہ لیکتا سو ہفتہ | او کرہ ہفتہ | خبرہ | د کافرانو | بنسکتہ
 چہ تاسو نہ فوکتلی، او د کافرانو خبرہ | بنسکتہ | کدہ، او

خبره د الله | هم داده اوچته | او الله | دیر زبردست | دهکت غاونده | وُحی | سپک باری
 لله نفالی خبره هر هس | هم (همیشهر) اوچته وی | او الله تعالی غالب اوده عکت غاونده | تاسو (غزاله) وُحی | د لیر سامان

وَتَقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

اور دند باری | او جہاد کوئی | پہ خپلو مالونو | او پہ خپلو ځانونو سره | د الله په لاسه کې

يَا دُورِ سَامَانَ سِرَ اَوِ پِه خپل سړومان سره د الله تعالیٰ په لاس کې جہاد کوئی

ذِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝ لَوْ كَانَ عَرَضًا

همدا | د پښه دى | تاسو د پاره | که تاسو پوهیږئ ؟ | که چرې دى | (دینوی) مال

دادرله بهنزه ده که تاسو پرې پوهیږئ ؟ (اے پیغمبره!) که چرې په آسانۍ سره

قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَا تَتَّبِعُوا وَلَكِنْ بَعْدَتْ

ز حاصلیدونکې | اوسفر (هم) | آسان | نو پیروی به کړې وه دوغستا | اولیکن | لرې ښکاره شوه

عَلَيْهِمُ الشُّكَّةُ ۖ وَ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا

دوی ته | لاسه | او | زړه دوی قسمونه خوی | په الله | که چرې زموږ طاقت وای | نو غورځوونکي ورو

مَعَكُمْ يَهْلِكُونَ اَنْفُسُهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ اَلَهُمْ

تاسو سره | دوی هلاکوی | خپل ځانونه | او الله | پوهیږي | چه بېشه درې

لَكَرْبُونٌ ۖ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ

دروغمن دی | معاف وکړی | الله | تاته | ولې | اجازت ورکړتای | دوی ته

حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ

تر دې چه | ښکاره شوی وي | تاته | هغه خلق چه | رښتیني وو | ادا پېژندلای

اَلْكَذِبِيْنَ ۝ لَا يَسْتَاذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

دروغ ویونکي | نه | غواړي اجازت تانه | هغه خلق چه | ایمان لري | په الله

وَالْيَوْمِ الْآخِرِ اَنْ يَّجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ

او په ورځ | د آخرت | له دې نه چه دوی جہاد وکړي | په خپلو مالونو | او په خپلو ځانونو

وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ۝ اِنَّمَا يَسْتَاذِنُكَ

او | الله | ښه پیژني | پر هیز کاران | بېشکه | اجازت غواړي له تانه | هغه خلق چه

شئ | او الله تعالیٰ پر هیز کاران ښه پیژني -

د رخصت خو هغه خلق غواړي چه په الله تعالیٰ

لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآزَلَّتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ

چہ ایمان نہ راوی | یہ اللہ | او پہ ورخ | د آخرت | او پہ شک کنے دی | نہ وہ نہ دوی | پس دوی
او پہ آخرت یا نہ ایمان نہ لری ،
او پہ نہ وہ کنے شک پروت دے ، نو دوی

فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٥٥﴾ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ

پہ خیل شک کنے | سرگردانہ کیری | او کہ چہ | دوی ارادہ کو | دوتلو | نو ضروریہ نیارہ | دپارہ
پہ خیل شک کنے سرگردانہ دی ، کہ چہ دوی (د جنگ میدان نہ) دوتلو ارادہ لرے نو دے نہ بہ غے

عَدَّةٌ وَلَٰكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاتَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا

غے | ساما | اولین | ناخوشہ کر اللہ | راپور نہ کیدل دوی | پس درانہ کول دوی | او ویلے شول | چہ کنینی
نیارے ہم کرے ، لیکن اللہ تعالیٰ ددوی پا خیدل خوش نہ کرل نو توفیق غے ورنہ کرو اور نہ دو ویلے شو

مَعَ الْقَعِيدِينَ ﴿٥٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ

سرہ | د کنیناستونکو | کہ چہ راتلے دوی | چہ تاسو کنے | نو نہ بہ دوزیات کرے د تاسو پارہ | مگر
چہ د نور ناستو سرہ تاسو ہم کنینی - کہ دوی تاسو سرہ د جنگ میدان نہ وتلی ہم دے نو یہ تاسو کنے یہ

خَبَالًا وَلَا أَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمْعُونُ

فساد | او دوی بہ زغیدل | ستاسو پہ منہ کنے | یہ لہو تو تاسو کنے | فساد | او پہ تاسو کنے | جاسوسان دی
غے نورہ زیاتہ خرابی پیدا کرے وہ اوستاسو پہ منہ کنے بہ غے د فتنہ پیدا کولو کوشش کولو او اس ہم ستاسو پہ

لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ لَقَدْ ابْتِغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ

ددوی | او اللہ | پوہہ دے | یہ ظالمانو | بیشک | لہو لے دودوی | فساد | لہ دے نہ وہاں
تولی کنے ددوی جاسوسان شامل دی او اللہ دا ظالمان نہ پیڑنی - د دے نہ وہاں ہم د فتنہ پیدا کولو کوشش کولو

وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّىٰ جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ

او اللہ کرے د تاسو د پارہ | کارونہ | تردے | لہو رسیدہ | رشتینہ وعدہ | او غالب شو | حکم | د اللہ
اوستاسو پہ کارونہ کنے د رو بدل کولو ، تردے چہ حق راو رسیدو او د اللہ تعالیٰ حکم غالب شو حال دا

وَهُمْ كَرِهُونَ ﴿٥٨﴾ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِّي وَلَا تَفْتِنِّي

او دوی | غوہستل نہ | او غے نہ دوی نہ | ہفہ دے | چہ وائی | چہ رخصت را کرہ | ماتہ | او مافتہ کنے مہ غورہ
دے چہ دوی نہ غوہستلو - او پہ دوی کنے غوک دا وائی چہ ماتہ اجازت را کرہ او پہ شر کنے ہم مہ

أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾

واوری | پہ فتنہ کنے | پریوتل دوی | او بیشک | دوزخ | را کیرو نو کے مے | کافرانو لہ
غورہ وہ واوری چہ پہ آزمینیت کنے خود دوی ہے ہم پریوتی دی او بیشک دوزخ پہ کے کافرانو را چہ پر شو دے

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ

کہ چہ ورسیدری ناتہ | د خے | بیشک | انو بد لگی پہ دوی | او کہ چہ | ورسیدری ناتہ | مصیبت
(لے سفیرہ !) کہ تانہ غے بیشک درسی نو دوی یک خفہ کیری ، او کہ تانہ غے تکلیف درسی

أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ

مالونہ ددوی | اونہ | اولاد ددوی | بیشک | چہ غواری | اللہ

لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ

چہ ددوی تہ عذاب و کرے | بہ ہفہ سرہ | بہ ژوند کنے | دنیا | اووخی | ددوی ساکنہ

وَهُمْ كَفَرُونَ ۝ وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ

او ددوی | کافران وی | او ددوی قسمونہ خوری | بہ اللہ | چہ ددوی خو | لہ تاسونہ دی

وَمَا هُمْ بِمِنْكُمْ وَهُمْ يَفِرُّونَ ۝ يَفِرُّونَ ۝ كُفِرُوا

اونہ دی ددوی | لہ تاسونہ | بلکہ ددوی (خو) | داسے خلق دی | چہ ویریزی | کہ چہ ددوی بیاموی

مَلَجًا أَوْ مَخْرَجًا أَوْ مَدَّخِلًا لَّوْلَوْا إِلَيْهِ

مائلہ دینا ۱۰ | یا غارونہ | یا خائے دنتوتو | نو خامخابہ ددوی واپس شی | ہفہ تہ

وَهُمْ يَجْمَعُونَ ۝ وَمِنْهُمْ مَّن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ

رُغیڈ وکی | اوخنے | اوخنے داسے خلق دی چہ بہ زکوٰۃ ویستلو کنے | بہ تا اعتراض کوی

فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا

پہ چہ ددوی و کرے شی | لہ ہفہ نہ | نو خوشحالہ شی | اوکہ چرے | ورنہ کرے شی ددوی تہ | لہ ہفہ نہ

إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ۝ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ

نوفہ خوت ددوی | ناراضہ شی | اوخنے بہ شہ وے | کہ چرے ددوی | راضی کیدے | بہ ہفہ خہ چہ و کرے ددوی

وَرَسُولُهُ لَا يَكُونُ لَهُمْ مَكْرَهُ لِمَا رَضُوا وَرَسُولُهُ

او ددوی رسول | او ددوی و بیلے | بس کہ مونہ دپارہ | اللہ | اوس بہ را کرے مونہ تہ | اللہ | دخیل فضل تہ

وَرَسُولُهُ لَا يَكُونُ لَهُمْ مَكْرَهُ لِمَا رَضُوا وَرَسُولُهُ

او ددوی رسول | او ددوی و بیلے وے | چہ خدائے رالہ بس دے ہفہ بہ مونہ تہ | بہ خیل فضل سرہ او د

وَرَسُولُهُ لَا يَكُونُ لَهُمْ مَكْرَهُ لِمَا رَضُوا وَرَسُولُهُ

او ددوی رسول | او ددوی و بیلے وے | چہ خدائے رالہ بس دے ہفہ بہ مونہ تہ | بہ خیل فضل سرہ او د

يَحْذَرُ الْمُنْفِقُونَ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةُ تُنَبِّئُهُمْ

ویریدی | منافقان | له دے نه چه نازل شی | په ددی باند | (خه) سورت | چه دنیای دوی نه منافقان دے نه ویریدی چه چرته (په مسلمانانو) داے سورت را نازل نه شی چه ددوی (منافقان) د

بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ اسْتَهِزَّؤُاْ إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ

هغه خه چه | ددوی په زړونو کې دی | دوايه | مسخره کوی تاسو | بیشکه الله | ښکاره کوونکې زړونو حال ورته څرگند کړی (په پیغمبره) دوايه چه (ښه ده) خدا کله کوی، بیشکه الله تعالی هغه څیز

مَا تَحْذَرُونَ ۴۲ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا

د هغه خبر کوې نه چه تاسو ویریدی | او که چرې | ته له دوی پتوس وکړ | ددوی په ضرر وای | بیشکه چه مونږه څرگندونکې د کوم نه چه تاسو ویرې کوئ | او که پتوس ترې نه وکړې (چه خبره مو کولې ؟) نو جواب به وکړی

نَحْنُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ

توتې | اولوبه کولې | دوايه | آیا په الله | اود دده په آیتونو | اود دده په پیغمبر پورې چه مونږ خو هس توتې توتې کولې، ورته دوايه چه آیا ستاسو توتې په الله د هغه په آیتونو او په

كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ۴۳ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ

تاسو توتې کوئ | بهانه مه جوړوئ | تاسو څو کار شوي | پس له ایمان را وړونه پیغمبر پورې کیږی ؟ اوس عذرونه مه کوئ | تاسو د ایمان را وړولو نه پس بیا کفر کړې دے

إِنْ تَعَفُّ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نَعَذِّبُ طَآئِفَةً

که چر مونږ معاف وکړو | یوې ډلې ته | له تاسو نه | نوموړې به عذاب وکړو | بله ډلې ته که مونږ ستاسو یو ټولې معاف هم کړو ، نو بل ټولې له به خاغا سزا ورکړو

بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ۴۴ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ

ځکه چه دوی | دوايه | منافقان | منافقان سړی | او منافقانه ښځې ځکه چه دوی مجرمان دی - منافقان سړی | او منافقانه ښځې

بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ

د یو بل رملکړی، دی | حکم کوی | د بد کار | او منع کوی | د یو بل پشان دی | د بدو خبرو تعلیم ورکوی | او د نیکۍ نه

عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ

د نیک کار نه | او بند ساتی | لاسونه خپل (د خیر نه) | هیر کړه دوی | الله خلق منع کوی اولاد نیکۍ په لاسه کېنه د څرخ کولونه خپل لاسونه منع ساتی، دوی الله تعالی هیر کړه

فَنَسِيَهُمْ ۴۵ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۴۶ وَعَدَ اللَّهُ

پس هغه هیر کړه دوی | بیشکه | منافقان | نافرمانه دی | وعا کړې ده | الله نوا الله تعالی هم دوی هیر کړل دیا دساتی چه منافقان یقیناً نافرمانه دی . الله تعالی د منافقانو سر واده منافقا

الْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقَاتِ وَالْكَفَّارِ تَارَجَهُمْ خَلِيدِينَ

مناقتا نوسره | او د مناقتا نوسره | او د کافرانوسره | د اور د دوزخ | چه همیشه به وی دوی
بخو سره | او کافرانوسره د دوزخ د اور وعده کړه ده | چه همیشه به پکې

فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ

په دے کڼه | هم دا (عذاب) | بس د دوی له | او | لعنت کړه د په دې | الله | او دوی د پاره
پراڼه وی | او دغه (عذاب) د دوی د پاره کافی دے | او په دوی باندې د الله تعالی لعنت دے | او د دوی د

عَذَابٍ مُّقِيمٌ ۶۸ كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ

عذاب دے | همیشه | (د ستاسو مثال) | پشان د هغو خلقو د | چه له تاسو وړاندې وو | هغوی وو | د پریزات
پاره د همیشه عذاب مقرر دے | (ستاسو کارونه) د هغه چا په شان (دی) | چه تاسو وړاندې تیر شوی د | چه تاسو

مِنْكُمْ قُوَّةً وَ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَ أَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا

له تاسو نه | په قوت کڼه | او زیات وو | په مال کڼه | او په اولاد کڼه | پس هغوی فائدا واستله
زیات زور اوړ | او تاسو نه زیات د مال او د اولاد خاوندان وو ، | پس هغوی د خپله د نیری

مَخْلَاقَهُمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ مَخْلَاقَكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ

له خپله برخه نه | پس تاسو هم فائدا واستله | له خپله حصه نه | لکه چه | فائدا اخته وه | هغو خلقو کوم چه
برخه نه فائدا اوچته کړه | او تاسو د خپله د نیری برخه نه به فائدا اوچته کړه ، | لکه څنگه چه هغه خلقو چه له تاسو نه

مِنْ قَبْلِكُمْ مَخْلَاقَهُمْ وَ خَضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا

له تاسو نه وړاندې وو | له خپله برخه نه | او تاسو هم مشغول شوی (په یو خبره) | لکه چه هغوی | مشغول وو
وړاندې وو | د خپله برخه نه فائدا اوچته کړه ، | او په هغه تا کاره | بحثونه کڼه | پریوتلی لکه هغوی چه

أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ

هم دا خلق د (چه) | ضائع شول | عملونه د دوی | په دنیا کڼه | او په آخرت کڼه | او هم دا خلق دی
پکې بوخت شوی وو ، د داسه خلقو علونه په دنیا او آخرت دواړو کڼه ضائع لاهل او هم دغه خلق

الْخٰسِرُونَ ۶۹ أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

نقصان موندونکی | آیانه دے | رسیدله دوی ته | خبر | د هغو خلقو چه | له دوی نه وړاندې وو
پخپله تاوانیان شول | آیا دوی ته د پخوانو خلقو حالات نه دی رارسیدلی

قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ وَ قَوْمِ إِبْرٰهٖمَ

د قوم د نوح | او د عاد | او د ثمود | او قوم د ابراهیم
د قوم د نوح ، او د عاد ، او د ثمود ، او د قوم د ابراهیم ، او

وَ أَصْحَابِ مَدْيَنَ وَ الْمُؤْتَفِكِ ۷۰ أَتَهُمْ رَسُولُهُمْ

او د مدین والو | او د پوښه شوو کلو | چه راغلل دوی ته | پیغمبران د دوی
د مدین د اوسیدونکو او د هغه کلو چه اړولې شوی وو ، هغوی ته خپلو پیغمبرانو خبرتد د لیکونه

واعلموا ۱۰

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ

بِالْبَيِّنَاتِ ۖ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ

پہ بخیر و بناو سرہ | پس نہ دوا اللہ دے | چہ ظلم نہ کرے وہ پہ دوا بانی | لیکن دوی پخیلہ | یہ جہلو کانونو
راڈول ، نو اللہ تعالیٰ پہ ہفتی ہیشکہ زیاتے نہ کولو خد ہفتی پخیلہ پخیلہ

يُظْلِمُونَ ۝ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

ظلم کولو | او مؤمنان سری | او مؤمناتے بنے | غے لہ دوی نہ ملگری دھنوی
کانونو ظلم کولو - او مؤمنان سری او مؤمناتے بنے | دیوبل ملگری دی

يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَيُقِيمُونَ

چہ حکم کوی | د نیک کار | او منع کوی | د بدو کارونو نہ | او قائموی
د نیکو کارونو تعلیم ورکوی ، او د بدو کارونو نہ خلق منع کوی ، او د مونخونو

الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ

مونہ | او ادا کوی | زکوٰۃ | او حکم منی | د اللہ
پابندی ساقی ، او زکوٰۃ ورکوی ، او د اللہ تعالیٰ او د دے در رسول

وَرَسُولَهُ ۚ أُولَٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ

او د دے در رسول | ہم داخل دی | چہ رحم بہ وکری پہ دوی بانی | اللہ | بیشک | اللہ | چیر زبردست
حکم منی ، یہ دے خلق بہ اللہ تعالیٰ چیر زبردست وکری (یاد ساتی چہ) اللہ تعالیٰ یقیناً غالب

حَكِيمٌ ۝ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

د حکمت خاوند دے | وعدہ کرے دے | اللہ | مؤمنانو سرہ | او مؤمنانو بنحو سرہ
او د حکمت خاوند دے اللہ تعالیٰ د مؤمنانو سرہ او مؤمنانو بنحو سرہ د دے باغونو د

جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا

د جنتونو | چہ بہیدی بہ | لاند دھنہ | نہرونہ | (چہ) دوی بہ ہیشہ واپہ ہفتے
ورکولو ارادہ کرے دے چہ دے لاند بہ نہرونہ بہیری کوم خائے چہ بہ دوی ہیشہ

وَمَسْكِنٌ طَيِّبٌ ۚ فِي جَنَّتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ

او د پاکیزہ مکانونو | دانی باغونو کئے | او رضاندی | د اللہ
وسیری او د دے پاک صفا مکانونو چہ د ہیشہ پہ باغونو کئے بہ دوی او د تہونو غتہ خبرہ داچہ د اللہ

أَكْبَرُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۖ يَأَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ

ویرہ لویہ دے | ہم دا دے | کامیابی | ویرہ لویہ | اے نبی! | جہاد و کرہ
رضاندی بہ ورتہ حاصلہ شی، ہم دا د تہونو لویہ کامیابی دے - اے نبی! کافرانو او منافقانو

الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ ۖ وَاعْلَظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَا لَهُمْ

د کفارو | او منافقینو سرہ | او سختی کوہ | پہ دوی | او خائے د دوی
سہرہ جہاد کوہ (او پہ دوی بانی سختی کوہ اور یاد ساتی چہ) د دوی

جَهَنَّمَ وَيُسَّ الْمَصِيرُ ۝ يَخْلُقُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا

دوزخ ہے | اوجھہ دیرید | خلے دے واپس تلو | دوی قسمونہ خرمی | یہ اللہ | چہ نہ دی وین دوی

دوزخ دے اوجھہ دیر خراب خائے دے۔ دوی یہ اللہ تعالیٰ قسمونہ خوری چہ مونہ فلائی خبر نہ

او بیشک وین دے دوی | خبرہ | د کفر | اودوی کافران شول | پس | د خیل اسلام راوینہ

دہ کہے، حال دادے چہ دوی د کفر خبرہ ضرور کرے دے اود اسلام نہ پس نے کفر غورہ کرو

وَهُمْ بِمَا لَمُّنَا لَوْاءَ وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ

اودوی ارادہ وکرہ | دھفہ خہ | چہ دوی بیانہ موندہ | اودوی بدل وانہ خستلو | مکر دے مکر

او ہفہ کار تہ نے لاس و اچولو چہ ترسره نے نہ کرے شو اودوی صرف د دے خبرہ بدلہ واخستلہ

أَعْنَهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا

غنیان کرل دوی | اللہ | او | د دے رسول | یہ خیل فضل سرہ | پس کہ چکر دوی توبہ رکوی

چہ اللہ تعالیٰ او د دے رسول پخپلہ مہربانی سرہ دوی غنیان کرے دو، نو کہ چکر دوی توبہ واپسی

يَكْ خَيْرًا لَّهُمْ وَإِنْ يَتُوبُوا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ

نوی | دیرہ شہ | د دوی دپارہ | او کہ چرے | دوی ونہ منی | نو عذاب یہ وکرے دوی لہ | اللہ

نوداہہ ورلہ بہترہ وی، او کہ چرے دوی ونہ منی، نو اللہ تعالیٰ یہ دوی لہ یہ

عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَالَهُمْ

عذاب | دردناک | یہ دنیا کینے | او یہ آخرت کینے | او نہ یہ وی دوی دپارہ

دنیا او آخرت کینے دردناک عذاب دے کرے، او یہ مخ دے دے

فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝ وَمِنْهُمْ

یہ مخ دے دے | خوک دوست | او نہ خوک مددگار | او نہ دوی نہ | ہفہ خوک دی

یہ د دوی دپارہ نہ خوک دوست وی او نہ مددگار۔ او یہ دوی کینے خنے ہفہ دی کو موچہ

عَهْدَ اللَّهِ لَئِنْ أَتَيْنَا مِنْ فَضْلٍ لَنُضِدَّ قَنَ وَلَنَكُونَنَّ

چہ وعدہ کرے اللہ سر | کہ چکر ہفہ را کرے مونہ نہ | لہ خیل فضل نہ | نو مونہ یہ ضرور صد کرے | او مونہ یہ ضرور

د اللہ تعالیٰ سرہ وعدہ کرے وہ چہ کہ اللہ تعالیٰ مونہ لہ یہ خیل فضل سر (مال) را کرے نو مونہ یہ نے ضرور خیر کرے

مِنَ الصَّالِحِينَ ۝ فَلَمَّا أَتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا

لہ نیکان نہ | بیا ہر کلمہ | در کرے دوی ہفہ | لہ خیل فضل نہ | نو دوی شومیا وکرے

اوبینہ نیکان یہ شو۔ بیا ہر کلمہ چہ اللہ تعالیٰ یہ خیل فضل سر دوی لہ دھفہ (دھفہ) وکرے نو یہ دے کینے

يَهُ وَيَتُوبُوا ۝ وَهُمْ مُعْرِضُونَ ۝ فَأَعْقَبَهُمْ

یہ ہفہ کینے | اودوی وادریک دوعتہ | اودوی | مخ ارونکی دی | پس د دوی انجام کینے دے (اللہ)

نے شومیا شروع کرے او دوعتہ وادریک اوانکار نے وکرے۔ نتیجہ داشوہ چہ اللہ تعالیٰ

نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا

نفاق | ددوی پہ زہونو کہنے | ترھے ورھے پورے | چہ دوی بہ ملاویک دھنہ سہ | حکم چہ | ادا کالفت وکرہ

اللَّهُ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ۝

دالہ سرہ | دھنہ وعدہ چہ | ددہ سرے کرے وہ | او پہ سبب ددہ چہ دوی بہ دروغ وکیل | آیا دوی نہ پوہیدی

أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ

چہ اللہ | پوہیدی | ددوی پہ رازونو | او ددوی پہ پتو خبر | اودا چہ | اللہ | نہ پوہیدی

الْغُيُوبِ ۝ الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

چہ اللہ تعالیٰ ددوی پہ پتورازونو او ددوی پہ پتو خبر و نہ خبر | اودا چہ اللہ تعالیٰ دغیبو پہ

فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ

پہ غیبو | کوم (منافقان) چہ | الزام لکوی | پہ خوشحالی سرہ خبر کوونکو | مؤمنانو باند

فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ

پہ صدقو کہنے | او کوم (مؤمنان) چہ | خہ نہ بیامومی | سوا دخیل محنت نہ

أَلِيمٌ ۝ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ

پہ حقہ ملامتیا کوئی | او حقہ خلق چہ نہ بیامومی مکر دخیل محنت (صلہ) دا

لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ

نودوی توتے کوی | هغوی پورے | توتے وکرے اللہ | ددوی سرہ | او ددوی دیارہ | عذاب دی

أَلِيمٌ ۝ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ

منافقان دوی پورے توتے کوی | اللہ تعالیٰ ددوی د مذاق (بدلہ) وکرہ او ددوی دیارہ

لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ

دردنک | تہ بخشنہ غواہے | دوی دیارہ | یا بخشنہ نہ غواہے | دوی دیارہ | کہ نہ بخشنہ غواہے

لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ

دردنک عذاب مقہرے | کہ نہ ددوی دیارہ بخشنہ غواہے او کہ نہ غواہے کہ نہ ورلہ ریوکل نہ

لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ

دوی دیارہ | او یا (۷۰) | خلہ (ہم) | نو ہیکلہ بہ ونہ بخنی | اللہ | دوی | دا

أَوْ يَأْخُذْ بِخَبْرِهِمْ وَغَوَاهِمْ خَوَّ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ دَوَىٰ هِجْرَةٍ وَنَهَ بَخْنِي | دا حکم چہ

يَا نَهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي

بہ کدہ چہ دوی | انکار وکرہ | دالہ | او ددہ درسون | او اللہ | لارہ نہ نیانی

الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ

دوی | اللہ تعالیٰ او ددہ درسون نہ انکار کرے دے | او اللہ تعالیٰ بد عمل قوم پہ

الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ

نا فرمانو خلقوتہ | خوشحال شول | وروستو پاتے شوی (لہ بھانہ) | پہ خپلہ ناستہ

سَمِعَ لِسَ نَهْ يَوْئِي - دا وروستو پاتے کید و نکی خلق د پیغمبر نہ پہ وروستو

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ

بیشک | غواہی اللہ | چہ | عذاب و رکری دوی تہ | ددے پہ وجہ | پہ دنیا کے | او دوی | اللہ تعالیٰ جو صرف دا غواہی چہ دوی تہ پہ ہفہ خیز و نوسرہ پہ دنیا کے عذاب و رکری او دوی ساہ

أَنْفُسَهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا أَنْزَلْتُ سُورَةً أَنْ إِامِنُوا

روہونہ ددوی | او دوی کافروں | اوہ کہ چہ نازل کرے شی | یوسورت | چہ ایمان راوہی | دوی تو پہ دلسے حالت کے چہ دوی کافران دی ۔ او کہ چہ یوسورت پہ دے مضمون را نازل شی چہ تاسو

بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُوا الطُّوَلِ

پہ اللہ | او جہاد و کری | پہ ملگرتیا کے | ددہ در رسول | تو اجازت غواہی لہ تانہ | مالدارہ خلق | پہ اللہ ایمان راوہی او در رسول پہ ملگرتیا کے جہاد و کری ، نو لہ دوی نہ مالدارہ خلق در نہ

مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَعْدِينَ ﴿٨٦﴾ رَضُوا

لہ دوی نہ | اووائی | پریریدہ مونہ | چہ شومونہ | دکنینا ستونکوسرہ | دوی راضی شول | اجازت غواہی اووائی چہ مونہ پریریدہ چہ د ناستو خلقوسرہ (ناست) پاتے شو ۔ دوی پخپلہ

بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ

پہ دے دوی ددوی | سرہ | دورستو پیکر و کونہو | او مہر و وھلے شو | پہ زہونو ددوی | پس دوی | پہ دے راضی دے چہ کور ناستو زنا نو سرہ ملگری پاتے شی او ددوی پہ زہونو مہر لگو لے شو دے پس دوی

لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ

نہ پوہیری | لیکن | رسول | او ہفہ کسان چہ | ایمان راوہو | ددہ سرہ | نہ پوہیری ، لیکن رسول او ہفہ خلق چہ ددہ سرہ لے ایمان راوہو پہ خپلو

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمْ

دوی جہاد و کرو | پہ خپلو مالونوسرہ | او پہ خپلو مانونوسرہ | او ہم دا کسان دی | چہ دوی دپارہ | مالونہ او پہ خپلو مانونوسرہ لے جہاد و کرو ، ہم دا خلق دی چہ ددوی د

الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ

بشیرے دی | او ہم دا خلق دی | خلاصہ مونونکی | تیار کری دی | اللہ | دوی دپارہ | پارہ بشیرے دی او ہم دا کسان کامیاب دی ۔ اللہ تعالیٰ ددوی دپارہ دے باغیہ

جَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا

باغونہ | چہ بہیری بہ | دھف لانی | نہونہ | ہمیشہ بہ وی دے | پہ ہفے بے | تیار کری دی چہ دھف لانی بہ نہونہ بہیری ۔ ہم پہ دے بے یہ دوی ہمیشہ وی

ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ

دادہ | کامیابی | دیرہ لویہ | اوراغل | عذر کوونکی | لہ کلی والونہ | او دا یوہ لویہ کامیابی دہ ۔ اولہ کلی والونہ بھانے کبر راغل ،

لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

چہ خبر ورکھے شی | دوی تہ | او کھینیا ستل | ہنہ کسان کوموچہ | دروغ دوئیل | اللہ | او ددہ رسول تہ

چہ (د پاتے کیدو) اجازت ورتہ ورکھے شی او ہنہ کسان بالکل کھینیا ستل چاہہ د اللہ او رسول سہ پہ دروغ

سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ كَيْسَ

زہر بہ ورسپی | ہفتو تہ چہ | کافران دی | لہ دوی نہ | عذاب | دردناک | نشہ دے

کھے وہ ، چہ دوی کئے خوک چہ پہ کفر کئے پاتے شی ہفتو لہ دردناک عذاب مقرر دے ۔ پہ

عَلَى الضُّعْفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ

پہ کمزور باند | او نہ پہ رنخورانو باند | اونہ پہ ہنہ خلقو باند کوم چہ | نہ بیاموی

ضعفانو او پہ ناروغو او پہ ہنہ چا چہ (د جہاد) خرچہ نہ بیاموی

مَا يُنْفِقُونَ حَرْبٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا

ہنہ خرچہ | ہنہ گناہ | ہر کھ چہ ددہ خیر خواہی کوی | د اللہ | او ددہ رسول | نشہ دے

ہنہ گناہ نشہ کد دوی د اللہ تعالیٰ او ددہ رسول سرہ مخلص وی ، پہ

عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ وَ

پہ نیکی کوونکو باند | (نہ) الزام | او اللہ | بخشنیک | مہربان دے | او

داسے نیکانو ہنہ الزام نشہ ، او اللہ تعالیٰ بخشنیک مہربان دے ۔ او

لَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا

نہ پہ ہنہ خلقو چہ | ہر کھ چہ دوی راشی تاتہ | د پارہ د چہ نہ سوری ورکھ دے | نوتا وئیل | چہ زہ نہ بیامو ہنہ

پہ ہنہ چا ہنہ گناہ نشہ چہ تالہ راشی چہ (جہاد لہ) ورلہ سوری ورکھے اونہ ورتہ ورتہ چہ ماسر سوری

أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِمْ تَوَلَّوْا وَأَعْيَيْنُهُمْ تَفِيضٌ مِنَ اللَّهِ

چہ زہ سورہ کرم تاسو | پہ ہنہ باند | نرد د واپس شول | او ددہ دوی سترے | بہیری | لہ او بیگونہ

نشہ چہ تاسو پیرے سوارہ کرم ہفتو واپس شی او د سترگو نہ ئے دغم ادیکے

حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ۝ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ

لہ (د) غم نہ | چہ دوی نہ بیاموی | ہنہ خرچہ چہ | دوی خرچہ کوی | بیشک | الزام | (نہ) پہ ہنہ کسانو د

خاخی حکہ چہ دہفتو سرہ د خرچہ د پارہ مال نہ دوی ۔ (او الزام) صرف پہ ہنہ خلقو دے چہ لہ تا

يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا

چہ اجازت خواہی لہ تانہ | او دوی | مالدار دی | دوی راضی شول | پہ دچہ | دوی پاتے شی

نہ (دوروستو پاتے کید) اجازت خواہی سرہ د دچہ ہفتو مالدار دی ، دوی دوروستو پاتے کید ونگو بہتوسرہ

مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

دوروستو پاتے کید ونگو بہتوسرہ | او مہر کرے د | اللہ | ددوی پہ نہ دنو باند | پس دوی | نہ پوہیری

پاتے کیدل خوش کمل او اللہ تعالیٰ ددوی پہ نہ دنو باند مہر کرے د پس دوی (د جہاد) پرکھتی نہ پوہیری

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لِيْ
 عَذْرُهُمْ دوى | تاسوتہ | هرکله چه واپس راشي تاسو | ادوى ته | دوايه | عذر مه کوى
 تاسوتہ (رنگ رنگ) عذرونه پيش کوى | هرکله چه تاسو واپس ورشي ورته ووايه چه بهاله مه کوى
 دوى به تاسوتہ
 لَنْ تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأَ اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ
 موني هغه يقين نه کوى | به تاسو | مونيز ته نبودلى دى الله | ستاسو خبرونه (حالات) | اوگورى به | الله
 مونيز ستاسو به خبره يقين نه کوى | الله تعالى مونيز ته ستاسو حالات نبودلى دى | اوبيا به هم الله تعالى او
 موني ستاسو به خبره يقين نه کوى
 عَنْكُمْ وَرَسُولُهُ نَمَّ تُرْدُونَ إِلَى عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 ستاسو عيل ته | اود دک رسول | بيا | به واپس کړه شئ | دهغه طرف ته چه پوهيږي په پتو | اوبه ښکارو
 رسول ستاسو کارونه وويني | بيا به الله تعالى ته واپس لاسي شئ چه پت او خبر گند هرغه ورته معلوم دى
 فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۹۵ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ
 پي هغه به ويناى تاسو | هغه شئ | چه تاسو به کول | ډير زړه دوى قسمونه خوري | به الله | ستاسو به وړان
 نه هغه به ورته ويناى چه کوم کوم کارونه تاسو کول | چه تاسو واپس شئ نو دوى به درته به الله تعالى قسمونه
 اِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِنَعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ
 هرکله چه را واپس شئ تاسو | د دک طرف ته | چه تاسو مخ وارهوئ | له دوى نه | پس تاسو مخ وارهوئ | له دوى نه | ايشکه دوى
 خوږى | دک پاره د دے چه تاسو تر ښه نه وارهوئ | نو تاسو تر ښه مخ وارهوئ (هکله چه) دوى
 رَجُسْ ذَوَالِهِمْ جَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۹۵
 ناپاک (دوى) | اود دوى خلک | دوزخ دے | بدله (ده) | دهغه کارونو | چه دوى به کول -
 پليد دى | اود دوى تيا و نړه دوزخ دے | اود د دوى د عملونو بدله ده -
 يَحْلِفُونَ لَكُمْ لَتَرْضُوا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
 دوى به قسمونه خوري | تاسوتہ | چه تاسو راضى شئ | له دوى نه | پس کچه تاسو راضى شوئ | له دوى نه | پس بيشکه الله
 دوى تاسوتہ هکله قسمونه خوږى چه تاسو تر ښه نه راضى شئ | نو الله تعالى د داسے شرارقي خلقو ته
 لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ۹۶ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا
 به نذر راضى کيږي | دهغه خلقونه | چه نافرمانه دى | داکلى وال | ډير سخت دى | په کفر | اوفناق کيږي
 هچر ښه راضى کيږي - داکلى وال (منافقان) په کفر اوفناق کيږي ډير سخت دى
 وَأَجْدَرُ الْأَعْلَمُوا حُدُودَ مَا نَزَّلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ
 روک زيات لائق دى | چه نه ډير هيري دوى | په احکامو | چه نازل کړل | الله | په خپل رسول | او الله
 (روک نادانئ په وجه) د دے لائق دى چه الله تعالى په خپل رسول باندې هغه نازل کړى دى دهغه حد وودونه واقع نه وى
 عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۹۷ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ
 پوهه | د حکمت خاوند دى | او خنځه کلى وال | هغه دى | چه خيال کوى | هغه شئ چه د دک خرڅ کوى
 الله تعالى به هرغه پوهه او حکمت خاوند دى او په کلى وال کيږي هغه کسان داسے دى چه د الله تعالى په لاس کيږي
 نه ډير هيري

مَعْرَمًا وَيَتَرَبَّصْ بِكُمْ الدَّوَابُّ عَلَيْهِمْ ذَايَرَةُ الشُّرُكِ
 تاوان | او انتظار کوی | په حق ستاسو کې | (د زمانې) د گرد شونو | هم په دوی کې | گردش |
 خرڅ کول تاوان گټری او په تاسو باندې انقلاب راتلونکي انتظار کوی خو راوخت هم پخپله په دوی راوستلکې ده
 وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۹۸ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
 او الله | اوريدونکي | پوهه دے | اوڅه کلي وال | هغه دی چې ایمان لري | په الله
 او الله تعالی هرڅه اوسری په هرڅه پوهه دے - اوڅه کلي وال داسه هم دی چې په الله تعالی لویه
 وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ
 او په ورځ | د آخرت | او گټری | هغه چې | دوی خرڅ کوی | نزدیکت | په نزد د الله
 ورځ د آخرت ایمان لري | اوڅه چې خرڅ کوی هغه د الله تعالی په دربار کې د نزدیکت او د پېرې
 وَصَلَاتِ الرَّسُولِ إِلَّا إِنْهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ
 او د رسول د دعاگانو (اختلاصیه) | واورې | بیشکه دا | نزدیکت کې | دوی د پاره | زه به داخل کړی دوی
 د دعا اختلاصو ذریعې گټری ، هو ! بیشکه دا خرڅ کول د دوی د نزدیکت ذریعې ده ، الله تعالی به دوی
 اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۹۹ وَالسَّيْفُونَ الْأُولُونَ
 الله | په خپل رحمت کې | بیشکه الله | مخنیو کې | مهربان کې | او واندو کونکي | د تلونو وروڼو
 د خپل رحمت د سیوري لاند راوړي ، بیشکه الله تعالی مخنیو کې مهربان دے - او هغه مهاجر او انصار چې د
 مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَفِيَ
 له مهاجرینو | اوله انصارو نه | او هغه خلق چې | پیروی کړې دوی | په نیکی کې | راغلي
 ټولونه وروڼه په ایمان ته سبقت کړې دے او څوک چې په اخلاص ورپسې روان شوی دی ، دغه
 اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
 الله | له دوی نه | اودوی راضی شول | د هغه نه | اوتیار کړی دی | دوی له | باغونه | چې بهیري
 ټولونه الله تعالی راضی شو دے او هغوی د الله تعالی نه راضی شوی دی او داسه باغونه نه ورله تیار کړی دے چې د هغه
 تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
 د هغه لاندې | نهرونه | همیشه به وی | په هغه کې | همیشه | هم داده | کامیابي | لویه
 لاندې نهرونه بهیري تل تر تله به پکې وسیږي ، دا د پوره لویه کامیابي ده -
 وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُنْفِقُونَ ۱۰۰ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ
 اوڅه له دونه | چمتاسو گټیر چاپیری دی | له کلي والونه | منافقان دی | اوڅه له مدینې والونه (هم
 اوله مسلمانانو) ، تاسو نه گټیر چاپیری په کلي والو کې د یو خلق منافقان دی اوڅه په مدینې والو کې دوی
 مَرَدُّوا عَلَى الْبِقَاقِ قَدْ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
 چې ټپیک دی | په نفاق باندې | نه پېژنئ تاسو دوی | هم مونږ | دوی پېژنئ
 چې په نفاق ټپیک ولاړ دی - ته خو دوی نه پېژنئ (خو) مونږ دوی ښه پېژنئ
 منزل ۲

ج ۱۲

توبه

سَعَدَ بِهِمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرُدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ۝۱۱ وَآخِرُونَ

زمرہ میں موبہ عذاب اور کثرت دوتہ | دوحہ | بیابہ راؤ گریوے شی دوی | دلوئے عذاب طرف نہ | اور خلق دی

اوہ بر ذریعہ موبہ دوی نہ دوحہ سزا کئے وریو او بیابہ یہ آخرت کئے لوئے عذاب و سپارے شی۔ اوئے نور

اَعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخِرَسِيئًا

چہ موی اقرار و کرد | دخیلو گناہونو | کو موچہ گناہ و عیونہ و کمل | دغہ | نیک | اوئے بد

کسان داسے دی چہ خیلہ گناہے منہ دہ ، عیونہ نے گناہ و دی | خہ | نیک | اوئے بد

عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۱۲ هَذُ

نزدے | چہ | الله | توبہ قبولہ کری | ددوی | بیشک | الله | بخشنوئے | مہربان | داخلہ

امید دے | چہ | الله | تعالیٰ | بہ | ددوی | توبہ قبولہ کری | بیشک | الله | تعالیٰ | بخشنوئے | مہربان | دے | (المہینو)

مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا

د دوی د مالونو نہ | صدقہ | چہ | تہ پاک کرے دوی | او صفا کرے دوی | بہ دے (مذہ)

وَصَلِّ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ ۖ وَاللَّهُ سَمِيعٌ

د دوی | چہ | الله | تسکین دے | او دوی پاره | او الله | اور پیکر

د دوی | بہ حق کئے دعا کوہ ، ستا دے د دوی د تسلی سبب دے ، او الله تعالیٰ ہر گزہ آوری

عَلِيمٌ ۝۱۳ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ

پوہ دے | آیا نہ پوہ پیری دوی | چہ بیشک ہم الله | قبولی | توبہ | دخیلو بندگانو

یہ ہر گزہ پوہہ | آیا دوی نہ معلوم نہ دہ | چہ ہم الله تعالیٰ دخیلو بندگانو توبہ قبولی

وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ ۚ وَاللَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۝۱۴ وَقُلْ

او اخلی | صدقہ | او چہ ہم الله | توبہ قبولوئے | مہربان دے | او وایہ

او ہم ہفہ صدقہ قبولی | او د | چہ ہم الله تعالیٰ توبہ قبولی او مہربان دے | او ورتہ و وایہ

اعْمَلُوا فَسِيرَىٰ إِلَهُ عَمَلِكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ

عمل کوئی تاسو | بیابہ گوری | الله | ستاسو عمل | اور رسول دھفہ | او مؤمنان ہم

چہ تاسو (نیک) عمل نہ کوئی ، الله تعالیٰ اور رسول او مؤمنان ستاسو طریقہ عمل نہ گوری

وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ

اور نہ تاسو واپس کوئے شی | طرف پوہید وکی | دپتو | او بنکاروئے | پس ہفہ بہ تاسو ونبیائ

او ہفہ ذات نہ بہ واپس کیڑی | چہ پتہ او غر کند ہر گزہ ورتہ معلوم دی ، نو ہفہ بہ مو خبر کری

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۱۵ وَآخِرُونَ مُرْجُونَ لِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۱۶

ہفہ ہفہ چہ تاسو بہ کول | اوئے (خلق نورم) دی | چہ پاتے کرے شہ | د الله حکم پوہ | یا بہ عذاب وریو دوی

چہ تاسو ہفہ کارونہ کول | اوئے نور خلق دی | چہ دھوی معاملہ د الله تعالیٰ حکم تہ پاتے دہ یا بہ سزا وریو

وَأَمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝ وَالَّذِينَ أَخَذُوا

اوپایہ معاف کری | دوی | او اللہ | پوہہ | دحکمت خاوند کے | اوہنے خلق | کوموہ چہ کرے
اوپا بہ تے توبہ قبولہ کری او اللہ تعالیٰ بہ ہر حق پوہہ دحکمت خاوند کے | اوہنے نور خلق دی چہ پوہہ

مُسِيحًا ضَرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ

یو جومات | د ضرر و رکولو | او د کفر کولو | او اختلاف پیدا کولو پارہ | د مؤمنانو پہ منہ کرے
تے د غریب رسولو پہ غرض او د کفر د پارہ او د مسلمانو تر میخہ د جدا بی راوستو پہ نیت جو کرے دے

وَارْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلِيَحْفِظُ

او د مورچل جو دلو ہنچا د پارہ | چہ جنگ کرے د اللہ | او د رسول سرہ | ورنہ لہ دے | او د گہ مروت شہری
او د حقہ چا د استوگنے پہ خاطر چہ د پتو راے د اللہ او رسول مخالفت کوی | او دوی پہ درتہ شہرہ

إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝

چہ نہ دہ ارادہ کر سونہ | حقہ نور | سیوا د نیکی کے | او اللہ | گواہی و رکوی | چہ یقیناً دوی | دروغ زن دی
خوری چہ زموخہ عترت د نیکی کے نہ بغیر نور ہی نشہ او اللہ تعالیٰ گواہ دے چہ دوی دروغ وانی

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لِمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ

تہ مہ و دربرہ | پہ ہنہ کنے | ہیہ کلہ | خامخا حقہ جومات | چہ بنیاد ایسود شوے | بہ پڑھ کارگی باو
نہ پہ دغہ جومات کے ہیچے (مونہ نہ) مہ و دربرہ | البتہ د کوم جومات بنیاد چہ د درو مبی ورنہ نہ پہ تقویٰ

مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ ۚ فِيهِ رَجُلٌ

د درو مبی ورنہ نہ | حقہ زیات حق لری | چہ و دربرے تہ | پہ ہنہ کنے | پہ ہنہ کنے داسے خلق دی
ایسودے شوے دے، حقہ د دے قابل د چہ تہ | یکینے (مونہ نہ) و دربرے، پہ ہنہ کنے داسے خلق دی

يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّخِذُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهَّرِينَ ۝ أَمَنْ أَسْسَ

چہ خوینوی | چہ دوی پاک شی | او اللہ | دوست لری | پاک اوسید و نیکی | پس آیا ہنہ کس چہ بنیاد کیو
چہ پاکہ استوگنہ خوینوی | او پاک اوسید و نیکی خلق د اللہ تعالیٰ خوین وی، آیا چا چہ د خیل عارت

بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسْسَ

د خیل آبادی | پہ ویرہ | د اللہ نہ | او پہ رضامندی د حقہ | او برہنہ دے | یا حقہ کئی | بنیاد کیو
بنیاد د اللہ تعالیٰ نہ پہ ویرہ او د حقہ رضامندی پہ خاطر اپنے د حقہ بہتر دے او کتہ حقہ شوک چہ د

بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارُ يَهِيَ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ

د خیل آبادی | پہ عابہ | دیوے کندے | غور زینکے | پس و غور زینہ | پہ دہ سر | پہ اور کنے | د دروخ
خیل عارت بنیادے د یو زوہند غور زین و نیکی مگر پہ سر اپنے دے او حقہ عارت دغہ کس خیل خان سرہ د دروخ

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي

او اللہ | لاہہ نہ بنائی | قوم | د ظالمانو تہ | ہمیشہ بہ دی | آبادی د دوی | کوئے چہ
پہ اور کنے و غور زین او اللہ تعالیٰ ظالمانو تہ ہی ایت نہ کوی | کوم عارت چہ دوی جو کرے دے دایہ تہ

بَنُوا رِبَّةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ

دو چوہو | شک غور زونی | ددوی پہ زہونو کینے | مگر داچہ | تکرے تکرے شی | زہد نہ ددوی | او اللہ
عمر ددوی پہ زہونو کینے | شک زہا ہے وی | ترہنے چہ ددوی زہونہ | دجومات پہ غور زونی | توبہ لڑتے شی - او

عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۱۱۰ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ

پوہہ | حکمت خاوند | بیشک اللہ | اخستی دی | د مومنانو نہ | ددوی مانو نہ | او ددوی مانو نہ
اللہ تعالیٰ نہ پوہہ دانا | بیشک اللہ تعالیٰ د مومنانو مانو نہ او ددوی مال دولت پہ کہ بدلہ کینے پہ بیعہ اضقی

بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ

خک چہ دوی لہ | جنت | ددوی جنگ کوی | د اللہ پہ لاسہ کینے | پس دوی وژنی | او دوی وژلے شی
دی چہ دوی نہ بہ جنت ملا بیوی | دوی د اللہ پہ لاسہ کینے جنگ کوی | پس ددوی دینمان | وژنی او وژلے کیری

وَعْدًا عَلَيْهِ حَقٌّ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى

وعدہ دہ | دھڑپہ ذمہ | رہتی | پہ تورات | او انجیل | او قرآن کینے | او خوک | زیا پھر کونکہ
د اللہ تعالیٰ دا وعدہ | تورات | انجیل او قرآن پہ دوسرہ رہتی نہ دہ | او د اللہ تعالیٰ نہ زیات

بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبَشِّرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَ

خپلہ وعدہ | د اللہ نہ | پس خوشحالہ اوسنی | پہ خپلہ ہمسودا | کومہ چہ تاسو کرہ | اللہ سرہ | او
دخپل قول پورہ کونکہ نور شوک کینے شی | پس تاسو نہ | پہ خپلہ دے سودا چہ تاسو اللہ تعالیٰ سرہ کیرے دہ خوشخبری د

ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۱۱۱ التَّائِبُونَ الْعِدُونَ الْحَدُونَ السَّائِحُونَ

ہم دادہ | کامیابی | توبہ | دوی توبہ کونکی | عبادت کونکی | حمد و ثنا کونکی | روزہ نیوونکی
او دا پیرہ توبہ کامیابی دہ - داخل توبہ و بستونکی | عبادت کونکی | حمد و ثنا کونکی | روزہ نیوونکی

الرَّكْعُونَ السُّجَّدُونَ الْأُمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ

رکوع کونکی | سجدہ کونکی | حکم کونکی | د نیک کار | او منع کونکی | د بدکار نہ
رکوع کونکی | سجدہ کونکی | خلق نہ د نیک حکم کونکی | او د بدکارو نہ منع کونکی

وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ۱۱۲ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ

او حفاظت کونکی | د اللہ د حد و ددو | اوزیرے و دکرہ | مسلمانانو نہ | روانہ دی | پیغمبر لہ
او د اللہ تعالیٰ د قائم شو | حد و حفاظت کونکی دی او داسے مومنانو نہ زیرے و کرہ - پیغمبر او مومنانو

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا

او غفر خلق لہ | چہ ایمانو نہ راوی | چہ دوی بخشنہ و غواری | مشرکانو د پارہ | او اگر چہ | دوی
سرہ دانہ نفاق چہ د مشرکانو پہ حقلہ بخشنہ غواہی

أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۱۱۳

خپلوان | پس لہ دے نہ چہ | بنکارہ شوہ | دوی نہ | چہ دوی | دوزخیان دی
وی | دے نہ پس چہ دا ور نہ بنکارہ شوہ | چہ دوزخیان دی

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا

اونه وه | بخشنه غوڻيٺل | د ابراهيم | د خپل پلار د پاره د دعا غوڻيٺل صرف د يو ځل واده په وجه وو چه ابراهيم عليه السلام د سره

إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ

دده سره | پس هر کله چه ښکاره شوه | ده ته | چه دے دشمن د | د الله | نوبير | ارشوله ده نه | بيشکه

کړې وه ، بيا هر کله چه ده معلومه شوه چه هغه د الله تعالی د دشمن د نوترے نه ويزاره شو ، واقعې

إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ۝ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ

ابراهيم | ډير نرم دله | بردبار و | اونه دے | الله دس | چه بے لاسه کړی | يو قوم | پس له دے نه

ايراهيم عليه السلام ډير نرم مزاجه او بردبار و . او الله تعالی يو قوم نه بے لاسه کوي پس له دے نه چه دوی ته

إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ

چه لارے ښودلې وى دوی ته | ترڅو چه | واضح کړی | په دوی | هغه چه د ډوله هغه نه مان وساتي | بيشکه الله

هدايت شولې وى ترڅو چه دوی ته هغه غږونه صاف و ښاي د کومو نه چه دوی له بچ کيدل پکاري بيشکه الله

يَكُلُّ شَيْءٍ عَلَيْهِ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

په هرڅيز باندې | پوهيږي | بيشکه الله د پاره ده | بادشاهي | د آسمانونو | او د زمک

په هرڅه باندې پوه دے - بيشکه د آسمانونو او د زمک بادشاهي صرف د الله تعالی ده هغه

يُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝

هغه ژوند کوي | او مړه کوي | او نشته د تاسوله | بے له خدا نه | څوک دوست | اونه څوک مددگار

ژوند وړکوي او مرگ راوړي ، او بے د الله تعالی نه ستاسو بل هيڅوک دوست يا مددگار نشته .

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ

البنه متوجه شو | الله | په خپل نبی | او په مهاجرينو | او په انصارو | کومو چه

بیشکه الله تعالی د خپل پیغمبر او د هغه مهاجرينو او انصارو په حال توجه وکړه چه په

اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ

پیرو وکړه دده | په وخت | د تنگدستی کيښه | پس له دے نه | نژدے وه چه داوړی | زهونه

دل بے تنگسيا کيښه د پیغمبر سره ملگرتيا وکړه ، پس له دے نه چه د ځنو خلقو زړونه رغيدل

فَرَّقِي مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ۝

د یو ځل دے | له دوی نه | بيا هغه متوجه شو | په هغوی | بیشکه دے | په دوی | ډير مهربان | نهايت رحم کوونکې

وو ، هغه په دوی مهربانه شو ، بیشکه الله تعالی په دوی ډير مهربان رحم کوونکې دے

يَمَاحِبَتِ وَصَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُوا

سره دانت والی دهن | اوتنگ شول | په دوی | خانو نه د دوی | او دوی گمان وکړو

نہ تنگ شوه ، او خپل ژوندون ورباند بار شو ، او په دے پوهه شول چه د

آن لَامَلَجًا مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ تَمَّتَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا

چه نشته د پناه | د الله نه | مكرم دده سره | بيا د مهرباني د كره | په دوی باندي | چه دوی توبه وكړي

الله تعالى د قهر نه بل هېڅ ځای كېنه پناه نشته بے د هغه نه نوا الله تعالى پيرے مهربانه شو چه دوی آيندگي

رَأَى اللَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ يَأْيُهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ

بېشكه هم الله | توبه قبولونكې | مهربان دے | اے د ايمان خاوندانو! | دويريږئ د الله نه

توبې ويا سي بېشكه الله تعالى توبه قبولونكې مهربان دے - اے مؤمنانو! د الله تعالى نه ويره كوئ

وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ١١ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ

او شئ | . سره | د رښتيا ويونكو | دجائز نه وه | مدينه والو له | او هغه چال

او د رښتنيو خلقو سره ملگري وسپړئ . د مدينه خلكو له او د گير چاپيره كلي والو

حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَ

چه چاپيره د دوی وو | له كلي والو نه | چه دوی وروستو پاتې شي | د رسول الله نه | او

له دا مناسب نه وو ، چه د الله تعالى د رسول نه د وروستو پاتې شي او

لَا يَزْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكِ بَأْنَهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ

د ځه زيات خوږ وگنځي | خپل خانو نه | د دده د ځان نه | دا ځكه چه | نه رسپيري دوی ته

خپل ځان د ورته د پېغمبر نه خوږ ښكاره شي ، دا ځكه چه دوی ته هر كره د الله تعالى

ظَنًّا وَلَا نَصَبٌ وَلَا مَخْصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ

تندۍ | او نه ستوماني | او نه لوبه | د الله په لاره كېنه | او نه دوی پامال كوي

په لاره كېنه لږه ډيره تندۍ يا ستوماني او لوبه ورسپړئ ، بيا په داسې لار

مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نِيْلًا إِلَّا كُتِبَ

څه ځای | چه ناراض كوي | كافران | او نه دوی حاصلوي | د دشمن نه | څه كاميابي | مگړي كې شي

لا شئ چه كافران پيرے خفه كيږي ، يا د دشمن نه بدل واخلي ، نو په دے

لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ

دوی د پاره | د هغه په بدل كېنه | عمل | نيك | بېشكه الله | نه ضائع كوي | اجر

يو كار باند د دوی يو ك نيكې بېك شي ، واقف الله تعالى د نيكاو اجر نه ضائع

الْمُحْسِنِينَ ١٢ وَلَا يَنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ

د نيكاو كارو | او دوی نه خرڅ كوي | (څه) خرڅ | وركوي | او نه لوبې | او دوی نه قطع كوي

كوي - او داسې نه كيږي چه دوی د يو خرڅ وكړي لږ يا ډير او يا د يو ميدان

وَادِيًّا إِلَّا كَتَبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ

دخا، وادی | مگر لیکے شی | دوی دپارہ | دپارہ ددکچہ جزا دکری دوی تہ | اللہ | دیرہ تہ

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۱﴾ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً

دھفہ شہ چہ دوی یہ کول | اونہ دی مناسپ | مؤمنانولہ | چہ وخی | قول

فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ

پس ولہ ونہ وتل | لہ ہرے فرقے | ددوی تہ | خہ خلق | چہ پوہہ حاصلہ کری | یہ دین تہ

وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿۱۳۲﴾

اوپہ وویروی | خیل قوم | ہرکچہ واپس ورشی | ددوی طرفہ | چہ دوی | وویروی

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا

اے دایمان خاوندانو! | جنگ کوئی دھو خلقو سرہ | چہ نزدک تاسو | لہ کافرانو | اویا دومی دوی

فِيكُمْ غُلَظَةٌ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿۱۳۳﴾ وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ

پہ تاسو کئے | سختی | اوپوہہ شی | چہ اللہ | دپہیز کاروسرہ دے | اوہرکچہ نازلہ شی

سُورَةٌ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَيْسَرُنَا زَادَتْهُ هِذِهِ

یوسورت | نوکے لہ دوی نہ | ہفہ شوک | چہ وائی | پہ تاسو کئے دچا | زیات کرو | چہ (سورت)

إِيمَانًا ۖ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ

ایمان | پس کومو خلقو چہ | ایمان راوپے دے | پس ہفے زیات کرو ددوی | ایمان | اودوی

يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۱۳۴﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فزَادَتْهُمْ

خوشحالیری | اوہفہ خلق چہ | پہ زہونو ددوی کئے | مرض دے | پس زیاتہ کرو ہفے دوی

رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كُفْرُونَ ﴿۱۳۵﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ

پلیتی دپاسہ پلیتی | اومرہ شوک | اودوی وو کافران | آیا دوی نہ گوری | چہ دوی

مَنَافِقُونَ ۚ يَكْنُزُونَ مِمَّا قَالُوا لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّوكُمْ

يَقْتُونُ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ

هر سال یونان در هر سال یک بار یا دو بار توبه می کنند ، خوبیا هم توبه نه و یا سی

وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ ۱۳۷ وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ

اودنه دوی نصیحت اخلی او هر کله چه نازل می شود یونس سورت را نازل می کند ، نو دوی یو یل نه

إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَاكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهِ

خونته چه آیا گوری تاته شوک سره ؟ بیا دوی واپس می داند اول الله

قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ۱۳۸ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ

زبوننه دوی خنکه چه دوی خلق دی چه یوه نه لری راغله دے تاسوته یونانی

مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ

له تاسوته گران دے په هغه ستاسو تکلیف حد زیاده خواستند دے ستاسو په مومنانو

رَّعُوفٌ رَّحِيمٌ ۱۳۹ قَالُوا فَكُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ

زیات مهربان رحم کوونکے بیا رحم که چکر دوی مخ واپس نو دوايه کافی دے ماله الله نشته شوک معبود

إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ۱۴۰

په له هغه نه هم په هغه ما توکل وکړم ادهم هغه مالک د عرش بوئے

بَلْ مَعْبُودٌ نَّشْتَه بِه هغه توکل دے ادهم د لوئے عرش مالک دے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱۴۱ تَسْمَعُ آيَاتِ وَأَحَدُ عَشَرَ كُتُبًا

سورت یونس مکی دے او په کتب (شروع) د الله په نوم چه لوئے مهربان د پیر زیارم خاوند دے

الرَّحْفَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۱۴۲ أَكُنْ لِلنَّاسِ عَجَبًا

الکر دا آیتونه دی د کتاب خاوند د حکمت آیا خلقونه وشنو تعجب

أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَ

نو واییم چه مونږ حکم ولېږلو یوسری ته له دوی نه چه د وپروده خلق او

شوه چه مونږ په دوی کف یوسری (نبی علی السلام) ته دا وحی راوړلېرله چه خلق (د الله د پیوونه) وپروده ، او

۱۳۸

الکتاب الثالث